

МОМЧИЛО Р. ТОДОСИЈЕВИЋ

ЗНАЧАЈНЕ ЛИЧНОСТИ ТРСТЕНИЧКОГ КРАЈА

ТРСТЕНИК, 2013.

Момчило Р. Тодосијевић
ЗНАЧАЈНЕ ЛИЧНОСТИ
ТРСТЕНИЧКОГ КРАЈА

**200 ГОДИНА ШКОЛСТВА
У ТРСТЕНИЧКОЈ ОПШТИНИ**

Издавач

Народна библиотека „Јефимија“ Трстеник

Уредник

Верољуб Вукашиновић

Уређивачки одбор

Саша Рашковић, Божидар Петровић,
Раде Миљковић, Момир Брадић,
Јелена Вукчевић, Милан Милетић,
Данијел Јовановић, Станко Бзенић,
Миломир Стевић, мр Љубинко Ђуровић,
мр Слободан Симоновић

Рецензенти

Милија Стевановић

МОМЧИЛО Р. ТОДОСИЈЕВИЋ

ЗНАЧАЈНЕ ЛИЧНОСТИ ТРСТЕНИЧКОГ КРАЈА

ТРСТЕНИК
2013.

САДРЖАЈ

Верољуб Вукашиновић

ПОВОДОМ ОВЕ КЊИГЕ	9	Рadoје Љутовац	56
		Милош Рашковић	57
УВОД	13	Милан Стојадиновић	58
		Рadoје Крстић	59
Југ Богдан	17	Агатон Зарић	60
Књегиња Милица	18	Драгомир Ћосић	61
Јефимија	19	Мати Варвара	64
Павле Цукић	21	Светислав Тила Јаћимовић	65
Петар Лазаревић Цукић	22	Сава Станојевић	65
Никола Бабовић Бимбаша	23	Хранислав М. Ћорић	67
Живко Шокорац	24	Миладин Милуновић Кића	69
Павле Мутавџић	25	Захарије Бркић	70
Сава Брадић	26	Вукадин Милетић	71
Венијамин Павловић	27	Љубомир Вукадиновић	71
Станојло Вукчевић	28	Србислав Поповић	72
Филип Милојевић	30	Добривоје Димитријевић	73
Петар Катић	31	Ђорђе Палић	74
Фрањо Рибникар	31	Љубивоје Бајић	74
Василије Анђелковић	32	Драгослав Јовановић	75
Милун Ибровац	33	Боривоје Ћосић	77
Јован Миодраговић	34	Вукашин Глиџић	79
Сретен Аџић	35	Војислав Ерац	80
Сибин Ћорић	39	Драгољуб Катић	81
Милосав Мирић	40	Радомир Милуновић Мура	81
Милун Малићанин	41	Адам Стошић	82
Божидар Трипковић	42	Катарина Љутовац	84
Тодор Бушетић	43	Бранислав Пунишић	85
Милун Ј. Стојадиновић	44	Милан Ћорђевић	86
Станоје Мијатовић	46	Добрица Ћосић	86
Ранко Обрадовић	48	Миодраг Чајетинац	88
Владислав Рибникар	49	Братислав Урошевић	89
Стојан Антић	49	Јован Смиљаковић	90
Миленко Недић	50	Мирко М. Стојкановић	91
Милан Дуњић	51	Драган Вучковић	92
Душан Додић	53	Крсто Босанац	93
Александар Додић	53	Миодраг Симић	94
Миладин Милетић	54	Антоније Исаковић	95
Миодраг Ибровац	55	Бошко Николић	96

Љубиша Парађанин	97	Страхиња Лазић	137
Светислав Ристић	97	Станиша Пауновић	139
Владета Урошевић	99	Тома Миленковић	140
Хелмут Јегер	99	Милорад Мија Вујичић	141
Животије Ђорђевић	100	Благоје Топличић	141
Радослав Игњатовић	101	Радослав Агатоновић	142
Бранислав Димитријевић	102	Мића Стојановић	143
Радослав Станојчић	103	Момир Брадић	144
Александар Милићевић	104	Владан Шљивић	145
Вукосава Андрић Радић	105	Звонимир М. Левић	146
Светомир Николајевић	106	Љубиша Младеновић	148
Душан Ђурковић	107	Томислав Марковић	149
Милош Петровић	108	Милосав Веселиновић	150
Милутин Спасојевић	109	Мирослав Ђорђевић	151
Крста Јовановић	111	Драгутин Алемпијевић	151
Бранислав Н. Павловић	112	Милан Радић	152
Родољуб Игњатовић	113	Станислав Петровић	152
Слободан Јовановић	114	Станислава Здравковић	154
Милан Настић	115	Љубинко Ђуровић	154
Предраг Тодоровић	116	Љубинко Андрић	156
Гојко Анђелић	117	Мирослав Милутиновић	157
Ристо Асентић	118	Јован Марковић	157
Милош Павловић	119	Велимир Радивојевић	159
Драгослав Мутавцић	120	Остоја Милошевић	160
Ненад Михајловић	120	Миливоје Цураковић	161
Љубинко Миљковић	121	Милан Маричић	163
Милан Станојловић	122	Милорад Стошић	164
Драгољуб Степановић	124	Петар Петровић	164
Момчило Шијан	124	Марија Тодоровић	165
Илија Поповић	125	Љубинко Чабровић	168
Петар Станчић	127	Бранислав Маринковић	169
Воја Мирић	127	Милун Бабић	169
Рашко Степановић	128	Никодије Спасић	170
Живота Панић	128	Станко Васковарџић	171
Животије Живановић	129	Душан Марковић	171
Драгољуб Ђорђевић	130	Миодраг Милентијевић	172
Звонимир Вукушић	130	Милован Ерац	173
Миодраг Ђ. Стојић	131	Лазар Ђуровић	174
Мирослав Егерић	133	Верољуб Рисимић	175
Живота Чајетинац	135	Ружица Ратајац	176
Радош Смиљковић	136	Радосав Секулић	177

Бошко Стојановић	179	Љубиша Николић	221
Зарија Ражнатовић	179	Мирослав Батоћанин	222
Божидар Бркић	181	Милија Глишић	223
Надежда Круљ	181	Живорад Николић	223
Божидар Петровић	182	Мирољуб Филиповић	224
Добривоје Максимовић	184	Миломир Палић	225
Живомир Смиљковић	184	Михајло Ђурић	226
Миодраг Мића Бајић	185	Миодраг Стојановић	226
Петар Ивановић	186	Радошин Зајић	227
Милосав Ђалић	187	Драгиша Батоћанин	228
Живојин Николић	188	Зоран Бајић	228
Љубомир Војић	189	Станимир Чајетинац	229
Миодраг Радовић	190	Радош Бајић	231
Јован Маринковић	191	Верица Калановић	232
Драгиша Драшковић	193	Милан Милетић	233
Славољуб Лукић	193	Даница Додић	234
Живота Радосављевић	194	Бранислав Поповић	234
Драган Пешић	195	Милован Василић	235
Петрашин Петрашиновић	196	Миодраг Јевтић	235
Драган Трифуновић	197	Драган Милановић	236
Радован Петровић	197	Зорица Петрашиновић	237
Живадин Митровић	198	Милутин Живковић	237
Родољуб Пецић	198	Небојша Брадић	238
Слободан Јаковљевић	199	Драган Станић	239
Даница Андрејевић	201	Милица Тодоровић	240
Никола Јовановић	202	Зорица Милановић	241
Слободан Лукић	203	Весна Милановић	243
Миленко Николић	204	Милош Милошевић	243
Раденко Стојаковић	205	Верољуб Вукашиновић	244
Божидар Каматовић	206	Зоран Обрадовић	245
Љубица Живковић	207	Данило Петрашиновић	246
Миљко Савковић	207	Љиљана Прокић	247
Мирослав Новаковић	209	Гордана Топличич Ђурчић	248
Милен Симић	210	Драгиша Бинић	250
Божидар Бошко Бекрић	212	Весна М. Павелкић	251
Драгољуб Димитријевић	213	Верослава Јовановић	252
Милош Васић	214	Драгана Игњатовић Ристић	253
Драгослав Јовановић	216	Зоран Томић	253
Герослав Зарић	217	Ненад Петровић	254
Родољуб Станојловић	218	Горан Михајловић	255
Радован Радовић	220	Горан Миодраговић	256

Саша Марковић	256	Стеван Ђаковић	278
Бојан Ђорђевић	257	Горан Настић	279
Марина Карић	258	Тијана Савић Тот	279
Весна Милошевић Митић	259	Нада Сарић	280
Вишеслав Симић	260	Соња З. Ђорђевић	281
Вера Петровић	262	Дејан Илић	281
Александар Лазаревић	262	Мирослав Алексић	282
Милан Радовић	263	Милена Вукмировић	283
Мирјана Вукомановић	264	Ана Станковић	285
Бисера Јевтић	265	Злата Вукадиновић Николић	287
Небојша Ђуровић	266	Бранимир Карић	288
Владимир Југовић	267	Иван Коцић	290
Драгана Филиповић	268	Милца Николић	290
Милан Ђуровић	269	Раца Тодосијевић	292
Владета Јевремовић	270		
Драгослав Миленковић	271	РЕЦЕНЗИЈА	293
Весна Егерић	272		
Јасмина Кнежевић	273	БЕЛЕШКА О АУТОРУ	295
Данијела Ђонић	274		
Андреј Чикала	276	РЕГИСТАР ЛИЧНОСТИ	297
Слободан Петрић	277		

Верољуб Вукашиновић

ПОВОДОМ ОВЕ КЊИГЕ

Одбор за прославу две стотине година школства у општини Трстеник, на челу са председником општине Мирославом Алексићем, у сарадњи са школама и културним установама, организовао је током 2013. године неколико значајних активности поводом великог јубилеја. Посебна пажња је посвећена издавачкој делатности Народне библиотеке „Јефимија“ у оквиру које су објављене књиге Драгомира Лазића *Ђурице Злочин у Рајинцу (групо издање)*, и Милана Радића *Поменик виђенијих учитеља и ђака школе у Великој Дренови* а започет је рад на књизи Станка Бзенића *Трстеник на Морави, у Краљевини Југославији*.

Већ почетком јубиларне године основан је иницијативни одбор за припрему и објављивање ове књиге, који је прихватио да њен аутор буде Момчило Тодосијевић, истраживач прошлости трстеничког краја, јер је он и сам, годинама, радио на истраживањима знаменитих и значајних личности. У међувремену, тај одбор је, са извесним изменама у саставу, прерастао у Уређивачки одбор који је настојао да аутору књиге помогне у њеном профилисању и допунама садржаја. Почетна идеја, да то буде књига о знаменитим ликовима људи који су везани за Трстенички крај, прерасла је у књигу са ширим спектром значајних личности које потичу из ове средине или су у њој остварили значајне резултате у разним областима.

Тако је, сада, пред читаоцима књига у којој се могу наћи драгоцени подаци о значајним историјским личностима нашег краја али и о мање познатим савременицима који су дали велики допринос развоју Трстеника у периоду после другог светског рата, превасходно кроз „Прву петолетку“. Од посебног значаја су подаци о великом броју високообразованих ђака трстеничких школа који данас имају научна звања магистра и доктора наука а

раде на универзитетима, институтима и предузећима не само у Србији, већ широм света, где су признати стручњаци у својим областима. Наравно, за њихово формирање посебно су значајни учитељи и професори трстеничких школа који су својим знањем и просветним ликом формирали генерације ученика (као што су, на пример Радојка Цаца Лазовић, Љубиша Милетић, Савко Лапчевић, Станислав Јеремић, Станиша Гавриловић, Милорад Пешић, Будимир Атанасковић, Јован Трњаначев, Слободан Оролић, Милутин Бинић и многи други) мада њих нема у овој књизи јер нису стекли научна звања и нису објавили научне радове, већ су својим усменим просветитељским радом уписани у успехе својих ученика.

Уређивачки одбор и аутор књиге Момчило Тодосијевић нису са лакоћом успевали да усагласе различита виђења и критеријуме при избору личности које су унете у књигу. Аутор је прихватио да, у већој мери, одступи од своје првобитне концепције али је задржао композицију књиге у облику монографије по хронолошком редоследу датих личности, мада су подаци о њима лексиконског типа, због чега је она и својеврсна база података и добар основ за израду будуће енциклопедије или лексикона личности трстеничког краја.

За његов велики труд и упорност бившег просветног радника да се ова књига објави у две стотој години школства треба му одати признање и захвалност.

Земљаче, ако си отишао из завичаја, завршио разне школе и занатле, ако си на високом положају у држави, на универзитету, у фабрици, не заборави да Те је подигао и одхранио зној твојих предака, сељака, Твој завичај. Ако ти заборавиш, изгубио си смисао за памћење, за животи, изгубио си завичај, историју свој народа, а ти значи изгубио си све.

Проф. др Петар Ј. Марковић

УВОД

Аутор књиге под називом *Трстенички крај* захвата атаре насеља око Трстеника, која чине хомогену целину. То је Срез трстенички из 1859. године, десна обала Западне Мораве и села која су припадала општинама Трстеник и Великој Дренови 1965. године на левој обали Западне Мораве.

Познато је да су личности имале пресудну улогу у одређеним догађајима, а личности одређених способности, знања и одважности у прошлости давале су печат и смернице развоја друштва. Народ је то схватио, ценио и њихова имена уградио у историју, народне песме и друге народне умотворине. Свака држава имала је потребе да негује такве личности, па је најталентованије подстицала да развијају своје способности и укључивала их у своје институције да утичу на развој државе: јачање војних снага, образовања, културе, привреде, проналазаштва и свега што јача државне потенцијале.

Сада, када прослављамо двеста година од појаве школа у овом крају, које се развијају упоредо са развојем и јачањем државности наше отаџбине, има потребе да истакнемо имена наших великана и људи који су својим образовањем, знањем и залагањем изграђивали овај крај, или их је створила ова средина, а они су кренули да човечанству дају свој допринос и својим научним делима утичу на развој науке и технологије.

Аутор ове књиге, сакупљач биографија одређених лица, раније је осетио потребу да та имена треба пописати и дати у књизи, оставити да остане сећање на њих и да се, евентуално, заинтересују лица млађих генерација да их изучавају и користе њихова искуства и проналаске.

У дужем периоду, на различите начине, прикупљане су биографије истакнутих лица и то у већем броју но што ће бити објављене у овој књизи.

Прихваћено је да се у књигу унесу лица са стеченим титулама: академици, генерали, доктори наука, магистри, професори факултета, плоднији чланови удружења књижевника, познатији чланови удружења ликовних уметника.

Из других структура заступљена су лица у одређеном броју и то најистакнутији: привредници, економисти, просветни радници, новинари, радници у култури, проналазачи и иноватори, хуманисти и слично.

Када су у питању људи из политике, узети су они који су више пута бирани за народне посланике и који су се доказали и у другим делатностима.

Узети су и ратници који су били познати у свим срединама у којима су живели.

Заступљени су и људи из власти који су били министри, председници општина који су у прошлости остављали нешто вредно у градитељству, председници општина или скупштина општине, јер је њихов велики допринос у брзом и успешном економском развоју нашег села и града.

Тешко је успоставити границу између унетих и изостављених личности да не уђу у ову књигу. Ту сам упоређивао, мерио и слушао аргументе и сарадника, као и окружења.

У оквиру Библиотеке „Јефимија“ формиран је Одбор за помоћ и подстицање у писању монографија. Касније су они радили као уређивачки одбор.

Став Уређивачког одбора био је да се унесе један број лица која се не уклапају у критеријуме аутора књиге, али су дали знатан допринос у некој области. Аутор је уважио те ставове Уређивачког одбора ове књиге.

Дуго смо радили на прикупљању поменутих имена, али смо свесни да ће бити и изостављених имена, што у наредним годинама треба допунити и исправити.

Како дати редослед имена у књизи, такође, била је дилема аутора. Постојале су разне могућности: по областима на којима су биле ангажоване личности, по титулама и научним звањима, по азбучном реду, по времену појављивања и деловања и слично. Писац се определио по времену појављивања ових личности, јер је мишљења да ће то бити и најбољи начин праћења и напретка

школства, што у овој години јубилеја, евидентирања школа у Србији 1813. године, где од 40 постојећих наша средина има две: у Осаоници, варошици поред садашњег Трстеника, седишта војводе жупског Павла Цукића и Великој Дренови, села које ће до данашњих дана имати видну улогу у Србији у разним областима, као последицу напретка и развоја што је школа чинила. Овакав начин приказа помоћи ће институцијама да прате и обележавају јубилеје личности за које су заинтересовани.

Да би се читалац боље снашао у тражењу лица, на крају књиге дат је именски регистар.

Сигурно је да ова средина има још велики број лица чија имена треба трајно сачувати. То се може чинити и писањем посебних монографија из разних области: култура, спорт, информисање, занатство, трговина, привреда и слично.

Појавио се један број монографија о манастирима и црквама, школама, здравству, пчеларству, селима, где је обухваћен велики број лица са истакнутим улогама појединаца у унапређењу тих средина, што треба и даље чинити.

Треба рећи да аутор није имао намеру да литерарно обради биографије. Податке је сакупљао из објављених књига, штампе, енциклопедија, и на основу лично тражених података. Неке биографије је сажимао, неке проширивао.

Књига почиње ликом Југ Богдана, и сачуваном легендом о њему, зато што је народ овог краја тај лик градио и чувао вековима, напајао се слободарством и јунаштвом његове породице. Судбина његове породице је судбина многих породица српског народа и уз памћење прошлости лакше су преживљавали задешене недаће и бол за својима. То дуго памћење има потребе да се и даље чува, па и ако је и легенда. Народ има оправдање и мотив зашто је створио и очувао лик Југ Богдана.

Велики број људи укључио се у допуни материјала за биографије познатих личности. Захваљујем се Милану Радићу јер сам за већи број лица користио део података из његове књиге *Поменик виђенијих учитеља и ђака школе у Великој Дренови*. Посебно се захваљујем мр Слободану Симоновићу за коришћење материјала из његових књига, као и друге свесрдне помоћи.

Саша Рашковић има велику заслугу што се у овој години појављује ова књига, зато му је аутор књиге веома захвалан.

Верољуб Вукашиновић је помогао да књига добије коначне контуре и координирао је сарадњу између Уређивачког одбора и аутора. Народна библиотека „Јефимија“ обавила је успешну сарадњу са појединцима и институцијама око издавања књиге. Аутор им се захваљује на помоћи.

Моле се читаоци монографије да дају своје примедбе, сугестије, допуне и укажу на нова имена, и све то писмено доставе аутору књиге, на чему им се он унапред захваљује.

ЈУГ БОГДАН

Ејски јунак

Југ Богдан, по народном предању овога краја, је отац књегиње Милице и таст кнеза Лазара.

Његов живот народ везује за околину Прокупља или околину Трстеника. Народни приповедач каже да се ту у околини његовог имања, поред извора, близу данашњег Манастира Љубостиње, Милица први пут срела са Лазаром.

Према легенди, Југ Богдан је имао дворач у данашњим Оџацима, винограде на Брду између Грабовца и Богдања. Да би се Југ Богдан у часовима одмора помолио Богу са члановима своје породице и радницима сазидао је Црквицу, на чијим темељима је касније сазидаана црква Свете Петке, која је овде позната као Црквица. Народ се код ње сакупља сваке године на Велики Петак.

У атару села Стари Трстеник постоји потес Богдануша. Народ верује да је ту била коњушница Југ Богдана са послугом и одгајивачима коња. Овде се из авиона, за време сушног лета, назире дужи зид прикривен земљом. При прокопу земље за пругу 1910. године пронађен је ћуп са старим новцем. Пронађена је стара секира и још неки предмети. Ова локација још није испитивана од археолога и надлежних институција, а ту су проналажени многи стари предмети.

Југ Богдан служи народу као синоним породичног човека, браниоца слободе, жртвовања за своју државу и народ.

Југ Богдан одлази у Бој на Косово 1389. године и јуначки гине са својим синовима, девет Југовића. О њиховом јунаштву народ је испевао велики број песама, а народни певачи и гуслари су вековима певали о њиховом јунаштву.

(Ипак, Југ Богдан није потврђен као историјска личност, неки га повезују са кнезом Вратком, а Југовиће са Вратковићима.

Постојао је и Богдан, службеник на двору кнеза Лазара, који се везује за Богдање и манастир Каленић).¹

¹ Прим. ур.

КЊЕГИЊА МИЛИЦА (око 1335-1405)
Жена кнеза Лазара

Књегиња Милица рођена је око 1335. године, а умрла 11. новембра 1405. године.

Пореклом је из куће Немањића, кћи великог кнеза Вратка, потомка Вукана, Немањиног сина. Народ у народним песмама њено порекло везује за Југ Богдана.

Удата је за кнеза Лазара и са њим је изродила пет кћери и три сина.

По народном предању, рођена је у српској средњовековној тврђави на Хисару (Прокупље).

Народна песма и легенде њено порекло везују за овај крај и Југ Богдана, као њеног оца.

После Косовске битке управљала је српском државом у име малолетних синова Стефана и Вука, пошто је са султаном Бајазитом склопила споразум о вазалству. Године 1393, после Стефановог пунолетства, замонашила се под именом Јевгенија. И даље учествовала у управи, обављала дипломатске послове. Године 1398. пренела мошти Свете Петке из Видина у Србију; саградила манастир Љубостињу, живела у њему и као великосхимница *Јефросинија*, ту умрла и сахрањена у својој задужбини.

Помагала уметност и књижевност. Била је стално у преписци са Дубровчанима, издавала многа документа; манастирима повеље. Иза ње су остала бројна надахнута писма, повеље, беседе. Ту је седам докумената правног карактера, са литерарним елементима и литерарним исказима. Стваралачки и уметнички друговала са својом сродницом умном Јефимијом, удовицом деспота Угљеше, сином Стефаном и Јеленом.

Као монахиња Евгенија боравила у више места у Србији: Крушевац, Јагодина, Приштина, Ново Брдо, на Расини.

У Јагодини (тада привременом административном центру), где је кнегиња боравила у време изградње своје задужбине Љубостиње 1399. године, 2007. године, у парку јагодинског административног центра, свечано је откривен први и једини споменик

овој знаменитој Српкињи. У 2013. години започете су припреме на подизању споменика кнегињи Милици и у центру Трстеника који ће донирати др Радмила Милентијевић.

Оставила је траг у писаним документима: *Повеља хиландарском њирју Св. Василија, 1393; Повеља ман. Св. Пантелејмона у Светој Гори, 1394/5; Повеља Лаври Св. Атанасија Атонској, 1395; Повеља манастиру Дечанима, 1397; Повеља Лаври Св. Атанасија Атонској, 1398*. Приписује јој се и тзв. *Слово њохвално кнезу Лазару, између 1390. и 1404. године*.

Лит.: Љ. Стојановић, *Сшаре српске њовеље и њисма I*, део први, Бг 1929, 179-199; Миодраг Ал. Пурковић, *Принцезе из куће Немањиха : историјска сшудија*, Београд, Пешић и синови, 1996; *Косово у њовељама српских владара*, Бања Лука: Београд, Бесједа, 2000, 185-188; Миладин Стевановић, *Кнеђиња Милица Хребељановић*, Београд, Књига-комерц, 2005; Љубивоје Радовић, *Кнеђиња Милица – ѡрејодобна Евјенија: ѡводом шесћ векова од уѡкојења*, у: *Глас вајијућеј*, Крушевац, Црква Лазарица, 2006.

ЈЕФИМИЈА (око 1349 – после 1405)

Монахиња, ѡрва српска ѡесникиња

Јефимија, раније деспотица Јелена Мрњавчевић, рођена је око 1349. а умрла после 1405. године, жена деспота Јована Угљеше, брата краља Вукашина. Схимонашко јој је име Јевпраксија. Она је кћи ћесара Воихне, господара града Дrame, у области Сер, данашња Грчка.

После Угљешине погибије на Марици (1371) и губљења самосталности деспотовине, у својој 22. години се замонашила и склонила у Крушевац. Живела је на двору Лаара и Милице (своје рођаке), која се после Косовске битке (1389) такође замонашила. Јефимија је у многome помагала Милици и њеним синовима у државној управи. Као калуђерица, са Милицом, живела је у манастиру Љубостиња, задужбини Миличиној. Живећи у испосништву, саставила и извезла чувену *Похвалу светом кнезу Лазару* (1402). Потом прима још теже монашке завете, па је од малосхимнице Јефимије постала великосхимница Јевпраксија. После

1405. године губи се сваки траг Јефимији, која је, вероватно, и последње године свог живота провела у Љубостињи.

Јефимија је прва српска уметница – везиља и песникиња. За књижевност се занимала још у младости, када помаже књижевност (за њу је „грешни“ Мирослав преписао „Псалтир“ 1370/71). Од Јефимије су остала четири уметничка и књижевна рада.

Пре 1371. саставила *Тужбалицу* за умрлим четворогодишњим јединцем Угљешом Деспотовићем, утиснуту као запис на иконици коју је деспот Угљеша однео у Хиландар, где се и данас чува у манастирској ризници.

Одлазећи са Милицом Бајазиту у Сер (1399) хиландарским монасима је предала на поклон завесу за часне двери хиландарске цркве, коју је извезла златом, сребром и разнобојном свилом, са записом који садржи њену поетску *Исїоведну молиѿву*. Завеса се и данас чува у манастирској ризници. У време Ангорске битке (1402) саставила своју *Похвалу кнезу Лазару*, коју је извезла златом на црвеној свили (665x495 mm), као покров за ћивот кнеза Лазара у Раваници (данас се чува у Музеју српске православне цркве у Београду).

Примивши велику схиму, у манастиру Љубостињи, извезла велику плаштаницу, са записом на грчком језику (данас се чува у манастиру Путни у Румунији).

Јефимијини радови су више пута објављивани и превођени на савремени српски језик. Први је то учинио Љуб. Стојановић (*Сѿари срїски зайиси и наїїйиси I*, Београд, 1902, бр. 138, 197, 198). Између два светска рата објављена је књига *Монахиња Јефимија* (Београд, Удружење универзитетски образованих жена, 1936).

Крушевачка „Багдала“ је објавила књигу *Књижевни радови – Монахиња Јефимија*, приредио Ђорђе Трифуновић (Крушевац, 1983). В.: Јефимијина „Похвала“.

Од њеног стваралаштва сачувано је: *Туѿа за млагенцем Угљешом*, од 1366. до 1371; *Мољење Госїогу Исусу Хрисѿу – Зайис на Хиландарској завеси*, 1398/99; *Похвала свейшом кнезу Лазару, зайис на ѿкрову*, 1402.

ПАВЛЕ ЦУКИЋ

Војвода Првог српског устанка

Павле Цукић рођен је у селу Крчмари. У време Карађорђа био је старешина Трстеничке кнежине. Успешно је командовао устаницима у Шанцу и Кожетину и при ослобађању Крушевца. Посебно се истакао у борбама на простору Жупе. Карађорђе му је поверио устанике да ратује са Турцима и да продре и успостави везу са црногорским устаницима.

После ослобођења Жупе постао војвода жупски са седиштем у Трстенику, односно тадашњој Осаоници. Плах по нарави, завадио се са Карађорђем па је накратко био смењен са положаја. Године 1813, после пропасти Првог српског устанка пребегао је у Срем.

По избијању Другог српског устанка дошао је у Србију, прикључио се Милошу Обрановићу и са успехом ратовао на ширем подручју Ваљева.

Касније се и са њим завадио и почео да буни народ против кнеза. Он је осуђивао Милошево примирје с Турцима. Милош га је на превару ухватио и послао Марашли-паши у Београд под оптужбом да ради против Турака. Окованог, на путу за Београд, Турци су га убили а његову главу послали паши. Тако је окончан живот једног од најхрабријих устаника Првог и Другог српског устанка.

Павле је био поочим Петра Лазаревића, кога је нашао у Стопањи као напуштено дете и повео са собом.

Павле Цукић био је познат Карађорђев устаник. Посебно се истакао у борбама на простору Жупе. Карађорђе му је поверио устанике да ратује са Турцима и да продре и успостави везу са црногорским устаницима.

За ратне заслуге Карађорђе га је прогласио за војводу, са седиштем у Осаоници, поред садашњег Трстеника.²

У Осаоници још постоји једна стара кућа за коју су стари староседеоци тврдили да је то била кућа Павла Цукића војводе.

Народ га је због храбрости ценио и поштовао, да би задржао успомену на њега, његовог посинка Петра Пазаревића називали су Петар Цукић.

² Трстеник је настао досељавањем породица и трговаца из Осаонице од 1932. године и досељавања трговаца из околних села.

ПЕТАР ЛАЗАРЕВИЋ ЦУКИЋ (1802-1849)
Наспојник кнежевог двора

Сироче коме су за време Првог српског устанка умрли родитељи и остали најближи рођаци, па је остао сам и немоћан да преживи. Није му сазнато ни порекло ни година рођења, али је у историји Србије записано да је рођен у Стопањи, у нахији крушевачкој. Сазнавши за тог дечака, жупски војвода Павле Цукић, који је у то време живео у Осаоници трстеничкој, узме га код себе и настави да се стара о његовом развоју и васпитању. Право му је презиме Лазаревић, и он се увек тако потписивао, али су га други звали Цукићем по његовом добротвору, код кога је био до 1815. године. Када је Павле проценио да је дечак ојачао и стасао за обављање било каквих послова, одвео га је кнезу Милошу у Црнуће, одакле ће Петар заједно са Милошем да се премешта у Крагујевац и Београд. Први му је посао код кнеза био да му распаљује чибукe и служи кафу. Милош је добро проценио младићеве могућности и полако га је припремао за далеко сложеније и одговорније дужности. Већ 1816. године га је „гурнуо у ватру“ одредивши га у тројку за ликвидацију шабачког владике Милентија Никшића, за кога је веровао да сарађује са Турцима. Вођа тројке је био Марко Штитарац, проверени Милошев човек и вичан таквим задацима, а чланови Вуле Глигоријевић и Петар. Задатак је некако извршен, али само захваљујући изузетној ревности Штитарца, који је сам све урадио, јер су му остали чланови, а нарочито Петар били сувише мека срца, и скоро да му нису пружили никакву помоћ.

После овог догађаја, књаз Милош је схватио да га треба усмеравати на друге послове, па тако и за време Милоша и Михајла и код кнеза Александра Карађорђевића Петар је обављао одговорне државне послове.

Петар Цукић ожењен је Аном, ћерком Петра Молера, војводе из Првог српског устанка.

Био је настојник кнежевог двора и управитељ српског дела у Београду.

Као подибарски старешина формирао је Краљево (Карановац) на данашњој локацији одредивши улице које се секу под правим

углом и које служе за пример и садашњим урбанистима. Преместио је Трстеник на данашњу локацију. Учествовао је у решавању многих проблема који су настајали при формирању новог насеља. Од неколико села козничког, подибарског, јошаничког и крушевачког среза формирао трстенички Срез. Преместио је 1836. године и насеља Бивоље и Крушевац на безводније данашње локације.

Петар је као пуковник постављен за једног од осам окружних чиновника у Крушевцу. Као чиновник је обављао одговорну дужност, бриге око чувања границе са Турском, јер се тада Округ крушевачки једним делом граничио са областима које су још увек биле под турском влашћу. Био је веома цењен у ондашњој Србији и зато су му службу поверавали и супротстављени режими: Милошев, Михајлов, уставобранитељски и Александра Карађорђевића.

Године 1842. изабран је у Совјет Србије и 1840. постављен за члана Земаљског Совјета.

Умро је 1849. године, опеван у Великој београдској цркви, а посмртне говоре, уз звона која је он поставио, о његовим заслугама говорили су архимандрит Гаврило и Јован Ристић.

НИКОЛА БАБОВИЋ БИМБАША

Бимбаша у Првом српском устанку

Рођен је и живео у Грабовцу поред Трстеника, где и сада има своје потомке фамилије Бабовић.

Никола Бабовић као учесник у ослободилачким ратовима стекао је чин бимбаше.

Константин Ненадовић га забележио у својој књизи *Животи и дело Карађорђевих јунака*, књига II (Београд 1948. године). Ту су дати само основни подаци о њему.

Основно војничко искуство стекао је у јединици Коче Анђелковића који је у рату са Турцима окупио борце из Левча, околине манастира Љубостиње, а можда и као хајдук.

Почетком Првог српског устанка 1805. Турци из Краљева, Курилова и Трстеника, да би заплашили околно становништво, пређу Западну Мораву код Трстеника опустоше Манастир Љубостињу и околна села и спале две цркве, побију становништво, људе, жене и децу, а стоку коју нису могли потерати побију, како би

изразили своју озлојеђеност и заплашили становништво да се не прикључује устаницима. Становништво се организује и врати их преко Мораве. Значајну улогу у томе имао је бимбаша Никола Бабовић.

У борбама за ослобођење Крушевца Никола Бабовић водио је око 1.000 левачких устаника и веома се истакао у тим борбама.

У знак сећања на његово јунаштво и захвалност за слободарство, надлежни су одлучили да сачувају његово име у сећању нових покољења, дали су да једна улица у Грабовцу носи његово име.

ЖИВКО ШОКОРАЦ

Кнез левачки

Живко Шокорац рођен је у Пољни, где је провео прву половину свог животног века.

После Другог српског устанка, када је почела да функционише држава, у Левчу се појавила хајдучија која је угрожавала живаљ тих насеља.

Са организованог скупа у Малој Дренови, Милош чувши за Шокорчеву храброст и строгоћу поверио је Живку Шокорцу да се обрачуна са хајдучијом у Левчу. Млад, храбар, пун амбиција врло успешно и то у кратком року Живко је овај крај ослободио од злостављања и пљачке одметника, што је скренуло пажњу и књазу Милошу, који почиње да му поверава и одговорне задатке у Јагодинској нахији.

У Пољну је дошао Јеврем, брат књаза Милоша, сакупио је народне прваке и договарао се са њима како да се сузбије хајдучија у Левчу. Предложио је Павла Алексића из Мале Дренове да се стави на чело групе и прими одговорност за уништење хајдучије. Павле је одбио ту обавезу објашњавајући да је стар, да није у стању да изврши тај задатак. Предложио је да уместо њега то буде Живко Шокорац, из Пољне.

Живко је успешно сузбио хајдучију у Левчу. Стекао је велики углед код књаза Милоша. Од тада почиње његов успон. Постаје велики трговац стоком, постаје најбогатији у Левчу. Књаза Милоша опонашао у свему: у облачењу и у односу према људима. Људима је стално претио да ће их послати књазу, а и сам је људе

осуђивао на каштиговање по голом телу. Живкова самовоља сачувана је у Пољни у изреци „Обесан као Шокорац“.

Одатле почиње брз успон Шокорчев у државној служби. Постао је велики ауторитет за села на левој обали Западне Мораве.

Народ му је веровао и са њим сарађивао.

Био је иницијатор и главни организоатор у подизању цркве 1841. у свом родном селу Пољни. То је био његов успон и углед у тој средини и околним селима.

Његова кнежевина, као део Левачке кнежевине, сачињавала су села: Пољна, Медвеђа, Велика Дренова, Раинац, Доњи Дубич, Лободер, Мала Дренова, Милутовац, Божуревац и Мала Сугубина. Већ 1820. године он је кнез Левачке кнежине, а 1830. године, када су вршене нове промене, постављен је за капетана.

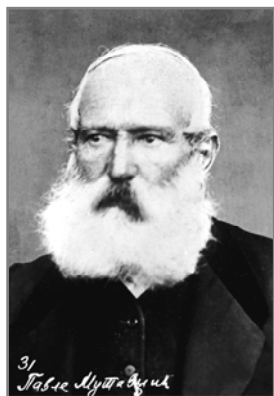
Године 1834. постављен је за члана суда Нахије јагодинске и тада је вршио неколико функција.

Забележено је да је Живко у Јагодини у својству „члана исправнишества јагодинског“ имао чин подполковника.

Учесник је Сретенске скупштине Књажевства Србије 1835. године.

Једно време био је кнез Крушевца. И сада је у употреби његова реновирана кућа у Крушевцу.

Његови потомци заузимали су значајне положаје: син Антоније председник суда у Крушевцу, а унук Живко веома много је дао на унапређењу пољопривреде и задрugarства.

ПАВЛЕ МУТАВЦИЋ³ (1816-1888)

Начелник среза

Павле Мутавцић рођен је у Тоболцу 1816. године. Потиче из угледне породице у којој је отац Вучко, учесник Другог српског устанка, биран на важне функције, а најпознатија је председника суда Нахије крушевачке, учесник и потписник Устава на Срећење 1835.

Вучкови синови Павле, Станко, Илија и Гаврило истицали се обављањем функција у Крушевцу и Србији. Вучкова породица била

³ Фотографија из фото-документације „Политике“.

је најбогатија у Крушевцу и Тоболцу (Попис имовине 1862. године). Зетови су били, такође, познати. Муж кћи Ане је трговац и власник скеле у Трстенику, а син од ћерке Синђелије, Вујица Тодосијевић из Глободера, пет пута је биран за народног посланика и учесник Тимочке буне.

Павле је први из Округа крушевачког 1833. године уписан у Вишу школу у Крагујевцу, а 1837. године уписао Војну академију у Пожаревцу. Већ 1839. године постаје секретар суда у Крушевцу, а 1845. као поручник постављен је за начелника среза крушевачког.

Десет година касније унапређен за капетана и премештен у Зајечар за помоћника окружног начелника, а годину касније долази у Алексинац за окружног старешину. Убрзо се (око 1860) враћа у Крушевац, где је дужност окружног начелника обављао осам година (1861-1868).

Заслужан је за отварање Полугимназије (1864) у Крушевцу. Две године касније отворена је и школска библиотека у Крушевцу.

У његовом мандату окружног начелника 1866. године решио је питање марвене пијаце у Крушевцу.

Писао је о Врњачкој Бањи *О Бањи врњачкој у срезу ширшеничком, окрућу крушевачком* (Београд, 1884).

Велику активност испољио је као иницијатор удруживања грађана и утемељивач Основателно фондаторског друштва лековито кисело-вруће воде у Врњцима. Оснивање овог друштва радио је заједно са Матијом С. Карамарковићем, проф. Гимназије реалке у Крушевцу, сином угледног трговца из Трстеника Саве Карамарковића.

Познато је да се Павле залагао, када је вршено пројектовање, да пруга Београд – Ниш пролази кроз Крушевац.

Умро је 1888. године.

САВА БРАДИЋ (1830-?)

Народни посланик

Рођен је у Медвеђи, 1830. године. Остао је да живи у Медвеђи. Био је један од оних на које се село ослањало, а он је селу помагао у свим ситуацијама. Сава је од ретких за које се може рећи да је у „пољу био сељак, на раду вештак, у боју јунак“.

У родној Медвеђи предњачио је у подизању школе и цркве. На централној икони Светог Николе цркви у Медвеђи записано је: „Оцу Сави и мајци Магдалени – захвални синови Предраг и Владимир“.

Име Саве Брадића везано је за подизање прве кафане и прве пекаре у Медвеђи.

Поред земљорадње, бавио се трговином, на велико. Трговао је свињама и продавао их у Пешти. Својом успешношћу стекао је углед у народу, па је 30. новембра 1880. године изабран за народног посланика за Левачки срез.

Као угледан народни посланик био је повереник државне касе, која је чувана у његовој кући, а новац је лиферовоао четничким војводама који су илегално радили за предстојеће ратове у ослобађању Старе Србије.

Запис од 28. јануара, 1875. године у коме се, поред осталих, налази име Саве Брадића: „Тврдо смо уверени да је цела Скупштина с кама једног уверења да је знање и наука једини услов напретку народном и да се ваља што више потрудити да буде могуће у појединим крајевима да буде наше домовине што лакше доћи до знања.

С тога предлажемо да се подигнуте полугимназије у Крушевцу, Ваљеву и Јагодини приме као државне школе и да се сасвим издржавају из државне касе“.

Сава Брадић, као угледна личност Србије, добио је највеће признање које се додељивало у другој половини XIX века – Таковски крст (1883).

ВЕНИЈАМИН ПАВЛОВИЋ (крај XIX века)

Иџуман манастира Љубостиње

Венијамин Павловић, архимандрит родом из Доње Црнишаве, био је старешина манастира Љубостиње, са малим прекидима око 24 године. Овај старешина веома је утицао на сређивање економског стања манастира.

Манастирску шуму чувао је, а приватне парцеле мештана које су биле унутар шуме откупио.

Обновио је црквицу Југ Богдан, на брду северно од Трстеника.

Један је од школованих калуђера, чиме се може тумачити равнање и уређење црквене порте и прихватање да постави винограде са америчком подлогом, на опште противљење цркве да не треба узгајати свако грожђе на „ђавољој подлози“.

Венијамин је добио одликовање Таковски крст 1895. године, а то је било највеће одликовање у XIX веку, а Орден Светог Саве 1879.

Био је саговорник Феликса Каница коме је приповедао о реновирању опустошеног манастира (1816). Он је сачувао сећање о два предузимљива калуђера, о попу Нићифору и Арсенију Стефановићу, који је обновио запуштени манастир, поставио иконостас, као и Јанићију Мачужићу, игуману наклоњеном уметности, који је обавио темељну рестаурацију звоника и цркве, изградио штале, воденице, механе, цркву покрио лимом, и који је до 1850. запошљавао многе Италијанске градитеље.

СТАНОЈЛО ВУКЧЕВИЋ (1850-1933)

Лекар, председник скупштине Краљевине Србије

Др Станојло Вукчевић, рођен је 19. новембра 1850. године у селу Јасиковици. Основну школу завршио у селу Рибнику, гимназију и учитељску школу у Крагујевцу. Као учитељ радио у Трстенику и Алексинцу. Медицину студирао у Петрограду и Паризу, где је докторирао (1884), тезом: *Студија о лечењу иранулозних офталмија екцизијом коњуктивалног сулкуса*. Студије два пута прекидао због Српско-турских ратова 1876. и 1878, када долази и служи као санитетски поручник.

Почев од 1. марта 1884. до 1887. ради као срески лекар у Трстенику. У летњој сезони био је лекар у Врњачкој Бањи. У Пожаревцу (од 1887, 1889, био је окружни физикус и управник болнице), Лозници (привремено, 1888). У Трстенику радио као срески лекар, одакле је послат на стицање знања доктора медицинских наука. Ординирао је у Трстенику и Врњцима (у сезони 1884. године именован за члана државне комисије о уређењу бањског реона).

У Врњачкој Бањи успешно је лечио пацијенте који су имали тегобе унутрашњих органа.

Задатак комисије био је да да стручно мишљење о државним мерама, а унапређење бањског реона у циљу заштите бање, односно минералних вода од неконтролисане (дивље) градње и загађења. Њихов предлог је прихваћен од министра грађевине Јевре-

ма Гудовића, па се приступило уређењу региона како је било предложено.

О раду др Вукчевића у Врњачкој Бањи наводимо запис др Милоша Крстића, дугогодишњег управника Врњачке Бање (1946-1958). Он каже: „Желећи да се даље уређење Бање обавља по угледу на стране, др Вукчевић је од своје скромне уштеђевине одвајао и одлазио у иностранство на обуку с јесени. Тако је 1884. године боравио у познатој немачкој бањи Баден-Баден, проучавајући њена минерална својства и резултате лечења.“

Говорио је руски, немачки и француски.

За народног посланика биран: 1889, 1893, 1900, 1903, 1905, 1906, 1908. године, а 1908. изабран за председника Народне скупштине Србије, за сенатора изабран 1901. године. Био је секретар Скупштине и Сената више година.

Почетком Првог светског рата, 1914. др Станојло Вукчевић је поново у Врњачкој Бањи, сада на дужности управника Прве резервне војне болнице. Тада је већ зашао у седму деценију живота и био је доста истрошеног здравља. Имао је чин санитетског пуковника, са великим искуством не само цивилног већ и војног лекара.

Окупацијом Србије крајем 1915. године престала је са радом српска војна болница у Врњачкој Бањи и он се враћа у Пожаревац, где му је живела породица. Али већ 17. октобра 1916. буде интерниран од стране бугарске војне команде. Одведен је у Ниш, затим у Пловдив (Бугарска) где остаје у заробљеништву цело време рата.

По ослобођењу и до уједињења био је кратко време потпредседник Народне скупштине Србије и помоћник министра здравља Србије. Пензионисан је марта 1921. године. И поред поодмаклих година живота и болести, српско лекарско друштво у Пожаревцу 1930. године бира га за њеног председника. Овим се желело да искаже посебно поштовање за углед и ауторитет који је уживао код колега. Доктор Вукчевић остао је активан и ревносан и у дубокој старости и до краја живота.

У првим сесијама две скупштинске периоде био је председник Народне скупштине Краљевине Србије. При формирању Краљевине СХС био члан привременог Председништва Краљевине СХС. Умро као сенатор.

Сарађивао у листу „Грађанин“ у Пожаревцу. Преводио је са страних језика; превео са немачког, у сарадњи са др Станојем

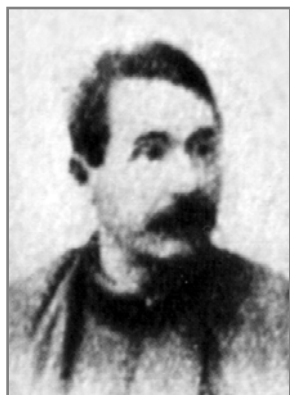
Нешићем, књигу професора физиологије др Ернеста Биркеа *Како ћеш сачувати животи и здравље своје деце*.

У браку са Емилијом, ћерком Александра Николајевића, бившег председника Народне скупштине Србије, имао је четири сина и две ћерке. Син Богдан (1902-1953) завршио је Медицински факултет у Нансију 1928. године, а већ од 1929. почео је да ради као асистент на Гинеколошко-акушерској клиници на Тирнији.

Припадао слободарском покрету Светозара Марковића, касније Радикалној странци.

Одликован: *Таковским крстом првог реда 1893, Орденом Светиој Саве трећег реда, Орденом Беој орла четвог реда*.

Животни пут Станојла Вукчевића завршио се 23. јануара 1933. године. Сахрањен је у Београду на Новом гробљу.

ФИЛИП МИЛОЈЕВИЋ (1837-1911)

Народни посланик

Филип Милојевић из Велике Дренове од 1837-1911. живео у Великој Дренови. Познат је по томе што је, поред бављења пољопривредним пословима био трговац и народни посланик. Живео је у време када је у заосталој Кнежевини трговина свињама био уносан посао, када се један друштвени ред из фамилија Ратајци, Воиновићи, Катунци, Јовановићи и Милојевићи, са подручја Велике Дренове, обогатио бавећи се тим послом, а Филип Милојевић стекао и углед успешног трговца у Великој Дренови и оближњим селима. Гонио је свиње у Пешту и Беч.

Филип се укључује у политички рад, када су на политичкој позорници Србије тога времена били економски јаки људи и политички прваци. Пред Тимочку буну највеће упориште у Великој Дренови имала је Народна радикална странка Адама Богосављевића и Николе Пашића. Најутицајнији из те странке за овај трстенички крај био је Филип па га зато на изборима за народног посланика бирају у више мандата на изборима 1880, 1890, 1893 и 1901, 1895, тако да је он био народни посланик више од 10 година.

Утисак је да је био правичан, јер код исправљања Топоничке реке већу корист на имањима имали су медвеђански сељаци но

Дреновци, што му запамтише и потомци тадашњих домаћина. Надничари су радије одлазили у наднице на његово имање но код осталих. Вероватно им није закидао на дневницама и поштовао њихов рад. Био радикалски посланик за округ крушевачки, члан Народног представништва Скупштине Србије.

ПЕТАР КАТИЋ (1839-1915)

Народни посланик

Петар Катић из Богдања, рођен је 1839. године. Био је син Стевана Катића. Катићи су познати трговци стоком у XIX веку. У пописима имовине 1863. године забележени су као најбогатија породица у Трстенику.

Петар је припадао либералима и као њихов кандидат добијао је поверење грађана. Као власник огромног капитала и народни посланик у више мандата, уживао је поверење и од династије Обреновића, а био им је и веома одан.

Причало се да је помагао сиротињу. Једном броју својих надничара купио је њиве и дао у трајно власништво.

За народног посланика биран је 4 пута (1886, 1888, 1897, 1898). Био је и у Влади Александра Обреновића.

Одликован је Орденом Таковски крст 1894. године.

ФРАЊО РИБНИКАР (1840-1905)

Лекар

Фрањо Рибникар рођен је у месту Стеично у Крањској 1840. године. Основну школу завршио у родном месту, гимназију у Љубљани, Медицински факултет у Грацу (1865). У Цириху стекао диплому доктора медицинских наука. У Костајници се оженио Српкињом Милицом. Од 16. маја 1869. срески је лекар у Трстенику, где су му рођени синови Владислав (1871), Франц (1873, по промени држављанства Фрањо му променио име у Слободан), Даворин-Дарко (1878) у Свилајнцу. Сва три сина завршили су факултет, а кас-

није постдипломска школовања у Бечу, Берлину и Паризу – Слободан (медицина), Владислав и Дарко (књижевност).

Сва тројица су били учесници у оба балканска рата (1912. и 1913) и Првом светском рату (Дарко и Владислав су погинули у тешким биткама првих дана рата – Дарко смртно рањен 31. августа 1914, а 1. септембра Владислав). Владислав је био оснивач и први директор „Политике“ (1903), а Дарко њен уредник, као и Слободан. После погибије браће Слободан обавља и дужност директора.

Др Фрањо (магистар хирургије и доктор медицинских наука) је дао значајан допринос у здравственој заштити, здравственом просвећивању људи трстеничког краја и Врњачке Бање (1869-1873). Од 1873. до 1883. лекар је у Свилајнцу, од 25. марта 1883. у Јагодини (управник болнице), касније у Београду. У Трстенику је становао у Улици кнегиње Милице број 18 (преко пута куће Катића). Учествовао у српско-турским ратовима 1876-1878. године као лекар хирург.

ВАСИЛИЈЕ АНЂЕЛКОВИЋ (1844-1930)
Начелник среза

Василије Анђелковић је рођен 1844. године у Медвеђи, где је провео и детињство, а остали део живота у Трстенику.

Био је пребогат човек. Бавио се трговином. Поседовао је најсавременији млин на Попинској реци при уливању у Западну Мораву.

Члан је Напредњачке странке и као њен припадник правио је политичку каријеру.

Остао је познат по томе што су његовим залагањем настала два значајна објекта у Трстенику: Мост на Морави, изграђен 1899. године и Црква Свете Тројице 1900. године.

Имао је велики углед међу грађанима у Трстенику и околини.

Кућу је имао у самом центру Трстеника, као и већи број објеката. У том делу града једно време је постојао трг Васе Анђелковића. Васа је уживао велику подршку при градњи ових

објеката од генерала Јована Белимарковића па су једној улици дали и његово име.

Од стране грађана биран је за председника Општине 1867, 1897-1898, 1917. године.

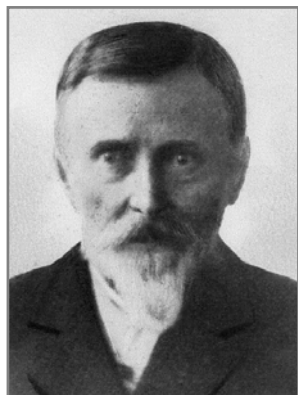
За народног посланика биран је 1884, 1888, 1895, 1897, 1898. године.

Василије је добио 1889. године Таковски крст, највеће признање тога времена.

У најтежим данима за грађане, окупацију од стране Аустроугарске дочекао је као начелник Среза. Како је Аустроугарска имала симпатије према напредњацима, оставили су Васу Анђелковића да обавља ову функцију од 1915-1918. године.

У неким писаним изворима стоји да је Анђелковић имао злоупотребе при откупима и реквизицији које су завели окупатори. После ослобођења, од 1918. године, мештани га нису бирали на политичке функције.

Написао је: *Историја сталној изведеној моста на Морави код Трсеника.*

МИЛУН ИБРОВАЦ (1852-1917)

Професор, начелник среза

Милун Ибровац рођен је у Јасиковици 1852. године. Потиче из земљорадничке породице. Основну школу учио у Рибнику (1864-1868), гимназију у Крагујевцу (1868-1874). У Београду завршио Историјско-филолошки одсек на Филозофском факултету Велике школе (1878), с прекидима за време рата (1876-1877). Током школовања био благодејанац.

Практикант у Министарству финансија (1878-1879) и Управи државне штампарије (1879), професор гимназије у Горњем Милановцу (1879-1880, 1883-1888) и Ужицу (1880-1883). Године 1888, због писања у радикалној штампи, отпуштен из службе. Начелник Среза подунавског (1888), начелник трстеничког (1889-1890), расинског (1890-1891) и левачког среза (1891-1892). Поново отпуштен 1892, а предавач у Зајечару (1893), потом на-

челник Среза бањског (1893) и Среза добричког (1894). Отпуштен по трећи пут, постављен за предавача у Ужицу (1894), у Крушевцу (1894-1895), а после положеног испита (1894) за професора у Крушевцу (1895-1899), предавао српски језик и земљопис. Потом професор у Врању (1899-1901), у Београду радио у Богословији 1901-1902, 1904-1905, 1911-1915); Професор Прве гимназије (1902-1904), Треће гимназије (1906-1911) и професор у Крагујевцу (1905-1906).

За време окупације (1915-1917) живео на своме имању у селу Јасиковица. Оженио се 1884. Милицом Ерчевић, са којом је имао деветоро деце, 5 кћери и 4 сина, од којих је Миодраг био књижевник и професор универзитета, академик.

Умро је 1917. године и сахрањен у Јасиковици.

Написао комад у три чина *Божји суд на Мендином Брду* (премијера у Народном позоришту у Београду 8. јуна 1896). Рукопис се чува у архиву Народног позоришта у Београду.

Знао је немачки, француски и латински. Био одликован орденом *Свјатої Саве V реда*. Заступљен у *Лексикону писца Јуїославије, II* (Нови Сад, Матица српска, 1979).

ЈОВАН МИОДРАГОВИЋ (1854-1926)

Педагог

Јован Миодраговић, од оца Анђелка и мајке Марије, рођен је 29. августа 1854. у Станишинцима, срез Трстеник.

Основну школу почео да похађа 1863. године у Трстенику. Гимназију учи у Крагујевцу 1867-1871. године. Школовање наставља у Крагујевцу у Учитељској школи, добија стипендију о државном трошку, потпуно се посвећује учењу и васпитачком позиву. Учитељску школу завршава одличним успехом 1874. године. За прво место службовања добија Београд, школу код Саборне цркве.

Године 1870. одлази као стипендиста у Лајпциг, на студије педагошких наука.

Тамо се среће са врхунским научницима европске педагошке науке.

Говорио је немачки и француски. Писао приче и песме за децу, романе, путописне записе, есеје, прилоге из историје, психологије, образовања. Сарађивао у бројној периодици.

У његовим књигама има доста догађања и личности из крушевачког краја (*Зајоркиња или животи наш у Шуми без шуме*, Београд, 1880, 1921). Написао књигу *Радиша или како су нас васпитавали* и роман *Зајоркиња*. Библиографија и литература Миодраговића износи више стотина библиографских јединица.

Бавио се превођењем стране педагошке литературе. Сретен М. Ацић и његови биографи кажу да је Јован Миодраговић наш највећи педагог методичар практичар.

Залаже се да се код деце негује радно, интелектуално, естетско и морално васпитање, а физичко и здравствено ставља на прво место.

У делима својим истиче да просветни радник треба да буде ван политике, а и сам се није бавио конкретном политиком.

Написао је око 400 чланака, радова и саопштења из области педагогије и психологије.

Написао је дела: *Рад у I разреду*, *Рад у II разреду основне школе*, *Најобичније грешке у настави и васпитању школском*, *О забавицима*, *Народна педагогија у Срба или како наш народ подстиче пород свој*, *Радиша*, *Учитељска школа у Београду за првих двадесет и пет година свога живота*, *Видосава – приче за децу*, *Зајоркиња или животи у Шуми или без шуме*, *Ризница – приче за децу са сликама*, *Припрема за рад у основној школи*.

Одликовање Светог Саве добио је 1894. године.

Основна школа у Београду, улица Војводе Драгомира 1, носи његово име.

СРЕТЕН АЦИЋ (1856-1933)

Педагог

Сретен Ацић рођен је у Малој Сугубини 1856. године.

Најмаркантнија и најзначајнија личност нашег краја која потиче из половине XIX века је Сретен Ацић. Сретен се родио 15. октобра 1856. године у Малој Сугубини, у кући свог оца, Милуна Мачужића. Мајка Сретенова Сава, жена Милунова, је кћи

свештеника врњачког Хаџи Јефtimiја Поповића. У књизи *Сво-меница Сретена Аџића* стоји да се отац Сретенов звао Милун Милосављевић. Ради се о следећем: Сретен је овде сам променио презиме свога оца, јер су се онда у то време Мачужићи често представљали као Милосављевићи, по претку Милосаву. Када се родио Сретен његов отац Милун је био парох Цркве пољанске.

Родитељи Сретенови су умрли рано, па је малог Сретена код себе узео деда по мајци, Хаџи Јефtimiје Поповић, свештеник врњачки. Овај свештеник Сретена уписује у школу у Трстенику, не на очево презиме Мачужић, већ на презиме Аџић, по својој титули „Аџи“. Поп Јефта је ишао у Јерусалим на гроб Исуса Христа и зато добио ту титулу.

Сретен је основну школу у Трстенику уписао 1864, а завршио 1868. године. Затим је учио нижу гимназију у Крагујевцу од 1868-1872. После тога завршио је I разред богословије у Београду 1872-1873. Поново се враћа у Крагујевац, где уписује трогодишњу учитељску школу. Ту завршава I разред учитељске школе и полаже испит у Министарству просвете за привременог учитеља, 1873/1874. и бива постављен за учитеља у Кучеву и Звижду, 1875. до 1877. Године 1877. уписује се у учитељску школу у Београду и завршава II, III и IV разред до краја 1880. године. По завршетку школе постављен је за учитеља у Трстенику и ту је био од 1880. до 1882. године.

Његов рад у школи у Трстенику су инспектори и школски надзорници оцењивали одличним оценама.

После учитељовања у Трстенику Аџић је послат у Беч, као државни стипендиста да учи наставу за следе и да продужи студије из области педагогије и филозофије. У Бечу је провео три и по године. Затим, 1886. године одлази у Лајпциг, где наставља педагошко-филозофске студије.

Аџић је у Бечу слушао први пут о „Ручном раду“ као предмету и он је њега први у Србији касније увео као наставни предмет у учитељској школи.

После шест и по година школовања у иностранству Аџић се враћа у Србију. Одмах је постављен за предавача у Нишкој учитељској школи 1889. године. Када је ова школа премештена у Алексинац 1895. године, Аџић прелази у Београд и предаје у Вишој женској учитељској школи.

Четвртог августа 1895. Ацић је положио професорски испит и добио звање професора психологије са логиком, педагогије с методиком немачког језика с књижевношћу и српског језика. Затим је постављен за професора у Учитељској школи у Алексинцу, где остаје школске 1896/1897. године. За време рада у овој школи Ацић је често говорио и писао о потреби интерната при свакој учитељској школи. Тако је тадашњи министар просвете Андра Ђорђевић одлучио да се у Србији оснује једна учитељска школа са интернатом у којој би Сретен био управитељ. Ацић и министар Ђорђевић су лепо сарађивали и ако је Ацић тада био радикал, а министар напредњак.

Од неколико понуђених градова Ацић је изабрао Јагодину, да у њој оснује учитељску школу. Али, пре тога, министар просвете Ацића шаље у Шведску, Норвешку и Данску да тамо проучи уређење учитељских школа. Ацић је тамо остао неколико месеци.

Када се Ацић вратио из иностранства одмах је, 5. августа 1898. године, добио указ о постављању за управитеља Мушке учитељске школе у Јагодини. Одмах после два дана, 7. августа, Ацић је отпутовао за Јагодину. Сретен ће у Јагодини остати двадесет година и од тада цео његов живот и рад биће посвећен тој школи.

Мушка учитељска школа у Јагодини је званично отворена 15. децембара 1898. године. Ова школа је највеће Ацићево дело. Она ће постати узорна и опитна школа свим ондашњим учитељским школама у Србији. Уз школу Ацић је основао и интернат, први пут у Србији намењен сиромашном слоју ђака.

Поред школе Ацић је засадио украсни врт, јединствени примерак на читавом Балкану. У ствари, то је била права ботаничка башта. Ту је било засађено разноврсно биље: српска оморика с Растишта, буква златија са Власине, кедар ливански, мамут, највеће дрво на свету, сибирска павловнија, јапанска софора, кинески гинко, сребренка са Колорада, трава пампас из Аргентине, афричка тамарика и још других врста.

У овом врту Ацић је уредио пет пољских учионица за обављање наставе у природи и зеленилу. Овиме се тада није могла похвалити ниједна учитељска школа у свету.

О овом врту су се причале приче по читавој тадашњој Србији. Тако је дошло и до ушију владара Србије Краља Петра I Карађорђевића. Он је почетком јуна 1915. године одлучио да посети

Јагодину и школски украсни врт. Тако је то и било. Краљ је са Ацићем детаљно обишао и разгледао врт. И обратио се Ацићу са молбом, да ли би нешто овако могло да се засади на његовом имању на Опленцу. Ацић је потврдно одговорио. Тако је, касније, под руководством Ацића и под његовим надзором никло веле-лепно краљевско имање на Опленцу.

На крају, Ацићева каријера је изгледала овако: од 4. августа 1898. до 29. августа 1920. године био је управитељ Мушке учитељске школе у Јагодини. После тога добио је место просветног инспектора Потиске области у Суботици. После тога је постављен за професора Више педагошке школе у Београду 24. фебруара 1921. године. Затим је 31. августа 1923. године постављен за управитеља I класе Учитељске школе у Вршцу. Указом од 21. фебруара. 1924. године је пензионисан.

За свој успешан и плононосан рад Сретен је добио следећа одликовања: 1898. године добио је *Орген Светиої Саве V реда*; 1903. године *Орген Светиої Саве IV реда*; 1907. године *Орген Светиої Саве III реда* и носилац је *Крстиа милосрђа*.

Од страних језика Сретен је одлично говорио немачки и служио се руским.

Сретен се врло касно оженио. То је било 15. маја 1896. године. Оженио се Милевом, ћерком Јанићија Поповића, професора Београдске богословије, која је тада имала тридесет година. Имали су двоје деце: сина Милована, рођеног 1897. и ћерку Надежду Наду, рођену 1900. године. Син Милован је похађао Учитељску школу у Јагодини и учествовао у Првом светском рату. Нестао је у беспућима Албаније 1915. године.

Ћерка Нада је завршавала школе код нас и у иностранству. Свој живот је посветила највише деци, вери и цркви. Уочи Дригог светског рата основала сиротишту за децу на месту данашег парохијског дома храма Свете Тројице у Трстенику. Најзад је била игуманија манастира Светог Георгија у Враћевшници, где је и умрла и сахрањена.

Ацић редовни војни рок није служио. У ратовима 1876-1878. године учествовао је и био писар.

У балканским ратовима, 1912-1913. године и Првом светском рату 1914-1918. није учествовао, већ се сво то време бринуо о школи.

Сретен Ацић је умро 9. децембра 1933. године и сахрањен на београдском Новом гробљу, али ћерка Сретенова, тада игуманија Ана је посмртне остатке оца и мајке пренела 1973. године у манастир Светог Георгија у Враћевшници и ту их сахранила.

Сретен је написао доста научних дела. Писањем се почео бавити још у младости, а своје радове је потписивао разним псеудонимима. Један од псеудонима био је Мач, што је значило скраћеницу од очевог презимена Мачужић, а и правог Сретеновог презимена.

Најпознатији су му радови: *Ручни рад у мушкој школи*, 1886; *Српска национална школа*, 1891; *Телесно васпитање за учитеље*, 1892; *Телесни развој и гимнастика*, 1894; *Васпитаачеве забелешке*, 1909; *Пољска учионица као хигијенско педагошка установа*, 1924; *Југословенска национална школа*, 1931.

Сретен се доста интересовао за лековито биље и о томе објавио низ научних радова. Такође, проучавао је медоносне биљке Југославије и о њима писао. У Јагодини учитељска школа поседовала је угледни пчелињак.

У Трстенику Друштво пчелара и једна улица носе његово име.

СИБИН ЂОРИЋ (1858-1901)

Свеситељник, професор

Сибин Ђорић рођен је у Пољни 1858. године. Основну школу завршио у Пољни, два разреда гимназије у Крушевцу, друга два у Крагујевцу. У Богословију ступио 1874, а због рата с Турцима, завршио 1879. Исте године постављен за учитеља у Свилеуви, округ подрињски. Одатле премештен у Ратковић, а 1881. у Медвеђу. Следеће године, као одличан питомац, упућен на изучавање богословских наука у Русију. Не одлази, већ се враћа и службује у Трстенику до 1884, када је 20. јула те године, у Саборној цркви у Београду рукоположен за ђакона, одмах сутрадан за свештеника и послат у парохију бунарску, округ јагодински.

Године 1876. премештен у Краљево, где је до 1877, када је 11. априла постављен за секретара Жичке конзисторије, а 7. децембра за вероучитеља чачанске Гимназије. Указом Краља 1888. постављен за члана Жичке конзисторије, касније Духовног суда, где је као неподобан тадашњим политичким приликама пензио-

нисан 1894. године. Решењем архијерејске власти, а по пристанку крушевачког свештеника Спиридона Копривице, већ оболео, постављен на његову парохију.

Био један од покретача свештеничког удружења, најпре епархијског, потом на нивоу Србије, био члан управног Одбора. Ревностан повереник „Књижевне задруге“. У Крушевцу, са пријатељима, основао и уредио Женску радничку школу, па је предао на старање женској подружини. Члан Издавачког одбора часописа „Жича“ (1889). Сарадник више црквених часописа.

После Тимочке буне, као противник Обреновића, био је прогањан. За своју ревносну службу и свештенички рад одликован „Црвеним појасом“, а за свештеничке и грађанске врлине, на Цвети 1899, од стране краља Александра Обреновића, одликован Орденом Светог Саве V реда.

Умро је и сахрањен у Крушевцу.

Објавио више од 30 радова. О Крушевцу су написи: *Беседа на освећењу касарне / „Цара Лазара“ у Крушевцу*, објављена у часопису *Пројлас*, 7/1892, стр. 628-634; *Нова црква у Крушевцу*, 6/1897, стр. 570-571.

Радове је штампао у: *Хришћански весник* (1885, 1886), *Црквени гласник*, Лесковац (1887, 1888), *Жича* (1887), *Весник Српске цркве* (1891, 1892), *Пројлас* (1892), *Глас: службени црквено-књижевни листи Нишке епархије за црквену поуку и хришћанску књижевност* (1899).

МИЛОСАВ МИРИЋ (1860-1928)

Председник општинe

Милосав Мирић рођен је 1860. године у Милутовцу.

По занимању био је терзија, али је убрзо оставио овај занат и посветио се трговини.

Био је члан Радикалне странке.

Родбински, његова породица била је повезана са економски најмоћнијим људима у Трстенику. Милосав Мирић поседовао је велико богатство. Имао је већи број дућана, био је власник Кредитне банке и млина на Попинској реци пре

улива у Западну Мораву, а у саставу млина била је стругара, ледара и ваљара.

За председника општине Трстеник биран је 1909. године.

Умро је 1928. године.

МИЛУН МАЛИЋАНИН (1860-1926)

Трговац, пољопривредар

Милун Малићанин рођен је 1860. године у Јасиковици, у угледној породици. Пожеleo је већи успех у трговини, па се преселио у Трстеник. Ту је постао успешан трговац и банкар, али и угледан домаћин.

Када се определио ка радикалима изабран је за председника Радикалне странке 31. маја 1893. године. Подржавао је везу са угледним појединцима из околине који су припадали Радикалној странци, посебно са Филипом Милојевићем из Велике Дренове.

Својим угледом код становништва успео је да омасови странку, јер до тада су успешнији били у Трстенику либерали и напредњаци, па је, као кандидат за посланика 1908. године добио изборе и постао посланик Народне скупштине.

И његови синови Милош и Милан били су успешни у политици.

Његов син Милош при избору за посланике 1938. године добио је 5.204 гласа, што је убедљиво више у односу на друге кандидате. За његово име везано је доношење лопте у Трстеник и почетак играња фудбала. Милош је 1943. године покушао да спасе трстеничке таоце од стрељања, али је и сам задржан у логору на Бањици и стрељан са осталим таоцима.

Старији син Милан биран је за председника Општине Трстеник, па је председниковао од 1924-1935. године. Биран је и за часна већа Нишке бановине 1929. године. Све ово указује да су они средини уливали поверење и зато су их бирали да им буду предводници.

БОЖИДАР ТРИПКОВИЋ (1863-1912)

Чувени райник

Божидар Трипковић рођен је 1863. године у Стопањи од оца Дамњана и мајке Милије. Колико је познато то је први човек са значајним одликовањима у Стопањи.

Учествовао је у рату са Бугарском. Тада је добио чин поручника.

У том рату учинио је подвиг по чему је познат у Стопањи, околини и Србији. Називају га Српски јунак. Из рата је изашао и допао у Стопању да живи са Стопањцима, са својима у фамилији Трипковића. У Стопањи, у браку са женом Руменом, имао је сина Миладина. Касније се потомство угасило. Последња је била Мирјана, рођена 1943. године, кћи Борисава из Стопање, која се удала за Драгослава Јовановића из Бора, и тамо су живели.

Божидар је својом храброшћу учинио нешто велико. Био је то догађај, који је тада записан, при одступању српске војске и напредовању Бугара, стајао је на мосту, заустављао своје војнике, зауставио Бугарско надирање и спасио српску војску од пораза.

Тај догађај није везан за име неког војника па ни за његово име. Али се зна да је то био Божидар који је од тада именован као „српски јунак“.

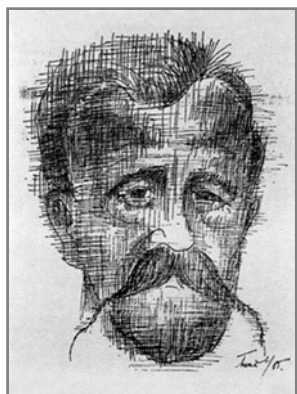
Новине, 1904. године, писале су:

„Рано у јутро, 17/29. јуна, већ пре пола 6h, било је пред зградом начелства, Краљевим станом, постројено грађанство, које је дошло да пожели Краљу срећан пут. Тачно у 6 сати кренуо је Краљ са свитом у Врњце. У селу Стопањи састао се силан народ из околних села и мада није било по распореду Краљ се ту зауставио, па чак и одстојао кратку службу у старој сеоској цркви. Ту је Краљу представљен резервни поручник Божидар Трипковић сељак из Стопање, о чијој се храбрости чуда причају по овом крају. Божидар је мали, сув, веома скроман човек. Међутим поред Медаље за храброст има он уверење у коме Лешјанин као командант тимочке војске у 1885. години вели да је Божидар био најхрабрији међу храбрима, да је јунаштвом својим задивио цео тамошњи свет.

Краљ је обдарио Божидара, дао му је своју Споменицу и праштајући се рекао како би желео да види, да се на њега његови синови и унуци угледају.

У Трстенику је био дочек необично одушевљен. Трстеничани су окитили град зеленилом и тробојкама и подигли свечане капије.“

Божидар је умро 1912. године и сахрањен на гробљу у Стопањи.

ТОДОР БУШЕТИЋ (1864-1919)

Учиџељ, еџноџраф

Тодор Бушетић рођен је у Рековцу 1864. године, а највећи део свог животног века провео као учитељ у Пољни.

Учитељску школу завршио у Београду (1883), а 1884. је учитељ у селу Лоћика; премештен у Пољну 1. августа 1885, где је (са прекидом, 1892/93. школску годину провео у Драговцу), остао 35 година, све до смрти, и ту сахрањен. Бушетићев учитељски рад оцењиван је највишим оценама па је био постављен на место школског надзорника за срез крагујевачки и одликован (1901), Орденом Светог Саве V реда.

Запамћен је по доприносу унапређењу земљорадничког задругарства и раду са женском младежи у обуци на здравственом, просветном и културном плану. Он је био учитељ који је знао да повеже теорију са праксом. Своје ученике је обучавао калемарству, а за женску омладину села, у зимском периоду, држао курсеве где се обучавале ручном раду, кувању и одржавању хигијене.

Бушетић почиње да води Летопис школе 1894, који је сачуван у коме је регистровано све оно што се догодило у школи и селу.

Увео је метеоролошку станицу 1896, уредио школско двориште, окречио и поправио школу, у 1903. формирана Земљорадничка задруга, а Бушетић је председник Надзорног одбора; 1910. године установљена је Сеоска књижница и формирана Стрељачка дружина, организују се прославе великих јубилеја.

Крајем XIX века Бушетић је почео са бележењем народних умотворина, описивањем живота и обичаја у левачким селима; драгоцени су његови записи српских народних песама и игара са мелодијама из Левча, које је музички приредио композитор Стеван Ст. Мокрањац; затим описи насеља и порекла становништва Левча, народне медицине, веровања, техничких радова сељака и историјске цртице. Део те грађе објавила је САНУ у Српском етнографском зборнику, а део је остао у рукопису. Неколико мањих радова Бушетић је објавио у часописима „Нова искра“, „Учитељ“ и другим часописима.

Бушетићев син Чедомир, познат је као писац буквара.

Штампана су дела: *Збирка речи из Левча* (1900); *Милош Велики; Кнегиња Љубица (цртице и анегдоте из Левча)*, Београд, „Нова искра“ 1/1900, 16. јануар, 12-13; *Српске народне песме и игре с мелодијама из Левча (музички приредио Стеван Ст. Мокрањац)*, СЕЗ, књ. III; *Живот и обичаји народни*, књ. 3, СКА, Београд 1902; *Левачи*, СЕЗ, књ. V; *Насеља и порекло становништва*, књ. 2, СКА, Београд, 1903; *Народна медицина Срба сељака у Левчу*, СЕЗ, књ. XVII; *Етнолошка грађа и расправе*, СКА, Београд 1911; *Веровања о ђаволу у окрућу моравском*, СЕЗ, књ. XXXII; *Живот и обичаји народни*, књ. 14, СКА, Београд 1925, 400-405; *Технички радови Срба сељака у Левчу и Темнићу* (са Станојем Мијатовићем), СЕЗ, књ. XXXII, *Живот и обичаји народни*, књ. 14, СКА, Београд 1925; *Обичаји и веровања из Источне Србије*, СЕЗ, књ. XXXII, бр. VIII и 439, Београд, 1925.

То је био учитељ који се посветио селу. Гледао је своје ученике како домаћинују, примењују научено, развијају своја домаћинства.

Умро је 1919. и сахрањен у Пољни.

МИЛУН Ј. СТОЈАДИНОВИЋ (1864-?)

Проша, писац

Милун Ј. Стојадиновић рођен је у Камењачи 1864, крштен у манастиру Велућу. Рано детињство провео у Стопањи, где му се родитељи преселили. У Стопањи завршио два разреда основне школе, у Медвеђи трећи, Трстенику четврти. Четири разреда гимназије завршио у Крагујевцу, као сиромашан морао је подучавати ђаке.

Уписао први разред гимназије у Београду, али убрзо прелази на Богословију, коју је одличним успехом завршио 1884. године. Издржавао се служећи (и код др Лазе Лазаревића, књижевника). Постављен за учитеља у селу Мекишу, недалеко од Ниша. После годину дана рада служи „ђачки рок“ у XII пешадијском пуку у Нишу. Касније рукоположен за ђакона крушевачког, на Цвети, 6. априла 1886. године и постаје катихета у крушевачкој Гимназији. У Београду (31. октобра 1888) рукоположен за свештеника и добија парохију Великоврбничку код Крушевца, где је провео 6 година. Конкурсом добио варошку парохију у Неготину, где остаје кратко. Указом Краља постављен за судију Духовног Суда Епархије тимочке у Зајечару. Из материјалних, здравствених и политичких разлога даје оставку и враћа се у парохију – добија Лесковац, где је провео 38 година. После 50 година службе вратио се у Крушевац, где му је живела породица. У Лесковцу био катихета у Гимназији и Пољопривредној школи, болнички свештеник и вршилац дужности среског намесника. Више пута био у стручним комисијама и исповедник свештенства града Пирота и округа.

Бавио се књижевним стварањем, штампао у црквеним и дечјим часописима „Хришћанском Веснику“, „Прегледу“, „Веснику Српске цркве“, „Српчету“, „Народном просветитељу“ и другим новинама. Нарочито радио на црквеном беседништву. Штампао у брошурама и неколико засебних беседа и расправа („Пут ка Спаситељу“, „Побожност и Патриотизам“, „Ускршња размишљања“, „Будућност Словена“, „На рођендан Краљевића Петра“ и др.). Од цркве одликован: црвеним појасом, протском камилавком и протојерејским чином, похвалницом Светог Архијерејског Сабора; а од државе Орденом Светог Саве V и IV степена.

Штампана су му дела: *Свешћеничко сѣање*, Лесковац, Глас из средине свештенства, 1898; *Видовданска беседа на ѡпарасѣосу у Св. Илирској цркви*, Лесковац, Шт. Ж. Д. Обрадовића, 1922; *Сѣоменица са сѣазе живоѡа*, свеска 1-3, Сопствено издање, Крушевац, 1935; *Сѣоменица са сѣазе живоѡа*, II књига, Сопствено издање, Крушевац, 1939; *Срѣска ѣолѣѡа: сѣоменица са сѣазе живоѡа*, Издање Н. Н., Крушевац, 1940.

СТАНОЈЕ МИЈАТОВИЋ (1868-1946)

Учиџељ, еџноџраф

Станоје Мијатовић рођен је 17. марта 1868. у Коњуху.

Основну школу завршио у родном месту, Учитељску школу у Београду (1890). Учитељ у Неготинској Крајини (село Драгац), Милутовцу, Малој Дренови, Пољни (од 1895-1925), где је затекао старијег колегу учитеља Тодора Бушетића. Био учитељ многих знања и нарочитог елана. Доживео породичну трагедију (умрло му шесторо деце); преостале му четири ћерке. Учесник балканских и Првог светског рата. У Пољни учитељ до 1925, када је премештен у Министарство просвете, али је по својој жељи постао школ. надзорник за копаонички и жупски крај. Пензионисан 1928. године. Био сарадник Етнографског одбора Српске краљевске академије. Био је изузетан и свестран учитељ.

Живео је у Крушевцу. Један од оснивача крушевачког Музеја у згради Начелства, уредник Крушевачке обласне самоуправе, председник управног одбора Кредитне чиновничке задруге (1934-1944). Умро у Пољни, сахрањен на Крушевачком гробљу (касније пренет у пољанско гробље).

Станоје Мијатовић учествовао је у балканским ратовима (1912, 1913) и Првом светском рату (1914-1918). При установљењу Задруге у Пољни био члан Управног одбора (1900). Био је иницијатор за подизање споменика ратницима палим у Првом светском рату (интернирано 31, а погинуло 75). Говорио је о глади у Русији и сакупљао помоћ 1922. године.

Средио је податке о учитељима који су радили у Пољни, за период 1868. до 1924. године. Својеручно написао мапу свим будућим учитељима да сами (својеручно) о себи напишу понешто у Летопису школе у Пољни. Овај пример су следили учитељи све до 1960. године.

Своје летње одморе користио за истраживање порекла и обичаја становништва Левча, Темнића, њихових песама и игара, народне медицине. Ресаву обишао као школски надзорник и опи-

сао тамошњу ношњу, обичаје и порекло становништва; описао правне и друге обичаје у Жупи; бележио варошке, сеоске, женске и циганске занате у Расини. Изучавао и Белицу.

Из области етнологије објавио више књига, као и мање радове у часописима. Чланке и расправе о школству и настави, реферате и приказе прочитаних књига објављивао у „Караџићу“, „Учитељу“, „Зорици“ и др. Писао читанке за занатлијске школе. У рукопису је остао већи број радова.

Штампане су му књиге: *Левац*, Народно здравље: лекарске поуке, народу, V/1900, 87, 115; *Темнић*, СЕЗ, књ. VI; *Насеља и порекло становништва*, књ. 3, СКА, Београд, 1905; *Обичаји српског народа из Левча и Темнића*, СЕЗ, књ. VII; *Животи и обичаји народни*, књ. 4, СКА, Бг, 1907; *Српске народне истре из Левча и Темнића*, СЕЗ, књ. IX; *Животи и обичаји народни*, књ. 5, СКА, Бг, 1907; *Српска народна јела (са прилогом о њима)* у Левчу и Темнићу, СЕЗ, књ. X; *Животи и обичаји народни*, књ. 6, СКА, Бг, 1908; *Народна медицина Срба сељака у Левчу и Темнићу*, СЕЗ, књ. XIII; *Животи и обичаји народни*, књ. 7, СКА, Бг, 1909; *Свети Сава у народним причама*, Нови Сад, Матица српска, 1913; – *Краљевић Марко у народним причама*, Сарајево, Друштво просвете, 1923; *Град Воден*, Бг, Штампарија Свети Сава, 1923; *Свети Сава у нашим народним песмама*, Бг, Књижарница Рајковића и Ђуковића, 1923, 1924; *Здравље и болести у причама, сликама и цртама*, Бг, Институт за социјалну медицину Министарства народног здравља, 1925; *Обичаји у Ресави*, Бг, Гласник Етнографског музеја у Београду, књ. III, 1928; *Занати и еснафи у Расини*, СЕЗ, књ. 42, *Животи и обичаји народни*, књ. 17, СКА, Бг, 1928; *Ношња у Ресави*, Гласник Етнографског музеја у Београду, књ. IV, Бг, 1929; *Ресава*, СЕЗ, књ. 46, *Насеља и порекло становништва*, књ. 26, СКА, Бг, 1930; – *Краљевић Марко (и Милош Обилић) у народним причама*, Крушевац, Књижара Ђорђа Будимовића, 1932; *Свети Сава у народним причама и песмама*, Кш, 1935; *Белица*, СЕЗ, књ. 56; *Насеља и порекло становништва*, књ. 30, СКА, Бг, 1941; *Пословно књиговодство са кореспонденцијом*, Кш, Књижара Ђ. Будимовића, 1932; *Познавање робе (материјала) и домаћинства*, Кш, Књижара Ђ. Будимовића, 1940; *Читанка за III разред ошћих занатских и занатско-шћовинских школа*, Кш, Шт. Ђ. Будимовића, 1932; *Читанка за I шћиврани раз.*, Кш, 1934; *Читанка за I разред ошћих занатских*

/.../ шк., Кш, 1931; Чишанка за II приправни р. женских зан. школа, Кш, 1934; Технички радови Срба сељака у Левчу и Темнићу, (у коопуш. са Т. М. Бушеићем), Бї, СКА, 1928; Писма мојој сестри на селу, Сарајево, Друштво Просвета, 1936.

Посмртно објављена дела: Етнографске забелешке из Левча, Темнића, Белице и Ресаве, Бї, Гласник Етнографскої музеја у Београду, 1957, 174-185; Народне пјесме Левча и Темнића, Београд, Расковник 43-44/1985; Из раша у раш: (рашњи дневник): 1912-1920, Бї, Пошез, 2004; Занаји и еснафи у Расини (рејрини издање), Крушевац, Историјски архив, 2007.

РАНКО ОБРАДОВИЋ (1869-1942)

Народни посланик

Ранко Обрадовић рођен је у Округлици 1869. године.

Истакнути трговац и банкар у Трстенику, председник Општине у Велућу, омиљени народни посланик у Скупштини Краљевине Југославије и њен секретар. Живео на свом имању у Округлици, али и Трстенику.

Стекао је велику моћ и богатство бавећи се трговином. Богатство му је омогућило да се бави политиком. Као најутицајнији у околини брзо је постао председник општине Велуће.

Поседовање новца била је шанса да се исказује као банкар и као политички трибун.

Припадао је Радикалној странци, али је у изборе улазио у договору са политичарима као радикал, договарао се са њима о кандидатури, најчешће са Александром Додићем из Милутовца. Али бивао је и на листи „самосталаца“, као на пример 1912. године.

Код улагања капитала у банке знао је за које потребе да даје кредите, зависно од потреба и потражње, што је било актуелно за Земљорадничку штедионицу основану 1924. године. Велики удео имао је и у оснивању Прометне банке 1928. године, за коју је саградио и одговарајућу зграду. Људи су ову зграду звали Обрадовицка банка.

Умро је 1942. године.

ВЛАДИСЛАВ РИБНИКАР (1871-1914)
Новинар

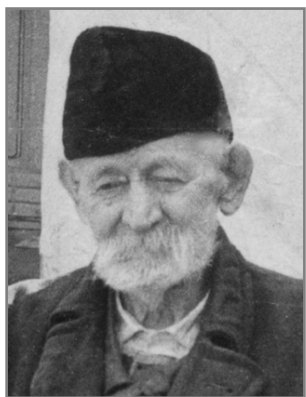
Владислав Ф. Рибникар рођен је у Трстенику 1. новембра 1871. године. Када је његов отац Фрања дошао као лекар у Јагодину 1882. Владислав је уписан у III разред основне школе. Завршио Филозофски факултет у Београду и додатне студије у Паризу и Берлину. У Београду основао лист Политика 1904. године. Погинуо као командант чете, резервни капетан.

Родоначелник српског грађанског новинарства, оснивач „Политике“ (1904), једног од најстаријих листова у Европи. Пореклом из Словеније (село Сенично у Крањској). Син Фрање, кога је отац послао у Беч да учи теологију, а овај мимо очевог знања завршио медицину.

Због кршења тадашњих догми морао је Фрања из родитељског дома. Упутио се на југ, најпре у Костајницу, где се оженио Милицом Милком Срњић. Године 1869. прешао у Србију. У Српско-турском рату 1877/78. лекар добровољац, потом срески лекар у Трстенику, Јагодини, Свилајцу и Београду.

Владислав Рибникар био је иницијатор и испојио велику активност да се изгради Хиподром за коњске трке 1914. године у Београду. Зналац више језика; превео више значајних писаца и дела. Своје прве радове објавио у београдској *Отаџбини* и мостарској *Зори*.

Погинуо је 1. септембра 1915. године на Сокол планини код Ражња као командир чете, резервни капетан.

СТОЈАН АНТИЋ (1874-1974)
Чинovníк, њчелар

Стојан Антић рођен је у Омашници 1874. године. Године 1899, уз помоћ мештана, основао земљорадничку задругу. Била је то трећа задруга у Србији (после Вранова код Смедерева, 1894. и Велике Дренове, 1898). Задруга је обухватала чланове из Омашнице, Голубовца, Тоболца и Велу-

ћа. Помагала је члановима да долазе до квалитетног семена, пољопривредног алата и машина, којима су вршене услуге. Постојале су две задруге: кредитна и потрошачка.

Задруга је 1905. године издала свој први лист „Вредан задругар“, у коме су одштампана имена задругара, чланарина, услови услуга. Уредник листа био је Стојан, који се касније преселио у Трстеник, где је био банкарски чиновник и познат пчелар.

Стојан Антић живео је до 1920. године у Горњој Омашници, а затим у Трстенику до смрти.

Стојан је био човек са много иницијатива па је и траг оставио у средини. У Омашници је донео први шпорет (1912. године), а касније и гвоздени плуг, копачицу, прскалицу за виноград и сл.

Био је познат пчелар. Био је члан разних пчеларских удружења. Дописник часописа „Пчелар“. Бавио се унапређењем технологије пчеларења. Први у овом крају (период 1933-1944) водио почетак цветања медоносног биља, као и временске прилике у току цветања, што све говори о њему као иницијативном и врсном пчелару.

МИЛЕНКО НЕДИЋ (1874-1923)

Генерал

Миленко Недић рођен 1874. године у Великој Дренови, син Станке и Трифуна Недића.

По завршеном шестом разреду гимназије у Београду, ступио у Војну академију 1893. године. За инжењерског потпоручника произведен 1896, за капетана 1907, када је преведен у пешадију; Пуковник од 1. октобра 1915, пешадијски бригадни генерал од 1923. године. Био на усавршавању у Француској. Као одговорном и способном официру поверавана су му најодговорнија задужења. Био је на бројним одговорним војним дужностима, командант војних бригада. У рату 1914-1918. био командант пешад. пука (10. кадровског, 1922) и командант пешадијске бригаде (Шумадијске дивизије). У свим ослободилачким ратовима од 1912-1918. ређала су се одговорна задужења, а после рата знатно је урадио на уређењу војног мирнодопског сазива.

Његови рођаци у Великој Дренови запамтили га пред Први светски рат, како су се као деца радовали његовим доласцима, јер

им је увек доносио бомбоне. Веома је био привржен фамилији, њима је често писао и интересовао се за сваког појединачно.

У војсци, као официр, „продефиловао је“ кроз многа задужења и положаје, од водника до генерала и од командира вода до помоћника команданта Јагодинске дивизијске области.

У Први светски рат ушао је са чином пуковника. Био је ађутант министра војног, ађутант начелника штаба Врховне команде прослављеном војводи Радомиру Путнику, ордонанс официр Његовог Величанства Краља.

У пробоју Солунског фронта командовао је Пешадијском бригадом Шумадијске дивизије. Године 1923. произведен је у чин бригадног генерала.

Говорећи о жртвама у рату писао је „и бар нам жртве нису узалудне... и постигли смо више и од највећих очекивања (Милан Радић, *Поменик виђенијих учитеља и ђака школе у Великој Дренови*, 2013).

Записано је да је за свој рат, храброст и заслуге одликован са више ордена, али се није могло доћи до тих докумената.

Умро је 1923. године.

МИЛАН ДУЊИЋ (1878-1960)

Професор, агроном

Милан Дуњић рођен 1878. у породици Љубомира (учитеља) и Милке, где је била традиција да се бар по једно дете сваке генерације школује. Унук је првог школованог стопањског свештеника Мине Дуњића. У родном месту учио основну школу, нижу гимназију у Крушевцу, а средњу пољопривредну школу у Чехословачкој. Студира агрономију завршио у Лајпцигу (1900).

Био је суплент, професор и директор Винарско-воћарске школе у Букову код Неготина, професор у Школи за сточарство и планско газдовање у Краљеву, економ пожешког и расинског среза, као и Скопског округа; начелник Пољопривредног одељења Моравске бановине, начелник Министарства пољопривреде и вода Југославије. Неколико пута је пензионисан и враћан поново у

службу, да би задње године активне службе до 1938. провео као начелник Пољопривредног одељења Моравске бановине у Нишу. У Стопањи живео повремено (1938-1946. и 1953-1960).

Као младић Дуњић се одушевљавао социјалистичким идејама. До 1909. припада Социјалистичкој странци Србије, потом је радикал, а од оснивања Сељачке странке (1919) њен је члан. И поред тога, политиком се није активно бавио.

Као коњички пуковник интендант је Шумадијске дивизије (1916-1918). Носилац Албанске споменице. Нова власт је 15. октобра 1944. ухапсила Дуњића под оптужбом да је сарађивао са непријатељем. Скривао се, после бекства из затвора, све до 23. фебруара 1946. године, када се пријавио властима. Суђено му је (7 година робије), пошто му је претходно одузета сва имовина. Верује се да је невин осуђен (Ж. Живановић, *Спомена*, 1996). У Стопањи је имао угледно домаћинство. Њиве су му биле савршено обрађене.

Његова је заслуга што су тридесетих година поред друмова засађени дрвореди јабука које је држава експлоатисала.

Изузетно много је учинио као професор. Сељацима помаже саветима, својим пољопривредним алаткама и економијом. Држи бројна стручна предавања. Сарађивао са бројним листовима, посебно крушевачком „Југославијом“. Аутор седам уџбеника (са по више издања) и пет књига. Због идеолошких предрасуда издавача нису штампане књиге: „Повртарство“, „Кратко упутство за гајење поврћа“, „Коњарство“, „Наука о земљишту (педологија)“, „Морфологија и физиологија привредних животиња“.

Поседовао је изузетно богату личну библиотеку.

Написао је књиге: *Геометрија за ученике нижих пољопривредних школа*, Београд, 1914 (Нови Сад, 1921, 1935); *Наука о гајењу стоке* – уџбеник за пољопривредне школе, II део – посебно стоچارство (Нови Сад, 1938); *Наука о гајењу стоке* – уџбеник за пољопривредне школе, III део – исхрана и храњење домаћих животиња (Нови Сад, 1938); *Рачуница за ученике нижих пољопривредних школа* (Нови Сад, 1922, 1933, 1940); *Наука о пољопривредном издовању за пољопривредне школе и народ* (Нови Сад, 1920); *Опис мобе у Жуји околу Крушевачкој*, (у рукопису), 1926; *Практично земљомерство за ученике пољопривредних школа* (Нови Сад, 1930).

ДУШАН ДОДИЋ (1884-1945)

Генерал

Душан М. Додић рођен је у Милутовцу 1884. године. Основну школу завршио у Милутовцу. Шест разреда гимназије у Крушевцу и Крагујевцу, Војну академију завршио 1903. године. Потпоручник, потом капетан (од 1910), мајор (од 1915), пуковник 1924. и коњички бригадни генерал 1929. године. После војне службе и ратовања пензионисан 1938. године.

Као неустрашиви командир, касније командант дивизиона ратовао је од 1912. до 1918. године. Увек је био у првим борбеним редовима. У Балканском рату истакао се у Кумановској бици, а у Првом светском рату при пробоју Солунског фронта и ослобођењу Битоља и у многим борбама у Македонији. При гоњењу непријатеља први је прешао Западну Мораву код Сталаћа, први је са својим коњичким дивизионом чамцима прешао Дунав, код Великог Градишта и ослободио јужни Банат.

У Другом светском рату је мобилисан. У заробљеништву у Немачкој је био од 1941. до 1945. године. После дуге и тешке болести умро у Немачкој.

Носилац бројних одликовања: *Златне и Сребрне медаље за храброст*, *Карађорђевог звезде са мачевима* (два пута), *Белој орла са мачевима петог реда*, *Белој орла са мачевима четвртог и трећег реда* (два пута); одликовања: *Свети Сава*, четвртог и трећег реда, *Југословенска круна* (трећег и другог реда), *Споменица краља Петра* и све друге ратне споменице; затим ордени: *Свети Ђорђа* и *Свети Михаила* (трећег реда, енглески), *Румунска круна* трећег реда, *Маруциус са Лазаросом*, четвртог реда (италијански), *Рајни крст са њалмом* (француски) и *Златна медаља за храброст* (панамска).

АЛЕКСАНДАР ДОДИЋ (1885-1965)

Народни посланик

Александар Додић рођен је 1885. године у Милутовцу. Потиче из фамилије која је дала велике личности. Отац Милош Додић

био је народни посланик за Левачки срез, а брат Душан био је бригадни генерал.

Александар је после Првог светског рата имао велики углед у селу, јер је био веома цењен и истицан од својих суграђана ратника са којима је био на Солунском фронту.

Александар Така Додић био је народни посланик у три мандата (1923, 1925, 1931). Кандидат радикала за народног посланика у 1938. години, у конкуренцији др Љубодрага Ђорића (демократе) и Милоша Малићанина (радикала), добио је само два гласа, када престаје његова политичка активност.

За време Другог светског рата био је злостављан јер није подржавао формације које су биле у служби окупатора.

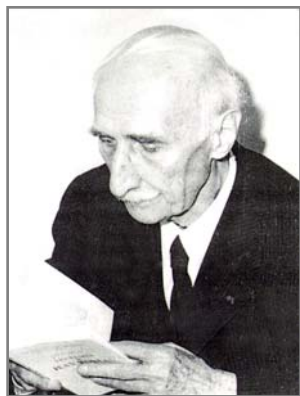
МИЛАДИН МИЛЕТИЋ (1885-око 1975)
Рајник, бомбаш

Миладин Милетић рођен 1885. године у Милутовцу. Живео је преко 90 година.

Могао је на одстојању од тридесет метара, бацити камен, непогрешиво у циљ. „Када сам дванаесте позван у војску, шта бих ја тада могао да будем, ако не бомбаш?“ Миладин Милетић постао је познат бомбаш. Он једну акцију овако описује.

„...Позове ме командир чете и каже: Милетићу, узми двојицу војника, па преко Колубаре. Извиди где су Швабе“. Узмем Милана Радивојевића, комшију из Милутовца, и Јеврема Мишића, из суседних Страгара, па на обалу Колубаре. Одсечемо једно подугачко стабло, повалимо га у воду и држимо се, док штапом меримо дубину воде. Одатле, с друге стране реке, пузимо уз брдо Стриковац. Одједном, швапски митраљез поче да „везе“. Чујемо зујање метака. Наши одговарају равном мером. Нађосмо се између две ватре. Не зна се која је опаснија. Али, жалије нам некако да погинемо од метака наших војника... Дође ми да се окренем и викнем нашим: да ли сте паметни? Знате ли шта радите?! Послали сте три војника у извиђање, а сада пуцате у њих... Али ћутимо и пузимо уз брдо. Кад смо дошли на стотинак метара од швапског митраљеског гнезда, наш митраљез умукну. То је због нас, приметили су нас, престали су да гађају и чекају шта ћемо да урадимо... Кад смо били на око тридесет метара,

онај митраљез још сипа ватру. Још мало, само који минут, и никад се више нећеш огласити – шапућем у себи. Причекам који секунд, па кад су пришли Радивојевић и Мишић, очима се договорисмо да истовремено бацимо три бомбе. Мајко моја, који секунд касније, као да се планина цепа. Врх је био обавијен димом. Чуло се запомагање, јауци су допирали са врха. Када се дим разишао, викнуо сам: лево крило напред! Подигли смо се нас тројица и у неколико скокова нашли се испред рањених и унезверених Шваба... Ту смо заробили 36 војника и једног подофицира. Онај митраљез смо заувек ућуткали. Наши су с друге стране реке све посматрали и убрзо затим цео пук је био на вису. Ту смо их сачекали и предали заробљенике и њихово оружје... Одатле, поново на Дрину... Нешто касније, кад на територији Србије није било више ниједног непријатељског војника, осим мртвих и заробљених, био је постројен пук. Командант пука лично, питао је војнике – ко заслужује да добије Карађорђеву звезду. Војници су у један глас изговорили моје име. Моји другови, Радивојевић и Мишић, добили су Златне Обилићеве медаље за храброст. Тако је то било...”

МИОДРАГ ИБРОВАЦ (1885-1973)

Академик

Миодраг Ибровац рођен је у Горњем Милановцу. Пореклом је из села Јасиковице. Псеудоним: *Пелејрин*. Отац Милун, професор, мајка Милица, рођена Ерчевић. Основну школу учио у осам разних места, где му је отац службовао. Нижу гимназију завршио у Крушевцу, Вишу у Врању и Београду (до 1903), Филозофски факултет, француски језик и књижевност и упоредну књижевност, у Београду (1903-1907). Студирао је потом на универзитетима у Лозани, Греноблу и Паризу. На Сорбони 1923. положио државни докторат с темом: а) Jose-Maria de Heredia; б) *Les sources des „Trophees“*.

Суплент Нишке гимназије од 1907, проф. реалке (1911) и Друге мушке гимн. у Београду (1913). За време балканских ратова био цензор поште и телеграфа при Врховној команди; у кабинету министра војног у Нишу, аташе за штампу при посланству у Софији.

Прешавши Албанију (1915) у Француској био шеф групе српских ђака у лицеју и професор. У Паризу проф. српског језика у Друштву за ширење страних језика, у Школи за источне језике (1918-1922) и испитивач на Сорбони (1923). Ванредни проф. француског језика и књижевности на Филозофском факултету у Београду (1924-1928), редовни (1928-1955). Био је члан бројних културних и научних друштава. Био гостујући професор на бројним факултетима (Љубљана, Сарајево, Гренобл, Дижон, Стразбур, Париз, Атина и др.).

Широм Европе одржао стотине јавних предавања из француске и југословенске књижевности. Дописни члан САНУ од 7. марта 1968, редовни члан од 28. маја 1970. године.

Есеје и студије из наших и страних књижевности објављивао у текућој периодици. Писац предговора, поговора и рецензија, преводилац с француског, бугарског и са српског језика. Заступник позитивистичке струје у компаративистици. Један од уредника Српског књижевног гласника. Носилац бројних одликовања и признања, награда. Сарадник више од сто наслова листова, часописа и других публикација, аутор 21 монографске публикације; литература о Ибровцу износи више од 300 библиографских јединица.

Умро је у Београду 1973. године.

РАДОЈЕ ЉУТОВАЦ (1887-1968)

Рајшник

Радоје Рака Љутовац рођен је 1887. године у Пољни.

Постао је чувен топција када је у Првом светском рату оборио, 30. септембра 1915. године, непријатељски авион са брда изнад Крагујевца.

Српска противаеропланска артиљерија име ратника Радоја Љутовца записала је златним словима у својој историји, јер дан обарања авиона узет је за славу артиљераца.

После завршеног Првог светског рата Радоје је живео у Трстенику, бавио се трговачким пословима.

За захвалност и млађи нараштај, у знак захвалности, у Трстенику и Крагујевцу постављене су му бисте, на видним и приметним местима.

МИЛОШ РАШКОВИЋ (1888-1947)

Лекар

Др Милош Рашковић рођен је 1888. године у Трстенику, у којем је завршио основну школу, гимназију је учио у Крушевцу и Београду и, као одличан ученик који је у својој ђачкој књижици имао све саме петице, добио је стипендију војске Краљевине Србије да студира у иностранству, пошто у то време у Србији није било медицинског факултета. Медицину је студирао у Берлину и Берну, где је и дипломирао.

Цео Први светски рат провео је са српском војском и прошао познату голготу, о чему сведочи и његова Албанска споменица. После рата једно време ради као санитетски поручник у Крагујевцу. Одмах по демобилизацији враћа се у свој родни крај и у њему проводи сав свој век радећи као бањски лекар. Бавио се и експериментима везаним за биоенергију и употребу виска, али како није наишао на одобравање својих колега, он је с тим експериментима престао. Као специјалиста интерне медицине био је изузетан дијагностичар, па је, тако, учествовао у раду многих конзилијума лекара у Београду.

Једно верме радио је у вили „Сплендор“. За др Рашковића се зна да је сиротињу лечио бесплатно.

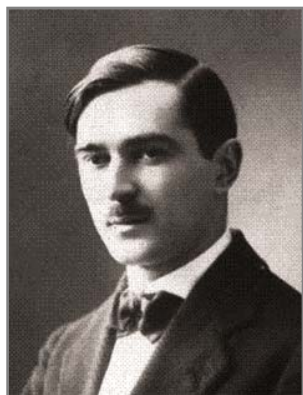
Др Милош Рашковић је учествовао у многим акцијама које нису имале најдиректнију везу са медицином, као што је ангажовање око асфалтирања врњачких улица, подизања јавних клозета и још много тога што је било везано за „европеизацију“ Бање.

Када је у Врњачкој Бањи почео са излажењем лист „Бањске новости“, у импресуму се штампа и име др Рашковића као члана Уредништва. У тим новинама, а и часопису „Бање и туризам у Југославији“, који је излазио 1929. и 1930. године, често налазимо његове чланке. На пример, у часопису „Бање и туризам у

Југославији“ од маја 1930, штампан је и његов текст „Туберкулоза као социјална болест“.

За време окупације, када је врњачка основна школа била исељена из своје зграде, др Рашковић је дао своју кућу (Јастребачка 40) на коришћење ђацима и наставницима. Са својим братом Верољубом помагао је сиротињу Врњачке Бање делећи храну, али и посредовањем око талаца, тј. њиховог спасавања, с обзиром да је био немачки ђак и да је перфектно говорио немачки, што су Немци итекако ценили.

Милош Рашковић се касно оженио и није имао деце. Умро је у Врњачкој Бањи 1947. године и сахрањен је на врњачком гробљу.

МИЛАН СТОЈАДИНОВИЋ (1888-1961)
Председник владе

Милан Стојадиновић рођен је 1888. године. По оцу (Михајлу) пореклом је из старе стопањске породице. Гимназију учио у Крушевцу, завршио у Београду, где и студије права (1910). Школовање наставља у Минхену и Берлину, где је припремао докторску дисертацију *Немачки буџет*, одбрањену у Београду 1912 (објављена у часопису „Звезда“). Касније се образује у Паризу и Лондону.

Животни пут му је био пун обрта. Политичар, финансијски стручњак и привредник, министар финансија и спољних послова, председник владе, биран за посланика Скупштине Краљевине Југославије (1923, 1925, 1927, 1935). Био члан значајних привредних удружења Југославије и Европе. Присталица отварања према свету и сарадње са свим земљама. Био је акционар, председник, и члан управних одбора: Радио-Београда, Српског бродарског друштва, Издавачког концерна „Време“, Standard Electric. Члан Радикалне странке и њеног Главног одбора; оснивач Југословенске радикалне заједнице и њен председник.

Фебруара 1939. изгубио све државничке функције. На инсистирање Велике Британије, по налогу кнеза Павла и председника владе Драгише Цветковића (од 19. априла 1940. до 18. марта 1941) у изгнанству је у земљи, потом спроведен до Солуна и

предат грчкој полицији и енглеској војсци, која га је бродом депортовала на острво Маурициус у Индијском океану (ту је до 1948), када му је дозвољен одлазак у Аргентину, где је живео као емигрант.

Биће упамћен и као донатор школа, цркава, сиромашних појединаца. Дао је допринос изградњи чесме и школе у Стопањи и Гимназије у Крушевцу, једне од најлепших школа тог времена. Пре Другог светског рата проглашен за *почасног грађанина Крушевца*.

Написао је: *Немачки буџет*, у часопису: „Звезда“; *Један краљ, Један народ, Једна држава* (сабрано девет говора М. Стојадиновића 1938, из времена борбе за изборе народних посланика).

РАДОЈЕ КРСТИЋ (1894-1942)

Каменорезац, народни трибун

Радоје Крстић рођен је 1894. године (отац Милосав) у селу Попини. Као земљорадник и каменорезац био је у сталним конактима са људима, рано осетио неправду међуратних режима тадашње Југославије. Врло рано почео је да се бави политиком, јер по многим способностима је оду daraо од средине, много је читао и дошао до многих сазнања. У почетку припадао је радикалима, затим странци Драгољуба Јовановића, потом Странци народног фронта, а затим, када је почео рат 1941. ступа у Комунистичку партију Југославије.

Радоје је био народни трибун, заштитник земљорадника и сиротиње. По многим местима, у Трстенику, селима Левча, Темнића, околине Трстеника и Врњачке Бање, на различитим скуповима, окупљеним људима, јавно је говорио о ситуацији и проблемима. За време Другог св. рата супростављао се, а тиме и замерио Николи Гордићу и Недићевим жандармима.

Расински партизански одред бира га за заменика команданта, али га у исто време задржавају на терену, јер је биран (у тајности) за председника Среског одбора народно-ослободилачког рата за Трстеник.

Изабран је за делегата АВНОЈ-а, али није могао да присуствује, јер је та вест „процурела“ и четници су га пре тога убили. Узели су га из куће и нађен је заклан на 2 километра од села 6. новембра 1942. године.

У знак сећања и захвалности, једна улица у Трстенику носи његово име и школа у Попини.

АГАТОН ЗАРИЋ (1894-1980)

Пилоџ

Агатон је рођен у Малој Сугубини 1894. године, од оца Стевана, који је као трећепозивац (погинуо 1913. године код Сурдулице). Основну школу је завршио у Пољни, а после гимназије, неколико месеци пред рат 1914. уписује се као питомац у коњичку школу у Београду. Из овога се види да је млади Зарић почео као коњаник, а завршио као пилот.

Као питомац Коњичке школе Агатон ступа у рат одмах по његовој објави. По објави рата Агатон је ушао у састав пука, коме је наређено да маршује усиљеним маршем у правцу Мачве. Кроз пакао Цера, Колубаре и осталих битака прошао је питомац Агатон. Све до 1917, априла месеца, када је одлучио да буде пилот.

Одлучио је да се јави на конкурс Врховне команде српске војске, која је тражила 20 младића за школовање у Француској. Пошто је испуњавао све услове добио је одговор да је примљен.

У мају месецу 1917. Агатон Зарић је отпутовао у пилотску школу која се налазила у месту Шартр недалеко од Париза. Обука је почела одмах и била је врло тешка. Теорија се врло слабо учила. Стално је обављао летове са француским инструкторима.

После скоро два месеца школовања и 33 часа летења оспособљен је за пилота.

Коњички питомац, затим ратни пилот, кренуо је из Марсеља бродом за солунски фронт. По доласку одмах се јавио Лекоку, команданту 525. ескадриле, где је био одређен. Одмах је почео са летовима. Фотографисао је непријатељске положаје, митраљирао пешадију, бомбардовао непријатеља.

Са 1.800 метара висине „Доран“ је треснуо у јарак, ближе је пао српским положајима него непријатељским. После страшног удара авион се распао. Том приликом Агатонов извиђач Јоца је

рекао: „Добро је, нисмо пали у руке браћи Бугарима“. После опоравка у болници код Лерина, места на грчкој граници Зарић је пребачен у Солун на даље лечење.

Он више није био способан за озбиљне летове.

Све до 1941. године Агатон Зарић је био у војном ваздухопловству, када је заробљен и интерниран у Италију, где је дочекао крај рата.

Зарић је у току рата 1914-1918. пет месеци био командант места у Тирани. А после Првог рата био је командант подофицирске школе у Београду. Био је на служби и у Скопљу.

За своје ратне заслуге и подвиге Зарић је одликован многим одликовањима.

Године 1977. уручено му је високо француско авијатичарско признање „Вјертиж“, што у преводу значи „Старо стабло“.

Од одликовања која је добио у Краљевини Србији и Југославији су: *Орден Белој орла, Орден Светиој Саве, Француски ратни крст, 4 Златне медаље Обилића, Сјоменицу европској ратној, Орден за верност оцаџбини, Орден краља Петра, Југословенска круна, Златни Милош Обилић и Албанска сјоменица.*

Агатон Зарић је умро априла месеца 1980. године, у Београду где је и сахрањен уз војне почасте.

ДРАГОМИР ЋОСИЋ (1895-1977)

Академик

Др Драгомир Ћосић рођен је 1895. године у Великој Дренови. Основну школу завршио у Великој Дренови. Гимназију учио у Крушевцу, а учитељску у Скопљу и Ници. У Француској наставља са студијама и на Великој школи у Грињону 1919. године стиче звање инжењера пољопривреде. Од 1914. до 1924. године провео је као професор у пољопривредним школама у Краљеву и Ваљеву. Једногодишњу специјализацију обавио је у Брну у Чехословачкој. Радио је као асистент на Пољопривредном факултету у Београду.

На Природно-математичком факултету Универзитета у Нансију у Француској 1924. године пријавио је научни рад са тезом:

„Морфолошка, анатомска и цитолошка истраживања културних раса рода *Triticum* из Македоније, и њихова класификација“. Ову тезу одбранио је 1927. године. Због неслагања са тадашњим режимом у Југославији напустио је рад на Универзитету, а бављење струком наставио као директор у Огледној пољопривредној станици у Топчидеру. Пред рат био је кратко време помоћник министра пољопривреде и исхране Краљевине Југославије. Принудно је пензионисан, а за време окупације није радио у државној служби.

После Другог светског рата био је директор Главне савезне огледне станице, па директор Завода за селекцију и производњу биља и начелник Одељења за научно-истраживачки рад. Јануара 1947. године изабран је за редовног професора на Савезној високој школи за планинско газдовање у Сарајеву, која је ускоро прерасла у Пољопривредни факултет Универзитета у Сарајеву. На Пољопривредном факултету предавао је специјално ратарство. У Сарајеву је биран за декана и продекана Универзитета. Од 1953. године члан је Научног друштва Босне и Херцеговине, а од оснивања Академије наука и уметности Босне и Херцеговине, 1966. године њен је редовни члан.

Политички, Драгомир се ангажовао као левичар још док је био студент у Грињону. У Удружењу југословенских студената у Паризу био је делегат своје студентске групе. Био је врло активан у нашој земљорадничкој левици и у најужем руководству Сељачке странке Драгољуба Јовановића, која је и у Дренови имала истакнуте представнике и присталице. Дизао је глас против националне неравноправности у Југославији због чега му је ускраћена универзитетска каријера, а због јавног пропагирања федералистичког уређења државе, 1932. године, хапшен је и суђен по Закону о заштити државе. У јесен 1941. године, пошто је као и многи београдски интелектуалци којима је од безбедне главе под окупатором важнија била патриотска част, одбио да потпише Антикомунистички манифест, утамничен је у Бањичком логору као таоц за Србију. По изласку из логора, са људима левице остао је у вези за све време рата и врло активно радио за народно-ослободилачки покрет.

Кад је, 1966. године, отишао у пензију, из Сарајева се вратио у Београд, боравио у Бледској улици број 4, где је умро децембра 1977. године.

Свеукупан Драгомиров рад у пољопривредној струци и науци одвијао се на широком плану организације научно-истраживачких и високих наставних установа и руковођења њима с једне стране, и настављања властитог изгарања у раду на селекцији, агротехници и производњи ратарских биљака. Радио је на истраживању: кукуруза, озиме пшенице, јечма, шећерне репе, кромпира, сунцокрета, соје, уљане репице, конопље, лана, памука. Највећи успех је постигао у селекционисању пшенице, јечма и сунцокрета.

Драгомир је посебну пажњу посвећивао младим кадровима у агрономској струци. Бринуо је да се оспособе стручњаци у пољопривредним школама, пољопривредном факултету и у научно-истраживачким установама. Тако у Топчидерској експерименталној пољопривредној станици, од 23 инжењера, докторке дисертације је положило њих једанаест.

Пре Другог светског рата основао је Удружење српских, а затим и Удружење југословенских агронома.

Врло успешно разматрао је стручна питања у пољопривреди, писао је популарним стилем.

У његовој заоставштини налазе се око 150 публикованих научних радова, која се чувају у Народној библиотеци у Великој Дренови.

Испитивао је природне услове за развој наше пољопривреде. Ту су важна његова педолошка истраживања Шумадије, Источне Србије, неких рејона Македоније, Косова и Метохије, Семберије и Лепенице.

Сарађивао је у великом броју лексикона, енциклопедија, едиција које су издавала стручна удружења, зборника и слично. Свуда је хтео да прикаже своје идеје, достигнућа, да подстакне друге да размишљају о томе.

За свој рат добио је и признања. У Првом светском рату служио је „Албанску споменицу“, али и после Другог светског рата уручена су му висока признања: Орден рада са црвеном заставом, Орден рада другог реда.

Драгомир Ћосић био је научник струке, великог научног потенцијала. Имао је снаге да се бави науком, али што је ретко, он се укључује да ствара услове да се наука утемељи: оснива стручна удружења, залаже се за оснивање огледних пољопривредних станица, института и факултета. Усмерава и производи докторе наука. Све је то оно што мали број научника поседује, то је оно што њега чини изузетком у струци и научним круговима.

МАТИ ВАРВАРА (1895-1995)

Игуманија

Мати Варвара, игуманија манастира Љубостиње, рођена је у Радевцима код Алексинца 1895. године.

Раније Даница Миленовић, покренута Богомољачким покретом и беседама Николаја Велимировића, најпре одлази за искушеницу у манастир Калиште (1930) на обали Охридског Језера. Престала да се радује вашарима и да мисли на материнство. Наизуст је знала многе речи Владике, држећи бројанице у рукама. Владика Николај је замонашио 10. априла 1932. и дао јој име Варвара. Ту је остала до 1935, када је премештена у манастир Јовање. Касније, по налогу Владике постаје неговатељица у Дечјем хранилишту у Чачку. Због рата мора да напусти хранилиште па одлази у манастир Љубостињу (1941). Владика Викентије мати Варвару поставља за старешину манастиру Љубостиње (почетак 1942), где је све до 23. септембра 1947, када је добила чин игуманије са правом ношења Напрсног крста. За време рата била осуђена на смрт. Због тога се крила, а водила манастир. После 1945. водила је дијалоге са властима да сачува што од манастирске имовине. Преуредила цркву и конаке, средила имовину. Љубостињу је учинила узором. У монашкој ризи је била 65 година и један месец. Руководила Љубостињом 53 године.

Била је и добар домаћин. Свака монахиња имала је своје задужење у газдинству. Манастир и његове монахиње биле су чувене по домаћој радиности, посебно у плетарству од прућа.

Игуманија Варвара је уживала велики углед у окружењу и код општинских власти.

СВETИСЛАВ ТИСА ЈАЋИМОВИЋ (1898-?)
Гуслар, народни ђесник

Светислав Тиса Јаћимовић рођен је у Страгарима 1898. године.

Последњи је народни гуслар Трстеничког краја, чије су струне уз Тисину песму од- звањале на приредбама, школама и разним скуповима.

Између два Светска рата пропратио је најважније догађаје у Србији XX века.

Аутор је око 70 песама које је певао.

У Дворниковићевој *Карактерологији Јуџословена* представљен је са још два гуслара.

У Завичајном одељењу Народне библиотеке „Јефимија“ у Тр- стенику чува се рукописна збирка Јаћимовићевих народних еп- ских песама.

Најпознатије песме су му: *Војвода Луне у народним ђесмама*, *Жикишон*, *Параћин*, *Смрт виђешког краља Александра I уједи- нићеља*. Песма „*Смрт Бранка Мућавцића*“ (1943), где је храбро, сликовито и уметничком композицијом описао смрт седамна- естогодишњег младића.

Песма се чува у необјављеној монографији (рукопис) *Ошва- рање неба (хроника Велике Дренове)* у Историјском архиву у Кру- шевцу.

САВА СТАНОЈЕВИЋ (1898-1982)
Лекар, хуманисџа

Др Сава Станојевић рођен је 22. јуна 1898. године у Београду. Основну школу похађао је у Битољу. Гимназију је започео у Пироту, а завршио у Ници (Француска) 1919. године. Медицински факултет упи- сује 1919. у Паризу на Сорбони и на истом дипломира 30. марта 1925. Године 1931. постављен је за среског лекара у Трстенику.

У Трстенику ради до краја радног века, односно до 31. маја 1966.

године. Пензионерске дане проводи у Трстенику, осим краћег боравка у Београду. Преминуо је 9. марта 1982. године на ВМА у Београду.

На Сорбони 1925. године одбранио докторску тезу „Прилог проучавању маларије у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца“.

Службовао је као срески лекар у више градова: Дрвар (1926), Драгачево (1927), Гуча (1927), болница у Ужицу (1929) и Смедереву (1930).

За среског лекара у Трстенику др Сава именован је 5. фебруара 1931. године. Варошица Трстеник и околина постају његово трајно професионално и животнo опредељење. Остаје у Трстенику више од четири деценије.

Доктор Сава организовао је течајеве. Течајеви су обављани по посебном Програму Црвеног крста, са теоријском и практичном обуком од тридесетак часова.

Др Сава Станојевић спасао је од стрељања припаднике Рома из Осаонице. Немци су обележили Роме жутим тракама на руци. Пре но што су Немци извршили одмазду, др Сава прогласио је Осаоницу за подручје где влада пегави тифус. Немци су одустали од преузимања Рома.

Захвални Роми из Осаонице, сваке године 14. октобар обележавају као „Дан захвалности“. На великој урамљеној слици др Саве пише „Свети Сава II“, као и текст „Доктор Сава, наша слава“. На уласку у ромско насеље, на истом месту где је 1942. године писало упозорење за пегави тифус, које је одвртило Немце да обаве своју намеру, постављено је бронзано попрсје др Саве са текстом о овом догађају. Такође је 1969. године снимљен и документарни краткометражни филм „Захвалност“, чији је редитељ Јован Ранчић. И овај филм трајно обележава висок степен хуманости др Саве.

Дугогодишњи неуморан рад др Саве Станојевића у корист здравља народа и друштва, није остао незапажен и ненаграђен. Наводимо само нека од бројних признања и одликовања: *Албанска сјоменица* за учешће у Првом светском рату на дужности добровољног тумача при фанцуској војно-лекарској мисији; *Америчко одликовање – Медаља Српском војнику за примерно држање и добар рад*; *Орден заслуге за народ са сребрним венцем*, за освечено држање и храброст у спасавању Рома у Трстенику; „Орден

рада са сребрним венцем“, за неуморни и несебичан рад на очувању и заштити народног здравља; *Златни знак Црвеног крста Југославије*, за осведочени хуманизам, здравствено-васпитни рад и социјалну делатност, у оквиру програма Црвеног крста и друга.

Био је почасни члан Српског лекарског друштва Београд, и почасни члан италијанског друштва „Ром“ у Милану.

Учествовао је као посебан гост на научном симпозијуму „Живот и обичаји Рома у нашој земљи“, на Етнографском институту Српске академије наука и уметности у Београду 1976. године.

У знак трајног сећања на др Саву Станојевића трстенички Роми, сваке године организују Меморијални фудбалски турнир „Др Сава Станојевић“.

ХРАНИСЛАВ М. ЂОРИЋ /ГЕРМАН/
(1899-1991)
Папирјарх

Хранислав М. Ђорић, рођен је 1899. године у Јошаничкој бањи. Средином 1901. године отац Михајло, свештеник, враћа се за пароха у своје родно место Велику Дренову, где Хранислав проводи и своје детињство.

Кад је Хранислав полазио у основну школу умре му од туберкулозе отац Михаило, пет година касније од исте болести умру му мати Цвета и сестра Радојка. И тугу и животну муку сирочади рано су упознали и Хранислав, тек нешто старија сестра Радмила и брат Љубодраг. А сви ће постати добри људи. Радмила је више година иза првог светског рата била поштована дреновска учитељица а Љубодраг дугогодишњи и велики дреновски народни лекар.

Хранислав је основну школу завршио у Великој Дренови и Крушевцу.

Први светски рат, заједно са сестром Радмилом, Хранислав је провео у Дренови и живео од наднице.

Богословију Светог Саве завршио је у Београду и Сремским Карловцима, права студирао у Паризу, а богословски факултет завршио у Београду.

Крајем 1924. године приправник Духовног суда у Чачку; придворни ђакон жичког епископа Јефрема и наставник веронауке у чачанској Гимназији (1925-1927); указни писар Духовног суда епархије жичке (од 1. септембра 1927). Тиме је завршена његова служба у администрацији.

Три године је у миоковачкој парохији код Чачка, затим низ година парох у Врњачкој Бањи, неко време архијерејски намесник среза трстеничког. Уређује „Преглед“, орган жичке епархије, као и три годишта календара „Свети Лазар“. Августа 1938. постао референт Светог архијерејског синода; главни секретар Светог Синода, а 1951. изабран за викарног епископа моравичког. Замонашио се у манастиру Студеници 7. јула 1951. добивши име Герман, а 15. јула исте године хиротонисан је за епископа. Године 1952. владика Герман је изабран за епископа будимског у Мађарској, где није могао отићи па је радио као секретар синода и уредник „Гласника“. Администратор је Епархије жичке (1953), члан Светог Синода у два маха (1953-1955. и 1955-1957), затим администратор Будимљанско-полимске епархије (1955), потом Рашко-призренске епархије (1956-1957). Када је у иностранству умро епископ жички Николај Велимировић, Герман је изабран за епископа жичког (9. јуна 1956). Герман је за патријарха изабран 1958. године.

Захваљујући Герману подмлађено је и бројчано ојачано братство манастира Хиландара; у „Православљу“ отворена је посебна рубрика под насловом „Хиландар“. Својим средствима подигао 1962. цркву задужбину у Великој Дренови, освештао је 12. августа 1962, помогао обнову и подизање многих црквених објеката. Неуморно ради на развијању издавачке делатности српске Цркве. Поред „Гласника“ и „Православног мисионара“ његовим настојањем појавили су се нови листови и књиге (издавачка установа „Православље“ издаје новине са таквим насловом, лист за децу „Светосавско звонце“, часопис „Теолошки погледи“, ревију „Српска православна црква у прошлости и садашњости“, на енглеском језику и неколико серија књига, основао „Православни народни универзитет“.

Значајан је допринос Германов развоју цркве и окупљању разасутих Срба у иностранству. На генералној скупштини Светског савеза цркава у Апсали (1968) Српски патријарх Герман изабран

је за првога од шест председника Савеза за наредни период. Био је необично способан кормилар Цркве у тешким временима. У изузетним и тешким приликама патријарх окупља на сарадњу епископе и чланове клера, али и истакнуте научнике, књижевнике, уметнике.

Био је добар говорник. У Јасеновцу, на освећењу Храма Светог Јована, 1984. године изговорио је „Браћо, да праштамо морамо, да заборавимо не можемо“.

Стално је молио власт да одобре наставак градње Храма Св. Саве на Врачару, који је започет 1935. године, па га је 1984. године Душан Чкребић, председник Председништва Народне Скупштине Србије обавестио да се наставак храма дозвољава. Са радовима се почело 1986. године.

Године 1969. Титу се писмено обратио и указао на страдање Срба на Косову и Метохији. Тито је то писмо упутио Влади Србије.

Независно од става званичне политике, сваке године је организовао, на Томину недељу, помен погинулим српским ратницима пред Спомеником Незнаком јунаку на Авали.

Свом селу Великој Дренови поклањао је књиге, здравствену опрему и сличне поклоне.

Умро је 1991. године у Београду.

МИЛАДИН МИЛУНОВИЋ КИЋА
(1903-1973)

Председник општинске

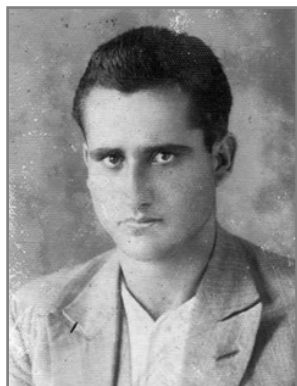
Миладин Милуновић је рођен 1903. године. Пореклом је из Мијајловца.

У Трстенику је био познати ковач. Забележено је да је он први у Трстенику 1938. године купио швајскапарат, а пре тога ишао на обуку у Ниш.

За председника Народноослободилачког, месног и општинског одбора биран је три пута (1947, 1952-1955 и 1955-1960. године).

Обављао је и функцију председника Општинске конференције ССРНЈ. Дуго је радио у органима Општинског одбора Црвеног крста, као председник.

Народу је остао у лепој успомени, са пуно досетки и анегдота.

ЗАХАРИЈЕ БРКИЋ (1910-1979)

Доктор астрономских наука

Проф. др Захарије Бркић рођен је у Пољни 1910. године.

Дипломирао 1936. на Групи за теоријску математику Филозофског факултета у Београду.

Докторску дисертацију: „Анализа системских грешака пасажног инструмента и других системских утицаја на одређивање времена“ одбранио 1958. године на Универзитету у Београду. То је први докторат из астрономских наука на овом универзитету.

На Катедри за астрономију при Математичком факултету Универзитета у Београду радио је као асистент и научни сарадник од 1938-1955, а 1955. године изабран је за доцента. Године 1957. изабран је за професора Грађевинског факултета у Београду, где је предавао Теорију и праксу геодетских и астрономских инструмената.

После две године (1959) прелази на ПМФ, где је 1966. године изабран за редовног професора за практичну астрономију.

Изабран је 1955. године за члана Међународне астрономске уније (у две комисије).

Објавио је 36 научних радова, 27 стручних и два универзитетска уџбеника. Најзначајнија дела су му: *Прилој истраживању системских утицаја на астрономско одређивање времена*, Београд, 1961. и *Општа астрономија*“ (два издања).

Одликован је 1979. Орденом рада са црвеном заставом.

После смрти проф. др Захарија Бркића његова удовица Марица и син Слободан основали су фонд „Проф. др Захарије Бркић“ из кога су награђивани најбољи дипломирани студенти у претходној школској години.

После смрти сина Слободана, вођење фонда наставиле су његове кћери, унуке професора Захарија.

ВУКАДИН МИЛЕТИЋ (1909-?)

Доктор правних наука

Др Вукадин Милетић рођен је у Трстенику 1909. године.

Из старе је трстеничке трговачке породице, која је пре Другог светског рата поседовала значајно имање, кафану и продавницу.

По завршеним правима и докторату у Паризу, провео је две године у Министарству финансија, у дипломатској служби од 1938. до 1945, служио у Москви (ту га затекао рат 1941), п. п. секретар посланства у Лисабону. У Паризу био запослен у агенцији „France Presse“.

Бавио се писањем. Члан Удружења српских писаца и уметника био је у иностранству.

Сарађивао је у листовима и часописима: „Documentation Française“, „Vie Française“, „Le monde“ и др.

Вукадинов син Стеван професор је универзитета у Француској.

Написао је: *Le mouvement des idées constitutionnelles en Yougoslavie depuis la fin de la Grande guerre, 1934.*

ЉУБОМИР ВУКАДИНОВИЋ (1912-1973)

Новинар

Љубомир Вукадиновић рођен је у Трстенику 1912. године.

По завршеној гимназији запослио се у *Полицији*, где је радио до краја каријере.

Својим дугогодишњим радом оставио је значајан траг у спортском новинарству. Добитник је награде за животно дело Савеза новинара Србије.

Објавио више од 30 књига и брошура о спорту, посебно о фудбалу и значајним фудбалерима, другим нашим спортистима (Церар, Логнер, Шовљански, Вера Николић), као и значајним светским именима (Замора, Пеле, Глазер и др.). Аутор је и запажене књиге *Хиљаду година Моше Марјановића*. Додатним текстом

заступљен је у књизи Фаика Механовића *Италија: штуристички водич: са прилоом Љубомира Вукадиновића о XVII олимпијским иџрама у Риму* (Београд).

Играо је у подмлатку предратних „вечитих ривала“ БСК и Југославије. Због повреде рано је завршио каријеру и определио се да буде новинар „Политике“ спортске странице су биле немисливе без његових натписа од 1930. године па до смрти 1973. Ускоро је почео да објављује и књиге о спорту и спортистима *Хиљаду ѿлова Моше Марјановића*, (Београд, 1936).

Вукадиновић је први професионални спортски новинар у Југославији. Знао је да пише, да представи игру, да види квалитет. Писао је величајући игру, вештину, умеће, поштење. Знао је да уочи даровите. Храбрио их и утирао им пут ка слави. Знао је и да утеши, да укаже на недостатке и да предложи њихово отклањање и решавање.

Са уредником Спортске рубрике „Политике“ почео је 1938. године да издаје „Југословенску спортску ревију“. Њено излагање прекинуо је Други светски рат.

Трстеничани су му се одужили. Сваке године организују меморијални турнир „Љубомир Вукадиновић“. На том турниру у великом фудбалу заступљени су били највећи клубови раније Југославије, а сада из Србије.

СРБИСЛАВ ПОПОВИЋ (1912-1985)

Научни радник

Др Србислав Поповић рођен је 1912. године у Трстенику.

Основну школу учио у Трстенику, Гимназију у Крушевцу (завршио 1931). Дипломирао на Медицинском факултету у Београду 1938. године. После Другог светског рата радио на Медицинском факултету у Београду, до одласка у пензију. Студијски боравак у Хамбургу је била припрема доктората, који је бранио 1958. на Медицинском факултету у Београду тезом „Метаболизам беланчевина код дијабетеса“. Читавог живота бавио се интерном медицином – дијабетесом.

Добитник *Ордена рада са златним венцем*. Пензионисан је 1979. године. Умро у Београду 1985. године.

Издао је књиге: *Савремено лечење шећерне болести* (Београд, Здравствени народни универзитет, 1958); *Новија сазнања о активности серума сличној инсулину* (Б. м.: Б. и., 1972).

ДОБРИВОЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ (1912-1982)
Учиџељ, књижевник

Добривоје Добри Димитријевић рођен је у Богдању 1912. године.

Отац му је био опанчар у Трстенику, мајка из Врања. Са две године прешао у Крушевац. Основно образовање и нижу гимназију завршио у Крушевцу, Учитељску школу у Јагодини (1927/28). Од јесени 1928. учитељ у селу Бабину (Крушевска околина), шест година, а две у Крушеву. Од 1937. учитељ у Александровцу и Бовну код Крушевца и Селишту.

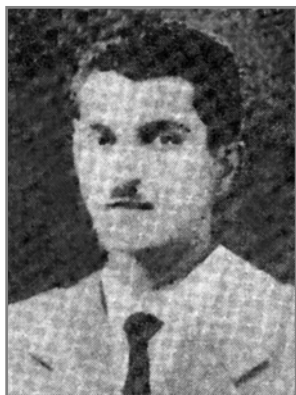
У Другом светском рату краће време провео у војним јединицама, али је више био позадински радник, због болести. По ослобођењу је друштвено-политички активиста на разним пољима; први уредник крушевачке „Победе“ (1944), годину дана председник Општине у Крушевцу, директор Основне школе „Вук Караџић“, Историјског архива и Народног музеја у Крушевцу.

Био је председник Града Крушевца од 1952-1955. године.

Њему припада заслуга што је после Другог светског рата формирао Музеј у Крушевцу, јер је убедио руководство Крушевца да је то приоритет и био његов први директор.

Прва збирка песама *Из ђачке болничке собе* штампана је у уживком *Подмлајку*, нежни стихови са социјалном нотом. Сарађивао у: *Зорици*, *Подмлајку* (Црвеног крста), *Венџурију*, *Учиџељском подмлајку*, *Јужном прејледу*, *Српском Косову*, *Књижевном северу*, *Белој врани*, *Мисли*, *Венцу*, *Багдала* и др. Био је члан Књижевног клуба „Багдала“ и Удружења књижевника Србије.

Штампано је следеће књиге: *Лирика* (са Живком Јевтићем и В. Јанковићем), Крушевац, 1933; *Голема жалба*, /Крушевац/, 1940; *Грађанин комуне*, Крушевац, Багдала, 1962; *На коњу од ваздуха*, Крушевац, Багдала, 1962; *Млаго небо Србије*, Крушевац, Багдала, 1964; *Пехар од земље*, Крушевац, Багдала, 1964; *Грана доброте*, Крушевац, Багдала, 1980.

ЂОРЂЕ ПАЛИЋ (1913-1944)

Рајник

Ђорђе Палић рођен је у Почековини 1913. године у сиромашној сељачко-радничкој породици. Основну школу довршио је у Рибнику, а затим одлази на опанчарски занат у Трстеник, а посао налази код Мио-драга Ристића у Великој Дренови и ради све до одласка на одслужење војног рока. После војног рока враћа се у Велику Дренову где отвара самосталну опанчарску радњу. У Великој Дренови се оженио (призетио) и наставио да живи до Другог светског рата и почетка рата. Прикључио се отпору против окупатора. Код њега је одржан договор о ликвидацији Милана Церовића. Каже један његов ученик да је било више њих заинтересовано да учествују у ликвидирању тог крво-лока, па су одлучили да учеснике одаберу извлачењем сламчица. Како је Ђорђе био врло активан међу илегалцима морао је да се повуче у Расински одред. Био је добар хармоникаш и певач па је у Одред понео и хармонику.

У Одреду је брзо напредовао, а при формирању бригаде постављен је за командира чете, а затим и за команданта батаљона 16. српске бригаде, 25. дивизије. Био је врло храбар.

Погинуо је код Сврљига у борби са Бугарима и домаћим издајницима, у селу Плажина, 22. августа 1944. године.

ЉУБИВОЈЕ БАЈИЋ (1913-1994)

Професор, писац монографија

Љубивоје Бајић рођен је у Медвеђи 1913. године.

Основну школу учио у Медвеђи, нижу гимназију у Крушевцу, Учитељску школу завршио у Алексинцу (1932). Уз рад завршио Вишу педагошку школу у

Београду, а Филозофски факултет (група српски језик и књижевност) у Скопљу 1961. године и стекао звање педагошког саветника. Био је учитељ у Медвеђи (1932-1941).

Био је у немачком заробљеништву. После рата наставник, проф. и директор школе у свом месту (1946-1970). У више махова школски инспектор и просветни саветник у Крушевцу. Обављао бројне друштвене и друштвено-политичке функције. Био је председник Удружења учитеља, наставника и професора, посланик Културно-просветног већа Скупштине Србије. Одликован Орденом рада са сребрним венцем (1960), као и Републичком наградом „15. мај“ (1980).

Умро је 1994. године у Медвеђи, где је и сахрањен.

Аутор преко 400 стручних радова, објављених у четрдесетак листова и часописа. Написао осам монографија о школама крушевачког краја.

Одлуком Владе РС, Основна школа у Медвеђи, од 2000. године, носи име Љубивоја Бајића.

Штампао је књиге: *Промене у духовном држању сеоских младих: прилози психологији и социологији села*, у коаутор. са Сл. Поповићем, б. м., б. и.), 1939; *Школство у широчинском крају 1813-1983*; *Развојни пути просветно-педагошке службе у Крушевцу 1960-1965*, Међуопшт. завод за унапређење васпитања и образовања, Крушевац, 1985; *Сто шездесет година Основне школе у Медвеђи 1828-1988*, Трстеник, 1987; *Развијак школства општине Врњачка Бања 1869-1989*; *Хроника школе милушовачке 1859-1989*; *Сто седамдесет година школства варваринске општине 1820-1990*, СИЗ основног образ. и васпитања, културе, физичке културе и информисања, Варварин, 1990; *Основна школа „Живадин Апостоловић“*, Трстеник, 1994; *Књига о школи у Великој Дренови*, Трстеник, 1991.

ДРАГОСЛАВ ЈОВАНОВИЋ ШПАНАЦ
(1913-1982)

Лекар, шпански борац

Драгослав Јовановић рођен је 1913. године у Страгарима од оца Вилимона и мајке Борике. Рођен је у чувеној породици по богатству, али и по угледу, памети, поштењу, патриотском опредељењу и доброчинствима, која су мештани запамтили.

Из дома у Страгарима завршио је основну школу у оближњем Милутовцу и са таквим васпитањем у породици, што је утало сталан печат његовог родољубља и понашања, кренуо је у живот: у школу и борбу за људска права. Гимназију је учио у Крушевцу, а медицину 1932. започео да студира у Београду.

Међу студентима на Београдском универзитету био је тих година врло жив комунистички покрет, којем је и Драгослав приступио. Члан СКОЈ-а постао је у зиму 1934, члан Комунистичке партије у јесен 1936, би је те 1936. и наредне године у чланству Политичког актива и Акционог студентског одбора на Универзитету.

Са студијама је био при крају кад је, јула 1937. године, отишао у Шпанију и стао на страну која је од европског фашизма бранила младу шпанску Републику. Ту Републику тада нису бранили само комунисти, нити је Драгослав Јовановић из Страгара, са 23 године живота, једино по налогу своје комунистичке свести прегазио пиринејске стазе и богазе. Заповедао му је тако и његов општељудски поглед, оно свето његово осећање за страну која страда и људе који пате, оне, дакле, особине које је у свет однео из деда Мимичине страгарске куће.

У шпанском грађанском рату Драгослав је припадао 14. француској интернационалној бригади, радио је у превијалиштима у болницама уз фронт, провео тамо 29 месеци, и 9. фебруара 1939. године, са својим батаљоном последњи је напустио шпанску земљу и прешао у Француску. Са десетинама хиљада тог лепог, доброг и због пораза тужног младог света, у логорима по француској средоземној и шпанској обали, провео је целу 1939. и највећи део 1940. године, одакле је 23. новембра на теретном броду, стигао у Сплит, одакле са жандарском пратњом у Загреб па у Билећу. Са великим списком потписа овдашњих људи, уз гаранције дошао је у Страгаре, где га је чекао позив за одслужење војног кадра. Као војник 1941. године борио се у Априлском рату против Немаца.

По директиви Покрајинског комитета Комунистичке партије, Драгољуб је у септембру 1941. године, постао члан Окружног комитета партије за Крушевац, од јула 1942. до новембра 1943. био секретар тог партијског форума, а потом до краја рата био на терену са партизанском јединицом Јабланице и Пусте Реке.

Да би покрет опстао, уз присуство окупатора и домаћих квислинга, морало се илегално радити, стварати упориштаи склоништа, придобијати грађане, рабације, воденичаре, учитеље, опанчаре, бербере, чобане, скелеције и све родољубе.

Руководио, користио искуство и познанства да се покрет бори, опстаје и развија. Из борбених редова изашао је жив.

По завршетку рата, Драгослав је на Медицинском факултету положио остатак испита, што му је остало одласком у Шпанију. Радни век завршио је као лекар у Београду, где је и пензионисан. Умро је 1982. године. Уз присуство бројних поштовалаца, државне и војне почести, сахрањен је у страгарском гробљу.

Једна улица у Крушевцу носи његово име.

БОРИВОЈЕ БОСИЋ(1914-1992)

Универзитетски професор

Др Боривоје Ђосић рођен је 30. новембра 1914. године у Великој Дренови од оца Љубише и мати Милане. Основну школу похађао је у Великој Дренови, а гимназију у Крушевцу од 1927. до 1934. године. Има одличан успех у свим разредима гимназије и био је ослобођен полагања мале и велике матуре. На Медицинском факултету у Београду дипломирао је 1941. године. Једногодишњи лекарски стаж обавио је у Нишкој болници 1941/42. године. Ратно време 1942. до 1944. године провео је на раду у здравственој амбуланти у Великој Дренови. Лекарска служба у Великој Дренови већ је имала велико искуство и углед својим успешним радом више од две деценије. Њихови претходни лекари др Милован Петковић, др Милан Митровић, др Љубодраг Ђорић и др Радомир Љутовац, већ су били створили услове за рад и обезбедили углед и поверење грађана овог подручја. Доктор Ђосић успешно наставља обављање лекарске праксе својих претходника. У Великој Дренови ординира до ослобођења 1944. године, када је војно мобилисан и налази се на дужности референта санитета једне ратне бригаде. По завршетку рата упућен је на специјализацију дечјих болести, коју обавља на Педијатријској клиници у Београду од

1946. до 1950. године. По потреби службе био је распоређен у нишку болницу, у којој води дечје одељење. Године 1956. стекао је назив примаријуса. Затим је упућен на даље стручно усавршавање у Париз на дечју клинику код професора Дебреа, на којој ради 1956/57. године. Када је 1960. године у Нишу основан медицински факултен изабран је за доцента, а потом за ванредног и редовног професора за предмет педијатрије и шефа катедре. На овој дужности и звању професора остао је до одласка у пензију.

Проф. др Боривоје Ћосић дао је не мали допринос на подизању нивоа организације и стручног рада Дечје клинике Медицинског факултета у Нишу.

Поред рада у настави за студенте медицине и стоматологије и лекаре на специјалистичкој педијатрији, организовао је и спроводио кварталне курсеве за лекаре опште медицине, познате под именом „Курсеви социјалне педијатрије“.

Познати су његови научни радови из области дечје патологије и дечје здравствене заштите: пулмологија, кардио-реуматологија, нефрологија, ендокринологија, хематологија, гастроентерологија, церебрална обољења и дечја исхрана.

Све ове радове презентирао је на конгресима у земљи и иностранству: Женева (1962), Атина (1972), Беч (1974), Софија (1976), Пловдив (1978) и други. Домаћи и страни часописи објавили су 115 његових радова. Писац је и два уџбеника: „Исхрана деце“ (1966) и „Педијатрија“ (1978).

За свој укупан медицински рад од СЛД-а изабран је за члана Медицинске академије 1979. године. Од стране Удружења педијатара Бугарске, на њиховом конгресу у Пловдиву 1978. године, изабран је за њиховог почасног члана. Носилац је бројних домаћих и страних признања и одликовања, међу којима и Ордена рада са златним венцем.

И поред обимног научног рада на медицинском факултету, није заборавио и здравствене потребе свог завичаја. У зиму 1978. године, на позив дреновске библиотеке, одржао је за млађе мајке вишедневни течај са темом „Нега и исхрана детета“. По одласку у пензију живео у Врњачкој Бањи. Преминуо је 1992. године и сахрањен у Великој Дренови.

ВУКАШИН ГЛИЦИЋ (1914-2012)

Доктор медицинских наука

Др Вукашин Глицић рођен је 1914. године у Старом Трстенику, Општина Трстеник. Завршио је гимназију 1934, Медицински факултет 1940. године у Београду. Рат га је затекао 1941. године на одслужењу војног рока. До 1944. године је радио као лекар у свом и околним селима, где је пружао велику помоћ у тим тешким, ратним годинама.

У данима окупације смрт је избегао неколико пута, спашаван и обавештаван од појединаца и лично заштићиван, јер нису могли да схвате да и Вула треба да буде погубљен и да такав човек некоме смета (осумњичен за сарадњу са партизанима).

Специјалистички испит положио 1951. године, када је изабран за асистента на факултету. Био је врсни хирург и хуманиста. У Крушевцу је био први директор Медицинске школе.

Препознатљив је по томе што се као лекар и педагог залагао за хуманистички прилаз позиву у успостављању поверења између лекара и болесника.

Године 1974. докторирао је на Медицинском факултету у Београду на теми: „Функционални значај дијагностика и оперативно лечење инсуфицијентних перфорантних вена и секундарних варикса“. Извршио је мерење венског притиска, посебно флебографијом на 460 болесника рендгенифилографијом.

У Институту за васкуларну хирургију у Прагу 1972. године постављене су индикације и одговарајући оперативни поступци са добрим резултатом најраспрострањенијег обољења. Доказане су лоше последице склерозантног лечења проширених вена.

У стручним часописима у земљи и иностранству објавио је око 200 радова, најчешће о обољењима трбушних органа и крвних судова.

Коаутор је уџбеника хирургије за студенте медицине и лекаре. Изабран је за редовног професора Медицинског факултета у Београду. Публиковао је рад о првим симптомима вариоле код болесника оболелих у карантину.

Професор др Вукашин Глицић био је члан Француског хируршког друштва, европског и светског друштва за хирургију и васкуларну хирургију, на чијим је конгресима активно учествовао.

Био је члан Медицинске академије Српског лекарског друштва и почасни члан Југословенског хируршког друштва.

Био је шеф Штаба у карантину уз 140 тешких претрашених и забринутих болесника а врло мало особља, стручно недовољно спремног, затеченог изузетном ситуацијом. И сам у животној опасности радио је даноноћно, пожртвовано, храбро, чиме је све задивио. О томе је снимљен и филм.

Свако ко је чуо и познавао доктора Глицића или са њим радио поносан је на њега. Поносан је овај крај што је дао таквог човека од гласа и угледа.

Др Вукашин са супругом др Лелом у пензионерским данима бавио се праћењем достигнућа у медицини, а и гајењем винове лозе и воћа, што их је одмарало и освежавало.

Умро је 2012. године.

ВОЈИСЛАВ ЕРАЦ (1914-?)

Народни гуслар

Војислав Ерац рођен је 16. августа 1914. у селу Мала Дренова код Трстеника, био је познати гуслар. По одобрењу Министарства просвете певао је и гуслао првенствено у школама.

Његов ујак, генерал Илија Брашић, водио га је и у краљевски двор, где је гуслао. Добио је на поклон гусле од кнеза Павла, које се и данас чувају као породична драгоценост.

Певао је и принцу Ђорђу у душевној болници у Нишу, о чему постоји запис управника Уроша Јекића.

Војислав је стрељан 15. децембра 1942. године на брду Бубањ код Ниша.

Написао је: *Краљ Пећар и вила; Одлазак краља Пећра у Енгле-ску; Сан краљице Марије; Смрт краља Александра I ујединицеља.*

ДРАГОЉУБ КАТИЋ (1916-?)

Новинар

Др Драгољуб Катић рођен је у Богдању 1916. године. Припадник је напредних идеја развоја села и задругарства. Организовао је градњу задружног дома са сеоском омладином у Богдању 1940. године: градња и печење цигле, зидање дома.

Докторирао темом: *Друштвенополитичке основе аустријског национализма*. Током Другог св. рата био у заробљеништву. Од 1950. године радио као професионални новинар у Политици и Радио Загребу, у Радио Београду као спољнополитички коментатор. У Скупштини СФРЈ био је задужен за информисање. Био је извештач из Швајцарске и Енглеске и управник Партијске школе при Градском комитету Савеза комуниста Београда. Бавио се публицистиком.

Његово новинарство везано је за информативну агенцију Та-нјуг. Познати су његови прикази, чланци о актуелним догађајима у државама света.

РАДОМИР МИЛУНОВИЋ МУРА (1918-1943)

Адвокат

Др Радомир Милуновић рођен је 1918. године у Мијајловцу у учитељској породици. Основну школу завршио у Мијајловцу, а Гимназију у Крушевцу. Ту је упознат са напредним идејама, због чега је био искључен из 7. разреда Гимазије па је тај разред завршио у Нишу, а затим се враћа у Крушевац, где завршава велику матуру.

Правне науке студирао у Загребу. Ту је положио за доктора правних наука.

У Косјерићу је радио као приправник, а у Крушевцу и Трстенику као адвокат.

У Билећи је завршио школу резервних официра.

У 1939. години у Крушевцу је основна Странка народног фронта, а он је са Радојем Крстићем био у иницијативном одбору.

У јулу 1941. године постао је члан КПЈ и лично га је примио Мирко Томић.

При формирању Трстеничке чете у Богдању (22. јула 1941) од Окружног комитета постављен је за командира.

Био је члан илегално формираног (1942) Среског народноослободилачког одбора у Трстенику, чији је председник био Радоје Крстић, а чланови Светислав Тила Јовановић, Живадин Апостоловић и др Радомир Милуновић. После Крстићеве смрти отишао је са групом из Велике Дренове у Расински партизански одред на Јастрепцу.

Погинуо је на Стублу 20. јануара 1943. године, где је био смртно рањен, а по смрти изложен у Трстенику ради застрашивања становништва.

Једна улица у Трстенику, у знак сећања на њега, носи његово име. У Мијајловцу су му мештани подигли споменик.

АДАМ СТОШИЋ (1920-2008)

Професор, публициста

Мр Адам Стошић рођен је у Милутовцу 1920. године.

Основну школу завршио у родном месту, четири разреда гимназије и малу матуру у Крушевцу, шест разреда Српске православне богословије у Битољу. Године 1944. упућен на Сремски фронт. У Београду (1946) завршио учитељски курс, затим Вишу педагошку школу. Био наставник руског и српског језика у Рачи Крагујевачкој.

Дипломирао на Филозофском факултету у Београду (књижевност, 1952), где је и магистрирао (1973), темом *Сеоске приповетке Душана Радића*. Од 1953. радио у Крушевцу као: професор Гимназије (1953-1959), просветни саветник и директор Просветно-педагошког завода (1959-1963), професор Више педагошке школе (1963-1969), директор Народног музеја (1969-1973), проф. Педагошке академије за васпитаче (1973-1980). Бавио се музиком, драмским аматеризмом. Био председник више друштава и удружења.

Оснивач и власник Издавачке агенције „Крушевачки гласник“ (од 1994).

Био је иницијатор за обележавање спомен плоча и подизање биста знаменитим људима.

Стручне радове објављивао у часописима, дневним и повременим листовима.

Коаутор зборника, хроника, монографија: *Крушевац у НОБ-у* (1958), *Крушевачки крај јуче, данас и сутра* (1962), *Ликови револуције* (Београд, 1966), *Књижевна лекција у основној школи* (Бг, 1966), *Хроника НОБ-а Жупе* (1987), *16. српска бригада* (1991), *Монографија Основне школе „Раде Додић“* (1989), *Кроз Србију и Црну Гору* (туристички водич), *10-годишњица Друштва љубитеља старина* (монографија, 1982), *Крушевац својој деци* (монографија Дечје заштите, 1986). Стручни сарадник у два документарна филма: *Шест векова Крушевца* и *Стари Крушевац*, радио емисије *Код два бела јолуба*.

За вредан допринос култури добитник признања *Награда за животно дело у култури Крушевца* (1960), као и признања *Расински цвет* за публицистичке зборнике: *„У цара Тројана козје уши“* (2000) и *„Од Цера до Кајмакчалана“* (2001).

Написао: *Слашина* (Крушевац, Багдала, 1962); *Милутовац јуче и данас* (Милутовац, 1967); *Крушевац и околина: културно-историјски споменици* (Кш, 1980); *Култура јовора* (Кш, 1980); *Крушевац на старим разгледницама* (у коаут. са сарадницима) (Кш, 1982); *Велики дани Србије 1914-1918* (Београд, 1994, II издање у сарадњи са Студентским културним центром, Бг, 2000); *Под небом Крушевца : књижевно-историјски зборник* (у коаут. са С. Симоновићем, М. Ђорђевићем и Станком Бзенићем) (Бг, Просвета; Кш, Крушевачки гласник, 1996, II допуњено издање, 1997); *Крајка фотоисторија крушевачког краја* /сепарат из књиж. истор. зборника „Под небом Крушевца“ (2. изд.) (Београд, Просвета; Кш, Крушевачки гласник, 1997); *Село у приловима Душана Радића* (Кш, 1998); *Козје уши Србије: Прилог политичкој деконструкцији (1990-2000)* (Кш, 2000); *Свирала цара Тројана* (Кш, 2000); *Од Цера до Кајмакчалана* (Кш, 2001); *Крушевац и околина: туристичке стазе* (Кш, 2002); *У походе честитоме Кнезу* (Кш, 2002); *Моја педагошка поема: дневнички записи једног професора* (Кш, 2003).

За вредан допринос култури добитник је признања *Награда за животно дело у култури Крушевца* (1960), као и признања *Расински цвет* за публицистичке зборнике: *У цара Тројана козје уши* (2000) и *Од Цера до Кајмакчалана* (2001).

КАТАРИНА ЛЈУТОВАЦ (1920)

Професор на вишим школама

Др Катарина Љутовац рођена је 1920. године у Ужицу, у породици професора Димитрија Лазовића, директора учитељске школе у Скопљу и Шапцу. Основну школу похађала је у Скопљу, а гимназију у Ужицу. Медицинске студије је уписала уочи Другог светског рата (школске 1939/40) у Београду. Исте наставља после рата, 1946. и дипломира 1950. године.

После обављеног приправничког лекарског стажа завршава течај из физиологије на Институту за ТБЦ и болести плућа, а затим започиње специјализацију интерне медицине, коју прекида због удаје. Долази у Трстеник и ради у среској народној амбуланти. Када је формиран дечији диспанзер, 1953. године, била је именована за првог шефа. У току рада у овој служби завршила је течај из социјалне педијатрије. Формирање Дечјег диспанзера био је велики искорак у унапређењу дечје здравствене заштите. У првом реду зато што су новорођенчад и предшколска деца била и физички издвојена из ординација опште медицине и што се о здрављу деце старала посебна дечија служба, која је у свом раду примењивала диспанзерски метод рада, односно не само лечење оболелих.

Поред рада у диспанзеру била је ангажована и на здравствено-васпитном раду за женску омладину и младе мајке. После неколико година рада у дечијој служби прелази на рад у службу опште медицине. У свом лекарском раду са одраслима, а посебно женама, умела је на свој специфичан начин да стекне завидан углед и поверење код својих пацијената. У дијагностичком поступку и уопште третману пацијената остваривала је блиску сарадњу и учествовање пацијената у сопстеном лечењу. Др Катарина Љутовац биће упамћена по добрим својим особинама.

После дводеценијског рада у Дому здравља Трстеник, 1969. године прелази на рад у Београд. Примљена је за професора и директора Више медицинске школе превентивног смера Југо-

словенског Црвеног крста. Наставља своје професионално образовање, стиче специјализацију из социјалне медицине и организације здравствене службе на Медицинском факултету у Новом Саду.

Наставља свој рад на Вишој медицинској школи у Београду, као професор социјалне и превентивне медицине, до одласка у пензију.

За свој дугогодишњи лекарски и педагошки рад примила је бројна друштвена признања.

БРАНИСЛАВ ПУНИШИЋ (1920-2007)

Инжењер, конструктор

Бранислав Пунишић рођен је 1920. године у Средњој Реци (на Голији). Дипломирао на ваздухопловном одсеку тадашњег Техничког факултета (од 1948. Машински факултет) у Београду.

Од стране Команде ваздухопловства, 1951. године, је распоређен у војно ваздухопловно предузеће „Прва петолетка“ Трстеник. Од доласка у ППТ бавио се пројектно конструкционим пословима а од 1953. године је радио на формирању и руковођењу пројектно-конструкционим бироом у ППТ јер је тада расформиран централни биро Команде ваздухопловства.

Начелник пројектно-конструкционог бироа ППТ био је до 1960, када постаје шеф пројектно-конструкционог бироа у Београду, где од 1962. године прелази у институт „Михајло Пупин“, а потом у предузеће за водопривреду „Морава“ у Београду.

За време његовог начелниковања формирано је седам пројектно-конструкционих група за разне области примене. У том периоду извршен је избор и дефинисан програм Прве петолетке, а затим и конструкције највећег броја компоненти њеног производног програма. Прве конструкције у ППТ урадио је Бранислав Пунишић.

МИЛАН ЂОРЂЕВИЋ (1921)

Професор универзитета

Др Милан Ђорђевић рођен је у Великој Дренови 1921. године. Основну школу учио у Великој Дренови. Завршио учитељску школу и радио као учитељ у Брезовици. Из Брезовице одлази на студије.

Завршио биологију на Природно-математичком факултету у Београду (1953), где је и докторирао (1962). Ту је и радио, на Катедри за зоологију. Као пензионер живео је у Београду.

Издате књиге: *Природа и човек: уџбеник за први разред основног образовања одраслих* (Београд, Завод за издавање уџбеника Србије, 1969); *Природа и човек уџбеник за други разред основног образовања одраслих* (Београд, Завод за издавање уџбеника Србије, 1969); *Приручник за практичне радове из биологије: физиологија биљака, животиња и човека, њихово физичко-хемијско испољавање у земљишту*, у коауторству са В. Ђорђевић (Марибор, Учила, 1967); *Свеска контролних задатака из познавања природе, за шести разред основне школе* (Београд, Научна књига, 1971).

ДОБРИЦА ЋОСИЋ (1921)

Академик

Академик Добрица Ћосић рођен је у Великој Дренови 1921. године.

Основну школу завршио у родном месту; нижу пољопривредну школу учио у Александровцу и Неготину. Завршио новинарску и Вишу политичку школу у Београду. Био је члан СКОЈ-а. Био је ратни комесар Расинског партизанског одреда у Другом светском рату (од маја до средине августа 1943), првоборац. После рата народни посланик у Савезној скупштини, члан ЦК СКЈ и председник Савезне Републике Југославије (15. јун 1992 – 25. мај 1993). Због указивања на геноцид који се према српском народу чини на Косову, искључен из свих тела СКЈ и једно време живео дисидентским животом.

Књижевним радом активно почео да се бави 1947. године, када је објавио неколико краћих прозних остварења у листу

„Младост“, али прави запажени наступ везан је за објављивање романа *Далеко је сунце* (1951). Већи број радова објавио у текућој периодици. Био је уредник *Млагої борца*.

Писац дугог даха и широких видика, пасионирано заокупљен садашњошћу и будућношћу, као и нашом прошлошћу.

Члан Удружења књижевника Србије, дописни члан САНУ од 28. маја 1970, редовни члан од 22. априла 1976. године. Добитник више књижевних награда (*Нинова наїрада криїиике* за роман *Корени...*), али и одликовања и признања (Партизанска споменица 1941). Живи и ради у Београду, али је стално присутан у свом завичају. Веома значајан писац, са обимним делом. Његове књиге у школским су програмима за основне и средње школе, факултете, имале су по више издања. Последњих година највише се бави историјском и политичком прошлошћу Југославије. О њему је написано више стотина приказа, студија, магистарских радова и докторских теза. Превођен на многе светске језике. Радови му публиковани у великом броју периодичних публикација.

Објавио (сел.): *Далеко је сунце*, Београд, Просвета, 1951; *Корени*, Бг, Просвета, 1954; *Седам дана у Будимїешїи*, Бг, Нолит, 1957; *Деобе*, Бг, Просвета, 1961; *Акција*, Бг, Просвета, 1961; *Огїоворносїи*, Бг, Просвета : Сарајево, Свјетлост, 1966; *Бајка*, Бг, Просвета: Сарајево, Просвјета, 1966; *Сїварно и моїуће*, Љубљана–Загреб, Цанкарјева zaloжба, 1988; *Време смрїи (I, II)*, 1972, (III) 1975, (IV) 1979, Београд, Просвета; *Слово љубве*, Бг, Просвета, 1979; *Моћ и сїрейња*, /уништено издање/; *Грешник*, Бг, БИГЗ, 1985; *Ошїадник*, Бг, БИГЗ, 1986; *Мића Поїовић, време и иријашељи*, Бг, БИГЗ, 1988; *Верник*, Бг, БИГЗ, 1990; *Промене*, Нови Сад, Дневник, 1992; *Срїско иїїање*, Бг, Стручна књига, 1992; *Време зла*, Бг, Просвета, 1996; *Пишчеви заїиси*, Бг, „Филип Вишњић“, 2001; *Срїско иїїање*, Бг, „Филип Вишњић“, 2002; *Косово*, Бг, Новости, 2004; *Срїски духовни иросїор*, Бг, Нова Европа, /2005?/; *Време власїи II*, Бг, Просвета, 2006; *Верник*, Бг, Новости, 2006; *Време смрїи*, књ. 1, Ниш, Зограф: Бг, Leo comerce, 2007; *Време смрїи*, књ. 2, Бг, Просвета, 2007; *Време власїи*, књ. 1, Бг, Просвета, 2007; *Време власїи*, књ. 2, Бг, Просвета, 2007; *Yugoslavia and the Serbian Љuestion*, /s.l.:s.n.:s.a./; *Yugoslavia and the Serbian Љuestion*, 1991; *Лична исїорија једної доба: /иїшчеви заїиси/*, књ. 1, *Време искушења:1981-1991*, Бї, Службени їласник, 2009; *Лична исїорија једної доба: /иїшчеви заїиси/*, књ. 2, *Време ошїора:1969-1980*, Бї, Сл. їласник, 2009; *Лична исїорија једної*

доба: /ишчеви зајиси/, књ. 3, *Време распада:1981-1991*, Бї, Сл. гласник, 2009; *Лична историја једној доба: /ишчеви зајиси/, књ. 4, Време мржње:1992-1993*, Бї, Сл. гласник, 2009; *Лична историја једној доба: /ишчеви зајиси/, књ. 5, Време змија:1992-1993*, Бї, Сл. гласник, 2009; *Лична историја једној доба: /ишчеви зајиси/, књ. 6, Време змија:1999-2000*, Бї, Сл. гласник, 2009; *Српско ишчање у XX веку : лична историја једној доба*, Бг, Сл. гласник, 2009; *Корени*, Бг, Завод за издавање уџбеника, 2010.

Напомена: Због преобимне грађе /превазилази концепцију књиге/ дате су само библиј. јединице које нису заступљене у Јуџословенском књижевном лексикону, или су исправљене на основу виђења одређених књига. Детаљније, у: *Јуџословенски књижевни лексикон I*, Нови Сад, Матица српска, 1986, 545-547. В.: Годишњак САНУ LXXXIV; COBISS. RS:НБС (280 библиј. јединица); Живорад П. Јовановић, *Библиографија Добрице Ђосића*, Багдала, Крушевац, 67-69/1964, 21-23; Рајковић Кожељац Љубиша, *Језик и стил Добрице Ђосића у роману Деобе* /магистарски рад/, Зајечар, КПЗ, 1997; *Савремена српска проза*, зборник 25, Трстеник, НБ „Јефимија“, 2009.

МИОДРАГ ЧАЈЕТИНАЦ ЧАЈКА (1921-1943)
Народни херој

Миодраг Чајетинац Чајка рођен је 1921. године у Београду од оца Светолика и мајке Перке. Убрзо по његовом рођењу родитељи се враћају у Трстеник где живе до окупације Југославије. У току рата селе се у Врњачку Бању.

Миодраг је детињство провео у Трстенику. Основну школу учио је у Трстенику, а гимназију у Крушевцу. Ту је стекао и прва сазнања о радничком покрету и формирао политичка убеђења. Члан СКОЈ-а постао је 1935. године, КПЈ 1939. године. По завршетку гимназије уписује се у школу же-лезничара, али убрзо мења факултет, уписује се да студира медицину у Београду.

Почетком Другог светског рата Чајка је био секретар СКОЈ-а Одбора Среза трстеничког. У дубокој илегалу ради и сарађује са организацијама и партиским радницима у времену великих прогона припадника и симпатизера КПЈ.

После упада Левачке партизанске чете у Трстеник, 20. септембра 1941. године, Чајка одлази из Трстеника за Крушевац, а одатле у Јастебачки партизански одред. У Одреду, као партијски кадар, добијао је одговорне задатке које је са успехом завршавао. Као командант II чете Јастребачког одреда показао је изузетну храброст.

У два маха преговарао са Кесеровићем о заједничкој борби четника и партизана са окупатором, први пут одлази заједно са секретаром КПЈ за Срез Крушевац, а други пут сам без пратње.

Јануара 1943. године, по задатку Одред, Чајкина чета прелази Мораву са задатком да се борбом обрачуна са окупаторским сарадницима и омасови чету новим борцима, па да се затим пребаци на Гоч.

После мањих сукоба са непријатељима по селима Левча и трстеничког краја, 42 партизанска бораца, у великој борби на Стублу 20. јануара 1943. године, са бројно надмоћнијим непријатељем гине 27 бораца II чете Расинског (Јастребачког) одреда и са њима командант чете Миодраг Чајетинац. Његово тело и осталих бораца, ради застрашивања становништва, изложена су у Трстенику иза зграде Начелства, а после су сахрањени у заједничку гробницу поред Мораве. По ослобођењу њихови посмртни остаци пренети су у Костурницу у Крушевац, а затим на Слободиште.

Чајкино име носе школа и улица у Трстенику.

Биста му је постављена у школи у Трстенику и Врњачкој Бањи.

БРАТИСЛАВ УРОШЕВИЋ (1921)

Фитопатолог, научник

Др Братислав Урошевић рођен је у Крушевцу 1921. године. Рат провео у Стопањи.

Познати светски стручњак из области фитопатологије шумског растиња. Старији брат др Владете Урошевића, син стопањских учитеља Војислава и Станиславе Урошевић. Основну школу завршио у Битољу, гимназију у Скопљу. Студије шумарства започео на Пољопривредно-шумарском факултету у Земуну (1939), а завршио после Другог светског рата на

Високој школи пољопривредно-шумарског инжењерства у Прагу. Од 1942-1945. учесник НОР-а. По завршеном рату био командант места у Трстенику.

Своју научно-истраживачку делатност започиње (1955) у Научно-истраживачком институту шумског газдинства и ловства у Стрнадима крај Прага као научни аспирант. Стекао звање доктора пољопривредно-шумарских наука (1979), дисертацијом „Изучавање бактеријских болести шумских врста“, на Карловом универзитету у Прагу. Посебно се бавио изучавањем болести семена, као и бактеријских болести шумских врста. Нарочито се занимао за микрофлору жирева. Детерминисао је и описао скоро 100 врста гљива и утврдио њихову патогенезу. Изучавао и болести храстових семењача и садница. Детаљно изучавао смрчу, бор, јелу, ариш, јову, брезу, тополу. Истраживао и болести неких пољопривредних култура (сочива, грахорица, патлиџан и др.). Највећи део свог живота провео у Чешкој, али је боравио и у зависајној Стопањи. Научно сарађивао са београдским фитопатолозима.

Аутор је више од сто научних радова публикованих у чешким и другим научним часописима, бројних стручних реферата. Његово животно дело „Атлас шумских болести“, за које је сам спремао препарате и снимке, а које представља најкомплетнију научну монографију из области фитопатологије шумских врста у свету, није објављено за његова живота.

ЈОВАН СМИЉАКОВИЋ (1921-2002)

Доктор пољопривредних наука

Др Јован Смиљаковић рођен је у Омашници 1921. године. Основну школу завршио у Омашници, нижу пољопривредну у Александровцу, седам разреда гимназије у Крушевцу, а осми 1945. у Врњачкој Бањи.

Дипломирао на Пољопривредном факултету у Београду (1949). На овом факултету је асистент до 1955. (предмет „Посебно ратарство“). Постдипломске студије из фитопатологије на истом факултету завршио 1956. године. До 1958. радио у Пољоприв-

вредној станици у Прокупљу, када прелази у Завод за ратарство (касније: „Завод за стрна жита“). Ту је од 1962. до 1969. директор. После тога је у Институту за кукуруз у Земун Пољу.

Докторску дисертацију *Наслеђивање ошћорности пшенице према превалентним расама црне рђе у Србији* одбранио 1965. на Пољопривредном факултету у Земуну. Изводи из дисертације објављени су у *Зборнику радова за стрна жита*, 1968/3. Објавио и више од 20 научних и стручних радова. Био је уредник часописа „Пољопривреда“.

Др Смиљковић је био врло активан у стручним организацијама и удружењима: председник Организационог одбора IV Југословенског симпозијума за пшеницу у Крагујевцу 1969, члан Савезне стручне комисије за познавање новосадских сората пољопривредног биља, члан ИСТА Међународне организације за семенарство, председник Друштва пољопривредних инжењера и техничара Србије и председник Секције за семенарство истог Савеза.

Био је главни и одговорни уредник часописа „Пољопривреда“.

Од 1969. до пензионисања 1981. је у Институту у Земун Пољу, као научни сарадник за семенарство, потом као помоћник и заменик директора.

Одликован Орденом рада са златним венцем 1971. и Орденом заслуге за народ 1982. године.

МИРКО М. СТОЈКАНОВИЋ (1921-1999)
Пројектант, конструктор

Мирко М. Стојкановић рођен је 26. септембра 1921. у Пљевљима. Дипломирао је 31. марта 1951. на ваздухопловном одсеку тадашњег Техничког факултета (од 1948. Машински факултет) у Београду.

У ИХП „Прва петолетка“ примљен је 1951. године и радио је од почетка на словима конструисања и пројектовања. Када су формиране пројектно пасманске групе Мирко је водио групу за ваздухопловство.

По одласку Јегера Мирко Стојкановић је постављен за техничког директора ППТ где остаје од 1952. до 1967. када је реорганизацијом ППТ та функција укинута. Тада је прешао у Пројектно пласмански биро ППТ у Београду као заменик директора Инжењеринга. У Инжењерингу се највише бавио вођењем послова за енергетику (од Ђердапа па на даље до одласка у пензију 1982. године). Демобилисао се 10 година пре одласка у пензију у чину потпуковника.

Умро је 1999. године.

ДРАГАН ВУЧКОВИЋ (1920-1999)

Новинар

Драган Вучковић рођен је у Пољни 1920. године.

Радио је као службеник у Трстенику, после Другог светског рата, а у исто време почиње да се интересује за новинарство. Почиње да пише чланке за крагујевачке новине, када се продубљује интересовање за дописништвом.

Драган Вучковић радио је као новинар, уредник или главни и одговорни уредник у информативним листовима ИХП „Прва петолетка“ Трстеник „Информације“ (1961-1963) и „Информатор“ (1965-1979) и у стручном часопису „Хидраулика“ (1961-1962). У Трстеничкој Трибини радио као новинар и уредник од 1966-1969. године.

Један број предузећа општине Трстеник издавао је повремено своје новине па се он појављује као уредник у тим новинама од 1965-1974. године: „Западна Морава“, „Напредак“, „Будућност“ (Металограф).

Од формирања Радио станице у Трстенику 1971. године радио је као дописник. Био је и дописник за подручје Трстеник за листове „Политика“ и „Спорт“.

Прикупљањем података и писањем новинарских чланака остао је документа тог времена и из прошлости Трстеника која су обогатила културну баштину нашег краја.

КРСТО БОСАНАЦ (1922-2008)

Генерал, привредник

Крсто Босанац рођен је у Дарувару 1922. године.

Основну школу, нижу гимназију и Трговачку академију завршио у Дарувару. Током ратних година (1941-1942) усташе му погубиле пет чланова уже породице. Илегално радио у организацијама НОР-а и био на дужностима политичког комесара у дужем периоду. Од 1947-1950. године обављао дужност директора Фабрике авиона „Икарус“ у Земуну, а од почетка 1953. до септембра 1967. године био директор Индустрије хидраулике и пнеуматике „Прва петолетка“ у Трстенику. Био је то један од најзначајнијих периода у историјату „Прве петолетке“, период почетка и утемељења будућег европског гиганта у области флуидне технике (уљне хидраулике и пнеуматике), модерне технике у преносу снаге енергије у свим областима привредних делатности. Почетак овог програма био је заснован на освајању и производњи хидрауличних стајних трапова за војне авионе домаће индустрије. Захваљујући оваквој оријентацији настао је широк програм ове модерне технике, која је и у наше време препознатљива у целом свету, са применом у разним областима (на копну, на мору и ваздуху). Биле су то визије и својеврсна осећања директора Босанца, који је обезбедио школовање армије инжењера на факултетима широм земље, а посебно оснивањем Више техничке машинске школе у Трстенику (1962), која ради и у наше време.

Од 1968. године, у дужем периоду, Босанац је обављао дужност председника Заједнице индустрије наоружања и војне опреме Југославије. Крајем 1972. године унапређен је у чин генерал-мајора, а после неколико година пензионисан. Од тада живи у Београду. Иако пензионер и даље је стваралачки радио. Године 1992. основао Истраживачку групу „Синергон“.

Од стране већег броја аутора, у издању Европског центра за мир и развој Универзитета за мир Уједињених нација, године 2008. издата му је прва верзија књиге *Оријаноматика и синергетика, основе друштвеног инжењерства*, коју је приредио Крсто Босанац.

Једна улица у Трстенику, која пролази кроз ИХП „Прва петолетка“ носи његово име.

Умро је 2008. године.

МИОДРАГ СИМИЋ (1922-2012)

Просветни радник

Миодраг Симић рођен је 1922. године у средње имућној породици у селу Лазаревац. Станујући код рођака, основну школу је завршио у Доњем Крчину. Нижу гимназију је изучио у Крушевцу, а потом се 1937. године уписао у Учитељску школу у Јагодини. Дипломирао је за време окупације 1942. године.

Службовао је у Лазаревцу, Милутовцу, а затим 1949. године прелази у Трстеник. Ту је Миодраг Симић остао све до пензионисања, обављајући разне дужности у Општинском комитету СКС, Потпуној мешовитој Гимназији у Трстенику, вршећи извесно време послове секретара и држећи хонорарно часове предвојничке обуке, у Трстеничком срезу радио на пословима школског инспектора.

После укидања среза 1955. године краће време прихвата се учитељске дужности у Основној школи у Трстенику, Приликом формирања осмогодишње школе у Трстенику јануара 1956. године, од стране Среза Крушевац постављен за директора те школе.

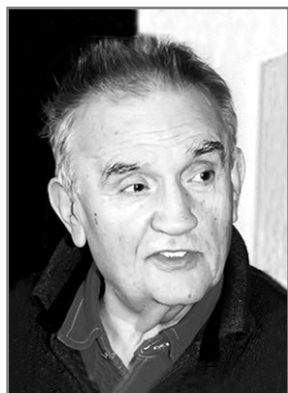
Функцију директора школе обављао је 10 година и за све то време са својим вредним колективом остваривао плодну сарадњу са друштвеном средином, јачао материјалну основу школе и у периоду прве школске реформе усмерио образовно-васпитни рад школе у правцу савремених друштвених кретања.

Из радног односа завршио вишу политичку школу, а затим и правни факултет.

За свој рад добио је Плакету СО Трстеник, 1965. и Орден рада са сребрним венцем 1972. године.

Пред пензионисање био је секретар Више техничке машинске школе.

Обављао је више друштвено политичких функција: секретар Општинског комитета СКЈ, секретар Општинског комитета ССРНЈ Трстеник, посланик КПВ Савезне скупштине (1963).

АНТОНИЈЕ ИСАКОВИЋ (1923-2002)

Академик

Академик Антоније Исаковић рођен је у Београду 1923. године.

Потиче из адвокатске породице. Основну школу завршио у Рачи Крагујевачкој, гимназију учио у Београду, Крушевцу, Јагодини, матурирао у Београду (1946). Отац му је био адвокат у Трстенику, где је Антоније провео један део живота. Учесник је НОБ-е, где је провео три године, касније политички

радник.

Из рата, по демобилизацији, отишао је у политику. Постављен је за секретара Окружног комитета СКОЈ-а и члана Окружног комитета Комунистичке партије у Јагодини.

Преласком у Београд, ускоро је постављен за првог директора НИИ-а.

Члан и дугогодишњи подпредседник САНУ, дописни од 7. марта 1968, редовни од 22. априла 1976. године. Члан Удружења књижевника Србије. Као потпредседник САНУ био је један од иницијатора за писање „Предлога за размишљање“, чији је садржај изазвао бурно реаговање политичког врха, посебно међу Хрватима.

Познато је да је Исаковић у САНУ имао увек храбро и достојанствено држање, по чему је био посебно цењен у научним круговима.

Сарађивао у бројним листовима и часописима, па и крушевачким (*Бајдала*, *Победа*, *Синтеза*). Приповедач, романописац, сценариста. У његовом књижевном стварању више пута је захваћен простор крушевачког краја, као и књижевни јунаци са ових простора. Један од најзначајнијих српских књижевних стваралаца друге половине XX века. Исаковић је један од најпревођенијих српских књижевника.

Сарађивао је у часопису „Нова мисао“, а од 1955. године био је главни уредник часописа „Дело“.

Као директор „Просвете“ од 1960-1964. ову издавачку кућу уздигао је у највећег и најугледнијег издавача у Југославији.

Почео је са приповеткама „Кукуруз“, „Кашика“, „Велика деца“ и одмах се видело да се рађа један од најбољих приповедача српске књижевности у другој половини XX века. *Трен, Трен 1, Миран злочин и Господар и слује* уводе га у Српску академију наука и уметности.

Библиографију Исаковића чини више стотина јединица; обимна је и литература о њему која се може наћи у *Књижевном лексикону*.

Другови, саборци, а посебно сарадници сећају се Антонија Исаковића као племенитог и хуманог човека.

Имао је широк спектар интересовања. Оставио је дубок траг у политици, култури, филму, штампи, издаваштву и борби за људска права.

БОШКО НИКОЛИЋ (1923-1991)

Абација, пчелар, библиофил

Бошко Николић је рођен 1923. године у Доњем Рибнику. Пчелар, љубитељ књига. Абација и трговац, син Јовице и Милке из Доњег Рибника. Један од најпознатијих пчелара, легенда трстеничког пчеларства (пчелињак му се налазио у Љубостињском Прњавору). Ревносни скупљач добре и ретке књиге крушевачког краја и Трстеника, посебно. У својој библиотеци је поседовао више од 4.000 примерака веома ретких издања, посебно завичајних књига и периодике.

Своје записе објављивао у периодици (из пчеларења и историје). Иза себе је оставио више рукописа и једну књигу. Николићева библиотека и данас завичајним истраживачима служи као изванредан извор ретке књижне грађе.

Један је од иницијатора оснивања библиотеке у Трстенику 1954. године.

Штампао је: *Црква Светиої Арханїела у Горњем Рибнику 1824-1984*, Рибник, 1984.

ЉУБИША ПАРАЋАНИН (1924-1991)

Професор универзитета

Љубиша Параћанин је рођен у Пољни 1924. године.

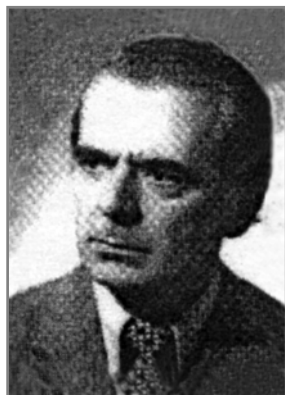
У Београду завршио Рударски факултет (1950), где постаје асистент. Радио на нафтним пољима близу Загреба и у Лендави. Од 1954. је главни инжењер „Нафтагаса“ у Новом Саду, потом и помоћник генералног директора.

Од 1972. године је на Рударском факултету у Београду, ванредни, па редовни професор предмета „Разрада лежишта нафте и гаса“. Ту је 1965. одбранио докторску дисертацију „Техничко-економска искористивост подземних вода подручја Бачке и Баната као извора топлотне енергије“.

Објавио 20 научних и стручних радова.

Умро у Београду 1991. године.

Објављене књиге: *Производња и коришћење геотермалне енергије*, у коауторству (Београд, Рударско-геолошки факултет, 1995); *Стратегија дугорочног развоја енергетике СР Србије ван територија САП до 2020. године*, у коауторству (Београд, Савез инжењера и техничара Србије: Рударско-геолошки факултет, 1984).

СВЕТИСЛАВ РИСТИЋ (1924)

Професор

Светислав Ристић рођен је у Медвеђи 1924. године.

Основно и средње образовање стекао у Медвеђи, Краљеву, Врњачкој Бањи и Крушевцу. У Београду завршио Филозофски факултет (1953). Неко време радио као професор Гимназије у Трстенику. Од 1957-1984. године је у новинско-издавачким кућама: Просвета, Седма сила, Службени лист СФРЈ, прошавши сва редакцијска места, од коректора до главног уредника. Од 1996. године живи у Врњачкој Бањи и Медвеђи.

Од 1957. године сарађивао у књижевној периодици. Објављује приказе о међуратним и савременим писцима.

Бави се материјалном и духовном културом хеленског света, посебно књижевношћу и уметношћу. Пише поезију.

До сада је објавио: *Поезија бунџа и ошћора*, у коауторству (Београд, Просвета, 1959); *Миш и уметност* (Београд, „Вук Караџић“, 1984); *Хеленски свет I-II* (Београд, DBR Publishing, 1995); *Од наде до сна* (Врњачка Бања, аутор, 1998); *Песници и прозаисти* (Врњачка Бања, С. Ристић, 1998); *Приповедачка проза Душана Радића: оџед* (Врњачка Бања, Народна библиотека „Др Душан Радић“, 1999).

ВЛАДЕТА УРОШЕВИЋ (1925-?)

Нуклеарни физичар

Др Владета Урошевић рођен је у Стопањи 1925. године. Син стопањких учитеља Војислава и Станиславе Урошевић. Основну школу учио у Битољу, гимназију у Скопљу. По окупацији вратио се у Стопању. За време Другог светског рата био у логору и у НОВ (демобиљсан 1951).

На Природно-математичком факултету у Београду дипломирао физичку хемију (1957), магистрирао (1962) и докторирао физику (1967). Асистент и руководилац одељења за детекцију зрачења у Физичкој лабораторији Института за нуклеарне науке у Винчи. Професор и директор Више техничке машинске школе у Трстенику. Научни радник у Институту за физику у Београду, где је основао одељење за физику јонизованих гасова и лабораторију за интердисциплинарна истраживања. Руководио је многим научно истраживачким пројектима. Посебни су његови доприноси у области атомске и молекуларне физике и физике јонизованих гасова, у области физике танких слојева. У сарадњи са академиком Павлом Савићем, први је у нашој земљи започео истраживања у области физике високих притисака. Значајан је и његов допринос у области биофизике, као и унапређењу физичке метрологије.

За допринос антифашистичкој борби одликован је Медаљом за храброст и Медаљом заслуга за народ, а за научни допринос Одреном рада са златним венцем.

Члан Научног друштва Србије, Европског друштва физичара и других научних и стручних друштава. По позиву је држао предавања на универзитетима и институтима у СССР, САД, Француској, Немачкој, Шведској и низу других земаља.

Научно дело Урошевића обухвата преко 120 оригиналних научних радова, објављених у реномираним међународним часописима и зборницима. Аутор је више од 30 стручних радова, четири научне монографије, већег броја уџбеника и три заштићена патента.

ХЕЛМУТ ЈЕГЕР (1925-2004)

Привредник, конструктор

Др Хелмут Јегер рођен је 31. марта 1925. године у Винковцима. Дипломирао 25. октобра 1951. на ваздухопловном одсеку тадашњег Техничког факултета (а касније преименованог у Машински факултет 1948) у Београду.

У Војно ваздухопловно предузеће „Прва петолетка“ запослио се 1951. године.

До 1953. године у ваздухопловним фабрикама па и у ИХП „Прва петолетка“ само је обављана производња и разрада цртежа и технологије, а пројектовање и развој обављао је централни ваздухопловни биро при Команди Ваздухопловства. Хелмут Јегер је добио задатак да организује и руководи службом технологије за производе које „Прва петолетка“ производи. До свог боравка у „Првој петолеци“ технологија и организација рада у производњи је тако успешно развијена уз угледање и коришћење светских искустава, да су у „Прву петолетку“ долазили представници највећих фабрика да се упознају са њеним искуством.

По премештању првог техничког директора „Прве петолетке“ дипл. инж. Ивана Челуске у Руди Чајавец 1955. године за техничког директора је постављен Хелмут Јегер. На функцији ТД остао је од 1955. до премештаја у „21. мај“ 1962. године.

Из Раковице је, после неколико година, отишао у Загреб на Машински факултет где је радио као професор. Докторирао је на Машинском факултету у Београду. И док је био у Загребу

задржао је присан контакт са „Првом петолетком“ и често је консултован са њене стране за неке проблеме организације и технологије.

По чину је био мајор.

Умро је у Загребу 2004. године.

ЖИВОТИЈЕ ЂОРЂЕВИЋ (1926)

Геолог, истраживач

Др Животије Ђорђевић рођен је 1926. године у Малој Дренови (општина Трстеник). Основну школу и гимназију завршио је у Јагодини. На Геолошки факултет Универзитета у Београду уписао се школске 1945/46. године и дипломирао 15. новембра 1950. Школске 1953/54. уписао се на Рударски факултет Универзитета у Београду и дипломирао 1958. године. Стекао је звање доктора техничких наука. Радио је у нафтној индустрији у својству управника погона, главног геолога предузећа, шефа производње и шефа разраде лежишта. У обојеној металургији: у Трепчи – као технички руководилац у јами и флотацији, у Бору управник борске флотације и шеф групе за пројектовање и изградњу рудника Лисина. У Институту за технологију нуклеарних и других минералних сировина, у звању водећег истраживача.

Поред својих редовних обавеза био је члан Консултантске мисије по питању технологије истраживања и експлоатације минералних сировина у Куби, која је боравила на Куби. Шест месеци био је на специјализацији у Институту за нафту у Паризу, два пута је од стране Института за технологију нуклеарних и других минералних сировина слат на рад у Иран.

На међународном научном скупу Одбора Српске академије наука за сакупљање грађе о геноциду против српског народа и других народа Југославије у двадесетом веку, био је један од референата са темом „Злочини геноцида извршени над српским народом у Другом светском рату“. На ову тему говорио је на неколико међународних скупова.

У издању „Гамбит“ (Јагодина) објављена је његова књига „Истина за Србију која је преведена на енглески језик; „Косово и Метохија кроз векове“ (Јагодина). „Губици становништва Југославије у Другом светском рату“, АБЦ продукт.

Коаутор је у књизи Светлане Петрушић: „И ћутање је злочин“ Београд, 1997, са поглављем „Голгота Срба кроз векове“.

Представник је Друштва за испитивање међунационалних односа у Југоисточној Европи.

Почасни је саветник Одбора Истраживачког института Јасеновац у Њујорку.

Као дописник сарађивао у ревијалним листовима „Интервју“, „Евроглас“, „Српско наслеђе“, „Он“, „Сведок“.

РАДОСЛАВ ИГЊАТОВИЋ (1926-)

Професор универзитета

Др Радослав Игњатовић рођен је у Великој Дренови. Основну школу завршио је у родном месту, гимназију (са прекидима) 1947, када је уписао Технички факултет у Београду. Године 1949. до 1952. провео у затвору на Голом Отоку, где је задњих шест месеци био у болници, одакле се вратио са 48 килограма. Наставио студије на Рударском факултету, постаје дипломирани инжењер рударства (1955) и као најбољи студент у генерацији добија награду београдског универзитета. И откуда му, иза тог и све до данас, онолика воља и снага за домет у рударској струци и науци.

Од 1955. до 1958. у Руднику хрома и антимона „Лојане“ код Куманова, био је главни инжењер и технички директор рудника. Од 1958. до 1960. у Предузећу за истраживање и експлоатацију минералних сировина „Градина“ у Рашкој, био је технички директор. Од 1961. до 1963. и од 1966. до 1974, директор Рудника магнезита „Бела стена“ код Баљевца на Ибру, а од 1963. до 1966. године инжењер за развој краљевачког „Магнохрома“.

У својој рударској пракси и рударском животу, начином који знају само рудари, за сва та времена Доса је истрајавао и значајним доприносом рударској науци. Таквим радом, на Поли-

техничком Факултету у Мону у Белгији, стекао је у међувремену диплому доктора наука, а од 1974. године, на Универзитету у Београду, звање редовног професора Универзитета и добио катедру на Техничком факултету у Бору. Од 1956. до 1991. године, за руднике, геолошко рударске институте и бирое урадио је 23 експертиза у Македонији, Босни и Србији, Француској, Белгији, Италији, Грчкој. Објављивао је стручне публикације и подносио саопштења на симпозијумима у Француској, Енглеској, Немачкој, Турској, Румунији.

Имао је велики број патената који су одобрени у иностранству.

Урадио је пројекте за отварање рудника у Куманову, „Бисина“ код Рашке, Бела Стена код Баљевца на Ибру, „Шумадија“ код Чачка, „Голем“ Вршка Чука. Један је од највећих стручњака о магнезиту. Од 1974. у Београду, као редовни професор Универзитета за предмете: Физичке методе концентрације, Пројектовање у ПМС-у и на катедри Техничког факултета у Бору.

Остварио мноштво научних пројеката (више од 150), аутор многих студија, књига, заштићених патената у земљи и иностранству, научних скупова, саопштења.

Објавио је књиге: *Теорија равнотежне концентрације минералних сировина* (Београд, Савремена администрација, 1980); *Теоријски принципи рада статистичких уређаја са електромагнетним вентилом за равнотежну концентрацију минералних сировина* (са М. Игњатовићем и Р. Станојловићем), (Бор, 1992); *Принципи рада сейсарафора са суспензијама* (са Р. Б. Игњатовићем и М. Ж. Трумићем), (Београд, 1999); *Угаљ лежишта „Мелница“* (Бор, 1998); *Физичке методе концентрације минералних сировина* (Бор, 1983); *45. година научног и стручног рада, Универзитета у Београду* (монографија), Бор, 2000.

БРАНИСЛАВ ДИМИТРИЈЕВИЋ (1926-2002)

Професор универзитета

Бранислав Димитријевић рођен је у Трстенику 1926. године.

У Трстенику стекао основно образовање, у Крушевцу учио гимназију. У Београду дипломирао на Ветеринарском факултету (1952), где је биран од асистента до редовног професора.

Био је шеф Катедре за фармакологију са токсикологијом и декан Ветеринарског факултета у Београду. Пензионисан (1992), али и даље је радио (консултант и сарадник ИЦН-Галеника у Београду).

На Ветеринарском факултету у Београду одбранио докторску дисертацију „Фармаколошко испитивање дигестивног тракта пса“ (1960). Члан бројних југословенских, европских и светских удружења. Бави се и друштвеним радом. Добитник бројних признања. Умро је у Београду 2002. године.

Бавио се публицистиком (*Полиџика*, *НИН*). Сарађивао у часописима из области културе и филма. Објавио преко двеста научних и стручних радова. Аутор је шест признатих патената.

РАДОСЛАВ СТАНОЈЧИЋ (1926-2001)

Председник општине

Радослав Станојчић рођен је у Чаирима 1926. године.

Завршио је правни факултет. Радио је у Трстенику, Крушевцу, Краљеву и Београду.

У Трстенику је обављао одговорне функције у власти и привреди. Био је председник Општинског народног одбора Трстеник (1960-1963). Директор Трговачког предузећа „Западна Морава“ Трстеник и начелник Секретаријата за привреду Скупштине општине Трстеник.

Посебне напоре уложио је да ојача „Западну Мораву“, отварајући нове продавнице и ван Општине Трстеник.

Трстеничанима је омогућио да у новоизграђеној Робној кући имају велики избор робе свих врста.

Био је председник Конференције Савеза комуниста Међуопштинске заједнице Крушевац, а затим и Регионалне заједнице Краљево. У једном четворогодишњем мандату обављао је функцију заменика секретара Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

Умро је 2001. и сахрањен на Новом гробљу у Алеји великана у Трстенику.

У његовом мандату председника Општинског народног одбора Трстеник изграђена је зграда Дома здравља и Антитуберкулозни диспансер у Трстенику.

Био је члан већег броја комисија и одбора формираних од стране институција и органа власти и СКС и Републике Србије.

Суграђани и они који су са њим радили и сарађивали, запамтили су га као веома тактичног и доброг сарадника и руководиоца.

АЛЕКСАНДАР МИЛИЋЕВИЋ (1927-2006)
Лекар, хуманиста

Др Александар Д. Милићевић рођен је 1927. године у Трстенику, од оца Драгољуба и мати Радмиле. Основну школу завршио у Трстенику. Гимназију учио у Крушевцу и Београду 1947. године. Медицински факултет завршава у првој половини 1954. године.

Године 1959. враћа се у Дом здравља, када је именован за управника. Од 1961. до 1963. године проводи на специјализацији из физиологије.

Од 1964-1992. године др Милићевић је радио на пословима лекара физиолога у АД-у. У овом периоду био биран више пута (шест) за управника, односно директора Дома здравља и једном при крају радног века био именован од Скупштине Србије за вршиоца дужности генералног директора новоформираног Здравственог центра.

Др Милићевић је био сарадник и активиста организације Црвеног крста и дугогодишњи председник Општинске организације. Учествовао у раду конференције друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца балканских земаља (Југославија, Бугарска, Грчка, Румунија и Турска) и посматрача из Италије и Аустрије, као и представника Лиге и Међународног комитета Црвеног крста, који је одржан у Опатији од 13-17. новембра 1972. године. На овој конференцији био је делегат српског дела југословенске делегације Црвеног крста. Био је ангажован у раду Црвеног крста.

Изабран је за потпредседника скупштине здравствених организација и делегиран за члана републичке скупштине. Био је члан Извршног савета СО Трстеник.

Од стране Републичког одбора Црвеног крста именован је за председавајућег Конференције социјално-хуманитарних организација Србије, као и члана стручног савеза Републичког здравственог центра у Београду. За објављене стручне радове, 1991. године стекао је назив примаријуса.

Године 1998. објавио је књигу *Др Сава Сћанојевић, народни лекар, хуманисџа и њаџриџа*. Посмртно му је објављена монографија *Истџорија џтрстџеничкој здравстџива* у издању Народне библиотеке „Јефимија“ Трстеник, 2010.

Добио је већи број стручних и друштвено-хуманитарних признања, од којих наводимо неке од најважнијих: Повељу за унапређење основне здравствене заштите (1992); Сребрни и Златни знак Црвеног крста; Медаљу Црвеног крста Југославије; Плакету „Др Драгиша Мишовић“; Медаљу заслуге за народ; Орден рада са сребрним зрацима; Спомен плакету СО Трстеник.

Проглашен је за почасног председника Општинске организације Црвеног крста Трстеник. Културно-просветно друштво Рома „Иво Лола Рибар“ из Осаонице (Трстеник), доделило му је Повељу.

ВУКОСАВА АНДРИЋ РАДИЋ (1928)

Завичајна њесникиња

Вукосава Андрић Радић рођена је у Великој Дренови 1928. године.

Живела је у Сарајеву, Београду, Смедереву и Пожеги. Од средине прошлог века живи и ствара у Великој Дренови.

Још као дете осећала потребу да свој унутрашњи свет исказује песмом, која је извирала и непресушно отицала реком њеног надахнућа, све до данас. Песме објављује у бројној периодици. Заступљена у Антологији српских сељака песника „Цветник“ (1967), „Орфеј међу шљивама“ (1963), „Српска поезија у Паризу“ (1969),

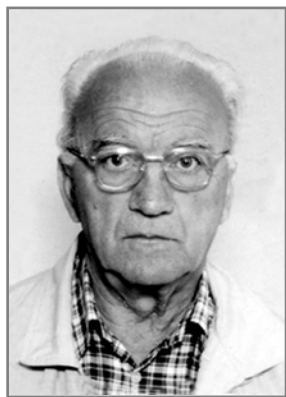
Антологија наивних уметника Србије, Црне Горе и Републике српске (Београд, „Драганић“, 1998).

Учесник на многим такмичењима српских наивних уметника (Дом омладине у Београду, Г. Милановац, Богатић, Ваљево, Љубостиња, Гуча). Телевизија Београд снимила је и емитовала у више наврата емисију о поезији и животу жене на селу која успешно пише поезију. Неколико пута је била гост Радио Београда.

Добитник две посебне награде за поезију Нолит-а (1969) и сребрне плакете „Коста Абрашевић“ (1977).

Песме су јој превођене на француски, италијански и енглески језик. Била је дугогодишњи члан уређивачког одбора часописа „Расковник“, сарадник часописа „Јефимија“.

Штампане књиге: *Плешиво* (Багдала, Крушевац, 1983); *Моји белоходи* (Багдала, Крушевац, 2005).

СВЕТОМИР НИКОЛАЈЕВИЋ (1928)

Конструктор, пројектант

Светомир Николајевић рођен је 1928. године у Краљеву у сељачкој породици. Основну школу похађао је у Рибници (предграђе Краљева), гимназију учио у Краљеву, а Машински факултет завршио је у Београду 1955. године.

Светомир је припадао генерацији која је прихватила нову послератну власт и преко омладинске организације настојао да помогне остварење циљева власти преко Омладинске организације. Брз послератни развој и индустријализација земље уливали су му поверење у успешност система, јер је велики број људи запошљаван, а и сам, по завршетку студија, запослио се и активно укључио у привредни развој.

Студије је завршио успешно, али уз велике напоре, јер свеукупне ратне и поратне тешкоће са кадровима требало је превазићи радом и залагањем.

По завршетку студија примљен је у Индустрију „Прва петолетка“ у Трстенику, где је радио са колегама са већим искуством, освајајући нове производне програме, јер се у Трстенику, без раније индустрије, полазило од почетка.

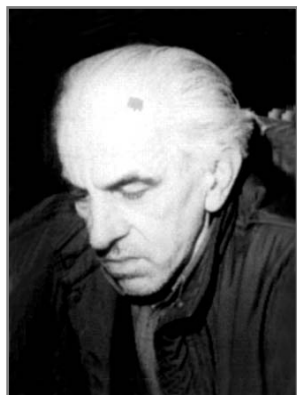
Искуство у „Првој петолеци“ које се стицало било је драгоценост: освајање производних програма, поштовање рокова, тежња за квалитетом, сарадња са страним афирмисаним фирмама, био је путоказ за њега и колеге, па је „Прва петолетка“ својим производима ушла у многе области привреде. То је и заслуга Светомира Николајевића, јер је својим радом и одговорним односом дао пун допринос томе.

Николајевић је радио као технолог, конструктор, пројектант, руководиоца развоја наменске производње, помоћник генералног директора за развој програма.

За председника „Аеро клуба“ Трстеник биран је у 1984. години.

На крају као признање за успешан рад и оспособљеност за привредног руководиоца, постављен је за директора Фабрике кочне технике у чијем оквиру заживљава и Фабрика индустријске пнеуматике.

За рад у „Првој петолеци“ и допринос њеном развоју, добио је Орден за војне заслуге III реда, Орден рада са златним венцем, Орден заслуге за народ са сребрним зрацима, као и највеће признање „Прве петолетке“ за допринос развоју, Диплому „23. март“.

ДУШАН БУРКОВИЋ (1928-1997)

Песник

Душан Бурковић рођен је у Оџацима 1928. године.

Најдуже је живео у Трстенику, а од 1958. као тежак инвалид, без обе ноге, радио у Оџацима („Прва петолетка“ и Срески задружни савез).

Један од оснивача Књижевног клуба „Моравски токови“ у Трстенику, његов члан и секретар. Члан Удружења књижевника Србије. Бавио се писањем па су његове песме закорачиле у свет уместо њега. Песме су му са доста „крви“ и пуно меланхолије; превођене су на неколико страних језика. Заступљен у зборницима: *Срцем и руком* (Београд, 1971), *Животојок* (Трстеник, 1979), *Грумен радничког сунца* (Краљево, 1983), *Три извора* (Трстеник, 1985), *Пле-*

шеница несаница (б. і.). Објављивао у многим нашим листовима и часописима.

Штампане књиге: *Беле ране цветшова* (Трстеник, 1971); *Пушник без ириљаја* (Трстеник, 1987).

МИЛОШ ПЕТРОВИЋ (1928)

Професор, књижевни критичар

Милош Петровић рођен је у Трстенику 1928. године.

Завршио Филозофски факултет у Београду (1954), група: Југословенски језици и књижевност. Професор Гимназије у Трстенику, потом Гимназије у Крушевцу, и на Вишој педагошкој школи у Крушевцу. Обављао дужност секретара Самоуправне интересне заједнице културе општине Крушевац. Од 1. септембра 1974. професор више школе, Педагошке академије за образовање васпитача у Крушевцу, за наставне предмете: Култура говора и Српскохрватски језик. Пензионисан 31. августа 1993. године. Вишедеценијски креатор крушевачке културе. Посебно се бави књижевном и позоришном критиком, есејистиком. Уредник књижевног часописа „Багдала“, од 1975. године.

Био је члан уредништва часописа „Замак културе“ у Врњачкој Бањи и часописа „Јефимија“ у Трстенику. Више година води Округли сто *Савремене српске прозе* у Трстенику, за којим се расправља о релевантним и актуелним књижевним темама. Члан је Удружења књижевника Србије од 1972. године. Биран је у три мандата за члана Управе Удружења, а у једном за потпредседника.

Учествовао је на бројним научним и књижевним скуповима и округлим столовима са тематиком из књижевности, јубилејима писаца и слично.

Добитник награде „Милан Богдановић“ за најбољу књижевну критику књиге домаћег аутора објављену у листовима, на радију и телевизији Републике Србије за 2008. годину, за текст „Откривање универзалног простора“ о књизи Горана Петровића *Разлике*, објављен у „Књижевним новинама“.

Радове објављује у периодици и стручним књижевним часописима. Заступљен у више заједничких књига, зборника; писац већег броја предговора, поговора, рецензија.

Као књижевни критичар биран је у жирије за књижевне награде: Награда „Милан Ракић“ за песничку књигу године, „Милан Богдановић“ за новинску књижевну критику, Награда „Јефимијин вез“, која се од 2002. године додељује у манастиру Љубостињи. Биран је и за члана жирија Вукове награде и члана жирија ТВ Београд за 15 најбољих песничких књига на српском језику у другој половини XX века, Ramonda serbica, Ниш, 2010.

Носилац неколико награда: *Повеља за животно дело*, коју је доделило УКС (2002), *Награда СО Трстеник* (2003), *Златна значка Културно-просветне заједнице Србије* (1976), *Годишња награда за културу* (СИЗ културе Крушевац, 1977), *Прстиен десјотиа Стефана Лазаревића* (Багдала, 2005). За врхунска достигнућа у области културе, од 2009. корисник националне пензије.

Превођен на француски, шпански, словеначки и македонски.

Написао књиге: *Сто година Гимназије у Крушевцу*, /у коауторству/ (Крушевац, 1965); *Читаајући после Скерлића* (Крушевац, Багдала, 1967); *Педесет година уметничког рада Боре Михајловића* (Крушевац, 1971); *Из круја у круї* (Крушевац, 1978); *Ухвати живу реч* (Крушевац, 1986); *Из шринаесјотї реда* (Крушевац, 1994); *Фраиментии* (Београд, Просвета, 1998); *Код Врњачке Еушерје* (Врњачка Бања, 2000); *Поџез скакачем* (Шумадијске метафоре, Младеновац, 2008). Објављује у Зборнику радова *Савремена српска проза* (1988-2012) (Трстеник, Народна библиотека „Јефимија“ Трстеник); заступљен у лексикону *Ко је ко у Србији* (1991);

МИЛУТИН СПАСОЈЕВИЋ (1928-1989)

Рударски инжењер, доктор наука

Милутин Спасојевић је рођен 25. септембра 1928. године у старој дреновској задрузи прадеде Станка Спасојевића.

Само два прва разреда Милутин је учио у дреновској школи. Први код учитељице Катарине Маџарац, а други код учитеља Стевана Недића. У Крагујевцу завршио трећи и четврти разред основне школе и

тамо почео да учи гимназију. Похађао је њен трећи разред оних дана октобра 1941. године кад су немачки војници из школских учионица у Крагујевцу на губилиште одвели српску децу. Стрелана је и његова генерација тринаестогодишњака али је Милутиново одељење, по распореду за тај дан, у школу требало да дође после подне. Најдуже ће о томе догађају сведочити „Крвава бајка“, а Милутин ће Гимназију наставити у Крушевцу.

Крајем рата 1944. године већ је био члан Градског комитета СКОЈ-а, што је било нормално будући да је његова кућа, и нарочито отац Радош, овамо у Дренови важно радила за комунисте и партизански покрет. Још је био гимназист кад је отишао на радну акцију на Руднику. Важно нешто у њему определило му и наредило да се, 1946. године упише у Београду на Рударско-геолошки факултет. Био је секретар СКОЈ-а и као такав учесник на радним акцијама: Брчко – Бановићи (1946), Шамац – Сарајево (1947), Нови Београд (1948).

Рударски факултет завршио је 1953. године.

Радио је у фирми „Геоистрага“ Сарајево, „Геосонда“ Београд. Ова фирма израсла је у велико и угледно предузеће. Изводила радове у Северној Африци и Блиском Истоку. Председник Општине Палилула био је од 1976. до 1986, а затим директор Завода за планирање и развој града Београда, потом у ресор струке и жеље да испитује утробу земље са гасом и нафтом нашао је у предузећу „Југопетрол“ – нафта. Стрепећи од резултата бушења и радујући се добијеним резултатима, није издржао мождани удар 19. априла 1989. године, а сахрањен је на Новом гробљу у Београду.

Стално је ишао успесима који су били плод његовог стручног рада.

Докторску дисертацију одбранио 1981, године: „Утицај технологије бушења на издашност водоносних колектора са пукотинском порозношћу“.

На Рударско-геолошком факултету у Београду имао је звање доцента из предмета „Истражно-експлоатационо бушење“.

За свој рад био је признат и цењен у свим срединама где је радио. Добио је два ордена: Орден рада са сребрним и Орден рада са златним венцем.

Свом родном селу, Великој Дренови, веома је помогао, посебно код увођења воде у домаћинства.

Оставио је описе радова које је изводио у рударству и две квалитетне књиге, уџбенике за студенте факултета: „Рударски истраживачки радови“ и „Истражни радови“.

КРСТА ЈОВАНОВИЋ (1928-2012)

Привредник

Крста Јовановић рођен је 1928. године на Космету. По завршеној основној школи и гимназији завршио је Машински факултет у Београду.

Крста Јовановић почео је са радом у ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику. Као млад дипломирани инжењер, радан и врло прихватљив за колеге и руководиоце, брзо је напредовао и међу руководећим структурама. Долази на место генералног директора „Прве петолетке“ када је била у великој кризи и времену када се у СФРЈ спроводила привредна реформа, што значи општа криза.

У време када је Јовановић био челни човек „Прве петолетке“ ова индустрија чини заокрет у свом развоју: купује лиценце и уговара сарадњу и кооперацију са великим бројем познатих страних фирми. Да би реализовали зацртане програме проширују своје капацитете припајањем једног броја малих предузећа са подручја Општине Трстеник и суседних општина и њихову производњу уклапају у програме „Прве петолетке“. Од тада се стабилизује производња и почиње да осетно расте бруто лични доходак, да се повећавају инвестиције за улагање у нове машине и градњу нових хала. То је у даљем развоју створило услове за запошљавање нових радника и улагање у друштвени стандард, посебно у стамбену градњу.

После оваквих резултата, Крста Јовановић биран је за заменика председника Привредне коморе Републике Србије. Његов даљи рад и запошљеност креће се у оквирима републичких органа Србије.

За народног посланика Привредног већа Републике Србије биран је 1969. године.

Умро је 30. маја 2012. године у 85. години.

БРАНИСЛАВ Н. ПАВЛОВИЋ (1928)

Конструктор, пројектант

Бранислав Н. Павловић рођен је 23. новембра 1928. у Београду, где је завршио школовање на ваздухопловном одсеку Машинског факултета. У ИХП „Прва петолетка“ радио је од 1959. године.

У „Првој петолетки“ је радио све време на пословима развоја, пројектовања, конструкције, пласмана производа. Скоро да нема производног програма у „Првој петолетки“ за које није дао допринос. Највећи део првих фамолија хидрауличких уређаја он је конструисао, испитао прототипове и увео у производњу. По захтеву Ваздухопловног института и одлуци директора ППТ радио је око 5 година и као један од водећих пројектаната на пословима пројектовања, израде и испитивања авиона „Орао“ и за Идејно решење израдио за авион Г-4 супер Галеб (за сегмент електрохидраулички систем аутоматског управљања кочницама). Био је на челу пројектног тима који је дефинисао, пројектовао и уградио електрохидраулички систем за подизање на 40 метара висине куполу за храм Свети Сава у Београду која је тешка 4.000 тона, пречника 40 метара, а уз врло ригорозне услове које су поставили грађевинци.

По некој процени других инжењера, у свом радном веку конструисао је и пројектовао у разним областима толико да је могло од тога буде око 150 до 200 патената, али тада то није био обичај у „Првој петолетки“.

Бранислав је био са друга два коаутора писац прве књиге, уџбеника о хидраулици и пнеуматици из које су учили сви који су се тада почели да се баве овом техником, почев од нашег Школског центра па на даље.

Као одличан познавалац хидраулике, пнеуматике и аутоматике, као члан „Прве петолетке“ био је у пословном удружењу аутоматичара Југославије одакле је делегиран у европско удружење флуидичара ЦЕТОМ где су рађени сви основни стандарди за хидраулику и пнеуматику и који су достављени на усвајање у ИСО стандард. У том предлогу стандарда дефинисани су на четири светска језика НЕФР терминологија, симболи, стандардне

величине протока, притисака, димензија, прикључних елемената итд. То је касније усвојено и унашем стандарду ЈУС.

Као израз јавног друштвеног признања за резултате од изузетног значаја за развој програма хидраулике и пнеуматике у „Првој петоледи“ Трстеник додељена му је 1989. године награда „23. март ППТ“.

РОДОЉУБ ИГЊАТОВИЋ (1929-1994)

Професор универзитета

Др Родољуб Игњатовић рођен је 1929. године у Великој Дренови. Основну школу завршио је у Великој Дренови, сваки разред код другог учитеља. Први разред гимназије завршава када је рат већ почео. Нередовним похађањем гимназије завршио је малу матуру. Примљен у СКОЈ, радио је у Омладинској организацији. Септембра 1945. године уписао се у Учитељску школу у Јагодини.

У Јагодини се укључује у политички живот школе и града. Иде на радне акције, држи говоре који нису по вољи власти, посебно на гробовима црвеноармејаца. Постао је „информбировац“ и лето одлежао у јагодинском и крагујевачком затвору, а затим отеран на Голи Оток. Враћен је и без посла био нешто више од годину дана.

Запошљава се септембра 1952. године у Доњем Дубичу. Потпуно се посвећује раду са децом, а уписује ванредне студије психологије и педагогије на Филозофском факултету у Београду. У школу у Великој Дренови прелази 1955. године, која је тада била огледна и ту у настави примењује савремене поступке, израђује наставна средства, прати актуелне токове у школству и образовању.

У 1959. години одбранио је дипломски рад: „Утицај градске и сеоске средине на интелектуални развој ученика“. Кратко време, годину дана, радио у Гимназији у Трстенику, предавао филозофију, па прелази у Учитељску школу у Бања Луци, где је био у прилици да својим ученицима 11 година утемељава педагошка достигнућа и своја искуства.

Звање доктора наука стекао је 1982. године одбраном тезе: „Могућности испитивања и побољшавања интерперсоналних и интраперсоналних својстава односа у групама адолесцената“.

Залагао се да се ученицима помогне да што боље уче и да се правилно васпитавају као људи.

Увек је говорио да у школи треба да владају односи који ће је учинити кућом радости, уместо што су школе често „куће оплакане“. Говорио је да учитељ треба да буде онај који ће у свим приликама да води и васпитава младо биће.

Велике могућности су му пружене за исказивање када је прешао у Сарајево на место саветника у Педагошком заводу Босне и Херцеговине, Ту је уређивао и угледни педагошки часопис „Наша школа“.

У Сарајеву је дочекао и видео братоубилачки рат у БиХ. У том времену је умро 1994. у Сарајеву у стану без огрева и хране у том безљудском заточеништву, јер у своју Дренову, толико вољену, није могао да дође.

Написао је пет уџбеника за основну школу.

Публиковао је преко стотину научних и стручних радова.

Учествовао је на великом броју саветовања и саопштења, подношењем реферата и пројеката.

За свој рад унапређен је у звање ванредног универзитеског професора и добио најпрестижнију награду за просветаре БиХ „Хасан Кикић“. Родољуб је успешни изданак ученика тог школства.

СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ (1929-1985)
Председник СО

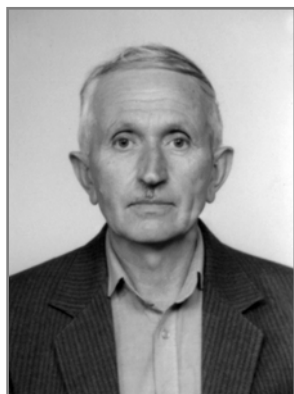
Слободан Јовановић, син Анке и Душана, рођен је 1929. године у Страгарима.

Слободан се родио и детињство провео у породици чији су чланови надахнути хуманизмом и слободарством. Стриц Драгослав је био шпански борац, у другом светском рату борац и организатор борбе против окупатора, а други стриц Светислав, инвалид без обе ноге, председник Одбора народно-ослободилачког покрета за Трстенички срез. То је била богата породица која је помагала сиротињу и радом на земљи стално увећавала иметак.

По завршетку основне школе и гимназије определио се за учитељски позив. Желео је да васпитава и учи децу, што је успешно и обављао, али је себи увек постављао нове захтеве. Учитељску каријеру је започео у Крајчићима код Прибоја, затим је радио годину дана у Милутовцу, девет година у Горњој Омашници. У великој Дренови је радио две године као референт за просвету и културу. Најзначајнија функција коју је обављао је председник Скупштине општине Крушевац а свој радни век је завршио као директор Народне библиотеке у Крушевцу.

Као врсни учитељи, Слободанка и Слободан Јовановић, били су запажени по постигнутим резултатима у раду са децом али су своју просветну улогу остваривали и у породицама на селу, у раду са родитељима ученика и курсевима за младе, као и у контактима са мештанима. Као референт за културу Слободан је економски положај просветних радника у малој дреновској општини изједначио са најповољнијим примањима у Србији. Као председник СО Крушевац од 1969-1973. године решио је статус институција у култури. Задојен слободарством, истицао је и славио српску прошлост и српски народ. Организовао је „Шест векова Крушевца“, то је погрешно политички схваћено, због чега је био смењен са функције, али је у народу остао запамћен као најбољи председник којег је имао Крушевац.

Као директор библиотеке сакупљао је, са ширег подручја, архивски материјал, старе књиге и списе, завичајну грађу и све то оставио као значајну културну баштину будућим истраживачима.

МИЛАН НАСТИЋ (1929-2009)

Иноватор у лозном калемарству

Милан Настић син Исидора и Милунке рођен је у Великој Дренови 1929. године. Основну школу учио у Великој Дренови, Гимназију у Крушевцу и занат механичара у Крушевцу, код великог мајстора Владе „Рапида“.

Милан је механичар, али живећи и дружећи се са Дреновцима калемарима, опседнут је био калемарством.

У трстеничком крају кад се чује Велика Дренова или Великодреновац, одмах се појави асоцијација на калемарство. То је зато јер је одавде у свет одлазило годишње 40 милиона лозних калемова. За ту бројку везана су имена калемара: Миливоја Радића, чувеног по брзини калемљења, и Мике Вукосављевића, Радивоја Недића, Боривоја Малићанца о чијој брзини калемљења сазнадоше радознали у свету. Ту је уз њих, по калемарству позната и Радмила Поповић, која је годишње испоручивала по неколико стотина хиљада садница лозних калемова.

Милан Настић живећи у тој средини, и породици која се бави калемарством, у данима рада са калемом, и сам се укључивао да помаже члановима породице. То га подстиче да пронађе начин који олакшавају производњу калемова.

Произвео је машину која калеми на дан 12.000 лозних калемова, три пута више од најбржег калемара. За њу је добио награду на сајму у Верони. Уз откуп лиценце и улепшање изгледа, Италијани су је продавали већем броју држава па и десетак дреновским калемарима. Посветио је пажњу и осталим поступцима у производњи лозног калема. Изумео је машину за класирање подлога и њима одговарајућих калем гранки (виока, пелцера). Произвео је машину за полагање калема у земљу (прпорече) где се формирала садница у току лета. И на крају, произвео је машину за вађење калемова уз вибратор, после чега произвођач је само калем, без земље на жилама, сакупљао у снопиће.

Милан Настић умро је 2009. године, а дотле је, као што је речено, иновирао све послове око калема, и тиме знатну помоћ учинио својим Дреновцима.

ПРЕДРАГ ТОДОРОВИЋ (1930)

Министар

Предраг Тодоровић је рођен 1930. године у Риљцу.

Завршио је Правни факултет у Београду и ту је остао цео радни век. Био је веома вредан, па је зато и добијао одговорне функције пре свега у власти, најчешће као изборне функције у граду Београду и Републици Србији.

Одржавао је сталну везу са председницима локалне самоуправе Општине Трстеник и увек им радо пружао тражену помоћ.

У једном мандату био је председник Друштвено-политичког већа општина града Београда.

Заменик Републичког друштвеног правобраиоца самоуправљања у једном изборном мандату.

Најчешће је радио у органима Скупштине Србије. Једно време био је Генерални секретар и у Републичком Извршном већу као члан и генерални секретар.

Осамдесетих година, у једном мандату, обављао функцију заменика секретара за Унутрашње послове Републике Србије.

Као истакнути правник биран је за министра правде у Влади Србије.

ГОЈКО АНЂЕЛИЋ (1930)

Полиџичар

Гојко Анђелић рођен је 1930. године у Милићевом Селу, општина Пожега, у сеоској породици. Основну школу завршио је у свом селу, а четири разреда гимназије и учитељску школу у Ужицу.

Као учитељ од 1949. године службовао је у Мионици и Црвеној Гори – Ивањици и Милутовцу. Био је и васпитач и управник интерната у Војно-индустријској школи у Трстенику и Војно-индустријској школи „21. мај“ у Кнежевцу код Београда; радио као васпитач у Дечјем одмаралишту Црвеног крста Београда у Боговачи.

Гојко Анђелић је уз рад завршио Вишу школу за социјалне раднике у Београду и Правни факултет у Београду.

Од 1963. до 1973. године Анђелић је радио у ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику. Био је управник Службе за кадрове, референт Правне службе Петолетке и помоћник генералног директора Петолетке за кадрове и опште послове.

За све ово време, као и цело послератно доба, негована су патриотска осећања, и људска солидарност. Било је то време акцијашко и ударничко, време градње и учења, оспособљавања и усавршавања.

Од 1976. године, па све до одласка у пензију, Анђелић се бавио политичким радом и налазио се на професионалним функцијама: председник Општинског комитета СКС у Трстенику, секретар председништва и председник Међуопштинског комитета СКС региона Краљево. Овај регион био је највећи у Србији и чинило га је 15 општина. За све ово веме унапређиван је квалитет материјалних и људских односа, подизан ниво животног стандарда, стваране једнаке могућности у школовању, здравственој заштити стамбеном збрињавању, запошљавању младих и свеукупном развоју друштвено политичких односа.

Гојко Анђелић био је од младих дана друштвено-политички ангажован. Члан је СКОЈ-а од 1947. године, а од 1950. године и члан СКЈ. Учесник је у изградњи пруге Шамац – Сарајево 1947. године (ударник) и Новог Београда 1948. године. У свом дугогодишњем раду био је више пута биран у многе органе управљања. Један је од оснивача Социјалистичке партије Србије.

Резервни је официр ЈНА. Више пута је похваљиван и одликован. Гојко Анђелић је пензионер од 1990. године и живи у Трстенику.

РИСТО АСЕНТИЋ (1931-?)

Писац уџбеника

Ристо Асентић рођен је 1930. године у селу Мишковци код Дервенте.

Основну школу завршио у Банатском Великом Селу (Киkinда). У Индустији мотора у Раковици изучио металостругарски занат. Школујући се уз рад, завршио малу матуру (1954) и вечерњу техничку школу. Дипломирао на Вишој стручној школи у Ријеци (1956). Био наставник предмета машинске струке у Киkinди.

У Трстенику живи од 1961. године – у Школском центру наставник и директор Техничке школе. У међувремену ванредно завршио студије на Факултету индустријске педагогије у Ријеци. Стекао звање педагошког саветника и професора више школе. Радио на Вишој технолошкој школи у Крушевцу и Вишој машинској техничкој школи у Трстенику. Пензионисан 1989. године. Живи у Трстенику.

Објавио велики број стручно-педагошких радова из области организације и реализације образовноваспитног рада (*Настава и васпитање, Човек и занимање, Техника, Расподела, Просветни преглед, Наша стручна школа* и др. Стручним прилозима заступљен у више од 20 књига.

Добитник *Ордена рада са сребрним венцем, Ордена рада са златним венцем, Републичке награде „25. мај“*.

Написане књиге: *Монографија о раду Школског центра* (са групом аутора) (Трстеник, 1975); *Монографија о учесницима НОР-а општине Трстеник*, (у коауторству са В. Николићем) (1996); *Технологија машинских материјала; Означавање машинских материјала по југословенским стандардима; Машински материјали; Методологија израде профила; Техничко вођење у машинству; Неметали у машинству I и II део; Обојени метали у машинству; Технички материјали*, уџбеник за I раз. машинских школа (Трстеник, 2004).

МИЛОШ ПАВЛОВИЋ (1931)

Председник СО

Милош Павловић је рођен у Медвеђи 1931. године. Гимназију је учио у Трстенику, Краљеву и Крушевцу.

Завршио је Правни факултет у Београду.

Обављао је одговорне послове на више радних места. Био је секретар Општинског народног одбора Велике Дренове, начелник Општинских послова Општинског народног одбора Трстеник, председник Скупштине општине Трстеник (1963-1967). Успешно је обављао одговорне функције у привредним организацијама. Био је помоћник генералног директора ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику, директора Основне банке у Трстенику и помоћник директора Београдске банке у Београду.

Испољио је велику активност у организовању органа и појединачно за подизање објеката за функционисање служби институција од општег интереса.

У његовом мандату изграђена је Основна школа „Живадин Апостоловић“ у Трстенику, сазидаана и отворена школа „Радоје Крстић“ у Попини, сазидаана Вртић „Бисери“ у Трстенику, Општински суд, Основна банка и Бензинска пумпа у Трстенику.

ДРАГОСЛАВ МУТАВЦИЋ (1931-2004)

Професор виших школа

Драгослав Мутавцић рођен је 1921. године у Великој Дренови.

Основну школу учио у родном месту, гимназију у Врњачкој Бањи, Трстенику и Крушевцу. На Вишој педагошкој школи и Филолошком факултету у Београду завршио студије руског језика (1969). Магистрирао руски језик. Наставник Основне школе у Милутовцу, директор Основне школе у Великој Дренови, потом ради у Скупштини општине Трстеник; касније прелази у Учитељску школу у Крушевцу (до 1973); наставио рад у Педагошкој академији, као професор више школе.

Истовремено је просветни саветник. У пензији био од 1995. године. Преводио са руског језика (приповетке, есеје, поезију). Објавио педесетак стручних радова у текућој периодици: *Просветни преглед*, *Информација*, *Књижевне новине*, *Путићи* и *досијеућа*, у *Настави и васпитању*, *Синтези*, *Градини*, *Багдали* и др. Заступљен у *Зборнику педагошких текстова за студенте педагошке академије* (Крушевац, Педагошка академија, 1974).

Написао је: *Методска искуства наставника руског језика, граматики руског језика: приручник за наставнике* (Крушевац, 1973); *Руски језик за студенте педагошких академија* (Крушевац, 1974, 1977, 1992); *Граматики руског језика* (Кш, 1978); *Руски писци од Пушкина до Островског*, 1990 (Кш, 1999).

НЕНАД МИХАЈЛОВИЋ (1931)

Сељак интелектуалац

Ненад Михајловић рођен је у Мијајловцу 1931. године. После завршене основне школе уписао Гимназију у Трстенику. Иако је био веома добар ђак, отац га повлачи из гимназије, јер мајкина смрт створила је мањак радне снаге у породици, па је отац то питање решио укључивањем Ненада у послове домаћинства.

Ненад постаје пољопривредник, али и књига остаје његов животни пратилац.

Поред развоја пољопривредног домаћинства у његовом дому формира се и библиотека са више хиљада књига. Чита класике и њихове књиге су нашле место у његовој библиотеци. Пријатељи су му, са којима се дружи, књижевници, уметници, музичари. Најчешће се среће са Драганом Недељковићем, Никшом Стипчевићем, Василијем Крестићем, Добрицом Ћосићем, Мирославом Егерићем, Миодрагом Радовићем... Виђа се на књижевним вечерима, ликовним изложбама, музичким приредбама, све у ближој али и даљој околини.

Поноси се виноградом, грођем и вином. За квалитет и познавање вина сви му одају признање.

Ненад Михајловић определио се за виноградарство. Сада је сам у домаћинству, али резање и прво плевљење гице (чокота) још никоме није поверио.

Ненад пољопривредник, по образовању интелектуалац, све стигне, важне новости чује од најеминентнијих саговорника.

Помиње се у више књига савремених писаца а у књизи *Пријатељи* Добрице Ћосића посвећено му је читаво поглавље.

ЉУБИНКО МИЉКОВИЋ (1931-2004)

Етномузиколог

Љубинко Миљковић рођен је 1931. године у Трстенику.

Син Будимира, свештеника у Почковини и мајке Милеве, наставника у Грађанској и Женској занатској школи. Деда Аврам био је из Глободера, свештеник у Стопањи. Обновио тамошњу цркву, коју је подигао његов прадеда по мајци Мина Дуњић из жупског Горњег Ропца. Школовао се у Трстенику и Чачку, одакле му је мајка, и Крушевцу од шестог разреда гимназије; потом у Београду на Филозофском факултету (две године) и истовремено у Средњој музичкој школи „Јосип Славенски“ (кларинет), а затим на Музичкој академији. У Крушевцу учио у Музичкој школи и хонорарно глумио у Крушевачком позоришту. Дипломирао (1957) и постао сарадник-уредник у Редакцији народне музике Радио Сарајева, где је осам година, одакле прелази у Београд, у Музичку редакцију РТВ Београд, где је реализовао серију од 13 теренских филмова са етномузичким

садржајем под називом „Песма је живот“. По целој Србији и ондашњој Југославији сретао безброј казивача, снимао, записивао и књиге о томе штампао (објавио десетак књига, пет је у припреми). Био је водећи стручњак у Центру РТС-а за истраживање јавног мњења, програма и аудиторијума. Неуморни истраживач скривеног изворног музичког блага. Ради и на подручју Жупе и Поморавља. Публиковао већи број стручних радова и књига. Објавио 1.500, а припремио за публикување око 3.000 текстова мелографских записа.

Штампане књиге: *Друштвени корени фолклорне продукције* /сепарат, стр. 187-190/ (Охрид, 1964); *Музичка продукција Фрушке Горе* (Удружења фолклориста Југославије у Новом Саду, 1973, 77-89); *Деца музика у Србији*; *Примена једној новој новој система у бележењу народне музике*; *Музичка традиција Србије, I: Бања*; *Електроакустичка мерења као метод истраживања оријенталних ушницаја на нашу народну музику* (Скопље, часопис Македонски фолклор, год. XVII, посебан отисак, бр. 34, 1984); *Примена рачунара у етномузиколошким истраживањима музике различитих народа*; *Музичка традиција Србије, II: Мачва* (Шабац, Глас подриња, 1985); *Рачнари и етномузикологија – пројекат и предистраживање* (Београд, Радио-телевизија Београд: Центар за истраживање програма и аудиторијума, Извештај и студије, бр. 1, мај 1986); *Доња Јасеница* (Смедеревска паланка, РО Центар за културу „Доња Јасеница“, 1985); *О репродукцији фолклорне траге* (Рад VIII конгреса Савеза фолклориста Југославије у Титовом Ужицу од 6. до 10. септембра 1961); *Песме вишеза слободе*, зборник музичке баштине из доба ратова 1912-1918.

МИЛАН СТАНОЈЛОВИЋ (1932-2010)
Ликовни педагог

Милан Станојловић је рођен 1932. године у Селишту.

Нижу гимназију завршио у Трстенику (1948), Учитељску школу у Крушевцу (1955), Вишу педагошку школу (Одсек сликарства) 1961. године у Београду.

Радио као учитељ у Основној школи у Коњуху, али изводио и наставу ликовног васпитања, музичког васпитања и српскохр-

ватског језика (1955-1961). Потом је у ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Крушевцу, изводио наставу ликовног васпитања од V-VIII разреда као и наставу српскохрватског језика у V-VI разреду. Од 1964-1991. године непрекидно је радио у ОШ „Вук Караџић“ у Крушевцу. У наставно-васпитном раду постигао завидне резултате.

Пензионисан је 1991. године. Умро 2010. године.

Упоредо са школским радом, неговао и стручни стваралачки рад, пишући у стручним часописима. Озбиљнији трагови Станојловићевог стручног рада виде се у књигама које је, за потребе ученика, у виду приручника писао и издавао у времену од 1967-1978. године.

Аутор је приручника за наставу ликовног васпитања у нижим и вишим разредима основних школа (I-VIII). Штампани су у 12 издања, са тиражом од око 400.000 примерака. Приручници штампани 1967, односно 1971. били су први и једини ове врсте, у читавој Југославији.

Са ћерком Весном Милановић, као коаутором, створио је каталошки приручник за потребе каменорезаца, под називом *Сјоменици – сећања у камену*. Од Министарства просвете и спорта Републике Србије одобрени су за штампу и употребу у наведеним разредима основне школе.

Штампао је: *Ликовно васпитање за ученике VII и VIII разред основне школе: приручник, изд. 2 (1968), изд. 3 (1969)* (Крушевац, 1968, 1969); *Ликовно васпитање за више разреде о. ш.: приручник, изд. 2 (1968), изд. 3 (издање за I и II разред* (Кш, 1971); *Ликовно... (Кш, 1968, 1969); Ликовно васпитање за III и IV разред основне школе* (Кш, 1971); *Ликовно васпитање за I и II разред основне школе: приручник* (Кш, 1971); *Хармонија линија, облика и боја: ликовно васпитање за ученике V, VI, VII и VIII разреда основне школе, 6. прерађено и доп. издање* (Кш, 1973); *Хармонија линија, облика и боја : ликовно васпитање за ученике V и VI разреда основне школе, X издање* (Кш, 1976); *Ликовна уметност : ликовно образовање и васпитање за ученике VII и VIII разреда о. ш. (приручник за ученике и наставнике, 12. прерађено и допуњено издање* (Кш, 1978); *Основи ликовне уметности: ликовно васпитање за ученике VI разреда основне школе, 12. прерађено и допуњено издање, (приручник за ученике и наставнике)* (Кш, 1978); *Увод у ликовну уметност: ликовно васпитање за ученике V разреда о. ш. (приручник за ученике и наставнике), 13. изд. (Кш, 1978); Сјоменици: сећања у камену* (у коауторству са ћерком Весном

Милановић): каталошки приручник за каменоресце (Крушевац, 2002); *Ликовна почетница: визуелне уметности за ученике I, II и III разреда основне школе* (Трстеник, 2004).

ДРАГОЉУБ ЉУБА СТЕПАНОВИЋ
(1932-1997)

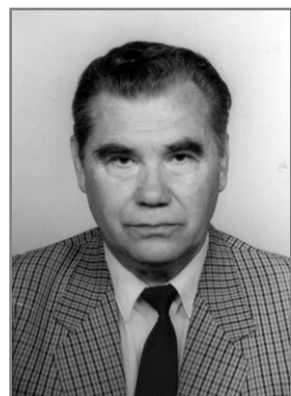
Глумац, имитатор

Драгољуб Љуба Степановић је рођен у Божуревцу 1932. године.

Познат под уметничким именом *Стев-ка Божуревка*. Веома познат имитатор код нас и у свету. Најуспешније је имитирао српског сељака и жену сељанку из овог краја, као и председника СФРЈ Јосипа Броза и још педесетак ликова. Годинама естрадним наступима забављао публику целог света. Био је уметник високог ранга, уживо, на радио таласима, на телевизији. Наступао самостално и са уметничким групама. Гостовао у многим местима на пет континената.

Био веома везан за свој крај, који је свесрдно помагао и волео, стално се враћао у свој завичај. У свом родном и омиљеном родном селу саградио је ћуприју, фудбалско игралиште, помагао фудбалски клуб, дружио се са мештанима.

Умро је 1997. године.

МОМЧИЛО ШИЈАН (1932)

Машински инжењер

Момчило Шијан је рођен 1932. године у Петровцу, општина Крагујевац. Основну школу завршио у родном месту, нижу гимназију похађао у Крагујевцу а завршио у Сомбору. Средњу и Вишу машинску техничку школу завршио у Новом Саду, 1949. и 1962. године. Школу резервних официра у Бања Луци завршио је 1953. године.

Увек је у току школовања био међу најуспешнијим ученицима а на вишој школи најуспешнији студент у више генерација.

По налогу Министарства Народне одбране, 1949. године, упућен је на рад у индустрију „Прва петолетка“, у изградњи, у којој је, затим, провео скоро читав радни век, уз краћи рад и боравак у Новом Саду. Пензионисан је 1990. године.

У „Петолетки“ се бавио многим пословима, почев од припреме производње и опремања радионица, обуке радника, освајања производње и слично. Његов рад на развоју и увођењу савремених алата и средстава рада значајно је допринео освајању и подизању квалитета производа. Осим тога, омогућио је и стварање допунског програма производње ППТ (Погон алата и прибора у Трстенику и Погон контролног алата у Врњачкој Бањи). Још значајнији је његов допринос у раду на пословима развоја програма индустријске пнеуматике и индустријске хидраулике и електронике. У време његовог руковођења развојем Индустријске пнеуматике ППТ тај развој је значајно унапређен и допуњен, повећана је производња и проширена сарадња са партнерима у Источној и Западној Европи. У оквиру програма индустријске пнеуматике, у то време, започет је и програм индустријске електронике. Велики је његов допринос у раду друштвених организација у Трстенику. Највећи допринос дао је развоју техничке културе кроз оснивања и оживљавање клубова Народне технике (Аероклуб „Трстеник“, Аутомато клуб и др.). У више наврата био је председник Аероклуба и председник већа Народне технике.

За изванредан допринос развоју Петолетке додељена му је, 1984. године, награда ППТ за животно дело „23. март“. Поред тога, добитник је Плакете „15. октобар“, „Сребрне плакете Борис Кидрич“, Ордена рада 3. реда од председништва СФРЈ, Ордена рада са златним венцем од Председништва СФРЈ, и других признања.

ИЛИЈА ПОПОВИЋ (1932)

Професор ВТМШ

Мр Илија Поповић је рођен 1932. године у у Београду. Завршио основну и средњу школу у Београду, Машински факултет у Београду је завршио и дипломирао 1960. године, са средњом оценом 9,26. Дипломски рад из предмета Основи регулисања је одбранио са оценом 10. После одслужења вој-

ног рока изабран за асистента на Машинском факултету у Београду за предмет Механика. У том звању радио је у периоду од 1961. до 1964. године. У исто време студирао је математику на Филозофском факултету у Новом Саду и положио све испите са оценом 10. Такође, кандидат је у исто време започео и своје последипломске студије на групи за механику на Природно математичком факултету у Београду. Након тога уписује последипломске студије на Машинском факултету у Београду на групи за примењену механику и машинске конструкције, где је и магистрирао.

Краћи временски период радио је у комбинату „Нафтагас“ у Новом Саду, а након тога 1965. године прелази на стални радни однос у звању предавача у Вишу техничку машинску школу у Трстенику. После 2 године рада, 1967. године, биран је за професора за групу предмета из механике. У 2 мандата биран је за директора ВТМШ Трстеник (1967. до 1969. и 1969. 1971. године).

Илија Поповић је написао више скрипти и уџбеника за предмете механика-статика и механика-кинематика за студенте ВТМШ Трстеник. Упоредо са сталним усавршавањем писања уџбеника објавио је и већи број стручних радова. Из периода првих радова и тада интересантног часописа „Хидраулика и пнеуматика“, који је издавала Школа, уз помоћ „Прве петолетке“, запажени су радови: „Механички модел вентила са опругом и проучавање његовог понашања методом фазне равни“, „Неки аспекти оптималног избора хидрауличног, односно пнеуматског радног цилиндра“. Овим радом је дат допринос за увођење појма коефицијента искоришћења радног цилиндра и показано да основни утицај на квалитет решења има избор тачака вешања радног цилиндра. „Избор максималне брзине клизача централног клипног механизма“. Рад је приказан на 11. Југословенском конгресу рационалне и примењене механике 1972. године.

Поред побројаних радова, Илија Поповић је имао и више стручних радова из области механике које је презентовао на стручним конференцијама и научним скуповима из ове области.

Ношен жељом за повратак у свој родни град, 1983. године, професор Поповић је краћи временски период радио у Петрохемијској индустрији Панчево, одакле је и отишао у заслужену пензију.

ПЕТАР СТАНЧИЋ (1933)

Председник СО

Петар Станчић рођен је 1933. године у Врњцима.

Завршио пољопривредни факултет. Радио је у Пољопривредној задрузи „Слога“ у Трстенику. Из овог радног односа изабран је за председника Скупштине општине Трстеник. Функцију председника обављао је у два изборна мандата од 1967-1974. године.

У његовом мандату саграђени су објекти: Хладњача у Трстенику, Трикотажа у Грабовцу, Робна кућа, донет Урбанистички план Трстеника. По завршетку другог мандата председника СО основао је Пољопривредно предузеће „Нова Слога“ у Трстенику и био њен директор. Предузеће се углавном бавило извозом пољопривредних производа.

ВОЈА МИРИЋ (1933)

Драмски уметник

Воја Мирић рођен је 1933. године у Трстенику. На Факултету драмских уметности у Београду дипломирао глуму 1980. године. Био је члан Српског народног позоришта у Новом Саду и члан Београдског драмског позоришта. Од 1962. године има статус слободног уметника. Од тада наступа на филму и телевизији.

Посебно се истакао у филмовима: У сукобу; Службени положај (добрио Сребрну арену на фестивалу у Пули 1964.); Три, Црне птице и Дервиш и смрт (1974) где је за улогу дервиша Ахмеда Нурудина награђен Гранд пријом на фестивалу глумачких остварења у Нишу.

Запажене су му улоге у филмовима: Клопка за генерала, Валтер брани Сарајево, Отписани, Двобој за Јужну пругу и Нека друга жена. Од 1980. године био је управник Београдског позоришта на Теразијама. Од 1985. године је директор Инекс филма из Београда.

Активан је и угледан друштвено-политички радник.

РАШКО СТЕПАНОВИЋ (1933-2001)

Професор медицинској факултету

Др Рашко Степановић рођен је у Горњем Рибнику 1933. године.

У Крушевцу завршио гимназију, Београду медицински факултет (1960). Прва радна места су му у Ужицу и Врњачкој Бањи, а од 1965. је у Универзитетској дечијој клиници у Београду (Тиршова 10). Асистент Педијатрије на Медицинском факултету у Београду (од 1970), доцент (1975), а затим следе избори за ванредног и редовног професора. Докторску тезу *Клиничко-болничко стање и имунолошки одговор деце оболеле од колиенџерије* одбранио на Медицинском факултету у Београду (1974).

Објавио близу сто научно-стручних радова.

Написао је са сарадницима, књигу „Вода и електролити у педијатрији“, која је доживела три издања, да би четврто измењено, остало у рукопису, затим уџбеник „Исхрана у педијатрији“ и „Уџбеник педијатрије“ у коме је проф. др Рашко Степановић окупио као коауторе 63 сарадника, односно све оне лекаре из Београда који предају педијатрију и сличне предмете, а учествују у лечењу деце. Коаутор је у књигама „Педијатрија“ (1982) и „Клиничка педијатрија“ (1987).

Проф. др Рашко Степановић је био од 1987. године стручни руководилац педијатрије на дечјој клиници у Тиршовој 10 у Београду.

ЖИВОТА ПАНИЋ (1933-2003)

Генерал ђуковник

Живота Панић је рођен 1933. године у Горњој Црнишави.

Основну школу и Гимназију учио је у Трстенику. У свом понашању имао је нечег специфичног, војног, па су сви његови школски другови знали да ће он ићи у војну академију.

У ЈНА је ступио 1. августа 1952. после завршене Школе за активне тенковске официре „Петар Драпшин“. Завршио је Вишу војну академију Копнене војске, Ратну школу и Школу општенародне одбране.

У чин генерал-мајора унапређен 1981, генерал-потпуковника 1987 и генерал-пуковника ванредно 1991. године.

Професионална војна служба престала му је 31. децембра 1993. године.

Генерал пуковник Живота Панић је одликован Орденом за војне заслуге са великом звездом, Одреном југословенске заставе са златним венцем, Орденима Народне армије са златним венцем и са сребрном звездом и са више других војних одликовања.

Био је вршилац дужности начелника Генералштаба ЈНА 1992. године, Савезни секретар за народну одбрану СФРЈ (1992), начелник Генералштаба Војске Југославије (1992-1993).

Веома је био запажен у извођењу мирнодопских вежби и командовању тенковским јединицама.

У најтежем периоду за нашу земљу, када је почело разбијање Југославије и грађански рат у њој био је на челу Армије, начелник Генералштаба ЈНА.

Нашао се на челу команде у грађанском рату за који се није довољно припремила ЈНА. Припремала се да жестоко дочека спољног агресора, а не да ратује са сепаратистима и паравојним формацијама.

ЖИВОТИЈЕ ЖИВАНОВИЋ (1933-2008)

Професор

Животије Живановић рођен је у Стопањи 1933. године.

Основну школу завршио у Стопањи (1944), нижу гимназију у Трстенику, Учитељску (1956) и Вишу педагошку школу (1965) у Крушевцу, Филолошки факултет (српски језик и књижевност) у Београду (1970).

Учитељ у Г. Омашници, наставник и директор школа у Лопашу и Паруновцу. Био референт за професионалну оријентацију у Трстенику, сарадник за стручна питања Самоуправне интересне заједнице образовања у Крушевцу, директор Крушевачког позоришта.

Умро и сахрањен у Крушевцу 2002. године.

Бави се књижевно-језичком проблематиком, историјом културе, публицистиком. У рукопису су му радови: *Родослов фамилије Живановић*; *Говор Сћојање*. Књига *Ојконими шрсћеничкој краја* значајан је допринос српској науци. Књига *Сћојања II* објављена је постхумно.

Штампане су му књиге: *Сћојања од веіромеіине до блаіосћања: Моноірафија* (Стопања, 1997); *Школа у Паруновицу 1890-2000* (Београд, 2000); *Ојконими шрсћеничкој краја* (Трстеник, 2004); *Сећања: Први дан у школи*, у: Б. Красић, *Педесеті іодина образовања учиіеља и васііішача у Крушевицу: 1950-2000* (Крушевац, 2000); *Сћојања II – родослови* (Трстеник, 2009).

ДРАГОЉУБ ЂОРЂЕВИЋ (1933)
Професор

Мр Драгољуб Ђорђевић, дипл. механичар, професор Више техничке машинске школе у Трстенику. Рођен је 27. новембра 1933. године у Свилајнцу, где је завршио основну школу и гимназију. Студије механике завршио је на Природно-математичком факултету у Београду. Магистарске студије, на студијској групи за Примењену механику и машинске конструкције, завршио је на Ма-шинском факултету у Крагујевцу. Од 1964. па до пензионисања 2000. године радио је као асистент, предавач и професор на ВТМШ у Трстенику, на предметима Механика и Отпорност материјала. Написао је већи број стручних књига-уџбеника из Механике крутог и деформабилног тела, штампаних у неколико поновљених издања.

ЗВОНИМИР ВУКУШИЋ (1933)
Доктор медицинских наука

Др Звонимир Вукушић рођен је у Трстенику 1933. године. Основну школу и гимназију учио у Трстенику, Медицински факултет завршио у Нишу.

Аутор или коаутор великог броја књига (40 библиј. јединица), уредник већег броја стручних књига, сарадник у периодичним публикацијама.

Објављене књиге: *Специјална патолошка физиологија*. 5. прерађ. издање (у коаут.) (Београд, Загреб, Медицинска књига, 1990); *Хипертензија, антагонисти калцијума и бубрега* (Ниш, 1993); *Примењена патофизиологија. Специјални део 1* (Ниш, 1993); *Примењена патофизиологија у ендокринологији* (Ниш, 1994); *Акутна бубрежна инсуфицијенција: дијагностика и превенција* (Ниш, 1988); *Поремећаји ацидобазне равнотеже* (Београд, 1985); *Поремећаји метаболизма воде и електролита* (Ниш: 1988); *Инфекција урогениталног тракта*, (Београд, 1994); *Проспективно клиничко епидемиолошко истраживање артеријске хипертензије радника Фабрике дувана у Нишу*, (у коаут.); *Osteodystrophia Renalis: baza znanja i vodič osmišljene rutine*, 2. izd., (Niš, 1999); *Едеми: база знања и водич* (Ниш, 2000); *Хипертензија: водич и протоколарни дизајн, мирнодојски и радни услови* (Трстеник, 2000); *Артеријска хипертензија: базична знања, терапија и водич за лекаре*, (Београд, 2002); *Преоперативна дијагностика и припрема болесника са обољењима билијарног тракта* (Ниш, 2002); *Лабораторијска дијагностика: водич за лекаре са тумачењем налаза* (Београд, 2003); *Нефролошка семиологија и пројевдешика* (Београд, 2003).

МИОДРАГ Ђ. СТОЈИЋ (1934-2012)

Научник, научни савешник

Др Миодраг Стојић је рођен 1934. године у Бресном Пољу код Трстеника. Основну школу учио у родном месту, а гимназију у Крушевцу. Велику матуру положио 1953. године, а годину дана касније, уписује се на Природно-математички факултет у Београду, на групу за физику и хемију.

Дипломирао је 1960. године радом „Физичкохемијске особине оловног стакла за заштиту од радиоактивног и хемијског зрачења“.

Докторирао је 1967. године на Универзитету у Токију, одбраном тезе „Електричне особине и де факти кристалне решетке у каљеном германијуму са применом антимона“.

Стојић се 1961. године запослио у Институту за нуклеарне науке у Винчи, у Лабораторији за физику. Научни саветник је постао 1986. године. Међу колегама као и у научним круговима Југославије, због знања и систематичности, био је цењен и веома утицајан, зато је и биран на одговорне функције.

Био је генерални директор Института „Винча“ од 1988. до 1992. године. Као познати стручњак и угледни научни радник биран је и за савезног и републичког посланика.

За свој научни, стручни и јавни рад др Миодраг Стојић је добио више признања, од којих је највеће Орден заслуга за народ.

Умро је 2012. године.

Његови мештани, Бреснопољци знају га као средњошколца и студента који се, у данима распуста активно укључивао у обради и гајењу башта, односно повртарских култура.

Миодраг Стојић је аутор преко 100 научних и стручних радова објављених од 1961. године до данас. У домаћој литератури цитиран је преко 50, а у иностранству преко 80 пута.

У току дугогодишњег научног рада др Миодраг Стојић је постигао вредне стручне резултате који су доприносили освајању у постављању нових технологија. Освојио је технологију добијања оловног стакла за заштиту од радиоактивног и X зрачења. Елементи ове технологије се користе у фабрици стакла за производњу специјалних стакала. Освојио је технологију за добијање сцинтилационих NaI (TI) монокристала и литијумског стакла који су коришћени за детекцију и спектрометрију гама зрачења у брзих неутрона. Такође је освојио технологију за добијање свих типова полупроводничких детектора на бази Si и Ge. Развио је и поставио технологију за брзо старење вињака која се данас користи као једна од најпопуларнијих код нас и у свету. Учествовао је у развоју технологије и њеном пласману за чишћење димних гасова од SO₂ и NO_x плазма – хемијским поступком.

Активно је учествовао у свим управним и самоуправним структурама Лабораторије и Института. Више пута био је члан и председник Савета лабораторије, члан и председник Научног већа лабораторије, затим члан и председник Савета Института,

члан Управног одбора Института, председник Кадровске комисије Института, командант Штаба Цивилне заштите Института, члан Градског и Републичког штаба Цивилне заштите. Био је председник Управног одбора Дома здравља у Гроцкој, члан Савета Технолошког и Физичког факултета и члан и председник Савета Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду. Био је потпредседник и председник Заједнице института Србије и члан Одбора за физику Министарства за науку и технолошки развој Владе Републике Србије.

МИРОСЛАВ ЕГЕРИЋ (1934),
Проф. универзитета, књижевни критичар

Др Мирослав Егерић је рођен у Риђевштици 1934. године. Основну школу похађао у родном месту (1940-1944), нижу гимназију у Врњачкој Бањи и Стопањи (1948-51). Учитељску школу у Крушевцу (1951-55), а студирао на Групи за југословенску књижевност и српскохрватски језик на Филозофском факултету у Београду (1955-60).

По завршетку студија дошао у Нови Сад и радио као уредник у издавачком предузећу Прогрес (1961-62).

Примљен је 1962. године за асистента на новосадском Филозофском факултету, где је 1970. и докторирао с тезом *Књижевно и критичко дело Ђорђа Јовановића*. За доцента изабран 1971, за ванредног професора 1976. и за редовног 1981, за српску књижевност XX века и југословенске књижевности.

У Матици српској је члан одбора Одељења за књижевност и језик (од 1989) и члан Управног одбора (1969-73. и од 1991). У Друштво књижевника Војводине примљен 1965. године. Био члан управног одбора и налазио се на челу ове асоцијације као председник (1991-94). Такође је члан управа Српске књижевне задруге и Српског ПЕН-центра.

У књижевном животу је врло активан. Био члан уредништва часописа: *Видици* (1958-60), *Поља* (1961-79) и *Српски књижевни гласник* (1992-95). Учествовао у раду жирија за доделу књижевних награда: *НИН-ове*, *Андрићеве*, *Змајеве*, *Ђорђе Јовановић*, *Бранко*

Миљковић, Ђура Јакшић, Награде Друштва књижевника Војводине за животно дело, Младен Лесковац.

Приредио књиге: *Књижевни историчари и критичари III* (1967); *Антологија савремене српске сашире* (1970, 1987); *Критике и ојледи Петра Цацића* (1972); *Путописи, приповеке, есеји Исидоре Секулић* (1986).

Добитник више награда: *Ђорђе Јовановић* (1975), *Милан Бојдановић* (1985), *Октобарска награда Новој Сага* (1991), *Лаза Костић* (1995), *Награда Друштва књижевника Војводине за животно дело* (1996), *Кочићева књија* (2000), *Вукова награда* (2002).

У српску књижевност ушао крајем педесетих година, у време студија, а пуну афирмацију постигао након преласка у Нови Сад. У почетку писао краће текстове и неговао новинску критику, често са полемичком, па и памфлетском интонацијом, да би се временом све више везивао за теме и проблеме значајних дела српских писаца XX века.

Као новински критичар јављао се у многим књижевним гласилима. Одговара на изазове нових књига, ангажовано пише о поезији, при чему врло одсечно вреднује и јасно изражава сопствени суд. Залагао се за песнике попут С. Куленовића, И. В. Лалића, Б. Тимотијевића, В. Марковића, Љ. Симовића, Б. Петровића, М. Бећковића, Ф. Штефан, Б. Шујице, А. Вукадиновића и др. У савременој прози истиче индивидуалне вредности књижевних дела, без посебне потребе да утврди некакав заједнички поетички систем, тако да аутори о којима пише творе по начину писања помало хетероген, али вредносно доста хомоген скуп (И. Андрић, М. Селимовић, Д. Ђосић, Е. Киш, С. Лукић, Д. Киш, С. Селенић, С. Новак, Д. Михаиловић и др.)

Пратећи књижевнокритичку продукцију, не залаже се за неку од актуелних методолошких оријентација, већ истиче оне расправе које обезбеђују дубинске увиде у књижевне творевине. Отуда високо вреднује есејистичку традицију, оличену у делима М. Кашанина, П. Цацића, С. Марића, али има разумевање и за аналитичке продоре З. Глушчевића, Н. Милошевића, П. Милосављевића и др.

Као есејиста (*Молишва на Чејру, Извор*), негује лирски надахнут исказ са непрестаном тежњом да иза привидности појавног света допре до трајних, ванвременских увида.

Значајног удела есејистички тон излагања има и у његовим студиозним прилозима у проучавању књижевности. У својим прилозима успео је да читаоцима приближи наше прозне писце (И. Андрића, М. Селимовића, М. Црњанског, Д. Ђосића, А. Исаковића, Б. Петровића, А. Тишму и др.).

И као писац и као критичар веома је плодан. Један је од највећих познавалаца наше књижевности XX века.

Најпознатије објављене књиге Мирослава Егерића: *Порирети и памфлети* (Нови Сад, 1963); *Молишва на Чеџу* (Крушевац, 1967); *Антологија савремене српске саири* (Београд, 1970); *Људи, књије, дашуми* (Нови Сад, 1971); *Реч у времену* (Врњачка Бања, 1974); *Дела и дани I* (Нови Сад, 1975); *Срећна рука* (Београд, 1979); *Извор* (Нови Сад, 1980); *Дела и дани II* (Нови Сад, 1982); *Гласови и ћушања* (Приштина, 1984); *Писма њородичним људима* (Београд, 1986, 1990); *Дела и дани III* (Нови Сад, 1990); *Србија и памћење* (Нови Сад, 1996); *Дух и чин* (Бања Лука : Нови Сад, 2000). Преводи: на мађарски: *Feljeljyzesek a cellabol* (*Зајиси из ћелије*), 1963; *Beszelgetes egy hallagatasrol* (О Иви Андрићу), 1964; *Пројланици и мајновења* (Бачка Паланка, 2005); *Лирски есеји* (Нови Сад, 2005); *Антологија српској џеснишћва : XIX-XX век* (Нови Сад, 2008); *Антологија српској џеснишћва, XIX-XX век, књ. 2* (Нови Сад, 2008), *Домановићево џлеме : савремени српски саиричари* (Зрењанин, 2010). *Скерлићев критички дух* (Нови Сад, 2011).

Лит.: *Из српске књижевности : зборник радова џосвећен Мирославу Егерићу* (Нови Сад : Змај, 2005). Детаљнија лит. у: *Лексикон џисаца Јуџославије II*, Нови Сад, 1979; Антоније Маринковић, *Разјовор са Мирославом Егерићем* (Багдала, Крушевац, 82-83/1966, 15-16).

ЖИВОТА ЧАЈЕТИНАЦ (1934)

Писац уџбеника

Живота Чајетинац рођен је у Богдању 1934. године.

Основну школу учио у селу Дубљу, гимназију у Трстенику и Краљеву, Машински факултет у Београду. Радио у Индустрији хидраулике и пнеуматике „Прва петолетка“ у Трстенику, затим Вишој техничкој машинској школи у Трстенику, где је стекао звање професора више школе.

У Индустији хидраулике и пнеуматике „Прва петолетка“ Трстеник радио је на пословима технолошког развоја у циљу унапређивања процеса производње, повећања продуктивности рада, смањења трошкова и побољшања квалитета производа. Први нумеричко управљани системи у производњи инсталирани су по његовим пројектима.

Био је уредник часописа „Хидраулика и пнеуматика“.

Као најзначајније треба истаћи његове технолошко инвестиционе пројекте за освајање нових производа у области електрохидрауличних управљачких система у ваздухопловству, наоружању и војној опреми.

Написао је више стручних чланака из области нових технологија, као и неколико приручника за металске раднике.

Штампане књиге: *Сшудија рада* (скрипта) (Трстеник, 1960); *Организација и припремање производње* (скрипта за студенте), ВТМШ, Трстеник, 1967; *Основи обраде метала* (скрипта) (Трстеник, 1978); *Приручник за припрему теоријског дела такмичења металца* (1971); *Приручник за металце* (Крагујевац, 1975); *Технологија занимања за металобрусаче* (уџбеник за III и IV разред) (Београд, 198); *Технологија занимања за металобушаче* (уџбеник за III и IV разред) (Завод за уџбенике, Београд, 1981); *Технологија образовног профила металобрусача* (уџбеник за II и III разред) (Завод за уџбенике, Београд, 1995); *Машински материјали са основама електротехнике* (уџбеник за I разред) (Београд, 1996).

РАДОШ СМИЉКОВИЋ (1934)

Професор универзитета, амбасадор

Др Радосм Смиљковић рођен је у Почковини 1934. године.

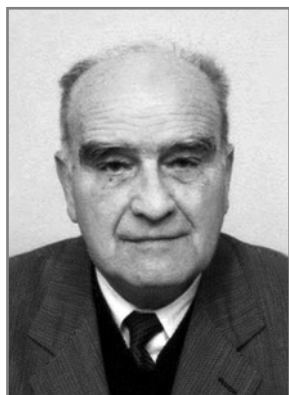
Учитељску школу завршио у Јагодини (1952), Филозофски факултет, Група: Југословенска књижевност и српскохрватски језик (1958). На Високој школи политичких наука у Београду магистрирао (1964), тезом: „Лењинава концепција партије“, а докторирао (1968), тезом: *Савез комуниста у процесу конституисања самоуправљања*.

По завршеном факултету радио у Главном одбору Народног фронта Србије, потом у Тутину учитељ и начелник Савета за просвету, у Среском одбору. Године 1954. у Београду основао

Студентско културно-уметничко друштво „Жикица Јовановић“, где је био и први председник.

На Факултету политичких наука у звањима од асистента до редовног професора (1979). Био је на функцији шефа Катедре и декана. Посланик Скупштине Југославије (1969-1974), председник Градског комитета СКС Београда, члан Председништва СКС и др. Амбасадор Југославије у Бугарској, Аустрији, ОЕБСУ, Комисији УН за нуклеарну енергију, Агенцији за борбу против криминала. У земљи и иностранству објавио више научностручних радова из области политичке теорије. Бавио се писањем расправа из социологије, проблематике синдиката и политике, где је објавио на стотине чланака. Један је од најугледнијих научника свог подручја.

Објавио је велики број књига, а наводимо следеће: *Лењин о партији* (Београд, 1964); *Лењинове теорије партије и принципи бољшевичкој партије, сталинистичка теорија и организација партије* (Бг, 1965); *Организација и идејна физиономија СКЈ* (Бг, 1967); *Лењинова теорија партије и принципи организовања СКЈ* (Бг, 1969); *СКЈ у процесу конституисања самоуправног друштва* (Бг, 1969), друго проширено изд., (Бг, 1975); *Савез комуниста у самоуправљању* (1969); *Политичка социологија* (у коаут. са М. Печујлићем), 1978; *Друштвено-политичке организације у СФРЈ* (Бг, 1979); *Организација и политика* (Бг, 1985); *СКЈ у процесу конституисања самоуправљања* (Бг, 1969); *Радничка класа – партија* (Бг, 1970); *Политичке партије; Насиље у политици; Бугарска наш сусед*, 1999; *Глобализација и насиље*, 2002; *Die Arbeiter selbstfervltung in Jugosslavien* (штампано на 10 језика); *Србија на раскршћу : године рата и издаје* (Бг, 2006); *(Не)заборављена земља Србија* (Краљево, 2010).

СТРАХИЊА ЛАЗИЋ (1934)

Председник СО

Мр Страхиња Лазич је рођен 1934. године у селу Руђинци, општина Врњачка Бања. Основну школу завршио у селу Дубљу, а нижу гимназију у Врњачкој Бањи. Средњу административну школу је завршио у Крагујевцу. Распоређен је на рад у Срески суд у Трстенику, у коме је радио од 1952. до 1957.

Завршио је Школу резервних војних старешина у Битољу 1954/55. године, а 1981. године ванредно је унапређен у чин резервног мајора. У 1981. години добио је Значку Народне одбране СР Србије.

Радио је као секретар Трговинског предузећа „Западна Морава“ у Трстенику. Од 1959. до 1961. радио је у Општинском комитету Народне омладине у Трстенику.

Вишу управну школу у Нишу завршио је 1963. године. За начелника Одељења за општу управу и друштвене службе општине Трстеник именован је 1965. године. Изабран је за председника Општинске конференције ССРН 1966.

У 1967. години прешао је на рад у ИХП „Прва петолетка“ Трстеник „Трговински сервис“.

Ванредно је завршио Правни факултет – правни одсек у Нишу 1969. године. По дипломирању именован за управника Правне службе и општих послова ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику.

Магистрирао је на Правном факултету у Београду 1986. године. Има пет објављених стручних књига (Коментари закона и приручник за примену закона) и преко 100 стручних радова из стамбене области, објављених у разним стручним листовима и часописима.

Учесник је на 11 радних акција савезног, републичког и регионалног значаја, на којима је десет пута био проглашен за ударника. Добровољни је давалац крви са 23 давања. Добитник је Сребрне и Златне значке Црвеног крста Србије за вишеструко добровољно давање крви.

У 1969. години добио је Спомен плакету општине Трстеник, а 1981. године одликован Орденом рада са златним венцем.

У марту 1973. године изабран је за генералног директора новоудружене Комунално стамбене привреде „7. јули“. Председник Скупштине Општине Трстеник од 1974-1978. године. Априла 1978. године изабран је за Општинског друштвеног правобраниоца. У марту 1980. године Скупштина Србије га је именovala за заменика Републичког друштвеног правобраниоца, на којој функцији је остао све до пензионисања 1992. године.

У марту 1993. године до краја 2002. године радио је као адвокат.

СТАНИША ПАУНОВИЋ (1934)

Привредник

Станиша Пауновић рођен је 1934. године у селу Тоболац. Потиче из земљорадничке породице. Основну школу завршио је у Тоболцу, 1945. године. Исте године уписује се у Вишу мешовиту гимназију у Крушевцу, коју са успехом завршава 1953. године. Електротехнички факултет у Београду завршио је 1960. године. Као стипендист „Црвене заставе“ из Крагујевца запошљава се 1960. године у том предузећу. У индустрији „Прва петолетка“ у Трстенику ради од 1961. до 1970. године, као шеф електронске обраде података, шеф електрорадионице и шеф пројектанске групе за електроопрему. Од објеката за производњу електричне енергије учествовао је у пројектима за ХЕ „Бајина Башта“ и ХЕ „Подпећ“. Од 1968. године ради је на пројектима електрохидрауличних инсталација за улазну грађевину, преливну брану и бродску проводницу. Као дипломирани електроинжењер обрађује електричне делове тих пројеката.

Учествовао је 1970. године у монтажи тих инсталација, када прелази да ради у ХЕ „Ђердап“. Ту је почео као надзорни инжењер за електроопрему али је убрзо постао шеф групе за хидромеханичку опрему, руководилац Техничке службе и шеф Електромашинског одржавања. Године 1976. постављен је за директора Производно-техничког сектора ХЕ „Ђердап“. Од 1978. године је заменик генералног директора за производњу, а 1991. године постаје директор хидроелектране „Ђердап“. Од 1982. године, после реорганизације електропривреде, постављен је за директора ЈП „Ђердап“ у Кладову, у чијем саставу су: ХЕ „Ђердап 1“, ХЕ „Ђердап 2“, Власинске ХЕ и ХЕ „Пирот“.

Пауновић је био веома активан у Коморском систему Србије и Југославије и у разним друштвено-политичким организацијама.

Добитник је одликовања: Орден заслуга за народ са сребрним зрацима, Орден рада са сребрним венцем, Орден Тудор Владимиреску (Румунија) и признања: Плакета привредне коморе Југославије, Плакета привредне коморе Србије, Плакета Привредне коморе Зајечар, Плакета ЈУГЕЛ-а „Никола Тесла“, Златна плакета ЗЕП-а Београд, Златна значка са дипломом ХЕ „Ђердап“, и друга.

ТОМА МИЛЕНКОВИЋ (1935)

Доктор историјских наука

Др Тома Миленковић рођен је у Чаирима 1935. године.

Основну школу завршио у родном месту, Нижу гимназију у Трстенику, а Учитељску школу у Крагујевцу (1952). После тога радио као учитељ у околини Тутина (1952-1955). Дипломирао на Групи за историју Филозофског факултета у Београду (1959).

Од 1960. године радио у Одељењу за историјске науке Института друштвених наука, а од 1969. у Институту за савремену историју у Београду. Докторирао 1972. тезом „Социјалистичка партија Југославије 1921-1929“, научни саветник од 1982. године.

Бави се историјом Југославије између два светска рата, посебно радничким покретом, аграрном реформом, радничким законодавством и руском емиграцијом у Југославији. Објавио седам томова историјских извора. У пензији од 1999. године. И као пензионер бави се науком и писањем.

Штампана дела: *Раднички покрет у Војводини 1918-1920* (1968); *Социјалистичка партија Југославије 1921-1929* (1974); *Др Живко Јовановић – личности у сенци КПЈ* (1995); *Став радикалне странке према аграрној реформи у Југославији (1919-1929)*, (1970); *Социјалреформистички правац у радничком покрету југословенских земаља (средина 1917-2. август 1921)*, (1973); *Привремено радничко законодавство у Југославији 1918-1921. године*, (1981); *Банатска република и мађарски комесаријат у Банату (31. октобар 1918-20. фебруар 1919)*, (1985); *Међународна организација рада у Југославији (1919-1929)*, (1986); *Државне границе Краљевине СХС*, (1992); *Руски инжењери у Југославији 1919-1941*, (1997); *Калмици у Србији 1920-1944* (1998); *Запошљавање у Србији од зачетака до ослобођења земље 1944, књ. 1, са др Милицом Миленковић* (2002); *Школовање деце емиграната из Русије у Југославији 1919-1941*, (2004); *Трстеник и околина у Првом светском рату 1914-1918*, (2007); *Врњачки Руси*, са Огњаном Топаловићем и Мирјаном Обрадовић, (2008) и др.

МИЛОРАД МИЈА ВУЈИЧИЋ (1935)
Активиста у области културе Рома

Милорад Мија Вујичић рођен је 1935. године у селу Врби код Краљева. Како су се родитељи развели и мајка преудала, бригу о Милораду преузели су ујак и деда (по мајци) до његовог пунолетства. Основну школу завршио је у Врби, Индустријску школу при Фабрици вагона у Краљеву 1951. године. Неко време радио приватне послове, под надницу, а од 1960. године ради у Индустрији „Прва петолетка“ у Трстенику.

Доласком у Трстеник, почиње његово ангажовање у раду са Ромима. Окупља музичаре и оснива Културно-просветно друштво „Иво Лола Рибар“, у коме је и сам једно време свирао. Као активан међу Ромима биран је за председника Одбора насеља у Осаоници. Водио је активности око чишћења, уклањања депонија, довођења воде и асфалтирања улица.

У овим активностима и извођењем културно-уметничких програма чланова Рома, Мија се афирмисао и шире од своје средине. Он постаје борац за права Рома на ширем плану. Биран је за делегата Другог светског конгреса Рома 1978. године у Женеви, присуствовао је на Конгресу 1998. године на коме је говорио о страдању Рома у Другом светском рату и хуманости др Саве Станојевића у спасавању Рома у Осаоници 14. октобра 1943. године.

Мија се и даље укључује у културне манифестације, присуствујући музичким концертима, ликовним изложбама...

БЛАГОЈЕ ТОПЛИЧИЋ (1935)
Телевизијски сниматељ

Благоје Топличич је рођен 1935. године у Медвеђи. Гимназију учио у Трстенику.

Живот Благоја Топличича везан је за телевизију и ТВ камеру.

На телевизију је отишао из Кино клуба Београд 1970. године. Почео је у Информативном програму Радио телевизије Србије. Снимао је председника Тита, пријеме код

Тита, долазак страних државника, политичке догађаје и слично. Благоје је био заинтересован за снимање спортских догађаја и то му је и дозвољено. Ту је почело његово доказивање. Био је на четири светска фудбалска првенства, толико олимпијада, безброј светских првенстава у боксу, кошарци и другим спортовима.

Снимао је прилоге о најславнијим спортистима света: Пелеу, Марадони, Клеју, Стемнарку и многим другим светским и нашим спортским великанима.

Петнаест година успешно је са Марком Марковићем водио спортску емисију „Индирект“.

Почетак снимања директних ТВ преноса са једном камером везује се за његово име. Прво снимање такве врсте је директан пренос фудбалске утакмице Луксембург – Југославија. Боље је снимао једном камером но што су „западњаци“ снимили у репортажним колима.

За то своје умеће добио је новинарско признање „Светозар Марковић“. Истом техником касније је снимио преко 200 директних преноса.

Воли своју Медвеђу и њен је стални посетилац, саградио викендицу и често ту борави.

РАДОСЛАВ АГАТОНОВИЋ (1935-2002)

Учиџељ, радник у култури

Радослав Агатоновић рођен је 1935. године у Медвеђи. Основну школу завршио је у родном селу, Нижу гимназију у Трстенику, Мешовиту учитељску школу у Крушевцу.

Као учитељ, радио је у селу Батоту (општина Брус) и селу Стројнице (општина Брус), а затим у Коњуку (1957), Страгарима (1961). У Трстенику радио је као референт за просвету и просветни саветник.

Из рада је завршио Вишу педагошку школу – одсек Српски језик и књижевност у Крушевцу.

Његов рад у култури оставио је траг у овој средини. Био је од 1971. године секретар СИЗ културе општине Трстеник. За тај

период везана је градња Дома културе у Трстенику и почетак манифестације „Јефимијини дани“.

Из функције председника ОСВ културним програмом обогатио је Републичко такмичење металаца. Основао је и Туристичку организацију у Трстенику.

Умро је 2002. године.

МИЋА СТОЈАНОВИЋ (1935)

Музички уметник, хармоникаш

Мића Стојановић рођен је у Богдању 1935. године.

Основну школу завршио у Краљеву, музичку у Крушевцу, гимназију у Краљеву. Од ране младости бавио се музиком – у својој десетој години почео да свира на хармоници, а у тринаестој написао своју прву песму *Крај Мораве, на обали*. Својом песмом и хармоником прославио мелос свога краја широм Југославије и света. Његове инспирације су Морава, Шумадија, обичаји народа његовог родног краја. Био је солиста на хармоници радио станица Нови Сад, Суботица, Осијек, Загреб. Вредни су и његови успеси на телевизији, филму и фестивалима (основао фестивал *Прва хармоника Југославије* у Сокобањи). Уз свирање бавио се и певањем. Аутор текстова за певање. Живи у Богдању (лети) и Београду (зими).

Учесник бројних фестивала и концерата у земљи и иностранству (одржао преко три хиљаде концерата, снимио стотинак плоча и касета, које су продате у преко пет милиона примерака). Објавио осам песмарица. Снимио више тонских плоча у „Југотону“, где је био и уредник.

Аутор популарних народних песама, вишедеценијских хитова: *Хармонико моја, Крај Мораве има лејих села, Зарасле су сјаје моје* и др. Добио је *Злајну њицу*, *Злајну њлакеју*, десет *Злајних њлоча* и много других признања.

МОМИР БРАДИЋ (1935)

Драмски уметник

Момир Брадић је рођен 1935. године у Медвеђи код Трстеника. Учитељску школу завршио у Крушевцу, Вишу педагошку школу у Крушевцу (српскохрватски језик и књижевност) и Филозофски факултет у Скопљу, завршио уз рад. Кратко време службовао као учитељ у Медвеђи и Великој Дренови, а потом у Крушевцу, где је у тридесетогодишњем раду био оснивач-обновитељ Крушевачког позоришта, управник Народног музеја и директор Слободишта.

Поред Крушевачког позоришта Брадић је међу првима који је учествовао у заснивању Свечаности слободе у Крушевцу, „Јефимијиних дана“ у Љубостињи; у осмишљавању програма за обележавање Шест векова Крушевца, Шест векова од Косовског боја, заснивању бројних манифестација крај знаменитих споменика српске духовности: Град Сталаћ („Морава нас вода одранила“, Деспотовац „Дани духовности“, Ћуприја „Јубилеји битке на Иванковцу“, Краљево „Дани јоргована“, Бела Вода „Беловодска розета“, Александровац „Жупска берба“, Каленић „Прођох Левач, прођох Шумадију“.

Задњих година бави се „театром беседа“, остварујући и презентирајући српско беседништво у земљи и иностранству.

У Крушевачком позоришту имао је више успешних режија, а остварио је и бројне улоге.

Овај позоришни посвећеник најснажнији је био у монолозима и монодрамама. Његов кнез Лазар, Доситеј, Панон у „Јастри“, особито Прометеј који је годинама био пролог Свечаностима слободе, на најбољи га начин представљају као гласника свога рода и свога родослова.

Међу бројним наградама и признањима свакако је најзначајнија Плакета града Крушевца, за допринос у развоју културе у овом делу Србије. Прву улогу остварио у представи „Станоје Главаш“ 1954. године. Одиграо је више главних улога: *Хајдук Штанка*, *Дамњана* у Војновићевој „Смрт мајке Југовића“, *Манеџа* у „Зони Замфировој“, *Миџка* и *Хаџи Тому* у „Коштани“, *кнеза*

Лазара и др. Одиграо је и три монодраме: *Досијеја Обрадовића*, *Стефана Немању* и *Светиої Саву*. Режирао више представа у Крушевцу, Трстенику, Параћину... Заступљен у ТВ серији „Село гори, а баба се чешља“ (2008, 2009) и у ТВ серији „Равна Гора“.

ВЛАДАН ШЉИВИЋ (1935)

Генерал војвођиник

Владан Шљивић рођен је 1935. године у Горњем Рибнику, отац Милун и мајка Милунка.

Основну школу завршио у Горњем Рибнику (1946), а гимназију и велику матуру у Трстенику 1954. године. Електротехнички факултет Одсек за електронику и телекомуникације 1959. године у Београду, дипломиравши оценом 10. Као виши стипендиста завршио је Школу резервних официра у Љубљани и ступио у активну војну службу као помоћник Техничке службе.

Магистрирао је 1975. године. Завршио је Командно одбрамбену академију, као први у рангу (просечна оцена 9,66), Школу народне одбране, као први у рангу (оцена 9,80), а специјализацију у Француској завршио 1964. године.

Радио је у Травнику у Командном заводу и везе. Ту је радио 10 година. Затим је прешао у Београд у Техничку управу Савезног секретаријата Народне одбране у команди Прве армије. Са овог радног места постављен је за помоћника министра Народне одбране у Савезном секретаријату народне одбране, за позадину.

Владан Шљивић поседовао је врхунско образовање из електротехничке научне области. Највише војне школе врло успешно је завршио и тиме потпуно овладао војностратегијском науком, што му је омогућило да добије тако високи војни чин и заузима висока места у Армији. То говори да је био један од врхунских генерала свога времена.

Шљивић је познат као друштвено-политички радник. Био је генерални секретар Рукометног клуба „Партизан“. Био је, такође, секретар Друштва за мерну технику Југославије и председник

Друштва за мерну технику Србије. Обављао је и већи број високих политичких функција у Савезу комуниста Југославије.

Сарађивао је у великом броју стручних и научних часописа Југословенске народне армије и Југославије, пишући чланке из своје струке.

Написао је десетине стручних књига. Као научни радник, вршио је и рецензије књига других аутора.

На Техничком факултету у Новом Саду предавао предмет Индустијска електроника.

Као члан делегације Југословенске народне армије, у оквиру војне и научно-техничке сарадње, посетио је већи број земаља (Енглеска, Немачка, Италија, Совјетски савез, Пољска, Чехословачка, Мађарска, Египат, Ирак, Етиопија), када је имао и активну улогу у разговорима, саопштењима и дефинисању сарадње.

Говори руски и француски, а служи се и енглеским језиком.

Пензионисан је 1993. године. Живи у Београду. Са супругом Фавзијом има две ћерке Звездану и Ведрану и унуку Уну.

ЗВОНИМИР М. ЛЕВИЋ (1936)

Неуроисихијашар

Др Звонимир М. Левић рођен је 1936. године у Левићима, Општина Трстеник. Детињство провео у Врњачкој Бањи. Гимназију и медицински факултет завршио у Београду 1961. године. Нешто више од годину дана радио на Физиолошком институту тек основаног Медицинског факултета у Нишу, а затим прешао у Психијатријску болницу у Вршцу децембра 1963. године. Специјализацију из неуропсихијатрије завршио је 1967. године, а 1968. године примљен на рад у Неуропсихијатријску клинику у Београду, где је радио до пензионисања. Последипломске студије завршио у Центру за мултидисциплинарске студије Универзитета у Београду, као први кандидат на смеру неуробиологије и одбранио магистарску тезу експерименталним радом „Неурофизиолошки аспекти неуролептика и антипаркинсонских лекова“. Док-

торску дисертацију под називом „Критеријуми за процену степена малигности мултипле склерозе“ одбранио 1975. године. Постдокторске студије обављао је у Националној болници за неурологију „Queen Square“ у Лондону.

За асистента неуропсихијатрије изабран је 1971. године, а за доцента 1977, ванредног професора 1982, а редовног професора 1987. године.

За директора Неуролошке клинике изабран 1984. године и на том месту остао је до почетка 2001. године. Као директор Неуролошке клинике значајно је унапредио стручни тимски рад клинике, остварио сарадњу са најзначајнијим светским неуролошким центрима, обезбедио импозантан кадровски развој клинике и значајно подигао углед клинике у земљи и иностранству. У том периоду Неуролошка клиника, касније институт, развила је најбољи тим неуролога у земљи и један од најбољих медицинских тимова уопште. Развијено је неколико грана неурологије са завидном међународном репутацијом.

Учио је неурологији многе генерације студената медицине, а под његовим руководством велики број лекара завршио је специјализацију или ужу специјализацију, магистеријум или докторат из неуронаука. Написао је 4 уџбеника и две монографије.

Научно интересовање проф. Левића било је фокусирано на мултиплу склерозу, којом се бави од 1973. године и највећи број публикација се односи на ову област. Ту је стекао и највећи углед те је биран у најзначајније форуме Светске федерације за мултиплу склерозу и сматран је водећим истраживачем ове области у источној Европи.

Основао Друштво за мултиплу склерозу Србије и СФР Југославије и био је члан Стручних саветодавних одбора тих друштава од основања 1974. године. Годинама је био члан Стручног саветодавног одбора Светске федерације друштава за МС, члан њеног Научног савета и Извршног одбора са водећим експертима за МС у свету.

Руководио је и учествовао у бројним домаћим и страним научним пројектима и публиковао око 400 радова, од тога 53 у међународним часописима и књигама. Члан је три угледна међународна научна друштва и члан управних, извршних одбора

и научних савета 12 међународних стручних и научних организација. Године 1989. изабран је за председника Комитета за истраживање мултипле склерозе земаља југоисточне Европе. У земљи је био председник Неуролошке секције СЛД, Секције за ЕЕГ и клиничку неурофизиологију, подпредседник Удружења за клиничку неурофизиологију Југославије, а био је председник Удружења неуролога СР Југославије. Био је члан редакционих одбора два међународна и два домаћа часописа. Један је од основача часописа „Клиничка и експериментална неурологија“.

Изабран је за једног од 101 заслужних грађана Београда.

ЉУБИША МЛАДЕНОВИЋ (1936)

Заштитар биља

Др Љубиша Младеновић рођен је 12. фебруара 1936. године у селу Оџаци, општина Трстеник.

Основну школу и нижу гимназију завршио у Трстенику, а Средњу пољопривредну школу у Букову. Пољопривредни факултет у Земуну завршио 1961. године, а специјализацију у области заштите биља завршио је на Универзитету у Вагенингену у Холандији 1972. године. Докторску дисертацију одбранио на Пољопривредном факултету у Скопљу 1979. године, на тему: Проучавање утицаја аминотријазинских хербицида на промене хемијског састава и квалитет неких сорти луцерки“.

После завршених студија на Пољопривредном факултету запослио се у Пољопривредно-индустријском комбинату „Нови Сад“ у Новом Саду, на радном месту референта за заштиту биља. После две године рада у Новом Саду прелази у Пољопривредни комбинат „Београд“, где је радио до пензије.

У ПКБ-у је радио на пословима заштите ратарско-повртарских култура у Заводу са ратарство Института за научна истраживања „ПКБ ИНИ – Агроекономик“. Након проведених 18. година прелази у „ПКБ-Агроекономик“, где ради као Виши самостални пројектант на пословима биљне производње и заштите биља.

Поред оперативних послова на заштити биља, упоредо је радио и на научно-истраживачким пословима, изналажења нових технолошких поступака у процесу заштите биља и прилагођавању нових светских достигнућа условима производње у ПКБ-у.

Као резултат научноистраживачког рада, поред одбрањене докторске дисертације, објавио је већи број научних и стручних радова као и више брошура из заштите биља. Многа његова технолошка решења у области заштите биља и данас се користе широм наше земље.

Током рада на пројектовању у области трансфера технологије биљне производње и заштите биља учествовао је на изради пројектне документације за више пројеката у преко 25 земаља широм света (Календар и програм заштите повртарских култура). Као главни инжењер пројекта радио је и на установљавану производних фарми у Ираку, Танзанији, Гани, Алжиру, Русији, уз истовремену обуку стручњака тих земаља за рад на новоизграђеним објектима.

Захваљујући богатом искуству и знању предложен је за експерта FAO у Риму, чија је кандидатура прихваћена. Као експерт FAO учествовао је у више конференција посвећених развоју које је UNIDO, одељење TCDC организовало. Др Младеновић и данас веома успешно ради на пословима трансфера технологије биљне производње у земљама у развоју.

По пензионисању живи у Београду и Оцацима.

ТОМИСЛАВ МАРКОВИЋ (1936)

Конструктор

Томислав Марковић рођен је 1936. године у селу Доње Црнотово, општина Прокупље. Основну школу је завршио у родном месту, а средњу техничку школу машинског смера у Нишу, 1954. године.

По завршетку Техничке школе запослио се у индустрији „Прва петолетка“ у Трстенику, где је радио на пословима конструисања у програму кочне технике.

Шездесетих година прошлог века у Трстенику је основано одељење Машинског факултета из Београда. Марковић је овај факултет завршио на време, као један од најбољих студената и стекао звање дипломираног машинског инжењера.

Још као техничар постављен за предрадника конструкционо-опитне групе за област кочне технике. С обзиром на стваралачке способности брзо је напредовао у послу. Крајем шездесетих година је постављен за управника Техничког бироа за програм кочне технике. Радећи на пројектовању и пласману уређаја и система кочне технике остварио је значајне резултате на повећању пласмана и решавању техничких проблема.

За успехе у послу више пута је награђиван.

МИЛОСАВ ВЕСЕЛИНОВИЋ (1937-2010)
Председник СО

Милосав Веселиновић је рођен 1937. године у Медвеђи. Основну школу је завршио у Медвеђи, гимназију и средњу економску школу у Трстенику. Из радног односа завршио економски факултет. Радни однос засновао је са ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику. Обављао је послове економисте и књиговође, а при крају радног века, при повратку са изборних функција, био је директор једне од фабрика „Прве петолетке“. Био је потпредседник СО Трстеник од 1982-1986. године, председник Скупштине општине од 1986-1989. године. У једном мандату обављао је функцију председника Извршног одбора СО Трстеник.

Пре избора за потпредседника СО био је изабран за секретара Самоуправне интересне заједнице социјалног и здравственог осигурања.

У току његовог председничког мандата уређен је простор испред Зграде СО Трстеник и изграђен базен олимпијских размера у Трстенику.

Као пензионер био је председник Удружења пензионера Трстеник, где је нормативно уредио функционисање његових органа.

Умро је 2010. године.

МИРОСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ (1937-2007)

Председник СО

Мирослав Ђорђевић је рођен 1937. године у Трстенику.

Основну школу и Гимназију је завршио у Трстенику, Економски факултет завршио у Београду. По завршеном факултету радио је као начелник Секретаријата за привреду и финансије у Скупштини општине Трстеник. У једном мандату био је председник Скупштине општине Трстеник (1978-1982).

У том периоду изграђена је значајна инфраструктура у Општини. Изграђени су и пуштени у рад бунари за напајање водоводне мреже у Трстенику. Пуштена је у рад Топлана. Отворени су школски објекти: школа у Грабовцу, Вртић „Јожек“ у Трстенику. Стављена је у функцију Спортска хала у Трстенику. У његовом мандату усвојен је амблем (грб) Општине Трстеник.

Обављао је функцију потпредседника Скупштине Региона Краљево и председника Општинског већа синдиката Трстеник, ово као волонтер.

Радни век завршио као директор Основне банке у Трстенику.

Умро је 2007. године.

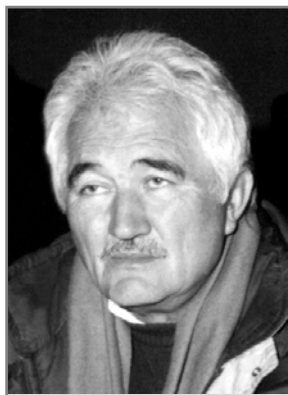
ДРАГУТИН АЛЕМПИЈЕВИЋ (1937-2004)

Председник СО

Драгутин Алемпијевић је рођен 1937. године у Доњем Дубичу. Основну школу учио је у Доњем Дубичу и Трстенику, а Средњу машинску завршио у Трстенику. Из радног односа завршио је и машински факултет. Запошљен је био у „Првој петолетки“ у Трстенику, најдуже као директор Фабрике алата при ППТ.

Био је председник Народне омладине Општине Трстеник и председник Скупштине Општине Трстеник од 1982-1986. године. У његовом мандату изграђен је велики број објеката: Зграда ЕПС, Зграда Ауто-мото клуба Трстеник, Зграда Медицине рада, „Мивела“ и саграђен Бетонски мост у Трстенику.

Умро је 2004. године.

МИЛАН РАДИЋ (1937)

Учишћел, библиотекар

Милан Радић рођен је 1937. године у Великој Дренови.

Основну школу завршио у родном месту (1950), Учитељску у Крушевцу (1955), ванредно Вишу педагошку школу у Нишу (1972). Био учитељ у Рајинцу и Милутовцу, учитељ и управитељ основне школе у Марковцу (1959-1965), и Великој Дренови (1965-1969); управник Народне библиотеке у Трстенику (1979-1989), управник Библиотеке у Великој Дренови (1990-1997, када је и пензионисан).

Живи у Великој Дренови.

Записе о заборављеним догађајима и делима савременика и људи из давнине свога завичаја објављивао у листовима и часописима.

Заступљен у зборнику „Под небом Крушевца“ (есеј: *Преровски бреј и небеска каија Вукашина Кашића*); у календару Вукове задужбине Даница (1997, есеј: *Брест у Прерову*). Летописац В. Дренове. Његов *Поменик виђенијих учишћела и ђака школе у Великој Дренови* објављен је у књизи: *Књија о школи у Дренови*, а затим *Поменик виђенијих учишћела и ђака у Великој Дренови* (2013).

СТАНИСЛАВ ПЕТРОВИЋ (1937)

Професор ВТМШ

Мр Станислав Петровић је рођен 1937. године у селу Горње Злегиње, општина Александровац. Средњу техничку школу завршио у Нишу, а 1956. године уписује Машински факултет у Београду, који завршава 1960. године. Након дипломирања Станислав Петровић је засновао радни однос у ИХП „Прва Петолетка“ у Трстенику, где је радио непрекидно 8 година на задацима конструисања хидрауличких и пнеуматских уређаја, рад у развојно-истраживачкој лабораторији. Године 1969. прелази у ВТМШ Трстеник, где је изабран за професора за предмет хидраулика и пнеуматика. Ту ради непрекидно до новембра 1983.

године. Након тога враћа се у ИХП „Прва петолетка“, на место руководиоца организационе јединице за развој робота, манипулатора, технике подмазивања под притиском и вакумске технике. И поред великог ангажовања на пословима у „Првој петолетки“, Станислав Петровић је радио као спољни сарадник у ВТМШ Трстеник, за предмете из области хидраулике и пнеуматике. Неколико година је био главни и одговорни уредник тада актуелног часописа Школе, „Хидраулика и пнеуматика“. Јула 1983. године је магистрирао на Машинском факултету у Крагујевцу, са темом: „Испитивање и моделовање понашања вентила за ограничење притиска директног дејства у уљно-хидрауличким системима“.

Током свог дугогодишњег инжењерског и професорског стажа објавио је велики број стручних и научних радова из области хидраулике и пнеуматике. Овом приликом истичемо: „Кочење гидроцилиндра пригушивањем флуида“, „Једно решење припремне групе за ваздух-зауљивач ваздуха“, „Вакум на улазу у пумпу и приближан прорачун његове величине“, Пробни сто за испитивање коректора кочења за путничка возила, „Уређај за испитивање одливака под притиском ваздуха“ и тд.

Аутор је у публикованим радовима показао да се у својој богатој конструкторској активности користио савременим методама, чиме је подизао општи ниво хидраулике и пнеуматике у нашој земљи.

За потребе, пре свега студената ВТМШ Трстеник и других корисника, написао је уџбеник *Уљна хидраулика – ојшћи појмови и зайшивање*, који је добро прихваћен од техничког кадра у свакодневним пословима бављења хидрауликом.

У радном ангажману у ВТМШ Трстеник, Петровић је организовао и учествовао у реализацији већег броја семинара из области хидраулике и пнеуматике за стручњаке већих привредних организација: РТБ „Бор“, РО „Лифам“ Стара Пазова, РО „Игман“ Коњиц, „Први Патризан“ Ужице итд.

Његов посебни допринос је тежња успостављања теоријских основа хидраулике и пнеуматике и њене што свестраније примене, нарочито уређаја из програма производње ИХП „Прва петолетка“ Трстеник, као замена за иностране.

У ВТМШ Трстеник био је помоћник директора и директор Школе у по једном мандату.

Поред свих ангажовања, био је активан друштвено-политички радник у региону Краљево и Републици Србији, а посебно истакнуто место је члан Комисије за планове и програме друге фазе средњег усмереног образовања у Србији.

СТАНИСЛАВА ЗДРАВКОВИЋ (1938)

Професор више школе

Мр Станислава Здравковић, девојачко Аћимовић, рођена је 1938. године у Трстенику.

Завршила Високу школу за физичко васпитање у Београду (1963). Професор Економске школе у Трстенику, од 1. септембра 1962, Учитељске школе у Крушевцу, потом Педагошке академије, за предмете: Физичко васпитање и Методика физичког васпитања. Магистрирала на Медицинском факултету у Скопљу (1978), темом: „Антропометријске карактеристике и моторичке способности и њихова повезаност у деце 5. и 6. године“. Стекла звање професора више школе. Наставила рад у Вишој школи за образовање васпитача у Крушевцу, у звању вишег предавача. Пензионисана 1997. године.

Написала и штампала књиге: *Двадесет њих година физичке културе и спорта у Крушевцу*, (са Д. Здравковићем, Крушевац, 1971); *Петнаест година сеоских спортских игра у околини Крушеваца* (Крушевац, 1978); *Развој соколства у Крушевцу*, прилог у књизи *Повијест спорта* (Загреб, 1991).

ЉУБИНКО ЂУРОВИЋ (1938)

Мајстор техничких наука

Мр Љубинко Ђуровић рођен је 13. октобра 1938. у Грачацу где је завршио основну школу. Нижу гимназију завршио у Врњачкој Бањи, а вишу у Краљеву 1957. године. Исте године, уз стипендију Индустрије „Прве петолетке“ се уписао на Машински факултет у Београду на коме је дипломирао 1962. године на Хидромашинском

одсеку. Магистрирао на Машинском факултету у Београду 1977. године из радног односа, на одсеку Аутоматско управљање машинама и процесима.

Радни однос засновао у „Првој петолетки“ 1961. године и у истој радио све до априла 1990. Радну каријеру завршио у предузећу за спољну и унутрашњу трговину „Прогрес“ Београд.

У току студија био је на тромесечној стручној пракси у Шведској. Као радник „Прве петолетке“ био је на четворомесечном постдипломском усавршавању у Холандији и тромесечном постдипломском усавршавању у Француској.

У периоду од 1971. до 1983. био је члан југословенске делегације у секцији СЕВ за хидраулику и пнеуматику, а у периоду од 1983. до 1988. био председник југословенске делегације у овој секцији.

Љубинко Ђуровић радио је у „Првој петолетки“ у Трстенику на радном месту конструктора и председника конструкторско-опитне групе од 1961-1971. године. Помоћник генералног директора за тржиште и међународну сарадњу био је у периоду јануар – јун 1971. године, директор Фабрике хидраулике је од 1971. до 1983. године, на пословима директора Сектора за развој и пласман Фабрике хидраулике од 1984. до 1985. године. Функцију генералног директора „Прве петолетке“ обављао је у периоду 1985-1990. године.

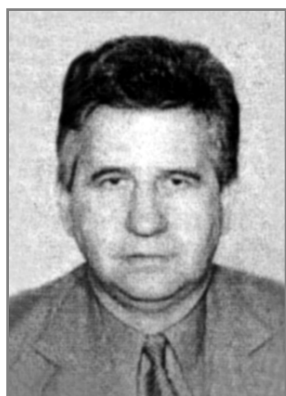
Рад на месту предрадника конструкторско-опитне групе коинцидира са осавремењавањем конструкције свих хидрауличних пумпи и мотора и њиховим увођењем у серијску производњу за све области примене, у стационарним постројењима и на мобилним машинама. У току руковођења Фабриком хидраулике осавремењен је и вишеструко повећан њен производни капацитет, уговорене лиценце за производњу хидрауличних сервоуправљача и аксијално-клипних пумпи и мотора и освојена серијска производња истих. Тада је почео извоз производа који је крајем 80-тих година прошлог века достигао око 40% укупног пласмана.

У периоду 1985-1990. „Прва петолетка“ је комплетирала серијско освајање практично свих врста хидрауличних и пнеуматских компонената и система и постала највећи произвођач флуидне технике у земљи и значајан произвођач ове технике у Европи.

У Првој петолеци обављао је разне функције у органима управљања, између осталог био је члан Управног одбора и председник Радничког савета.

За рад у Првој петолеци одликован је Орденом рада са сребрним венцем 1979. године и Орденом рада са златним венцем 1989. године. У 1989. години му је додељена награда ИХП „Прве петолетке“ за животно дело „23. март“.

Течно говори и у сваком погледу влада енглеским, немачким, руским и француским језиком.

ЉУБИНКО АНДРИЋ (1938-2013)

Професор

Мр Љубинко Андрић рођен је 1938. године у Латвици, општина Ариље.

Дипломирани математичар, професор Више техничке машинске школе у Трстенику. Осмогодишњу школу је завршио у Латвици, а гимназију у Ужицу. Студије математике завршио је на Природно-математичком факултету у Београду 1963. године.

Специјалистичке студије завршио 1974. а магистарске студије 1983. године, такође на Природно-математичком факултету у Београду.

Три године је радио у ИХП „Прва петолетка“ на пословима планирања производње и примени математичких метода у планирању и управљању производњом. Од 1966. године непрекидно ради у Вишој техничкој машинској школи у Трстенику, као наставник за предмете: Математика и Математичка статистика.

Објавио више радова из области пројектне геометрије и примењене математике, посебно из области везаних за операциона истраживања. Са групом аутора учествовао је у изради више уџбеника и збирки задатака намењених студентима виших техничких школа.

У једном мандату биран је за директора Више машинске школе у Трстенику.

МИРОСЛАВ МИЛУТИНОВИЋ (1938-1992)
Универзитетски професор

Др Мирослав Милутиновић рођен је у Трстенику 1938. године.

У Београду завршио Стоматолошки факултет (1966). Магистрирао темом *Оралне дигије и пирозе* (1972), докторирао тезом *Биомеханичка база оралне физиологије и патиологије* (1977), на Стоматолошком факултету у Београду.

Радио у Медицинском центру у Новом Саду, где је 1973. био вршилац дужности, а од 1974. директор. Био је асистент, потом доцент и ванредни професор (1989) Медицинског факултета.

Умро је 1992. године.

Поред науке, укључен је био и у друштвено политичке активности. Као студент учествовао на више радних акција савезног значаја.

ЈОВАН МАРКОВИЋ (1938)
Филмски сценарист

Јован Марковић рођен је у Милутовцу 1938. године.

Гимназију је завршио у Крушевцу. Матурирао је 1956. и завршио Југословенску и светску књижевност на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

Јован Марковић је угледни београдски сценарист и продуцент кога шира јавност више везује за комерцијалне филмове и серије разних „Жикиних династија“ или Брениних филмова, а много мање за друге врло озбиљне филмове какви су *Lumi Uko* (Снешко Белић) рађен за америчког продуцента кога је откупила компанија Дизни, или „Случај Хармс“, наш најуспешнији филм у иностранству, ако се изузму Кусту-

ричини. Овај филм је био у званичној конкуренцији Канског фестивала, добитник првих награда на филмским фестивалима у Берлину и Манхајму, добитник и других великих признања.

Јован Марковић је уметнички директор Међународног филмског фестивала словенских и православних народа „Златни витез“, чије је седиште у Москви.

Долазак Јована Марковића на филм уследио је доста касно и то пре силом прилика него случајно. Уследио је као последица немогућности за редован радни однос, на право потписа, на право било каквог јавног рада. Остао је без посла 1972. године када је у библиотеци „XX век“ издао *Моћ и стиреиња* Добрице Ћосића, књигу која је одмах била забрањена. Ову библиотеку је основао 1969. године са др Иваном Чоловићем и то је највећи издавачки подухват који и данас траје, наравно без Марковићевог садашњег удела у томе. У оквиру ове библиотеке издато је преко сто значајних домаћих и светских дела и Марковић је необично поносан на њу јер и данас има велики значај у културном и уметничком смислу.

Немоћан да било шта уради легално, почео је, захваљујући дугогодишњим пријатељима, колегама, ТВ уредницима и сарадницима, инкогнито да прерађује, дорађује, а касније и пише сценарија под туђим именом.

Последњих 25 година изашао је из илегалног рада на филму и за то време као сценариста и продуцент направио више од 30 играних филмова. Идеја о реализацији великог пројекта под насловом „Вронски“, из разних разлога и стања у нашој филмској продукцији, још увек је само Марковићева велика идеја.

У последњих десетак година Јован Марковић се бавио документарним филмом и добио многа вредна признања, шест пута Grand prix на Фестивалу документарног и краткометражног филма у Београду о многе награде на свим значајним светским фестивалима (Оберхаузен, Драма, Краков, Москва, Чикаго...). Но, најважније је што је са неколико колега забележио на филмској траци ово трагично време. И ратове, и Косово и пропадање народа, уверен да ће то некада неке користити.

ВЕЛИМИР РАДИВОЈЕВИЋ (1938-2000)

Привредник

Велимир Радивојевић је рођен 10. фебруара 1938. године у Штулцу код Врњачке Бање. Детињство и године до факултета провео је у Трстенику. Завршио је технолошки факултет у Загребу.

У Индустрији хидраулике и пнеуматике „Прва петолетка“ у Трстенику провео је цео свој радни век. За време рада у Петолетки обављао је послове технолога развоја, управника погона, директора ООЈЕ-а, а од септембра 1974. године налазио се на челу колектива Петолетке, најпре као генерални директор петолетке, а затим од половине 1974. године као председник Пословног одбора СОУР-а.

У време када је био директор Петолетке овај колектив је забележио највеће радне резултате, а фабрика је доживела најуспешнији технолошки и просторни развој.

Велимир Радивојевић је значајки покренуо стручне потенцијале, искористио најновија достигнућа у овој области рада у свету, увео у процесе рада најсавременија средства за обраду материјала и модерну технологију. Захваљујући његовом сагледавању савременог концепта развоја програма хидраулике и пнеуматике Петолетке бележена је извозна стопа раста, а смањиван проценат увоза, а код неких производа и сасвим елиминисан. Петолетка је постала водећи произвођач ове технике у Југославији и једна од највећих специјализованих индустрија у Европи. Петолетка у његовом мандату постиже свој врхунац у броју запослених 15.574, чувена по стручним кадровима, по зарадама запослених и по остатку дохотка који је усмеравао на изградњу нових капацитета, инфраструктуру и друге потребе.

Био је емотивно везан за Петолетку и Трстеник. За разлику од многих, његово радно време најчешће је било од 5.30-17.00^h. Сваког радника, па и становника Општине примио је на разговор, саслушао, прибележио његове потребе и молбе, па их најчешће и уважао.

Људе је разумео, дружио се, отворено износио своја мишљења, зато је од свих био цењен и веома поштован. Дао је велики допринос развоју школства, здравства, спорта.

Када су Петолетка и Трстеник били у највећој кризи дошао је да им поново помогне, и то свим својим бићем, али је 2000. године напрасно умро.

У младости се бавио спортом: играо фудбал за ФК „Трстеник“ и наступао у боксу за Бокс клуб „Прва петолетка“. У слободним часовима упражњавао је шах.

Поред функције директора, био је члан многобројних стручних и партијских органа. Био је потпредседник Владе Србије, директор Комерцијално-техничког бироа при Амбасади СФРЈ у Москви.

За овај свој рад примио је и многобројна признања и одликовања, међу којима је и Награда „23. март“, Орден рада са сребрним венцем (1972), Орден рада са златним венцем (1979).

ОСТОЈА МИЛОШЕВИЋ (1938-1993)

Привредник

Остоја Милошевић је рођен у Текији код Крушевца. 1938. године. Основну школу завршио у родном месту, а гимназију 1957. у Крушевцу. Био ученик генерације, иако је поред свакодневног и напорног рада све време пешакао до школе.

Дипломирао на Машинском факултету у Београду 1963. године на индустријско-производном смеру из предмета машинска обрада 2. На студијама је такође био успешан и примеран студент.

Као стипендиста ППТ од првог дана студија, у истој се заполио одмах након дипломирања и у њој остао до краја живота. Радио је као конструктор у Технолошком развоју у Бироу за конструкцију алата и прибора, као конструктор и пројектант у Биуроу за средства рада на развоју хидрауличких и пнеуматичких система за машине алатке и адаптацију машина, а затим на месту управника Пројектног бироа за развој хидрауличких и пнеуматичких система. Оснивач је програма Индустријске пнеуматике ППТ, у којем је радио на месту управника развоја и плазмана, а по осамостаљивању овог програма издвајањем из Фабрике пнеуматике ППТ био је дугогодишњи веома успешан дире-

ктор Индустијске пнеуматике ППТ. У то време је значајно проширен и комплетиран производни програм индустријске пнеуматике и развијена веома успешна производно-техничка кооперација са земљама Источне и Западне Европе, значајно повећана производња и проширен пласман, овог, у то време врло акумулативног, програма.

Због своје изузетне стручности и организационих способности, као и познавања руског језика, је скоро две деценије био члан радне групе СФРЈ – ДДР за сарадњу у програму хидраулике и пнеуматике, као и члан радне групе, а касније и члан југословенске делегације у секцији СЕВ за сарадњу у програму флуидне технике.

За изузетне резултате у раду више пута је одликован, између осталог и Орденом рада са сребрним венцем, Орденом рада са златним венцем и наградом за животно дело „23 март ППТ“.

МИЛИВОЈЕ ЦУРАКОВИЋ (1938-2003)

Професор универзитета

Проф. др Миливоје Цураковић рођен је 14. фебруара 1938. године у селу Риђевштица, општина Трстеник. Основну школу завршио у родном месту, а гимназију у Трстенику. Технолошки факултет у Новом Саду 1964. године, као прва генерација студената Технолошког факултета.

Након дипломирања запослио се 1964. године на Југословенском институту за прехранбену индустрију. По одслужењу војног рока кратко је радио у школском центру у Трстенику, а од 1968. године поново се запослио у Југословенском институту за прехранбену индустрију, у Заводу за технологију воћа и поврћа, бавећи се проблематиком амбалаже и паковања.

После интеграције са Технолошким факултетом 1977. године радио је у Институту за технологију меса, млека, уља и масти, воћа и поврћа.

Формирао је предмет Амбалажа и паковање, захваљујући коме су многе генерације студената стицале знања из ове важне дисциплине за технологе.

Докторску дисертацију одбранио 1979. године на Пољопривредном факултету у Земуну, на тему „Утицај светлости, температуре и времена складиштења на хемијске промене кашастог сока јагоде пакованог у боце од различито обојеног стакла“.

На Технолошком факултету у Новом Саду изабран је у звање доцента 1980. године, ванредног професора 1986, а у звање редовног професора 1991. године.

На факултету, осим наставе са студентима на редовним и последипломским студијама, обављао је научно истраживачки рад, као руководиоца или сарадник на многобројним пројектима и студијама.

Сарађивао је са факултетима у Земуну и Загребу.

У току свог плодног рада извео је многе генерације студената, био ментор многих дипломских, магистарских радова и три докторске дисертације.

У научно-истраживачком раду постигао је запажене резултате, о чему говори велики број (преко 130) реферисаних и објављених радова у домаћим и иностраним часописима. Аутор је и патента уређаја за мерење промене запремине лимене амбалаже.

Схвативши значај амбалаже и паковања у прехранбеној индустрији, определио се за тај развојни пут. Посебно треба истаћи његову активност око формирања лабораторије за контролу квалитета амбалажних материјала и амбалаже. Ова лабораторија, под његовим руководством се опремала и кадровски оспособљавала, те је данас једина у земљи акредитована за испитивање амбалажних материјала и амбалаже, још од 1996. године.

Своја знања је несебично преносио на своје студенте, сараднике и у привреду. Посебно је значајно његово ангажовање на трансферу знања у привреду. Професор Цураковић је имао дугогодишње уговоре са највећим произвођачима амбалажних материјала и амбалаже у земљи. Амбалажа, под његовим вођством имала је уговоре о научно-стручној сарадњи и са познатим светским фирмама, произвођачима лакова за лимену амбалажу, као што је „Штол лак“ Сустрија и „Мицубиши“ Јапан. Такође је развио сарадњу са корисницима амбалаже (фабрике за прераду воћа и поврћа, меса, млека, уљаре...). Ове активности потврђују и многа признања, захвалнице и награде.

Значајно је напоменути да је неговао и обуке кадра из индустрије области производње, контроле и примене амбалажних материјала и амбалаже.

Још од студентских дана био је активан у раду друштвено-политичких организација и у раду органа управљања. У више наврата био је председник Савета института и факултета, председник Скупштине Универзитета, Продекан за координацију научног рада. Био је делегат Привредне коморе САП Војводине у привредној комори СР Србије у одбору за амбалажу, дизајн и транспорт, као и председник комисије за израду ЈУС стандарда за стаклену амбалажу.

Не дочекавши пензију, проф. др Миливоје Цураковић напустио нас је у 66. години живота дана 8. септембра 2003. као редовни професор Технолошког факултета у Новом Саду.

За собом је оставио супругу Невенку, синове Вељка и Мирка и унука Алексу.

МИЛАН МАРИЧИЋ (1938)

Председник СО

Милан В. Маричић рођен је у Ражњу 1938. године. Основну школу и гимназију завршио у Трстенику, Медицински факултет у Београду (уписао 1957, прекинуо 1960, наставља 1974, завршио 1978). Радни век започео као лекар у Здравственој станици „Прва петолетка“ у Трстенику, потом Медицини рада.

Обављао је дужност председника Општине Трстеник од 1989-1992. године.

Посебно се бавио стварањем повољних еколошких услова за живљење (водоснабдевање, канализација, топлификација, смањење загађења ваздуха). Бринуо је о изградњи путне мреже до туристичких места трстеничког краја.

Залагао се за развој културе.

МИЛОРАД СТОШИЋ (1938)

Професор факултета

Др Милорад Стошић је рођен у Милутовцу 1938. године.

У Крушевцу завршио Гимназију (1958), Ратарски одсек Пољопривредног факултета у Земуну (1963). Од 1964. године ради у Институту за крмно биље у Крушевцу (био руководиоца научне службе, потом директор).

Магистрирао и докторирао из проблематике унапређења сточне хране на природним и сејаним травњацима, првенствено у брдско-планинском подручју. До сада учествовао у бројним научним пројектима, које су финансирале домаће и међународне институције.

Студијски боравио у Совјетском Савезу, Енглеској, САД. Члан је СПИТС и међународног друштва British Grassland Society. Изабран је за редовног професора на Пољопривредном факултету у Земуну 1997. године, а у Институту за истраживање у пољопривреди Србије за научног саветника. Био је председник Друштва за крмно биље Србије. Од 1990. године држи предавања на Пољопривредном факултету у Београду (предмет: Ливадарства с пашњаштвом).

Објавио је око 100 научно-стручних радова и монографију: *Крмно биље на ораницама* (Београд, 2002); *Десет симпозијума о крмном биљу : Крушевац, 1972. – Чачак, 2004* (Београд, 2004).

ПЕТАР ПЕТРОВИЋ (1938)

Писац за децу

Петар Петровић Љубостињски рођен је у Рајинцу (Пањак) 1938. године.

У родном месту завршио четири разреда основне школе, осмогодишњу школу у Трстенику, Артиљеријску подофицирску школу у Задру, Вишу школу друштвено-политичких наука у Београду. До 1960. године ради у ЈНА, као активно војно лице. Касније, по демобилизацији, радио на више места.

Био је начелник Одељења народне одбране Општине Трстеник, секретар и председник ОКССРНЈ.

Пише још од раних ђачких дана. Био и председник Књижевног клуба „Моравски токови“ у Трстенику.

Живи и ствара у Трстенику. Најрадије пише о природи, згодама биљака и животиња, деце. Читаоцима подарио двадесетак збирки песама и прича, углавном деци.

Издао збирке песама: *Славуји зоре завичајне* (Трстеник, 1971); *Расивевани славуји* (Тс, 1976); *Пчелице* (Г. Милановац, 1978); *У брдима завичаја* (Г. Милановац, 1981); *Дани младости* (Трстеник, 1981); *Жубор ђошочића* (Г. Милановац, 1983); *Од смеха се брже расте* (Г. Милановац, 1985); *Љубосињском реком* (Г. Милановац, 1986); *Сећања* (Трстеник, 1987); *Крај старије воденице* (Трстеник, 1989); *Месечина реку обасјава* (Трстеник, 1991); *Вејрић ђири* (Трстеник, 1994); *Месо које ђева* (Г. Милановац, 1996); *Маријана* (Г. Милановац, 1996); *Зоре завичајне* (Г. Милановац, 1996); *Око мацка маца чачка* (Г. Милановац, 1997); *Рагознала Маја* (Г. Милановац, 1998); *Трагови дејинства* (Г. Милановац, 1998); *Завичајна шајушања* (Г. Милановац, 2002); *Заврзламе* (Г. Милановац, 2001); *Шампион цинци-линци* (Трстеник, 2000); *Пала Вера са ролера* (Тс, 2003); *Не бојте се децо, мрака* (Трстеник, 2004); *Монографија Пањак* (Трстеник); *Долази зима : одабране ђесме за децу* (Трстеник, 2006); *Ждероња вук* (2007); *Долина снова : ђесме за децу* (Трстеник, 2008); *Сузе завичаја* (Г. Милановац, 2009); *Мајина зелена долина* (Трстеник, 2010); *Душа завичаја* (Трстеник, 2011).

МАРИЈА ТОДОРОВИЋ (1939)

Психолог, министар

Марија Тодоровић је рођена 1939. године у Сомбору, у учитељској породици. Детињство је провела у селима Шумадије (Сибница, Велике Пчелице), Војводине (Апатин, Пригревица) и Косова (Талиновац, Неродимље).

Учитељску школу завршила у Сомбору без иједне четворке, а Филозофски факултет у Београду (група за психологију) завршила за три године са одличним успехом и за то добила Универзитетску награду.

По дипломирању (1962) отпочела је свој радни век у „Првој петолетци“ Трстеник у кадровској служби, радећи на пословима: избора и селекције кадрова за запошљавање, распоређивање на друге послове, организовање усавршавања и школовања запослених. Радила је на развоју и усавршавању система расподеле личних доходака, утврђивању цене рада (основице) за поједине послове, систему напредовања, повећању зарада (оцењивање), радила на избору руководећих кадрова, на избору кадрова и руководиоца у Петолеткиним новоотвореним фабрикама (Приштина, Брус, Александровац, Врњачка Бања, Нови Пазар). Радила на организацији рада у производним погонима (мале радне групе), студији времена и покрета, радила на изради годишњих и петогодишњих планова кадрова „Петолетке“ (по фабрикама и у целини), учествовала у организацији Републичких такмичења металаца који су одржавани у Трстенику; на решавању индивидуалних социо-психолошких проблема запослених и чланова њихових породица, припремала са службом медицине рада податке за комисије пензијско-инвалидског осигурања, за утврђивање инвалидности или одласка у пензију.

Почетком седамдесетих година поверена јој дужност директора за кадрове „Прве петолетке“ Трстеник.

У току рада Марија је вршила истраживања у сарадњи са професорима Филозофског факултета из Београда. Резултати истраживања су објављивани у стручним часописима и на стручним скуповима, као и на Конгресима психолога Југославије и Србије.

Стручна афирмација и професионални рад обезбеђивали су јој углед у фабрици, па је била изабрана за делегата за други Конгрес самоуправљача у Сарајеву.

У Општини Трстеник била је ангажована као Председник комисије за кадрове Скупштине општине; члан Општинског и Среског комитета Савеза комуниста.

Радила на отварању обданишта, организовању самодоприноса за изградњу Дома здравља и породилишта, и другим сличним активностима.

На 8. Конгресу Савеза комуниста Србије, бирана је за члана Извршног комитета Председништва ЦК Србије, задужена за област информисања и културе. У току мандата именована је за председника Програмског савета радио Беорада, члана Савета

Факултета музичких уметности, председника Жирија такмичења емисија информативних програма свих радио станица у Југославији, Председника програмског савета Југословенског фестивала документарног филма, председника Издавачког Савета БИГЗ-а (часописи *Галаксија*, *Дуја*, *Практична жена*, едиције: филозофија, белетристика).

По завршетку мандата у председништву СКС именована је за Министра за рад, у Извршном већу Србије. Радила је на пословима израде и усвајања Закона о запошљавању, Закона о радним односима, Закона о пензијско инвалидском осигурању (први пут су ушли у осигурање самосталне делатности – адвокати, естрадни уметници, свештеници, сликари и други), области расподеле личних доходака, друштвених договора и самоуправних споразума, Закона о заштити на раду – Републичка инспекција, радни спорови, Закон о омладинским задругама и друго.

По завршетку мандата министра за рад изабрана је на Х конгресу Савеза синдиката Југославије за председника синдикалне организације. Као члан Председништва, била је задужена за област расподеле – друштвени договори и самоуправни споразуми, као и потом, колективни уговори.

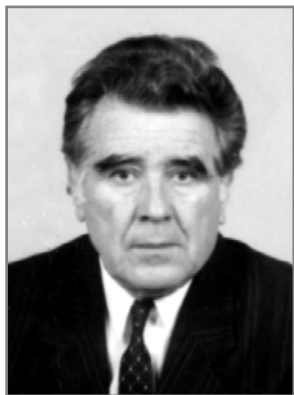
У Комитету Уједињених нација, у Женеви, бранила државни извештај о положају запослене жене у Југославији.

Учествовала у раду 4 годишња заседања Међународне организације рада, као и у Комитету за израду нове Међународне конвенције о ноћном раду жена. Ишла на обуку за израду колективних уговора у четири наврата у Женеву, и после тога радила на изради колективних уговора у Београду.

Објављивала је стручне радове из области на којима је радила у стручно-научним часописима.

Марија Тодоровић, сада пензионер, у свим јавним наступима афирмисала је искуство „Прве петолетке“, резултате и достигнућа колектива – радника и стручњака, добила је признање Скупштине општине поводом Дана ослобођења града Трстеника и одликована је Орденом рада са сребрним венцем СФРЈ.

Остала је без супруга 1969. године. Подигла два сина – Предрага, хирурга ортопеда и Милана, индустријског психолога и менаџера. Оба ожењена, имају по једног сина.

ЉУБИНКО ЧАБРОВИЋ (1939)

Привредник, друштвени радник

Љубинко Чабровић рођен у Пискањи код Рашке 1939. године.

Завршио је пољопривредни и правни факултет, са правосудним испитом. Друштвено-политичким радом почео је да се бави од своје седамнаесте године, као ђак Средње пољопривредне школе у Краљеву, а наставио на Пољопривредном факултету у Земуну и Београдском универзитету.

У Трстенику живи и ради од 1964. године.

Професионално је обављао следеће послове: председник ОКНО, секретар и председник Општинске конференције ССРН, директор и главни и одговорни уредник новинске установе Трибина, листа Трибина и Радио Трстеника, чији је био оснивач. Директор Радничког универзитета „Прва петолетка“, председник Извршног савета Скупштине општине Трстеник, Друштвени бранилац самоуправљања, руководиоца Експозитуре „Инвестбанке“. Обављао је више дужности у органима самоуправљања, народне одбране и др.

Као врстан привредник, сагледао је потребе Пољопривредно прометног комбината Трстеник, организационо га уредио. Организовао градњу зграде за управно особље, Вински подрум и неке друге објекте.

Учесник је и ударник на више омладинских радних акција.

Објавио је више текстова у листовима и часописима.

Добио више друштвених признања – Орден заслуга за народ, Спомен плакету Општине Трстеник, Повеља заслужног члана Савеза инжењера и техничара Србије, Значка народне одбране Србије и др.

Написао монографију: *Пчеларство и пчелари трстеничког краја*, Трстеник, 2011.

БРАНИСЛАВ МАРИНКОВИЋ (1939)

Магистар техничких наука

Мр Бранислав Маринковић је рођен 24. новембра 1939. године у Београду. Основну школу је завршио у Чачку, а средњу техничку школу 1961. године у Београду, Машински факултет у Скопљу 1966. године.

Последипломске специјалистичке студије завршио 1993. године, а магистарске студије 1997. године на Машинском факултету у Крагујевцу. Радио је на ВТМШ у Трстенику као стални наставник за предмете Конструкција алата и прибора и Техничко цртање с нацртном геометријом у периоду од 1981. до 2000. године, да би од почетка шк. 2000/2001. године био ангажован као хонорарни наставник за предмет Конструкција алата и прибора.

Објавио: *Нацртна геометрија*, Трстеник, ВТМШ, 1999; *Техничко цртање са компјутерском графиком*, Трстеник, ВТМШ, 2003.

МИЛУН БАБИЋ (1939)

Привредник, књижевник

Милун Бабић рођен је у Чаирима 1939. године.

Гимназију завршио у Трстенику, а Пољопривредни факултет у Београду.

Радио је најдуже у Пољопривредном комбинату „Трстеник“. Једно време обављао и дужност директора. Бави се и књижевним радом.

Члан је удружења књижевника Србије.

Власник је приватног предузећа „Етерика“, која производи зачине од воћа. У организовању и развоју овог предузећа показао се као привредник великих могућности.

Запажен као добротвор хуманитарних акција и манифестација у култури. Као председник Црквеног одбора усмеравао обнову цркве у Чаирима. Живи у Трстенику.

У стручним часописима објавио око двадесет стручних радова и студија из области воћарства и виноградарства. Објавио књиге: *Слике мога села : Чаири* (Трстеник, 2006); *Храсти у холу библиотеке*

ке (Београд, 2008); *Лабудица над Моравом* (Београд, 2009); *Морава у Паризу* (Броград, 2011); *Лабудица над Моравом*, друго измењено издање (В. Бања, 2012).

НИКОДИЈЕ СПАСИЋ (1939)

Новинар, књижевник

Никодије Спасић рођен је у Доњој Омашници 1939. године.

Основну школу учио у родном месту и Стопањи, гимназију у Крушевцу. Учитељски курс завршио у Бихаћу и учитељевао у Босни. Касније новинар у „Новом путу“ у Светозарево, све до забране његовог романа *И мртви се ошимају* (1973).

Путује Србијом ради истраживања предања и народних обичаја. Тако је више пута залазио у темнића села.

У новинарству и књижевности потписује се псеудонимом „Горан Спасић“. Сарађује у бројној периодици. Живи у Јагодини као слободни новинар, књижевник, публициста и истраживач необјашњивих појава у нашем народу.

Члан је удружења књижевника Србије.

Штампане књиге: *На извору пре ушћа*, роман, Ужице, 1970; *И мртви се ошимају*, роман, Светозарево, 1975; *Моја грађа рвашица*, роман, Параћин, 1990; *Двомоторац и јајодински мученици*, Светозарево, 1990; *Легенда о земљи Србији и Зајажење*, роман, Параћин, 1992; *Биће или звезда падалица*, повест, Параћин, 1990; *Сеча зайиса*, повест, Параћин, 1991; *Старадања српски домаћина*, повест, Јагодина, 1995; *Беличка предања*, Јагодина, 1995; *Раваничка предања*, Светозарево, 1976; *Црничка предања*, Светозарево, 1977; *Предања из Доње Ресаве*, Светозарево, 1979; *Лейеничка предања*, Светозарево, 1980; *Ресавска предања*, Светозарево, 1979; *Предања о кнезу Лазару*, Параћин, 1989; *Сисевачка предања*, Светозарево, 1977; *Јагодина на Белици*, Јагодина, 2001; *Зајажење*, Јагодина, 2001; *Моравске шајне*, Параћин, ауторско издање, 2001; *Српска чудеса : жене шајанства /зајонетне појаве у нашем народу/*, Београд, 2001; *Култи свете Пејке*, Јагодина, 2008; *Хајдучка књија*, 1. изд., Јагодина, 2008; *Маија биља*, 1. изд., Јагодина, 2008.

СТАНКО ВАСКОВАРЦИЋ (1939)

Професор

Мр Станко Васковарцић рођен је у Медвеђи 1939. године.

Основну школу завршио у Медвеђи, а Вишу мешовиту гимназију у Трстенику. Редовне и последипломске студије завршио на Хемијској групи Природно-математичког факултета у Београду, где је и магистрирао радом: *Електронска структура атома и периодни систем хемијских елемената*. Радио у Трстенику, Нишу и Дервенти. Од 1968. у Крушевцу професор Медицинске школе (1968-1975), а од 1975. је предавач, потом професор Више хемијско-технолошке школе, за предмет Аналитичка хемија.

Сада је у пензији, живи у Крушевцу.

Штампане књиге: *Електронско тумачење процеса оксидације и редукције* (Београд, 1972); *Дмитриј Иванович Менделеев – филозоф хемијске науке* (Крушевац, Монографија Народне библиотеке Крушевац, 1977); *О стереоизометрији код незасићених једињења* (Сарајево, 1980); *Правила В. М. Кличковској и њихов ограз на таблицу Периодној систему* (Београд, 1983); *Један век од постовања теорије о електролитичкој дисоцијацији* (Београд, 1988); *Одабрана поглавља Аналитичке хемије – теоријске основе, задаци и решења* (Крушевац, 1998).

ДУШАН МАРКОВИЋ (1939)

Привредник

Душан Марковић је рођен у Лопашу, основну школу завршио у Почеквини, гимназију у Трстенику. Дипломирао на Машинском факултету, 1963. године.

Почео је да ради као машински инжењер у „Првој петолци“ 1963. године, бавећи се превасходно хидрауликом и пнеуматиком, модерним техникама за пренос снага и управљање. Био је на радним местима конструктора, главног инжењера, управника развоја, директора сектора за развој и пласман, директора РО „Хидраулика“.

„Прву петолетку“ је напустио 1994. године и наставио као приватни предузетник да се бави хидрауликом. Сада живи као пензионер у Врњачкој Бањи.

За време рада у „Првој петолети“ био је помоћник и уредник стручног часописа „Хидраулика и пнеуматика“. Уређивао већи број стручних публикација из тих области. Био је уредник стручног часописа „Прва петолетка“ 1984. године, где је објавио више стручних радова. Поред тога, пише и мемоарску прозу.

МИОДРАГ МИЛЕНТИЈЕВИЋ (1939)

Привредник

Др Миодраг Милентијевић, рођен 1939. године у Осаоници код Трстеника. Четвороразредну основну школу завршио у Осаоници, а нижу и вишу гимназију у Трстенику, Економски факултет у Београду 1962. године. Последиписке студије на Економском факултету у Београду уписао је 1966. године. Магистарски рад, под насловом „Анализа оптималних односа између заједничких служби и непосредне производње у индустријским предузећима“ одбранио је маја 1973. године. На истом факултету одбранио докторску дисертацију (1990. године) под насловом „Детерминанта структуре основних организација удруженог рада и економских односа у њима“.

По завршетку факултета запослио се у Скупштини општине Трстеник, чији је био стипендиста. У прво време радио као шеф Одсека за план и анализе, а касније као начелник Одељења за привреду Скупштине општине Трстеник.

У новембру 1966. године прешао у ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику, где је и пензионисан. У Петолетки је радио на разним пословима, а најдуже у својству помоћника генералног директора за економику и финансије, директора Интерне банке Петолетке и вршиоца дужности генералног директора Петолетке (од јануара 1990. до краја октобра 1990). Др Миодраг Милентијевић од 1990-1994. године био је генерални директор трстеничког гиганта „Прве петолетке“.

За време свог професионалног рада био је дугогодишњи председник Друштва економиста трстеничке општине, дугогодишњи члан Извршног одбора Југословенске инвестиционе банке у Бео-

граду, члан Извршног одбора Удружене београдске банке, затим председник извршног одбора Основне банке у Трстенику. Био је члан председништва Регионалне привредне коморе Краљево и Одбора за банкарство и финансије Привредне коморе Србије, Одбора за банкарство, финансије и осигурање, као и Одбора за индустрију Привредне коморе Југославије.

Од стране Председништва Републичке конференције Савеза рачуноводствених и финансијских радника Србије именован је 1978. године за члана Програмског савета за издавање сталних и периодичних стручних публикација из области рачуноводства и пословних финансија. Именован је за члана Редакционог савета часописа „Пословна политика“ и часописа „Директор“. За свој рад добио је низ друштвених признања, између којих Орден рада са сребрним венцем и Награду поводом 23. марта – Дана Пето-летке, Повељу СО Трстеник.

Изабран је 1974. године на Вишој техничкој школи у Трстенику за наставника предмета „Основи науке о друштву“, на одређено време са непуним радним временом у звању професора више школе.

Објавио је више чланака у стручним часописима: *Модерна организација*, *Продуктивност*, *Економика удруженог рада*, *Директор – часопис за модерне менаџере*, *Комунисти* и друго.

Објавио је две књиге: *Детерминанте мезоекономских система* (Трстеник 1996. године) и *Како успети у бизнису* (Трстеник 1999).

Као пензионер живи у Трстенику.

МИЛОВАН ЕРАЦ (1939)

Новинар

Милован Ерац рођен је у Малој Дренови 1939. године.

Професионални је новинар. Члан Удружења новинара Србије и члан књижевног клуба „Багдала“.

Уређивао је новине, часописе, књиге. Аутор многих прича, путописа, репортажа. По његовом тексту снимљен је филм „Става С“.

Добитник је значајних признања и награда.

Објавио је књиге: *Петти њуџ*, приручник за новинаре – техничке уреднике, 1968; *Додир*, 1989; *На светској сцени*, 1995; *Хилендарска чудотворна икона Богородица Тројеручица*, 1997. и 1998. четири издања; *Послушања*, 2001; *Трагови предака*, 2009. и *Тројеручица звечанска*, 2011.

ЛАЗАР ЋУРОВИЋ (1940)

Магистар техничких наука

Мр Лазар Ћуровић рођен је 30. маја 1940. у селу Грачацу, општина Врњачка Бања. Основну школу завршио у родном месту, а осмогодишњу школу у Врњачкој Бањи 1955 године. Уписао се исте године на Машински факултет у Београду, на којем је дипломирао 1964. године на предмету клипни компресори..

Завршио школу резервних официра ЈНА, Техничка служба, у Загребу 1965.

Последипломске студије завршио на Машинском факултету у Крагујевцу 26. јуна 1981 године и стекао академско звање магистра техничких наука. Тема магистарског рада је била „Аутоматска регулација силе кочења код теретних моторних друмских возила у зависности од оптерећења“.

Лазар је цео радни стаж остварио у Петолетки. Почео са радом на испитивању пнеуматичких кочних система, а касније наставио као конструктор и опитни инжењер клипних компресора и пнеуматичких кочних система. Од септембра 1970. до половине 1972. године био шеф радне групе за конструкцију пнеуматичких уређаја у области кочне технике на моторним возилима.

Од 1972. године радио је на месту помоћника управника за конструкцију, пројектовање и продају пнеуматичких уређаја и система за моторна возила у Фабрици пнеуматике, а касније на месту управника развоја кочне технике.

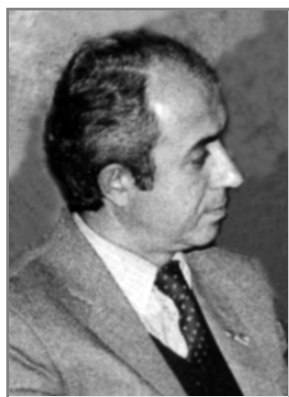
Године 1982. постављен за директора новоформираног Увоза и извоза Петолетке и на том месту остао до пензионисања.

Захваљујући одличном познавању немачког језика и послу којим се бавио, провео 6 месеци на специјализацији код пословног партнера ППТ и даваоца лиценце, у *Westinghaus* Хановер.

Поред низа успешних послова у развоју кочне технике посебно се истицао освајањем кочних уређаја за рад на екстремно ниским температурама, за потребе великог купца, совјетске фирме Камаз, у почетку до -50°C , а касније и до -60°C .

У слободном времену, више година држао наставу у Техничкој средњој школи и на Вишој техничкој машинској школи у Трстенику. Сарађивао у стручном часопису „Хидраулика и пнеуматика“.

За успех у послу више пута награђиван, а посебно се у томе истичу Златна значка ППТ и Медаља рада.

ВЕРОЉУБ РИСИМИЋ (1940-2004),
Наставник, друштвено-политички радник

Верољуб Рисимић рођен је 1940. године у Медвеђи.

Основну школу завршио у Медвеђи, Гимназију у Трстенику, а Вишу педагошку школу, група српски језик и књижевност, у Београду.

Радио је у Медвеђи као наставник, у Радничком универзитету Трстеник, на разним пословима у области струке.

Обављао је одговорне функције у Општини Трстеник. Био је председник Општинске конференције Социјалистичког савеза радног народа Југославије (један мандат), Управник Културно просветне заједнице Трстеник, секретар Самоуправне интересне заједнице културе (два мандата), Директор Радничког универзитета (један мандат), Народни посланик Скупштине Србије (1982-1986), главни и одговорни уредник листа Трибина. Обављајући ове функције дао је велики допринос утемељењу културних догађања и манифестација.

Залагао се за обнову домова културе, да се домови врате својој намени.

Успешно је организовао културна стваралаштва: смотре сеоских КУД, смотре хорова, фолклорног и драмског стваралаштва.

Подстицао је и материјално преко институција, помагао издаваштво: штампање монографија и књига, испитивања баштине овог краја и сређивање монографске и архивске грађе.

Утемељио је књижевну манифестацију „Српска проза“, радио на обнови „Јефимијиних дана“, учествовао у формирању Клуба завичајаца, ликовних уметника.

Умро је 2004. године.

РУЖИЦА РАТАЈАЦ (1940)

Професор

Др Ружица Ратајац, девојачко Станојловић, рођена је у Великој Дренови 1940. године.

Основну школу завршила у родном месту, Гимназију у Трстенику, Вишу педагошку школу, група Биологија-хемија у Нишу (1960). Била наставник у Великој Дренови. У Новом Саду (1966) завршила Филозофски факултет (Биологија).

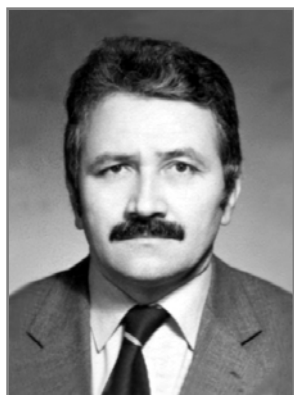
Као професор радила у Петроварадину; била асистент на Пољопривредном факултету у Новом Саду, за предмет Пољопривредна зоологија. Магистрирала (1974), докторирала (1978) тезом: *Сезонска динамика и дистрибуција сорерода у неким водама Војводине*. Бави се рачићима у водама Војводине. Од 1976. године на новосадском је Природно-математичком факултету, у Институту за биологију. Доцент од 1979, ванредни професор од 1984, редовни професор Природно-математичког факултета од 1989. године.

Ружичин научни рад чине фаунистичка фундаментална истраживања из биологије и примењене истраживања из хидро-биологије и пољопривредне зоологије. Аутор је више од 10 студија и 80 научних радова. Члан бројних стручних и научних друштава у земљи и иностранству.

Имала је више студијских путовања и боравака на институтима и факултетима у Француској, Холандији, Белгији, Чехословачкој, Мађарској и Бугарској.

Бавила се реализацијом пројеката: „Екосистеми површинских и подземних вода“, „Унапређење и прерада соје“, „Истраживање најраспрострањенијих екосистема у Војводини“, „Унапређење рибарске производње у Војводини“.

Написала је књиге: „Пољопривредна зоологија са практикумом (скрипта), „Екологија заштите животне средине“.

РАДОСАВ СЕКУЛИЋ (1940)

Професор универзитета

Проф. др Радосав Секулић, син Радоја Секулића из Мале Сугубине, научни саветник и управник Завода за заштиту биља у Институту за ратарство и повртарство у Новом Саду. Редовни члан Југословенске инжењерске академије је од 2001. године. Рођен 1940. у Малој Сугубини. Похађао је Средњу пољопривредну школу у Краљеву. Дипломирао 1964. године на Одсеку за заштиту биља Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду. По дипломирању, уписује и завршава последипломске студије, из области фитофармације (специјализација), а потом ентомологије (магистратура). Магистарску тезу под називом *Фитофармаколошка вредности савремених инсектицида за *Mamestra brassicae* L, са освртом на проучавање исхране љусеница*, одбранио је 1973. године. Докторску дисертацију из области пољопривредне ентомологије: под насловом *Суцесије врста из фамилије Carabidae у неким аеробиоценозама у Војводини* одбранио је 1987. године.

Радни век је започео запошљавањем у Заводу за ентомологију, у својству стручног сарадника у Институту за заштиту биља Пољопривредног факултета у Новом Саду. У звање асистента, за предмет Пољопривредна ентомологија, изабран је 1967, за доцента 1977, за ванредног професора 1983. и редовног професора 1989. године. На Пољопривредном факултету радио до 1997. године. Након тога, по позиву, прелази у Завод за заштиту биља Научног института за ратарство и повртарство у Новом Саду у својству Управника завода и научног саветника. У Институту остаје до краја радног века, све до одласка у пензију, крајем 2005. године.

Перманентно је руководио пројектима и подпројектима који се односе на проучавање штеточина шећерне репе и других ратарских култура, а у циљу њиховог рационалног и еколошки прихватљивог сузбијања. Такође је учествовао и руководио у реализацији југословенско-америчких и југословенско-немачких пројеката. Члан је немачког друштва за фитомедицину (Deutsche Phytomedizinische Gesellschaft-DFG, Berlin), Међународног института за шећерну репу (Internationales Institut für Rubenforschung – IIRB, Brisel) и Међународне групе за проучавање кукурузног пламенца и других штеточина кукуруза (International Working Group on Ostrinia and other Maize Pests – Веџ). У нашој земљи је члан Друштва за заштиту биља Србије и Ентомолошког друштва Србије. Био је уредник области за штеточине у часопису *Биљни лекар*, Нови Сад, члан редакције листа *Шећерна репа*, Београд и руководилац Савезне комисије при Министарству пољопривреде за ерадикацију кукурузне златице (*Diabrotica v. Virgifera*). На универзитету и факултету је обављао више функција: председник Наставно-научног већа, члан кадровске комисије факултета, шеф катедре на Одсеку за заштиту биља, члан наставно-научног већа Универзитета, управник завода за заштиту биља у Научном институту за ратарство и повртарство и др.

Сам или у коауторству публиковао преко 120 научних радова, око 30 у иностранству, заједно са стручним радовима премашује број од 250.

Његова дела цитирана су у више десетина случајева у земљи и иностранству. Учествовао је и руководио више научних пројеката у земљи и иностранству.

Сам или са другим ауторима објавио 21. књигу: 5 уџбеника, 12 монографија и 4 стручне публикације.

Наводимо само наслове монографија, издаваче и године издања: *Храна и развој*, едиција Југославија у развоју (Београд 1987); *Сунцокрет* (Београд, 1992); *Шећерна репа* (Београд, 1992); *Кукурузна златица* (*Diabrotica v. virgifera* Le Conte) (Београд, 1995); *Интегрална заштита соје од штеточина*, (Б. Паланка, 1996); *Соја* (Бечеј, 1998); *Луцерка* (*Medicago sativa* L), (Нови Сад, 2000); *Болести, штеточине и корови кукуруза и њихово сузбијање* (Нови Сад, 2002); *Кукурузна миш* (*Tanymecus dilaticollis* Gyll) (Н. Сад, 2002); *Репина коренова ваш* (*Pemphigus fuscicornis* Koch) (Н. Сад,

2003); Кукурузна совица (*Helicoverpa armigera* Hubner) и интегралне методе сузбијања (Н. Сад, 2004); Соја, (Бечеј, 2008).

У знак признања за досадашњи рад награђен је Првوماјском наградом Привредне коморе Војводине (1990), Сйомен њлакењом Друштва за заштиту биља Србије (2009), Плакењом за значајан допринос развоју Пољопривредној факултету (1984) и Златном њлакењом за живојно дело у образовно-педагошком и научно-истраживачком раду Универзитета у Новом Саду (2009).

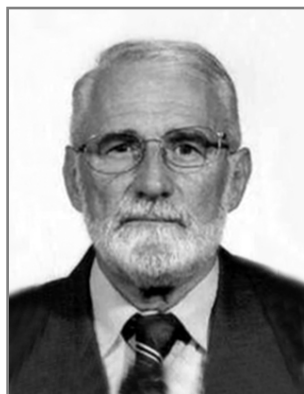
Изабран је 2001. године за редовног члана Југословенске инжењерске академије.

БОШКО СТОЈАНОВИЋ (1940)

Доктор техничких наука

Др Бошко Стојановић рођен је у месту Остра код Чачка 1940. године. Основну школу завршио у Мрчајевцима, Војно-индустријску у Трстенику, Високу индустријско-педагошку школу у Риједи, магистарске студије на Машинском факултету у Крагујевцу, темом *Техника дијагностика машинских система – теоријско-експериментални приступи дијагностицирању без демонтаже*. Докторирао на Техничком факултету тезом *Структура методике струке у образовању професора машинства*. Радио је у Првој петолетки у Трстенику и на Техничком факултету у Чачку.

Аутор преко сто стручних и научних радова, као и рецензија. Аутор четири књиге.

ЗАРИЈА РАЖНАТОВИЋ (1940)

Привредник

Мр Зарија Ражнатовић је рођен 1940. године у Улцињу у Црној Гори, где је завршио пет разреда осмогодишње школе. Школовање је наставио у Трстенику, где му се доселила породица 1953. године. У Трстенику је завршио и гимназију, па је као стипендиста ППТ 1959. године уписао Машински факултет у Београду, који је завршио крајем 1963. године. Од октобра

1963. године је почео да ради у ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику у РИЛ-у (Развојно истраживачка лабораторија), да би крајем 1966. године започео да ради у Индустији грађевинских машина „14. октобар“ у Крушевцу. Током рада у Индустији „14. октобар“, до августа 1978. године, на пословима управника развојно опитног центра. Рад у „14. октобру“ сматра да му је најуспешнији период у каријери. Године 1969. уписао после дипломске студије на Машинском факултету у Београду, које је завршио 1973. године, успешном одбраном магистарског рада: *Утицај њојединих њараметњара на динамичко њонашање хидросџајиничких система*. У међувремену је од маја 1971. до јула 1972. године провео на специјализацији у Хановеру на Високој техничкој школи, где је обавио неопходна лабораторијска испитивања за магистарски рад. Током времена проведеног у „14. октобру“ објавио је 18 стручних радова и учествовао као предавач на 8 стручних скупова.

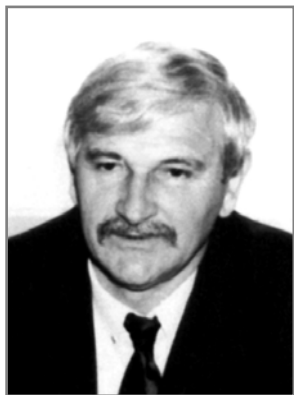
Мр Зарија Ражнатовић 1978. године отпочео је са радом у предузећу „Минел – прехранбена опрема“ Београд – Панчево, где је радио на пословима руководиоца развоја и техничког директора у фабрици која се бавила развојем и производњом опреме за прехранбену индустрију, што је била сасвим нова област у којој се успешно снашао, нарочито на пословима у ЧСР и СССР.

Септембра месеца 1987. године, на позив тадашњег руководства ИХП „Прва петолетка“ прихватио се места директора „Петолетка инжењеринга“ у Београду да би решио настале проблеме у сарадњи са ППТ.

Током рада у „Петолетка инжењерингу“ купљен је, уз финансијску помоћ ППТ, нови пословни простор површине 750 квадратних метара у Београду, завршена је брана у Алжиру, завршен коси навоз у Кладову и извршено дизање куполе Храма Светог Саве.

Јуна месеца 1994. године отишао је у Москву као представник Интерекспорта из Београда, где је остао до краја 1997. године. После тога отишао у пензију.

Током боравка у Трстенику активно је играо рукомет за РК „Петолетка“ у време највећих успеха трстеничког спорта. Био је дугогодишњи капитен, први играч који је постигао 100 голова, први играч који је напунио 10 година у клубу и играч који је постигао највише голова на једној утакмици – 22.

БОЖИДАР БРКИЋ (1941-1996)

Лекар, књижевник

Др Божидар Бркић рођен је у Пољни 1941. године.

У родном месту учио основну школу. Гимназију завршио у Трстенику, а Медицински факултет у Београду. Специјалиста интерне медицине. Био је директор Дома здравља у Трстенику.

Бркићево интересовање за литерарни рад датира још из гимназијских дана. Писао и објављивао поезију, прозу и публицистику.

Био је дугогодишњи председник Књижевног клуба „Моравски токови“ у Трстенику и уредник песничке едиције „Моравски орфеји“.

Био је везан за родно место. Организовао је културно-просветни и спортски живот. Оиграо је велику улогу у изградњи спортских терена и подизању спомен обележја.

Умро је 1996. године.

Штампао је: *Сунчеве ијре* (Трстеник, 1973); *Звездана колевка* (Карловац, 1985); *Бисери завичајни*, (монографија Пољне, Трстеник, 1968); *Кућа дивљеј толуба* (Трстеник, 1987).

НАДЕЖДА КРУЉ (1941)

Фармацеути

Мр Надежда Батоћанин Круљ рођена је 23. фебруара 1941. године у селу Лопаш код Трстеника. Основну школу похађала у месту рођења, а Гимназију у Трстенику. Фармацеутски факултет, одсек биохемије, завршила у Београду 1965. године.

Радни однос засновала у Дому здравља Трстеник 1. фебруара 1965. године. Приправнички стаж обавила у Апотеци у Трстенику. По обављеном приправничком стажу распоређена на рад у Биохемијску лабораторију Дома здравља. Долазак и рад магистра фармације Наде

Круљ у Клиничко-биохемијску лабораторију стручно обезбеђује увођење нових, у првом реду, биохемијских анализа. Квалитет, као и обим услуга стално се повећава. Развој ове службе био је нарочито унапређен преласком у нове просторије у згради Медицине рада 1986. године. Обезбеђују се нови апарати за све већи број и врста лабораторијских анализа, посебно био хемијских. Било је потребно велико ангажовање и умешност у избору нове опреме, уз истовремено организовање и распоред рада у новим, све сложенијим условима рада. Мр Нада Круљ успешно је организовала и обављала све ове послове, уз одговарајућу сарадњу са својим сарадницима.

Нада Круљ у свом раду исказивала је посебну педантност, дисциплинованост, али и неуздрижаност у реаговању, ако се обавезе појединаца не извршавају одговорно. И према себи је била само критична, ако се уредно не обављају обавезе њене службе, за коју је она била одговорна.

Из здравствених и неких других разлога одлази у превремену пензију 1996. године.

Извесно време водила је приватну апотеку у Трстенику.

БОЖИДАР ПЕТРОВИЋ (1942)

Привредник, иосленик културе

Божидар Петровић рођен је у Трстенику 1942. године, где је завршио основну школу.

Средњу техничку школу завршио у Нишу, и Електротехнички факултет у Београду. Као стипендиста Електросрбије Краљево запослио се и радио је свих 40 година у Електродистрибуцији Трстеник. Био је на месту директора од 1975. до 2007. године, у периоду који се поклапа са пословном самосталношћу Електродистрибуције Трстеник, а која се налазила у саставу Електросрбије Краљево.

Са својим сарадницима Божидар Петровић је интензивно радио: на унапређењу система пословања, на удруживању средстава месних заједница и привреде за натпросечно улагање у изградњу електроенергетских објеката, на стварању и уређењу

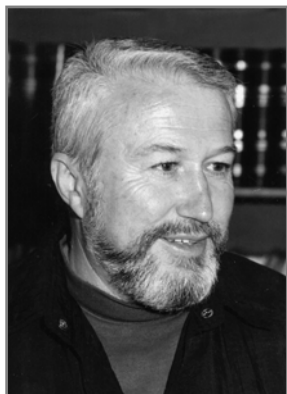
бољих радних услова за запошљене као и предуслов за квалитетнији однос са потрошачима. Тај период рада од 30 година трстеничке дистрибуције обележиће: изградња система даљинског управљања свих објеката високог и средњег напона који је био први у Електросрбији (1997); прво коришћење регистрофона у раду диспечерске службе (1998); први инфо–систем за потребе потрошача (2004); унапређење пословања саме Електродистрибуције. Све ово имало је за резултат сигурније напајање, мање и краће прекиде у снабдевању електричном енергијом, брже отклањање кварова, мање техничке губитке електричне енергије, бољу наплату и још доста тога што је трстеничку дистрибуцију учинило препознатљивом, како у Електросрбији, тако и у Електропривреди Србије.

Са својим сарадницима био је организатор донаторства и посленик културе, јер је подстицао уметнике и књижевнике, помагао организовање културних манифестација, увећање фондова књига у библиотекама и школама. Пример је како и човек који ради ван институција културе може успешно да помаже култури, граду и институцијама, да створе амбијент где човек може да ужива и да се диви лепоти.

Заслугом Божидача Петровића зграда ЕПС-а у Трстенику је као ликовна галерија, библиотека; хол пун скулптура и слика, двориште са негованим травњацима, шибљем, одабраним шумским дрвећем, цвећем, лепим стазама, украсном фонтаном, скулптурама завичајних уметника.

Био је председник Друштва инжењера и техничара Електросрбије (ДИТЕС) од оснивања 1995. године и у његовом мандату Друштво је проглашено за најбоље у Савезу инжењера и техничара Србије (1998). Приликом оснивања Друштво је имало преко 500 инжењера и техничара запошљених у Електродистрибуцији Краљево.

За изузетне активности Божидар Петровић је одликован више пута: *Награда Привредне коморе Србије* (2002), *Орден Светиої Саве 2. степена* (2001), *Златна значка културно-просветне заједнице Србије* (1997), *Повеља друштва конзерватора Србије* (1994), *Спомен плакета и повеља СО Трстеник* (1979), *Годишња награда за културу Општине Трстеник* (2003) и друго.

ДОБРИВОЈЕ ДОБРИЦА МАКСИМОВИЋ
(1942-2011), *Ликовни уметник*

Добривоје Максимовић рођен је 1942. године у Страгарима код Трстеника. Основну школу је завршио у Великој Дренови, а Гимназију у Трстенику. Ветеринарски факултет завршава у Београду и ради у Ветеринарској станици у Милутовцу, где је био и управник до 1990. године, када прелази у слободне уметнике. У Крушевцу има сликарски атеље.

Сликарски се сам образовао, а самостално излаже од 1976. године.

Самосталне изложбе имао је у земљи, а већи број групних и у иностранству.

Члан је УЛУС-а од 1991. Награђиван за свој сликарски рад.

ЖИВОМИР СМИЉКОВИЋ (1943)

Генерал и потпуковник

Живомир Смиљковић је рођен у Оцацима, 1943. године.

Средњу школу завршио у Трстенику 1981. године.

Завршене војне школе: Војна академија КоВ 1965. године, Командно-штабна академија КоВ 1978. године, Командно-штабна школа оператике, III класа 1988. године.

У чин пешадијског потпоручника произведен 1965, у чин поручника 1968, у чин капетана 1971, у чин капетана I класе 1974, мајор 1979, потпуковник 1984, пуковник 1990, генерал-мајор 1994, генерал-потпуковник 1999. године.

Ванредно унапређен у генерал-потпуковника (1999). Један је од цењенијих генерала.

Обављао је групне и командне дужности: командир вода, ВД командира чете, заменик командира батаљона, ВД команданта пука, командант пука, командант бригаде, командант моторизованих бригада, командант корпуса.

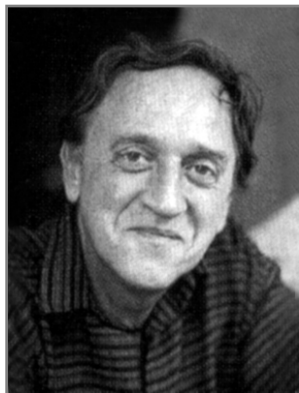
Опертивно-штабне дужности обављао је: руководиоца групе старешина у Управи ГШ ОС СФРЈ, руководиоца реферата у Управи ГШ ОС СФРЈ, начелник одсека за ратиште у Управи ГШ ВЈ, начелник Управе пешадије, уједно заменик НГШ ВЈ за КоВ.

Службовао у гарнизонима: Загреб, Птуј, Книн, Београд, Крагујевац. Носилац је одликовања: *Медаља за војне заслуге, Одрен за војне заслуге, Одрен за војне заслуге са златним венцем, Одрен Народне армије са златном звездом.*

Награђиван и похваљиван.

Служба му је престала 2000. године. Председник је Окружног одбора СУБНОР-а за Шумадијски округ и Градског одбора СУБНОР Крагујевца. Одликован, награђиван и похваљиван.

Живи у Крагујевцу. Остао је у сећању Крагујевчанима и околним селима по томе што им је помагао и добро са њима сарађивао. Повремено живи и у Оџацима.

МИОДРАГ МИЋА БАЈИЋ (1943)

Ликовни уметник

Др Миодраг Бајић рођен је 1943. године у Београду.

Пореклом је из Медвеђе код Трстеника и своју везу са завичајем предака открио захваљујући сарадњи са Легатом завичајних уметника Електродистрибуције Трстеник.

Дипломирао на Академији примењених уметности у Београду 1969. године, на одсеку примењеног сликарства, а последипломске студије завршио 1973. године на истом одсеку.

Од 1972. године је запослен на ФПУ у звању асистента, за предмет Анатомско цртање, а сада је у звању редовног професора. Радио је и као професор на Факултету ликовних уметности у Београду у периоду од 1983-1985, на Уметничкој академији у Новом Саду од 1986-1992. године. На Академији, касније Факултету примењених уметности, био је члан већег броја стручних комисија, члан Савета у два мандата, продекан за наставу, у четири мандата од 1989-2000. године. Више пута био члан и

председник различитих жирија за ликовне манифестације. Члан је и председник Савета галерије НУБС.

Бави се сликарством, графиком, мозаиком... Живи и ради у Београду, сада у Медвеђи.

Самосталне изложбе имао је у земљи и иностранству.

Учествовао на 81 групној изложби у земљи, 7 у иностранству, 13 ликовних колонија у земљи и једној у иностранству.

Добитник је већег броја награда, признања, грамата и откупа, а радови му се налазе у музејима, галеријама, легатима и приватним збиркама.

Публикована дела: Монографија „Човек-анатомија-уметност“, СКЦ, Београд, 2000.; „Анатомски атлас“ за уџбеник проф. Рудија Габерца, „Скелетни и мишићни систем човека“, Ректорат Универзитета уметности, Београд; „Анатомски атлас“ за књигу „Нова илустрирована медицинска енциклопедија“, др Роберт Ротенберг. У припреми монографија „Коњ и човек“.

ПЕТАР ИВАНОВИЋ (1943-2010)

Доктор техничких наука

Др Петар Ивановић рођен је у Глободеру, засеок Горњи Кошеви 1943. године.

Основну школу завршио у Мачковцу и Стопањи, средњу техничку у Крушевцу (1963), вишу машинску (1965), Машински факултет у Београду (1969). Магистрирао на Машинском факултету у Крагујевцу (1985), где је и докторирао (2006), тезом *Истраживање нових модела пројектовања процеса производње уљно-хидрауличких цилиндара великих табарита*.

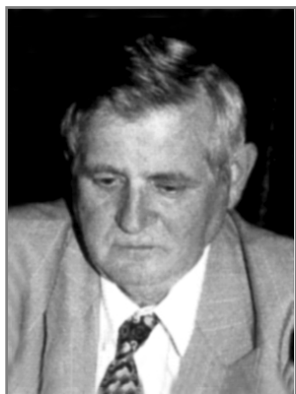
У привреди радио 25 година, највећи део у ИХП „Прва петолетка“ у Трстенику, на пословима технологије и конструкције, од извршиоца до руководиоца свих нивоа. Од 1990-1993. године обављао дужност директора Фабрике „ППТ Алати и машине“ Прве петолетке. Од 1993. године до смрти био у сталном радном односу на Високој техничкој машинској школи струковних студија у Трстенику, као наставник, а од 2001. налазио се на дужности директора ове установе.

Био координатор Групације 14 виших школа техничке струке Републике Србије; заменик Организационог комитета на седам одржаних конференција, са међународним учешћем, у организацији Високе техничке машинске школе струковних студија у Трстенику – RaDMI (Recearsh and developement in mechanical industry). Стални је члан Организационог одбора за регионални стручни скуп „Квалитет као основ за успешно пословање и конкурентност“ Крушевац.

Објавио више од 40 научно-стручних радова из области машинства, приказаним на домаћим и међународним стручним скуповима или објављеним у часописима; учесник у пет пројеката апликативног карактера, које финансира МНТ Републике Србије (област интересовања и истраживања је пројектовање, моделирање и оптимизација производних процеса и система).

Добитник већег броја награда и признања, као и Републичког Ордена рада са сребрним венцем.

Умро је 2010. године.

МИЛОСАВ БАЛИЋ (1944)

Књижевник

Милосав Ђалић рођен је у Лопашу 1944. године.

Основну школу завршио у родном месту, средњу економску школу у Трстенику, Вишу педагошку у Призрену и Филозофски факултет у Приштини. Радио у Трстенику као столарски радник, књиговођа, потом новинар и уредник фабричког листа *Прва педешолетика*, библиотекар у трстеничкој Народној библиотеци „Јефимија“. Као пензионер живи и ствара у Трстенику.

Иако је у почетку писао песме, књижевну критику и есеје, пре свега прозни је писац. Објавио неколико збирки прича, књигу поезије и више романа. Писац великог броја рецензија, предговора, поговора, књижевних критика, есеја. Превођен на енглески, шведски, турски, македонски, албански и грчки језик. Члан Књижевног клуба „Багдала“ и Удружења књижевника Србије.

Редовни је учесник књижевне манифестације „Савремена српска проза“, у представљању писаца и њен идејни покретач.

Био је уредник листа „Трибина“, „Животок“, „Узданица“, као и члан Уредништва „Српска проза“.

Своја књижевна остварења објављује у текућој периодици: *Бајгала*, *Лешојис Мајице српске*, *Књижевне новине*, *Полишика*, *Драма*, *Градина*, *Књижевност* и друге. Заступљен у више антологија. Романи *Ван своје љуштуре* и *Ђавољи пепео* били су у ужем избору за НИН-ову награду (1978. и 1985).

У оквиру драмског циклуса Другог програма Радио Београда премијерно му је извођена драма *Моравски кречари*, према драматизацији романа *Ђавољи пепео*.

Штампане књиге: *Тако ми сељаци* (Трстеник, 1974); *Кора земалска* (Крушевац, 1976); *Ван своје љуштуре* (Београд, 1977); *Ђавољи пепео* (Нови Сад, 1984); *Светлост слике усјомена* (Приштина, 1988); *Љубав све превасходи* (Никшић, 1991); *Сионе, огледи* (Параћин, 1992); *Изазов природе* (Београд, 1995); *Моравски кречари* (радио драма) (1999); *Лирско просветљење мајерње мелодије : Весна Етерић : Азур и злато* (Београд, 2000); *Путојисна и завичајна игла : Мићо Цвијетић : записи* (Београд, 2001); *Трејерење душе* (Београд, 2002); *Брош са крстом : изабране и нове приповешке* (Крушевац, Трстеник, 2006); *Ван своје љуштуре : мемоари Милисави Димиријевића из Пакашнице илићи роман о Рибарској бањи*, 2. прерађ. и проширено изд. (Трстеник, 2009).

ЖИВОЈИН НИКОЛИЋ (1944-2013)
Новинар

Живојин Николић рођен је у Доњем Рибнику 1944. године.

Основну школу завршио у Лопашу, Средњу пољопривредну у Краљеву, Вишу педагошку школу (српскохрватски језик и књижевност) у Крагујевцу, Филолошки факултет у Београду. Радио као професор у основној школи у Шилопају код Горњег Милановца (1966-1977) и Машинској тех-

ничкој школи у Трстенику (1977-1979), потом новинар, главни и одговорни уредник листа „Трибина“ у Трстенику и Трстеничког радија; новинар уредник Радио телевизије Трстеник.

Живео је и стварао у родном селу.

Умро 2013. године.

Био је члан Удружења књижевника Србије. Објављивао је у текућој периодици. Писао је уметничку прозу, углавном приповетке. Прикупљао народно стваралаштво.

Штампане књиге: *Сан* (Бг, 1997); *Прозрака* (Бг, 1999); *Лабудов друг*, (Бг, 2001); *Засунче*, (Бг, 2004).

ЉУБОМИР ВОЈИЋ (1944)

Новинар, књижевник

Љубомир Војић рођен је у Великој Дренови 1944. године.

У родном месту завршио основну школу, Гимназију и Вишу педагошку школу у Крушевцу (српски језик и југословенска књижевност). Радио је као новинар-уредник листа „Трибина“, „Графичар“, „Комуналац“ у Трстенику.

Живи и ствара у Врњачкој Бањи и Великој Дренови. Пише и сценарије за филмове (*Трећа срећа*) и телевизијске серије. Заступљен у антологији песама о Морави *Ишли се коњи врани* (1991) и многим зборницима.

Штампане књиге: *Октобарске импресије*, путописна проза (Трстеник, 1975); *Оштина Трстеник : 40 година у слободи* (Трстеник, 1984); *Раскрића*, /1. издање/ (Београд, Суботица : Милен, 1994); *Врњачка елџија : роман*, 1. изд. (Београд, 1998); *Педесет година Усташког школства у Врњачкој Бањи : /1949-1999/* (Врњачка Бања, 1999); *Звездани снови : (песме за децу)*, 1. изд. (Трстеник, 2000); *Између срца и сунца : песме* (Трстеник, 1977); *Последње њежа Даринке Шилић* (Врњачка Бања, 2003); *Песме* (Трстеник, 2006); *Човек који је убио Краљевића Марка* (Београд, Нови Сад, 2001); *Три њеже* (Врњачка Бања, Удружење пензионера Општине, 2010); *Седам деценија врњачког њежарства* (коаутор) (Врњачка Бања, 2010).

МИОДРАГ РАДОВИЋ (1945)

Професор универзитета

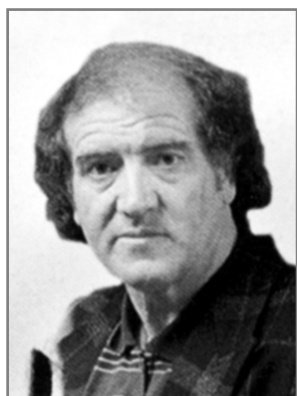
Др Миодраг Радовић рођен је 1945. године у Камењачи. Основну школу завршио у Лопашу и Трстенику, Гимназију у Крушевцу, Филолошки факултет у Београду (1968, на групи за Светску књижевност), где је магистрирао и докторирао (1980) темом *Поезија Лазе Костића и њени извори у западноевропским књижевностима*.

Живи и ради у Новом Саду. Од 1969-1971. године библиотекар у Матици српској у Новом Саду, а од 1972. до 1975. лектор српског језика и књижевности на Универзитету у Лиону. Од 1976. до 1979. асистент за Светску књижевност Филозофског факултета у Новом Саду, а од 1979. до 1981. је лектор Универзитета у Рену. Од 1982. године доцент за Светску књижевност Филозофског факултета у Новом Саду (од 1984. ванредни професор, а за редовног професора и шефа катедре за Светску књижевност изабран 1987. године). Био директор Института за југословенску књижевност. Реализатор идеје о оснивању студијске групе за компаративну књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду (шеф Катедре, од 2000. године). Члан Међународне асоцијације за компаративну књижевност. Сарадник и учесник *Савремене српске прозе* у Трстенику.

Стручне и научне радове објављује у иностраној и домаћој периодици: *Књижевности*, *Књижевна критика*, *Летопис Матице српске*, *Свеске*, *Сиварање*, *Савременик*, *Звоно*, *Градина*, *Књижевности и језик*, *Кровови*, *Свишак*, *Дометин*, *Златна треда*, *Зборник Матице српске за славистику*, *Зборник Матице српске за књижевности и језик* (...). Аутор је већег броја књига. Преводи са француског и немачког језика. Аутор предговора, поговора, приређивач књига и зборника, писац рецензија.

Објављене књиге: *Поетика снова Достојевској* (Врњачка Бања, 1978); *Луј Венсан Тома: Антиројологија смрти*, прев. М. Радовић (Београд, 1980), *Лазе Костић и свешка књижевности* (Београд, 1983); *Књижевна аксиологија* (Нови Сад, 1987); *Уметности шумаћења поезије* (зборник, приређен са Драганом Недељковићем, Београд, 1979); *Проблем Ословљени свешти или Чаробна реч Рашика*

Димиријевића (Нови Сад, 1998); *Liber amicorum* : зборник радова у почасти академику Радомиру В. Ивановићу, уредник (Нови Сад : Змај, 2001); *Пчела и мед у цветнику поезије*, антологија, приређена са Николом Страјнићем (Бања Лука, 2002); *Лијепо ли ова књижа чита...*, студије и огледи (Нови Сад, 2001); *Књижевна реторика данас* (Београд, 2008); *Има ли Ренан право или не?*, у: *Тумачења књижевности(а) дела*. Приред. Оливера Радуловић (Нови Сад, 2008), 180-195; *Давид И. Голдсџејн, Достојевски и Јевреји*, прев. Миодраг Радовић, (Нови Сад, 2010).

ЈОВАН МАРИНКОВИЋ (1946)

Ликовни педагог, новинар, редитељ

Јован Маринковић рођен је 1946. године у селу Бучју, Општина Трстеник. Основну школу је учио у Јасиковици и Лопашу. Средњу школу за примењену уметност завршио 1967. у Нишу. Педагошку академију – ликовни смер и визуелне комуникације студирао у Београду и на Приштинском универзитету.

Свој радни век започео 1968. године наставничким радом у основној школи „Гера Марковић“ у Лопашу.

Захваљујући свом раскошном стварачалком сензибилитету, широком подручју интересовања и истраживачком духу Маринковић је, поред изузетних резултата у педагошком раду, остварио велики успех и као сликар, новинар, филмски и телевизијски стваралац. Дуги низ година је активно радио на филмском образовању деце и омладине у школама широм Србије. Држао је предавања у културним центрима Москве, Кијева, Лењинграду и другим градовима бившег Совјетског Савеза. Држао је филмску радионицу за децу на међународном фестивалу детета у Шибенику 1984. године. Филмови снимљени уз менторску руку Јована Маринковића са децом основне школе „Миодраг Чајетинац Чајка“ из Трстеника награђени су свим престижним наградама на фестивалима у бившој Југославији и широм света, а Маринковић је проглашаван за најбољег ментора деце филм-

ског стваралаштва бивше Југославије. Захваљујући овим бројним наградама Трстеничких младих синеаста, Јовану Маринковићу је поверена организација Југословенског и републичког фестивала дечјих филмова, а Трстенику да буде град и добитник бројних признања за успешну организацију ове образовно културне манифестације. Маринковић је иницирао увођење филмског васпитања и образовања у наставне програме основних и средњих школа.

Иницирао је и припремао оснивање телевизије Трстеник, једне од првих локалних телевизија у Србији. Постављен је за првог директора телевизије Трстеник у оснивању и главног и одговорног уредника 1993. године. Године 1996. иницирао оснивање дописништва телевизије Србије у Трстенику и био његов руководилац и одговорни уредник. Снимио је преко три хиљаде телевизијских наслова различитих жанрова из Трстеничког краја који су емитовани у програмима националне телевизије.

За своја ауторска остварења „Живот од камена“, „Ретки дарови природе“, „Живот без живота“. и друге, Маринковић је награђен годишњим наградама редакције „Ово је Србија“ РТС-а. У РТС-у изабран је за директора ЈП Радио и телевизија Трстеник, где и данас ради.

Члан је удружења новинара Србије.

Награђен је повељом и Златном плакетом за најбољи документарни филм „Рађање у светлости“ на међународном филмском фестивалу ИНТЕРФЕР у Сомбору 2009. године. За филм „Небески траг“ добио је прву награду на светском фестивалу СИЛАФЕСТ на Сребрном језеру 2011. године, а за филм „Ђавоља Варош“ награду на међународном фестивалу у Сплиту. Филм „Завет“ је проглашен за најбољу телевизијску емисију на фестивалу у Херцег Новом. Тренутно ради на два велика филмска пројекта: „Сузе Божура“ о трагедији српског народа на Косову и документарном филму „Пут свете породице“.

Добитник је Повеље Југословенског савеза за бригу и старање о деци. Награђен је Златном значком Културно просветне заједнице Србије. Био је делегат Скупштине Републичке заједнице културе и делегат Скупштине културно просветних заједница Србије у периоду од 1984. године.

ДРАГИША ДРАШКОВИЋ (1946)

Новинар, писац

Драгиша Драшковић је рођен у Рибнику 1946. године.

Гимназију завршио у Крушевцу. Ради као професионални новинар-дописник мариборског „Вечерњег листа“ из Београда. Члан Удружења књижевника Србије. Бави се преводилаштвом. Сарађује у текућој периодици: *Сиремљења*, *Савременик*, *Савременик* и *лус*, *Весник*.

Одштампане књиге: *Прва зима*, Багдала (Крушевац, 1972); *Со* (Крушевац, 1978); *На сирани сам твој срца*, *Леђине* (Крушевац, 1974); *Акције за акције* : ОРА 45 (Нови Београд, 1985). Добитник награде *Златна сирена* (1987).

СЛАВОЉУБ ЛУКИЋ (1947)

Научник у области електронике

Славољуб Лукић рођен је 1947. године у Трстенику.

Основну школу завршио у Трстенику, Гимназију у Врњачкој Бањи. Електротехнички факултет завршио 1971. године у Београду. На истом факултету магистрирао тезом: „Један прилаз синтези аутоматског управљања“ 1979. године. Године 2007. докторирао је на истом факултету тезом: „Менаџмент развоја и реализације оптичке телекомуникационе мреже у електропри-вреди“.

Почео је да ради у ИХП „Прва петолетка“, а после неколико година прешао на послове истраживања у ВТМ Београд. Како је доказао своје стручне способности, од 1985. године почиње ангажовање на важним руководећим функцијама: технички директор Фабрике „Никола Тесла“ у Београду (1985-1987), генерални директор исте фабрике (1987-1991), заменик генералног директора Електронске индустрије (1991-2001), директор дирекције за ТК ЕП Србије и директор Пројекта ТК Електропривреде Србије.

Веома је цењен у страним круговима: члан Борда европских директора (2005), члан Управног одбора Електропривреде Србије, члан Управног одбора Српске књижевне задруге, Почасни члан

Одбора D2 CIGRE Србија, члан Управног одбора Електронске индустрије Ниш, члан Управног одбора Привредне коморе Београд, члан Управног одбора Електронског факултета у Нишу, члан Жирија за проналаске и техничка унапређења Привредне коморе Београда.

Као стручњак електронике водио је значајне научне пројекте: развој команди лета и аутомата авиона „Орао Г4“ у „Првој петоледи“ Трстеник, развој интерфонских система за нуклеарне електране, развој уређаја за неонатологију, развој уређаја за гласање у Скупштини Србије, као и реализацију нове ТК мреже Електропривреде Србије.

У 2010. години добио је престижну највећу америчку награду за рад на телекомуникацијама у јавним предузећима (UTC Award). Ово добијено признање је и највеће европско признање у овој области, што је Славољуба ставило у ред врхунских научника у области електронике и телекомуникација.

ЖИВОТА РАДОСАВЉЕВИЋ (1947)

Професор универзитета

Др Живота Радосављевић је рођен 1947. године у Тоболцу код Трстеника.

Основну школу завршио у Тоболцу. Средњу економску школу је завршио 1966. године у Трстенику, Војно економску академију 1970. године у Београду, а Економски факултет, смер Организација предузећа 1978. године у Београду.

Постдипломске специјалистичке студије из организације и руковођења завршио је 1979. године на Економском факултету и стекао звање специјалисте из организације и руковођења.

Докторирао на Економском факултету у Београду 1989. године на тему из области менаџмента.

Радио је на разним пословима, од радног места благајника, референта, начелника, финансијског директора, директора комерцијално финансијских послова, до директора заједничких служби у земљи и иностранству. Наведени послови омогућили су му стицање пре свега практичних знања из области организације, менаџмента и решавање проблема пословних система.

Почетком деведесетих година изабран је за директора пословних школа „Маркетинг агенције Бест“ – Београд, које су образовале руководећу структуру великих пословних система.

Био је главни и одговорни уредник месечног часописа „Туризам – угоститељство – бизнис“ (ТУБ), као и члан редакције пословних часописа „Директор“ и других.

Учествовао у практичној реализацији бројних пројеката у земљи и иностранству.

Предавач на Универзитету „Браћа Карић“ из предмета Савремени менаџмент и Менаџмент трговине. Ванредни је професор на Војно техничкој академији Универзитета Војске Југославије у Београду и предавач на постдипломским студијама Универзитета Војске Југославије.

До сада је написао преко 150 научних и стручних радова, реферата и др.

Пише студије из области менаџмента и предузетништва, и исте штампао: *Предузетништво и менаџмент – како постићи успешан предузетник и бизнисмен* (Београд, 1991); *Менаџмент туризма и угоститељства* (Београд, 1992); *Савремени менаџмент – теорија, пракса, искуство* (Београд, 1994); *Савремени менаџмент хотелијерства и ресторана – пракса и примери успешних светских хотелијера* (Београд, 1996); *Менаџмент менаџмента – наука, пракса, вештине* (Београд, 1996/97); *Пракса менаџмента и предузетништва* (Београд, 1997).

Студијом *Проблем савременог менаџмента* аутор је заокружио своја истраживања успешних предузетника и менаџера, али је увео и нови приступ у изучавању ове актуеле проблематике.

ДРАГАН ПЕШИЋ (1947-2006)

Уметник фотографије

Драган Пешић рођен је 1947. године у Краљеву. Одрастао у Трстенику, у породици познатој по врским фотографима. Веома се рано, у Фото атељеу свог оца Боривоја, упознао са занатом и магијом фотографије.

Након завршене основне школе „Миодраг Чајетинац Чајка“, Техничке школе у Трстенику, дипломирао је машинство на Техничком факултету у Београду, а затим је дуго радио као инжењер у ИКЛ-у у Београду.

Уметничком фотографијом је почео да се бави у чувеном београдском Фото клубу „Електромашинац“. Члан је секције уметника и фотографије УЛУПУДС-а и УЛУС-а (проширених медија).

Живео је и радио у Београду као доцент на катедри за фотографију Академије уметности „Браћа Карић“ све до своје смрти 2006. године.

Самосталне изложбе организовао у већем броју у земљи и иностранству. Имао је велики број групних изложби и учешћа на уметничким колонијама.

ПЕТРАШИН ПЕТРАШИНОВИЋ (1947)

Мајстар економских наука

Мр Петрашин Петрашиновић рођен је у Мијајловцу 1947. године.

Средњу економску школу завршио у Трстенику, Економски факултет у Београду, дипломирао 1970. Магистрирао је на истом факултету 1977. године радом *Макроекономски модели инвестиција*. Радио на разним одговорним пословима: директор Завода за истраживање тржишта (1978-1989); републички секретар за туризам, трговину и угоститељство (1989-1991); помоћник ген. директора ПКБ (1991-1993); заменик генералног директора „Лутре“ у Београду.

Стручне радове из економије објављује у домаћој и иностраној периодици.

На Економском факултету у Београду 1972/1973. радио је као асистент. Радио као директор у Зааводу за истраживање тржишта у Београду (1978-1989. године). Био је члан РИВ (владе) Србије 1989-1991 (ресор трговина, туризам).

Због успешних послова обављених у претходном периоду поверена су му и руководства и послови: помоћник генералног директора „Пољопривредно прометног комбината“ Београд, највећег комбината у Југославији, и функција генералног директора предузећа „Лутра“ (1996-2009).

Аутор више десетина радова из области економије и примене математике у економији и књиге „Економски модели инвестиција“ (1980).

У области шаха аутор је више стотина шаховских проблема објављених у најпрестижнијим часописима широм света.

ДРАГАН ТРИФУНОВИЋ (1947)

Професор високе школе

Мр Драган Трифуновић, дипл. инжењер машинства. Рођен је 8. јануара 1947. године у Почековини. Основну школу завршио у Почековини, а Средњу техничку машинску школу у Трстенику 1966. године. Машински факултет у Београду завршио 1971. године. Последипломске магистарске студије машинства завршио 1992. године на Машинском факултету у Крагујевцу.

Радио је најпре као професор Машинске техничке школе у Трстенику, а затим као професор Више техничке машинске школе у Трстенику. Био је директор ВТМШ у два мандата (1991-2001). године и сада му и трећи изборни мандат у току (биран 2011. године).

Координира групације II виших школа Републике Србије (укупно 14 школа). Више пута је био веома активан у припреми и реализацији такмичења металаца Србије. Сада је у звању професора за предмет Машинска обрада и машине. Објавио је већи број стручних радова из области технологије обраде, трибологије и утицаја окружења на пословање предузећа.

Има већи број задужења у Општини Трстеник, посебно у области образовања и културе.

РАДОВАН ПЕТРОВИЋ (1947)

Професор хидраулике и њнеуматике

Др Радован Петровић рођен је 12. новембра 1947. године у Вранешима, општина Врњачка Бања. Средњу техничку школу је завршио у Краљеву, а Машински факултет у Београду. Године 1983. завршио магистарске студије на студијској групи Примењена механика и машинске конструкције Машинског факултета у Крагујевцу. Докто-

рирао је 1999. године на Машинском факултету у Београду, на студијској групи за моторе и моторна возила. Сада је на

дужности генералног директора Фабрике вагона у Краљеву. Од 1988. до 1999. године радио је најпре као стални професор, а потом од 2002. године ради на ВТМШ У Трстенику као хоно-рарни професор за предмет Хидраулика и пнеуматика.

Објавио је 9 исцрпних радова са коауторима, од којих 1 у земљи и 8 у иностранству.

ЖИВАДИН МИТРОВИЋ (1947)

Новинар, историчар уметности

Живадин Митровић рођен је 1947. године у Малој Сугубини. Завршио Историју уметности на Филозофском факултету у Београду, а постдипломске студије на Сорбони. Још као студент писао је за „Студент“. Активно учествовао у студентским демонстрацијама 1968. године. Радио као новинар и уредник у радио станици „Студија Б“ од оснивања, највише у програмима из културе. Од 2001. године био директор Удружења издавача и књижара Југославије. Године 2006. одлази у Париз, где је био директор Српског културног центра. Објављује књижевну и ликовну критику у разним часописима, а као новинар сарађује са већином дневних и недељних новина.

Живи и ради у Београду.

РОДОЉУБ ПЕЦИЋ (1947)

Инжењер техничких наука

Родољуб Печић рођен је 1947. године у селу Медвеђи, где је завршио основну школу. Средњу машинску школу завршава у Трстенику 1965. године, Машински факултет у Београду, смер за аеронаутику, групу за авионске конструкције, завршио је 1970. године.

Радни однос засновао је 1970. године у Ваздухопловно-техничком институту Жарково. У институту је ра-

дио на експерименталним испитивањима аеродинамичких карактеристика модела авиона „Орао“, „Супергалеб“, „Утва 75“, балистичких ракета и других летилица у аеродинамичким тунелима подзвучних и надзвучних брзина.

Радни однос у индустрији „Прва петолетка“, фабрици наменске производње, засновао 1974. године. Из радног односа завршио постдипломске студије и магистрирао 1975. године на одсеку за аерокосмотехнику на Машинском факултету у Београду. Радио на пословима водећег пројектанта и управника пројектовања за област ваздухопловне технике од 1980. године. Послове директора развоја и истраживања обављао је до 1987. године, а послове директора фабрике Наменске производње до 1990. године. У периоду од 1974-1987. године у „Првој петолетки“ су реализовани врло значајни војни пројекти на којима је учествовао или лично био одговоран. Посебно се бавио водјенјем развојно – истраживачких пројеката из области аутоматског управљања и серво технике. Руководио је значајним извозним пројектима ваздухопловних компонената и уређаја за француске фирме и за амерички „Боинг“. У овом периоду објавио је већи број стручних радова из области струјања флуида и серво технике.

Радни однос у индустрији „Иво Лола Рибар“ засновао 1990. године и радио на пословима помоћника директора „Лола институт“ до 1993, а на пословима помоћника генералног директора до 1989. године. У овом периоду радио је на развоју нових производа за потребе оклопне и ваздухопловне технике Војске Југославије. Од 1999. године самостално реализује неколико извозних послова, као и развојне послове у области хидрауличких компонената за потребе домаћег и страног тржишта.

СЛОБОДАН ЈАКОВЉЕВИЋ (1948)

Доктор менаџмента

Др Слободан Јаковљевић рођен је 1948. године у селу Стари Трстеник, од оца Драгише и мајке Надежде. По завршетку осмогодишње школе у Стопањи у Трстенику завршио прво Средњу техничку машинску школу (1967), а затим и Вишу техничку машинску школу 1970. године.

У октобру 1970. године запослио се у

ИХП „Прва петолетка“. У њој је радио све до 11. октобра 1999. године, на разним радним местима, извршилачким: технолог производње, конструктор уређаја, организатор пословања, пројектант информационог система. Радио је на руководећим местима: шеф бироа, управник службе, директор сектора, помоћник генералног директора и генерални директор. Генерални директор „Прве петолетке“ био у периоду од 20. октобра 1994. до 7. септембра 1999. године, дакле скоро пуних пет година, у најтежем периоду њеног постојања.

По завршетку обављања функције генералног директора „Прве петолетке“, тачније 11. октобра 1999. године, прешао је да ради у Регионалну привредну комору Краљево, на радно место: саветник председника Коморе. На том радном месту радио је четири године, да би након стицања звања доктора наука, прешао на радно место секретара Одбора за науку, развој, образовање и менаџмент, на коме и данас ради.

Током рада у „Првој петолетици“ ванредно је завршио Факултет организационих наука у Београду 1975. године. На овом факултету завршио и последипломске магистарске студије (1980), одбраном магистарске тезе под називом: „Један методолошки приступ развоју информационог система у радним организацијама“. Тиме је стекао научно звање Магистар кибернетике и аутоматизације.

У периоду од 1. септембра 1981. па до 30. јуна 1984. године у Образовном центру у Трстенику ванредно је предавао предмете: Механографија са аутоматском обрадом података, Рачунари и програмирање и Програмски језици и оперативни системи. Такође је у периоду од 1. октобра 1999. па до 1. октобра 2002. године, на Вишој техничкој машинској школи у Трстенику, у истом својству предавао предмет Пословна политика и предузетништво.

Као завршни чин стручног усавршавања и научног ангажовања проистекла је одбрана докторске тезе под називом: „Пословно структурирање предузећа као подршка успешном организовању и изградњи TQM-а“. Тезу је одбранио на Факултету за менаџмент из Новог Сада 24. априла 2003. године и тиме стекао научно звање доктор наука за научну област менаџмент. Ово је прва стечена докторска титула из ове научне области у нашој земљи.

У протеклом радном периоду објавио је преко десет научних радова и једну књигу. Научни радови се односе на научне обла-

сти: Теорија система, Операциона истраживања, Информациони системи, Организација предузећа и Менаџмент предузећа, а назив књиге је *Пословна политика и предузетништво*.

ДАНИЦА АНДРЕЈЕВИЋ (1948)

Универзитетски професор

Др Даница Андрејевић рођена је 1948. године у Трстенику.

Филозофски факултет завршила у Новом Саду. Магистрирала на Филолошком факултету у Београду 1980. године са темом „Тражим помиловање“ у оквиру „Песничког дела Десанке Максимовић“, а докторирала на Филозофском факултету у Новом Саду, темом „Поетика Меше Селимовића“ 1990.

године.

Литерарном критиком бави се од 1970. године, а први текст објавила 1967. године, као студент, у часопису „Стремљење“. Објавила је преко три стотине приказа, есеја, чланака и текстова у многобројним српским и страним листовима и часописима, зборницима са књижевних скупова, манифестација и скупова слависта.

Дописни члан Матице српске. Била је председник Друштва за српски језик и књижевност Косова и Метохије, виши научни сарадник Института за српску културу у Приштини, шеф Катедре за српску књижевност и језик и продекан Филолошког факултета у Приштини. Учесник је многобројних пројеката Министарства за просвету и експерт завода за научну и техничку сарадњу. Учествовала на скуповима и конгресима слависта у Братислави, Москви, а усавршавала се и у Прагу. Написала је велики број рецензија за прве или значајне књиге српских писаца у „Просвети“, „Јединству“ и другим издавачким кућама. Била је члан многих жирија, међу којима и за награду „Милан Богдановић“.

Живи у Приштини (касније, Косовској Митровици). Ради као професор српске књижевности и језика XX века на Филолошком факултету. Као књижевни историчар бави се проучавањем поезика значајних српских стваралаца друге половине XX века (Десанка Максимовић, Меша Селимовић и други), као и савременом

књижевном продукцијом. Објавила преко 200 приказа, есеја и чланака у нашим и страним часописима и листовима, зборницима.

Добитник награда за књижевну критику: Књижевног друштва Косова и метохије, Удружења књижевника Србије, Српске духовне ризнице и значајних награда „Вук Филиповић“ и „Милан Богдановић“.

Сада живи у Београду, где сарађује са часописима, институцијама, Задужбином „Десанка Максимовић“ и на промоцијама књига у Француској 7 и Коларчевом народном универзитету, потом у оквиру Борине недеље, Српске прозе, Дисовог пролећа итд. Ради као редовни професор за предмет Српска књижевност XX века на Филозофском факултету у Приштини (Косовској Митровици), као сарадник Нишког универзитета и журналистичког одсека Међународног хуманистичког универзитета у Београду.

Објавила је књиге: *Поезија Десанке Максимовић* (Приштина, 1983); *Порџреџи косовских ѧисаца*, (Приштина, 1988); *Поеџика Меше Селимовића* (Београд, 199); *Анџолоџија косовско-мешохијске ѧоезије*, (Приштина 1997); *Срѧски роман XX века* (Београд, 1998); *Срѧска ѧоезија XX века* (Београд, 2005); *Куѧидон на Косову*, антологија ѧубавне поезије (Врањске, 2005); *Лексикон ѧисаца Косова и Мешохије (1950-2000)* (Косовска Митровица, 2005).

НИКОЛА ЈОВАНОВИЋ (1948)

Председник СО

Никола Јовановић је рођен у Трстенику 1948. године.

Основну школу завршио у Трстенику, Гимназију у Крушевцу, Медицински факултет у Београду (просек оцена 9,3). Од 1973. као лекар ради у Крушевцу. Специјализацију интерне медицине завршио 1981. године. Ради у Гастроенторолошком одсеку Интерног одељења Болнице у Крушевцу. У рад је увео ултразвучну дијагностику у прегледу абдомена. Више пута био начелник Одељења. Звање примаријуса стекао 1984. године. У Трстенику

отворио приватну интернистичку специјалистичку амбуланту. Сада је у пензији и бави се приватном лекарском праксом.

Бави се друштвено-политичким радом. Био је републички народни посланик, председник Месног одбора политичке партије (Српски покрет обнове) општине Трстеник.

Председник Скупштине општине Трстеник био је од 1996-2004. године (као волонтер).

Бавећи се политичким радом, није напуштао радно место лекарске струке. У исто време, у дужем периоду, обављао је више кључних улога. У средини остао је са највише популарности као лекар.

СЛОБОДАН ЛУКИЋ (1948)

Хирург

Слободан Лукић рођен је у Трстенику, где је завршио основну школу. Гимназију завршио у Врњачкој Бањи 1967. године, када уписује Медицински факултет у Београду. После завршених студија, 1972. године, запошљава се у здравственом центру „Студеница“ у Краљеву, где ради и данас.

Специјализацију опште хирургије на Медицинском факултету у Београду завршио је 1981. године. Од тада, па на даље, непрекидно ради као хирург. Сада је начелник хирургије.

Жеља и потреба за новим знањима воде га 1991. године на московски онколошки институт, где се усавршава у новим методама хирургије код лечења канцерогених обољења.

Слободан је међу првима у Србији, 1993. године, на Универзитетској клиници „Хипократион“ у Атини завршио обуку лапароскопске хирургије и медицински центар „Студеница“ у Краљеву постаје један од носилаца лечења овом методом.

Запажени су његови радови који су изложени на светским конгресима хирургије у Индији, Тајланду и Лос Анђелосу.

Поред лекарских обавеза налази времена и за вођење ватерполо клуба у Краљеву, чији је председник.

Краљево му је 2011. године доделило звање почасног грађанина, за дугогодишњи допринос развоју здравства и спорта и ширењу угледа града Краљева.

У слободним часовима, често посећује родни крај где четкицом и бојама оживљава призоре и пејзаже из свог детињства.

МИЛЕНКО НИКОЛИЋ (1948)

Мајстар електротехнике

Миленко Николић, рођен је у Краљеву 17. јула 1948. године. Основну школу завршио у Трстенику а Гимназију „Слободан Пе-незић Крцун“ у Врњачкој Бањи.

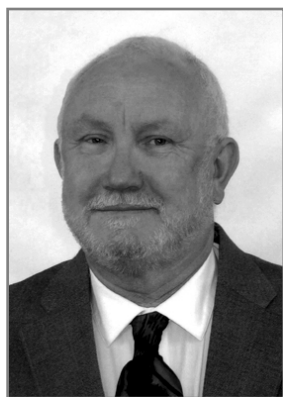
Електротехнички факултет Универзитета у Београду је завршио 1972. године на смеру Техничка физика и остао као асистент у области физике пражњења, све до 1977. године. Магистрирао је 1975. године на Електротехничком факултету са темом: *„Радиоактивни тромобран: примене вероватноће пробоја у функцији тусине јонизације бета извором“*.

У Војно-техничком институту је радио 1977-78. године у области крипто заштите. У Институту „Кирило Савић“, у периоду 1979-80. године је започео рад у области даљинског надзора и управљања. Даље усавршавање наставио је у Институту „Михајло Пупин“ у области аутоматског управљања процесима прошавши све фазе од развојног инжењера, преко руководиоца пројекта на врло сложеним системима, до садашње позиције директора „ИМП-Аутоматика“ д.о.о.

Учешћем у научно-истраживачким пројектима из области даљинског надзора и управљања SCADA системи (Supervisory Control and Data Acquisition), усавршавањем на тему “SCADA програмски пакет и програмабилни контролери”, у 1984. у General Electric, San Joze, USA, стицао је неопходна знања из области у којој је радио преко 35 година и постигао значајне резултате руководећи највећим пословима управљања у електроенергетском систему Србије.

Под његовим руководством развојни тим „ИМП Аутоматика“ д.о.о. остварио је изузетне успехе у управљању производним погонима ЕПС: у термоелектранама View T-Power, у хидроелектранама View H-Power, аутоматизацији рада трафостаница View SA, као и у управљању дистрибутивним центрима. Уз непрекидно усавршавање хардверског дела управљачких система Atlas Max – индустријских рачунара и програмабилних контролера за аквизицију података и даљинско командовање, као и софтверског дела SCADA View система, „ИМП-Аутоматика“ се својим DCS (дистрибутивни управљачки системи) сврстала међу неколико компанија у свету спремних да одговоре свим изазовима управљачког процеса у електроенергетском систему – производњи, преносу и дистрибуцији.

Мр Миленко Николић је добитник престижне награде „Ђорђе Станојевић“ за 2012. годину.

РАДЕНКО СТОЈАКОВИЋ (1948)

Експерт за електричне центре

Мр Раденко Д. Стојаковић рођен је у Трстенику 1948. године. Потиче из угледне породице, која се бавила угоститељством, сазидала хотел „Јадран“ у Трстенику. Породица води порекло из Мале Дренове.

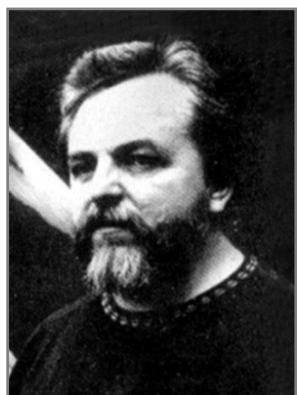
Основну школу завршио у Трстенику, а Гимназију у Врњачкој Бањи.

Дипломирао је на Електротехничком факултету Универзитета у Београду 1972. године. На истом факултету стекао звање магистра Нуклеарне физике 1975. године. Магистарска тема се односила на мерења веома ниске радиоактивности у природи. Рад је био потпомогнут од стране Међународне атомске организације (ИАЕА) из Беча.

После краће каријере на Електротехничком факултету у Београду и Институту за Нуклеарне науке у Винчи, каријеру наставља у Калифорнији, у компанији General Electric Nuclear Energy, где је провео 30 година. Послови којима се бавио, као главни инжењер, су се односили на управљање великих контролних система у нуклеарним електричним централама.

Признати експерт за контролу нуклеарних електричних централа.

Тренутно је на пословима у Кини као саветник Америчко-Француско-Шпанског конзорцијума у кинеској нуклеарној индустрији.

БОЖИДАР КАМАТОВИЋ (1949-1994)

Академски сликар

Божидар Каматовић је рођен 1949. године у Оцацима код Трстеника.

Основну школу завршио у родном месту, а Гимназију у Врњачкој Бањи. Академију ликовних уметности и постдипломске студије је завршио у Београду (1979), у класи професора Стојана Ћелића.

Волео је свој родни крај и на сликама га оживљавао мотивима са Мораве.

Члан УЛУС-а, од 1977. године.

Живео је и радио у Београду, све до своје смрти 1994. године.

Сликаством се бавио професионално. Свој родни крај на сликама је оживљавао мотивима са Мораве. „Спојио две, на први поглед, неспојиве ствари – варијанту геометријске апстракције и надреалистичку семантику“ (Мића Поповић).

Самосталне изложбе: Дом ЈНА, 1973. Осијек; Коларчев народни универзитет, 1977. Београд; Дом културе, 1978. Трстеник; Уметничка галерија, 1979. Крушевац; Галерија хотела „Плажа“, 1987. Херцег Нови; Ликовна галерија Културног центра, Београд 1991. године.

Излагао је око 50 пута на значајним колективним изложбама и учесник је колонија Дуго Село 1984. и Липовац 1988. године. Студијска путовања: Шпанија, Енглеска, Италија, САД, СССР...

Награде за успешна остварења додељене су му: прва награда ЈНА (1973); Награда Коларчевог народног универзитета за најбољу изложбу у сезони 1976/77. и четири откупне награде СИЗ-а културе СР Србије.

ЉУБИЦА ЖИВКОВИЋ (1949)

Етнолог

Мр Љубица Живковић рођена је у Доњој Омашници 1949. године, од оца Борисава и мајке Миленије. Школу учила у Доњој и Горњој Омашници, Стопањи и Трстенику.

Завршила Филозофски факултет, Група за етнологију. Радила у Историјском институту у Београду. Магистрирала темом: *Дело Симеона Пишчевића и етнологија Јужних*

Словена.

Доласком у Трстеник запослила се у Радничком универзитету, где је обавила припреме и основала Музеј у Трстенику (Музејска збирка). Поред прикупљања грађе за Музеј активно ради на презентовању културних вредности.

Врши рецензију књига историјске, етнографске, геолошке и друге тематике. Организује изложбе – презентује вредности прошлости и културне баштине трстеничког краја. Сада је у пензији.

Штампала књигу: *Етнолошке одлике трстеничког краја : крајак ирејед...*, у: Глас Етнолошког музеја, Београд, књ. 63 (1999).

МИЉКО САВКОВИЋ (1949)

Привредник

Миљко Савковић је рођен у Виткову, општина Александровац 10. новембра 1949. године у радничко-сељачкој породици.

Након завршетка осмогодишње школе у Виткову и Александровцу, уписује се 1964. године у Средњу техничку школу, хемијски смер у Крушевцу. Са солидним технолошким знањем понетим из добре школе уписује се 1968. године на Технолошко металуршки факултет у Београду.

По завршетку студија и повратку из ЈНА 1975. године, бива са супругом Миланком, такође дипломираним инжењером технологије, запослен као приправник у „Првој петолци“ у Трстенику.

Марљив, систематичан и стално иновативан у раду пролази све пословне фазе у Фабрици заптивки у оквиру „Прве петолетке“: послови технологије, конструкције, развоја, управљања сложенем производњом и управљања целом Фабриком заптивки.

Своју инжењерску и менаџерску каријеру у „Првој петолетци“ завршио 1990. године, након дугог промишљања о својој и друштвеној будућности.

Успешни пројекти из тог периода, од 1975. до 1990. године су: Пројекат „ЈУРОМ“; касније „Орао“; G4... развој домаћих надзвучних летелица; Пројекат „Камаз“, у области ауто индустрије са домаћим развојем материјала за примене -40 С, касније -50 С; Пројекти развоја нових производа и извоза фирми „Carl Freudenberg Weinheim“, „Merkel“... Пројекти развоја нових технологија и информатичких система.

Оснивање фирме „Precid“ d.o.o. у Александровцу 1991. године и пресељењем у Трстеник, исте године, започиње реализацију нове пословне визије кроз ново пословно име „Polyseal“ d.o.o.

Пословна клима 1991. године и надаље због бурних превирања на овим просторима није била наклоњена пословним подухватима. Визија, рад и упорност комбиновани са инжењерским знањима Миљка и Миланке Савковић створили су фирму са стабилним производним растом. Из гаража, и закупљених магацинских простора, 2006. почиње изградња новог пословног објекта и инсталирање производних капацитета. Инвестирањем у модерне информационе системе за управљање и контролу процеса „Polyseal“ данас задовољава важеће светске стандарде и техничке захтеве чак и за најзахтевније апликације у ауто индустрији, железници, авио индустрији, војним технологијама...

Миљко, својом способношћу, остварио је своје визије. Његова фирма „Polyseal“ је препозната као произвођач квалитетних заптивних елемената на домаћем и светском тржишту. Резултат опредељености ка глобалном тржишту је: извоз изнад 80%, око 40 запослених и што је најважније, својом умешношћу и стручношћу и квалитетом производа обезбедио је стабилно тржиште и раст производње у наредним годинама.

МИРОСЛАВ НОВАКОВИЋ (1949)

Професор високе школе

Мирослав Новаковић, дипломирани инжењер електротехнике, професор Више техничке машинске школе у Трстенику. Рођен је 1949. године у Бресном Пољу код Трстеника. Основну школу је завршио у Стопањи 1964, а гимназију у Врњачкој Бањи 1968. године.

На Електротехничком факултету у Београду је дипломирао 1973. године. Последипломске студије је похађао на Електротехничком факултету у Београду, а потом на Машинском факултету у Краљеву, где је и магистрирао на смеру аутоматско управљање.

Од 1973. је запослен у ИХП „Прва петолетка“ на различитим пословима. Од 1975-1978. је радио као спољни сарадник на ВТМШ за предмет Испитивање хидрауличких и пнеуматских уређаја и система, а од 1978-1982. као предавач за предмет Електротехника. Од 1982-1993. је био у звању професора за предмет Електротехника са електроником, да би 1995. године био изабран у звање професора за предмет Електрохидраулички сервисистеми који и данас држи на ВТМШ.

Објавио је више уџбеника и научних и стручних радова на домаћим и међународним скуповима, како на српском тако и енглеском језику.

Објавио је једну књигу самостално: *Електрохидраулично управљање појона вентила турбинског агрегата електране* (2009) и 4 у коауторству са другима.

Држао је предавања по позиву на Вишој технолошкој школи у Крушевцу, као и на више симпозијума и стручних скупова. Био је руководиоца или члан више презентацијских тимова и сарадник у истраживањима подржаним од стране Министарства за науку и технологију Републике Србије и неких других домаћих и иностраних институција и асоцијација.

Власник и директор фирме за пројектовање и инжењеринг „Флувиус“.

МИЛЕН СИМИЋ (1949)

Генерал-потпуковник

Милен Симић рођен је 13. фебруара 1949. године у селу Брезовици, општина Трстеник.

Завршио је четвороразредну основну школу у Брезовици, два разреда осмогодишње школе у Попини, а два у школи „Живадин Апостоловић“ у Трстенику, пешачећи свакодневно четрнаест километара од Брезовице до Трстеника и назад. Био је један од најбољих ђака у трстеничкој општини, са одличним оценама из свих предмета свих осам година, иако је учио у веома тешким условима.

Од 1964. до 1968. године похађао и са одличним успехом завршио гимназију „Слободан Пенезић Крцун“ у Врњачкој Бањи. Као гимназијалац пише песме и објављује их у књижевним часописима: „Багдала“, „Октобар“ и листу „Студент“.

У периоду од 1968. до 1972. године завршио је Војну академију копнене војске, смер артиљерија, у Београду и Задру, а потом, као потпоручник, распоређен на службу у гарнизон Рашка, на дужност командира батерије.

Поред базичне школе за позив официра, завршио је неколико специјализованих курсева за усавршавање официра, Политичку школу СКЈ у Кумровцу 1982. године, Високу војну политичку школу ЈНА 1986. године, и Школу нације одбране 1995. године.

У чин поручника унапређен је 1974. године, капетана 1977, капетана прве класе 1980, мајора 1984. године, потпуковника ванредно 1987. године, пуковника 1994, генерал-мајора 1999, и генерал-потпуковника ванредно 2000. године.

Обављао је дужности командира батерије, команданта дивизиона, помоћника команданта за политички рад у пуку, помоћника команданта за политички рад у дивизији, председника Комитета ОСКЈ у дивизији, начелника Одсека за политички рад у Корпусу, помоћника команданта за информисање и морално васпитање у корпусу, помоћника команданта за информисање и морал у армији, начелника Управе за информисање и морал у Генералштабу ВЈ и помоћника начелника Генералштаба за морал, службујући у гарнизонима Рашка, Ужице, Подгорица и Београд.

Све службене оцене, током редовне служне, приликом предлагања за школовање и нове дужности и после завршетка школовања су биле „нарочито се истиче“.

Више пута је похваљиван и награђиван, а одликован је Орденом за војне заслуге са сребрним мачевима, Орденом народне армије са сребрном звездом, Орденом заслуга за народ са сребрном звездом, Орденом витешког мача првог степена и Орденом светог Ђорђа Руске православне цркве.

Додељена му је и Велика значка за заслуге у обуци студентске омладине и Велика значка народне одбране.

Учествовао је у ратовима на простору бивше Југославије и битно утицао на стање морала и укупну борбену готовост оперативних састава у којима се борио, покушавајући да очува част и достојанство војника, старешина и јединица и да учествује у заштити угроженог српског народа. Половином 1991. године у отвореном писму подршке војном руководству оштро је критиковао његову неодлучност у извршавању задатака прописаних Уставом, завршавајући га реченицама „Ви нисте нити генерали мира нити генерали рата. Ви сте генерали протокола и за то сте увежбани до савршенства. Као што видите, прошло је време протокола, сад је време испита. За многе од вас поправних испита, јер су вас на онима који су требали да буду прави пропустили. У испитној комисији је сада народ коме не може да се подвали и који не може да се подмити. Многи од вас су до сада пали на испиту пред комисијом народа. Зато идите.“

У мају 1992. године, после операције Ужичког корпуса у Подрињу, у предлогу за његово унапређење у виши чин, командант генерал Ојданић, поред осталог пише „Лични квалитети као што су храброст, одлучност, отвореност, високо војнополитичко и опште образовање, изражене реторичке способности и систематичност у раду су му олакшали и интеграцију са војним обвезницима и другим структурама, а све у функцији борбене готовости и борбеног морала јединица. Знао је и по више дана живети са саставом јединице, учествовати у њеним задацима и снагом своје личности, остварити постављени циљ.“

За време терористичке побуне на Косову и Метохији и оружане агресије Североатланске алијансе на Савезну Републику Југославију 1998. и 1999. године, руководио је, прво у Црној Гори,

а потом и на територији целе Југославије, врло успешно снагама за спречавање остваривања циљева психолошке операције непријатеља и изградње борбеног морала војске и морала становништва.

Уживао је велики углед код припадника војске, а нарочито у генералском кору и интелектуалној елити војске и друштва. Истим поводом, председник САНУ академик професор доктор Дејан Медаковић је написао да је „моћна војска и срећан народ који имају такав ум као што је генерал Симић“.

После завршетка агресије убрзано је радио на реорганизацији војске са посебним акцентом на одбрану од психолошког деловања, истовремено критикујући спорост државних органа у обезбеђивању савезништва.

Са још неколико генерала обезбедио је миран расплет догађаја 2000. године, очувајући јединство и борбену спремност војске.

Написао је и објавио више стручних радова у војним листовима и часописима и неколико стотина коментара и есеја у дневним и недељним листовима.

Пензионисан је 2002. године. После пензионисања две године је покушавао да обједини деловање неколико десетина удружења ветерана како би њихова борба за бољи социјални и друштвени статус била ефикаснија.

После тога повукао се на породично имање у Брезовици.

Ожењен је супругом Миланком, сада пензионисаним службеником. Има сина Милана, врхунског стручњака за информационе технологије, снаху Младенку, економисту и унука Војина.

БОЖИДАР БОШКО БЕКРИЋ (1949-2000)
Ликовни уметник

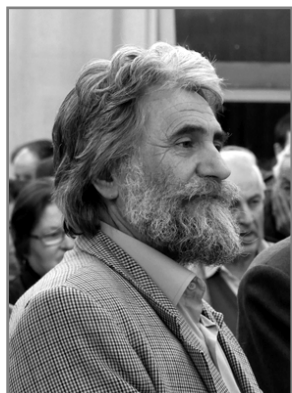
Мр Бошко Бекрић рођен је 1949. године у Горњој Омашници. Школу учио у родном месту, Стопањи и Нишу.

Дипломирао сликарство на Академији ликовних уметности у Београду, где је и магистрирао (1978). Седамдесетих и почетком осамдесетих година XX века претежно се бавио дизајном, декорацијом, муралом и витражима великог формата.

Аутор је више мозаика и мурала (Београд, Копаоник, Врање, Врњачка Бања). Био је један од водећих мозаичара код нас. Добио је више признања и награда. Самостално излагао у Галерији Коларчевог народног универзитета у Београду (1978). Мозаике са муранским стаклом великог формата приказао је у Галерији Културног центра Београда 1984. године; представио се и у Поречу (1987). Заступљен на више групних изложби.

Члан је УЛУС-а од 1978, а УЛУПУДС-а од 1984. године.

Умро 2000. године у Београду, где је и живео.

ДРАГОЉУБ ДИМИТРИЈЕВИЋ (1950)

Вајар, професор универзитета

Драгољуб Димитријевић рођен је у Чаирима 1950. године.

Основну школу завршио у Трстенику, Школу примењених уметности „Борђе Крстић“ у Нишу, Факултет примењених уметности Универзитета уметности у Београду. Редовни професор предмета Цртање, Моделовање и Примењено вајарство на Факултету примењених уметности у Београду (од 1988). Са статусом слободног уметника. Секретар Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије, В. Д. председник Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије, продекан Факултета примењених уметности у Београду. Редовни члан УЛУПУДС-а и УЛУС-а

Бави се цртежом, галеријском и меморијалном скулптуром. По први пут на овим просторима, ликове српских светаца интегрише у меморијалну скулптуру. Преко хиљаду материјализованих дела. Преко педесет награђених дела. Више од стотину групних и самосталних излагања, као и преко двадесет учешћа на уметничким колонијама. Ужа специјалност – рад у камену.

Изграђени или пројектовани објекти: Споменик ратницима и жртвама у ратовима 1912–1918. године у Крушевцу, Споменик погинулим борцима и жртвама у отаџбинском рату (Зворник), Споменик Петру Кочићу (Београд и Стричићи), Споменик монаху Теодосију (манастир Рујан), Споменик краљу Твртку Котро-

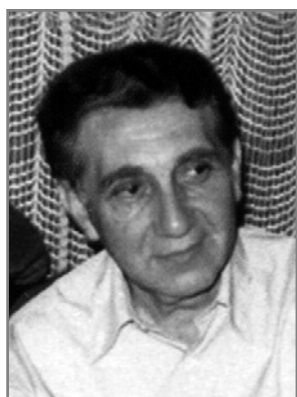
манићу (Херцег Нови) и др. Уметничка дела: *Женски торзо*, скулптура у слободном простору, камен, Бања Јунаковић (Апатин), *Торзо*, скулптура (Дуго Село), *Четворокњижје*, скулптура (Бањалука), *Наћве*, скулптура, (Бела Вода), *Часна шриџа*, скулптура (Манастир Добрун) и др.

Изложбе: Салон нација у Паризу, Бијенале Младих (Ријека), Мајски салон (Београд), Октобарски салон (Београд), Међународни бијенале минијатуре (Горњи Милановац) и др.

Самостално излагао у Трстенику (два пута), Врњачкој Бањи, групно у 35 градова. Више година радио у Аранђеловцу као сарадник манифестације „Мермер и звуци“. У завичају му је више уметничких дела: Оаци (1), Трстеник (8), Бела Вода (2), Милутовац (1).

Добитник бројних награда и признања: Награда за скулптуру на изложби Сусрети младих стваралаца (Нови Београд), Награда УЛУС-а за Решење спомен обележја Ђорђу Станојевићу (Београд), Награда УЛУПУДС-а за Ликовну делатност, Београд, Награда УЛУПУДС-а за Друштвену делатност, Београд, Прва награда за скулптуру, Мајски салон, Београд и др.

Говори и служи се страним језицима: Енглески, Руски и Италијански. Живи у Београду.

МИЛОШ ВАСИЋ (1950)

Ликовни уметник

Милош Васић, редовни члан Интернационалне ромске академије уметности и наука, рођен је 1950. године у Трстенику, у приградском ромском насељу Осаоници.

По завршеној основној и средњој школи, испољивши несвакидашњи сликарски талент успешно завршава Школу графике код професора Бошка Карановића.

Од школских дана учествује у раду Културно-уметничког друштва трстеничких Рома „Иво Лола Рибар“, а судбина Рома му постаје свакодневна преокупација и основни покретач, неисцрпни извор мотива у његовом каснијем уметничком стваралаштву.

Снагом талента, надарености и упорним радом, оставио је сопствени печат и о себи и сведочанства о Ромима, народу коме и сам припада и чије је свако дорбро и свако зло доживљавао као сопствено искушење и награду на путу еманципације ромске заједнице.

До сада је под покровитељством Министарства културе Републике Србије успешно организовао дванаест Међународних уметничких кампова са мултимедијалним програмима и учесницима из Норвешке, Јапана, Индије, Велике Британије, Ирске и земаља из окружења, које су представљене широм Србије (Београд, Нови Сад, Земун, Краљево, Крушевац, Трстеник...) и иностранству.

Пројектом „Номад арт“, путујућом изложбом десет најзначајнијих ромских сликара чији је идејни творац и реализатор обогатио је ликовну сцену Србије представљањем врхунског ромског сликарства у Београду, Новом Саду, Земуну, Краљеву, Крушевцу, Нишу и Трстенику.

На локалном нивоу реализовао је пројекте „Град галерија“, „Недеља ромске културе“, „Дани доктора Саве Станојевића“, сликарске радионице, школе мозаика, графике и сликања, музичке сценске догађаје који су обележили искорак у презентацији значајних догађаја у својој средини.

У оквиру Ромског културног центра у Трстенику организује изложбе слика, предавања из области уметности, књижевне програме, пројекције филмова и мале позоришне представе.

Радом у Ликовном удружењу Рома Србије, чији је председник, кроз размену програма успоставио је трајну сарадњу са Музејом ромске културе и галеријом „Ром арт“ из Београда као и са ромским организацијама из других градова.

Илустровао преко 30 књига из области књижевности, публицистике и образовања, и велики број часописа а као графички уредник децјег ромског часописа „Čavrikano lil“ из Београда и „Aias e Romengo – Реч Рома“ учинио их је ликовно и графички препознатљивим.

Реализовао три сценографије за три документарна играна филма тематски везаних за живот Рома: „Снежана и седам папуљака“, „Црвенкапа“, „Захвалност“.

Године 1997. је основао једино струковно ромско удружење у области ликовне уметности под називом „Удружење ликовних уметника Рома Србије (ЛУР) “. Тренутно је председник ЛУР-а Србије.

Један је од оснивача ликовног удружења КЛИС у Трстенику.

Самостално излагао на преко 20 изложби и преко 80 колективних у земљи и иностранству. Реализовао више пројеката из области културе на локалном и републичком нивоу.

Добитник је више значајних награда и признања: Златна плакета Музеја ромске културе, Италијанске Награда за илустрацију у граду Ланђано, Годишња награда града Трстеника за допринос у сликарству, Златна плакета Савеза друштава Рома Србије, Златна плакета „RROMINTERPRESS“, Откупна награда Матице Рома Југославије, Откупна награда Дома културе Трстеник, Награде на изложбама КЛИС-а, ...

Године 2011, као један од најистакнутијих ромских сликара постаје редовни члан Интернационалне ромске академије уметности и наука.

Живи и ствара у Трстенику. Од 2011. године је пензионер.

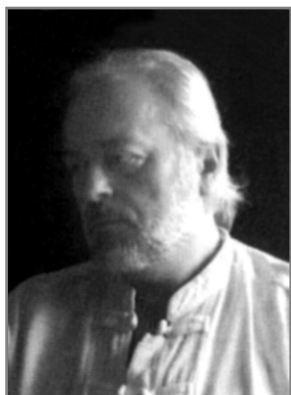
ДРАГОСЛАВ Б. ЈАНОШЕВИЋ (1950)
Професор универзитета

Проф. др Драгослав Б. Јаношевић, редовни професор Машинског факултета Универзитета у Нишу, рођен је 1950. године у Трстенику. Основну школу је завршио у Медвеђи а Машинску техничку школу у Трстенику. Дипломирао је, магистрирао и докторирао на Катедри за машинске конструкције Машинског факултета Универзитета у Нишу где је биран у сва универзитетска звања од асистента до редовног професора.

Шеф је Катедре за транспортну технику и логистику. Предаје више предмета на профилима: Транспортна техника и логистика, Машинске конструкције, развој и инжењеринг и Саобраћајно машинство. Области истраживања: теорија кретања возила, хидраулички погонски системи и пројектовање мобилних машина.

У Институту индустрије 14. Октобар у Крушевцу учествовао је, као пројектант, на развоју нових модела грађевинских машина и њиховом увођењу у сервиску производњу.

Драгослав је објавио преко 150 научно-стручних радова у домаћим и иностраним часописима и универзитетски уџбеник *Пројектовање мобилних машина*. Руководио је пројектима технолошког развоја које је финансирало Министарство за науку и технологију Републике Србије. Имао је студијске боравке на институтима и универзитетима у Минхену, Берлину, Магдебургу, Дрездену и Москви.

ГЕРОСЛАВ ЗАРИЋ (1951)

Ликовни уметник

Герослав Зарић рођен је 1951. године у Милутовцу код Трстеника. Лепо и узбудљиво детињство, пуно чаробних надреалних призора провео у Милутовцу, где је завршио основну школу. Године 1965. уписује петогодишњу школу за примењену уметност у Нишу. Одсек сценографије на Факултету примењених уметности у Београду уписује 1971. Дипломирао 1976. године.

Члан УЛУПУДС-а од 1976. Статус самосталног уметника има од 1976. године. Звање истакнутог уметника добио је 1996. Од децембра 2000. ванредни, а од октобра 2006. године редовни професор на Факултету примењених уметности у Београду. Предавач је и координатор на мултидисциплинарним магистарским студијама сценографског дизајна на Универзитету уметности у Београду.

Један од оснивача позоришне групе Акт и позоришне трајне радне заједнице Нова осећајност. Члан бројних домаћих и међународних жирија, члан Управног одбора Народног позоришта, Стручни консултант за реновирање и изградњу београдских позоришта.

Аутор више од 150 реализованих позоришних сценографија. Сарађивао је са свим значајним редитељима југословенских простора.

Бави се сликарством и графичким дизајном. Живи и ради у Београду.

Изложбе у земљи и иностранству: Мајски и Октобарски салони у Београду, Међународни тријенале сценографије, Прашки квадријенале и друге.

Познатије сценографије за позоришне представе: Св. Георгије убија аждаху, Кир Јања, Лажа и паралажа, Снежна краљица, Сабирни центар, Сан летње ноћи, Беснило, Чудо у Шаргану...

За свој успешан рад добио је велики број награда: Седам Стеријиних Награда; Велика Награда УЛУПУДС; Златни Беочуг; Награда Миленко Шербин; Међународни тријенале сценографије; Награда за позоришни плакат; Међународно тријенале позоришног плаката; Награда Народног позоришта; Награде на Републичким фестивалима; Бројне годишње награде УЛУПУДС-а; Награде на разним позоришним фестивалима.

РОДОЉУБ СТАНОЈЛОВИЋ (1951)

Професор универзитета

Др Родољуб Станојловић, редовни професор Техничког факултета у Бору, Универзитета у Београду, од оца Добривоја и мајке Љубице, рођен је 1. јануара 1951. године у селу Селиште, општина Трстеник.

Основну школу похађао и завршио у Селишту и Великој Дренови, гимназију, математичко усмерење у Јагодини, а на Рударско-металуршком, сада Техничком факултету у Бору дипломирао 1975. године оценом 10.

Магистарске студије из Рударске научне области, усмерења „Припреме минералних сировина“ завршио 1978. године одбрањом магистарског рада под називом: „*Контрола ефикасности процеса флозирања фосфором инхибиционим раздвајањем у тешким течностима са аспекта утицаја транулометријског садржава улазне сировине*“.

Докторску дисертацију под називом: „*Функционална зависност вероватноће одсуства E_p од масеног учешћа сировине у зони тучине $\rho_p \pm 100 \text{ kg/m}^3$ и утицај истих на предогређивање индустријских резултата*“ одбранио 1983. године на Техничком факултету у Бору.

Након дипломирања, 1973. године заснива радни однос на Техничком факултету у Бору у звању, прво асистента приправника, после одбране магистарског рада, у звању асистента, а по одбрани докторске дисертације 1983. године бива изабран у прво наставничко звање, звање доцента. У звање ванредног професора изабран је 1988. године, а највише универзитетско звање редовног професора Универзитета добио је 1994. године, у ком статусу и сада обавља наставну и научно-истраживачку делатност.

До сада је презентовао и објавио више од 250 радова на разним националним и међународним скуповима и научним и стручним часописима.

Руководио или учествовао у реализацији више од 200 студија и пројеката националног и међународног значаја. Аутор или коаутор више међународних и националних монографија.

Власник више патената и оригиналних техничких и технолошких решења у области Минералних и рециклажних технологија.

Иницијатор и креатор је првог студијског профила у Србији у области рециклажних технологија и одрживог развоја, првог научно-стручног симпозијума и часописа из те области.

Студијски профил „Рециклажне технологије и одрживи развој“ на Рударском одсеку Техничког факултета у Бору је млад профил образовања, потребан привреди и друштву како на локалном тако и глобалном плану. Национални научно-стручни симпозијум са међународним учешћем и часопис под називом „Рециклажа и одржив развој“, чији је први уредник би професор Станојловић, изазивају велико интересовање како стручне и научне јавности, тако и привредних субјеката.

Активности у овој области су оцењене као значајан допринос великом циљу остварења идеје и визије одрживог развоја привреде и друштва као највећем изазову у будућности, за шта је професор Станојловић добио престижно признање Плакету Универзитета у Београду, Техничког факултета у Бору, за изузетан допринос развоју Факултета у Бору.

Поред овог признања, за своју активност професор Станојловић је награђен и другим наградама Министарства науке Републике Србије и Регионалне агенције за развој источне Србије.

Активности у настави и научно-истраживачком раду су резултирале многим функцијама у научним удружењима и асоцијацијама, од којих су значајније: члан Већа научних области техничких наука на Универзитету у Београду; члан Научног Матичног одбора за рударство и енергетику Министарства науке Републике Србије; члан Координационог одбора за образовање кадрова, иновације, квалитет, екологију и заштиту животне средине Регионалне привредне коморе Зајечар.

На Техничком факултету у Бору професор Родољуб Д. Станојловић је у више мандата био шеф Рударског одсека и шеф катедре за Минералне и рециклажне технологије, на којој функцији се и сада налази.

Под менторством професора Станојловића дипломирало је више десетина кандидата, три су магистрирала, два одбранила мастер радове и један одбранио докторску дисертацију.

Професор др Родољуб Д. Станојловић живи у Бору, срећно је ожењен и има двоје деце академски образованих и унуку Дуњу.

РАДОВАН РАДОВИЋ (1951)

Председник општине

Радован Радовић је рођен 1951. године у Камењачи.

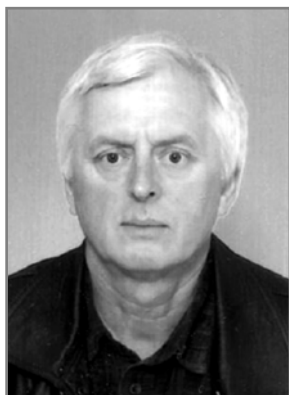
Основну школу учио је у Лопашу и Доњем Рибнику. Вишу машинску школу завршио у Трстенику.

Једно време радио у ИХП „Прва петолетка“. Радио је у Почковини као руководилац Водовода 1978. године и директор ООКО „Пољопривредник“ од 1983-1986. године.

Био је председник Општине Трстеник, изабран је непосредним изборима, од 2004-2008. године.

Због целокупне наше ситуације није био учесник пуштања у рад нових објеката, јер није било грађених. Чинио је покушаје да оспособи пољске путеве за проходност при обављању пољопривредних радова.

Биран је за народног посланика 1990, 1993 и 1994. године.

ЉУБИША НИКОЛИЋ (1951)

Иноватор

Љубиша (Мијушко) Николић, рођен је 1951. године у Трстенику. Дипломирао на Машинском факултету у Београду 1975. године. Затим се запошљава у ИХП „Прва петолетка“ Трстеник, где ради од 1976. до 2010. године на пословима конструктора, водећег конструктора и пројектанта пнеумохидрауличних система и сложених производа различите намене. Напредује, и остварује запажене резултате. Ради на пословима руководиоца истраживања тржишта и директора ПТТ „Кочна техника“ АД, директора ППТ „Комерц“ АД, истраживача, иноватора, руководиоца пројекта и директора Технолошко-инвестиционог развоја у РПЦ „Прва петолетка-НИЦ“ АД. Реализовао је више од 50 пројеката развојног карактера. Аутор је 2 патента. Објављивао је радове на научно-стручним скуповима из области кочне технике, индустријске пнеуматике, хидраулике и серво-технике. Аутор је више студија и анализа, пре свега за потребе ИХП „Прва петолетка“ Трстеник.

Са својим тимовима Иноватори, Креативци, Упорни на такмичењу „Најбоља Технолошка иновација“ од 2006. до 2011. године освајао је од првог до 11. места међу 200 тимова учесника. Први патент број 872 МР припада области медицине и односи се на ширење шупљих органа у човековом организму, као на пример дилатација гркљана, простате, цевивикалног канала, носа и друго. Могуће га је користити и за лечење животиња.

Други патент број МР-2012/0032 односи се на сагоревање корова и других штетних биљака без употребе хербицида. Проналазак припада области пољопривреде. Ближе, проналазак припада механизацији прикључних оруђа за мотокултиваторе и тракторе и служи при допунској обради земљишта за спаљивање корова и равнање земљишта. Проналазак решава да се хемијски метод борбе против корова замени производом погодним за човека и природну средину.

Тренутно ради на патентирању хидрауличног ротационог плуга за дубину орања 80 см и ширину 60 см.

МИРОСЛАВ БАТОЋАНИН (1951)

Пољопривредник

Мирослав Батоћанин рођен је 1951. године у Лопашу. Живи у Лопашу (засеок Стари Лопаш). Пољопривреди се учио од оца Аранђела и мајке Разуменке, који су већ били закорачили у интензивну пољопривредну производњу. Бавили су се повртарством, али више сточарством. Имали су 10 крава музара и хранили (товили) по

двадесет бикова.

Мирослав је више био наклоњен повртарству. Преузимањем домаћинства он се определио да му повртарство буде приоритетно, а сточарство споредно.

Већ дуже година, Мирослав је познат као напредни пољопривредник у околини, и шире.

Све новине које су се појављивале у пољопривредној производњи почетак су нашле на његовим њивама и пластеницима. Пољопривредници из околних села код њега долазе да виде шта је актуелно, ново и тражено на тржишту и како се производи.

Породица Мирослава Батоћанина развила је своју повртарску производњу на 2 хектара земље. Економски су ојачали домаћинство. То је резултирало и признањем које је потврђено и дипломом 2005. године, да је најбољи домаћин у Србији и да има најуређеније домаћинство.

Две ћерке и син су академски грађани и велики заљубљеници у повртарство.

Производи овог домаћинства су врхунског квалитета. То потврђују и дипломе које су му додељиване на пољопривредним сајмовима.

Са пласманом робе немају проблема, углавном раде за познатог купца.

Мирослав Батоћанин је само један изданак од многих вредних пољопривредника и добрих домаћина у трстеничком крају.

МИЛИЈА ГЛИШИЋ (1952)
Професор факултета, вајар

Милија Глишић рођен је у 1952. године у Риљу код Трстеника. Близина манастира Каленић и Љубостиње и снажни призори сеоског живота из раног детињства необично су утицали на његову уметничку судбину. Након завршене учитељске и више педагошке школе, дипломирао је вајарство на Академији ликовних уметности у Београду, 1961. године. Постдипломске студије завршио 1963. године. Магистрирао је 1963. године.

Радио је као професор на Вишој педагошкој школи у Београду, а касније, све до пензионисања, као редовни професор вајарства на Факултету ликовних уметности у Београду.

Један је од оснивача вајарског симпозијума Венчац у Аранђеловцу.

Поред вајарства бави се сликарством и графиком, посебно литографијом. Члан је УЛУС-а од 1961, ЛАДЕ од 1963. године, УЛУПУДС-а од 1996. и ФИДЕМ-а.

Као пензионер живи и ради у Београду.

Имао је десетак самосталних и више групних изложби у земљи и иностранству.

ЖИВОРАД НИКОЛИЋ (1952)
Телевизијски уредник и водитељ

Живорад Николић је рођен у Јасиковици 1952. године.

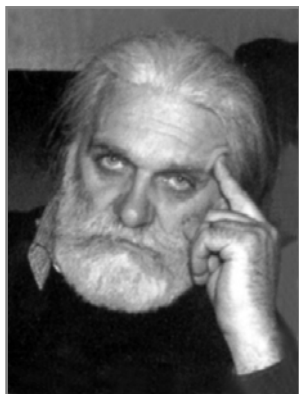
Радио као професор у Медицинској школи у Краљеву, али се после неколико година определио за новинарство. У Врњачкој Бањи био новинар „Врњачких новина“, главни радио-уредник у Радио Врњачкој Бањи, потом је новинар Радио Београда па Првог програма Радио телевизије Београд (од 1986. године). Аутор, уредник и водитељ запажене етнозабавне емисије „Жи-

кина шареница“, која је у августу 2010. године имала своје 500. издање (и даље траје).

Увек одлучан, насмејан и креативан па је емисија високе гледаности – суботом и недељом пре подне уз телевизор у Србији је један до два милиона гледалаца. Радо је гледана и ван простора Србије. Емисија је масовна, кроз њу прође велики број личности (понекад продефиљује и по 150 гостију, разноврсних профила и година старости), велики је број програма. Николић зна да одабере праве вредности, драгуље српске националне културе, да покаже шта све Србија има, да покаже њене корене, али и да се види који су то путеви којима она данас иде, како је од опанка настала модерна Србија. У оквиру емисије је квиз, који промовише нашу баштину.

Пише аутобиографске књиге и песме (објављује у „Плато“).

Штампане књиге: *Чекајући Зорану*, 1. изд. (Књажевац, 1995), 2. издање 1997; *Шарена тишина : песме над Јасиковицом* (Београд, 2010); *Пословице Жикине шаренице* (Београд, 2010); *Мајстор јавног сервиса : аутобиографска проза*, (Београд, 2010).

МИРОЉУБ ФИЛИПОВИЋ ФИЛИМИР (1952)
Ликовни уметник

Мирољуб Филиповић је рођен у Трстенику 1952. године. Након Основне школе „Миодраг Чајетинац Чајка“ и Средње економске школе у Трстенику, завршио је Вишу школу за ликовну и примењену уметност, Смер реставрације и конзервирања у Београду.

Члан Удружења ликовних уметника Србије, Друштва српских уметника ЛАДА; Уметничке групе 3+3, Уметничке групе КВАРТ и Међународне асоцијације уметника WEST-EAST.

Као мултимедијални уметник излагао је 45 пута самостално у земљи и иностранству. Учествовао на преко пет стотина групних изложби и уметничких пројеката широм света. Организовао већи број хепенинга, перформанса и акција. Од многобројних учешћа на значајним Салонима и Бијеналима издваја се учешће на

Бијеналу Венеција 2003, Бијеналу Лондон 2004. и Бијеналу Пекинг 2005. Аутор је важног међународног интерактивног уметничког пројекта “Уметници света против изолације човека и народа”, који је започео 1993. године у Паризу. Пројекат је у току и до сада је у њему узело учешће преко 5.500 уметника из 68 земаља са свих континената.

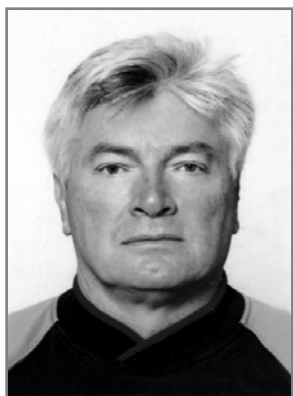
За свој уметнички рад награђен са шест националних награда и звањем Истакнутог уметника. За залагање и допринос у ширењу уметности и јачању културних веза између латиноамеричких и југословенских народа Државни савет Републике Кубе га је 1996. године одликовао Медаљом пријатељства.

Поред многобројних текстова и ликовних критика које су објављене о његовом раду снимљена су и два филма. Редитељ проф. Владимир Петровић снимио је 2000. године филм „Икон-арти“, а Веско Бутрић снимио је 2002. године филм „Боје заустављеног времена“.

Радови му се налазе у многим приватним и музејским колекцијама. Активно се бави Мејл артом и Сигнализмом.

Често посећује Трстеник, где има пуно пријатеља и радо се укључује у ликовни живот свог родног града.

Живи и ради у Београду.

МИЛОМИР ПАЛИЋ (1952)

Стручњак у области машинства

Мр Миломир Палић је рођен у Богдану.

По завршеном машинском факултету радио је као асистент на Вишој машинској техничкој школи у Трстенику.

Магистрирао у Загребу, тезом: „Истраживање хидрауличног разводника за копирање“, одбрањена 1985. године.

Примљен је на докторске студије у Швајцарској у Цириху, као стипендиста Циришког института за флуидну хидраулику. Ту је радио на докторској дисертацији и наставио да се бави испитивањима и пројектовањима у примени хидраулике на возилима.

МИХАЈЛО ЂУРИЋ (1952)

Председник СО

Михајло Ђурић је рођен 1952. године у Доњој Омашници. Основну школу учио у Омашници и Стопањи. Завршио је гимназију, а затим економски факултет.

На радним местима радио сложене и одговорне послове. Био је начелник у Секретаријату за привреду и финансије при СО Трстеник, а сада је на радном месту водећег економисте Електродистрибуцији Крушевац, погон Трстеник.

Имао је важне изборне функције: председник Извршног одбора СО Трстеник и председник Скупштине општине у два мандата, од 1992-1996. године.

Као истакнути економиста, биран је у већи број комисија на подручју Општине Трстеник и Регионалне скупштине Краљево.

МИОДРАГ СТОЈАНОВИЋ (1952)

Ликовни уметник

Миодраг Стојановић рођен је 1952. године у Трстенику. Основну школу „Миодраг Чајетинац Чајка“ завршио у Трстенику, а гимназију у Врњачкој Бањи. Дипломирао је сликарство на Ликовној академији у Београду, у класи проф. Милана Кечића 1976. године. Преко двадесет пута је самостално излагао у Србији, Немачкој, Грчкој и Фран-

цуској.

Један је од сликара чије су се слике дуго времена најбоље продавале по галеријама у земљи и иностранству.

Добитник је три награде за сликарство.

Дела му се налазе у музејима, галеријама савремене уметности и приватним колекцијама.

Аутор је више монументалних мурала и витража изведених у јавним и приватним објектима.

Аутор је и издавач књига о лову и заштити природе. Предавања о лову и очувању природних добара одржао је у Француској, Шпанији и Енглеској.

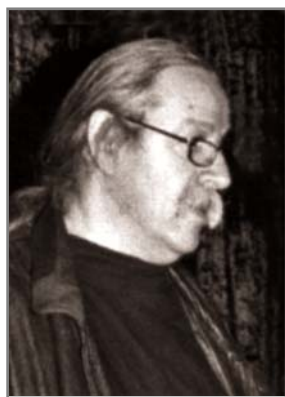
Аутор и водитељ преко тридесет сати радио програма.

Редовно посећује родитеље и родну кућу у Трстенику, граду на Морави, проводећи и део времена у свом завичају, који му је неисцрпна сликарска инспирација.

Живи и ради у Београду.

Члан УЛУС-а од 1978. године. Самостално излагао у Београду, Новом Саду, Мерцигу, Франкфурту, Атини...

Добио награду за сликарство Галерије Коларчевог народног универзитета, за сезону 1981/82. годину.

РАДОШИН ЗАЈИЋ (1952)

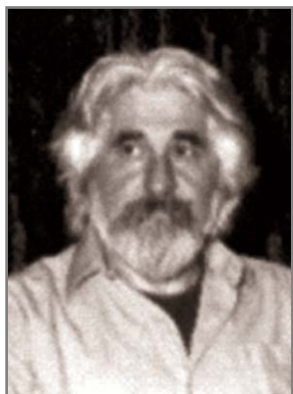
Песник

Радошин Зајић је рођен 1952. године у Куршумлији.

Одрастао у Трстенику, где и данас живи. Био је главни и одговорни уредник часописа *Јефимија* и члан редакције зборника *Савремена српска проза*. Радио је у КПЗ Трстеник као организатор „Јефимијиних дана“. Сада је у пензији.

Један од оснивача неформалне Књижевне заједнице Трстеник. Радио је као уредник издавачке делатности у ГИТП „Металограф“ у Трстенику. Пише поезију. Заступљен у неколико антологија савремене српске поезије. Објављује у књижевној периодици (*Бајгала*, *Јефимија*, *Дојађаји*). Члан Удружења књижевника Србије. Добио је награду „Раде Томић“, 2012. године и Златну значку КПЗ Србије 2013. године.

Штампао је: *Промена боравка* (Крушевац, 1986); *Челусти* (Београд, 1990); *Кошмар* (Нови Сад, 1999); *Полом крик : изабране и нове песме* (Трстеник, 2006); *Песме Мирјане и шајна слова* (Књажевац, 2012).

ДРАГИША БАТОЋАНИН (1952)

Песник

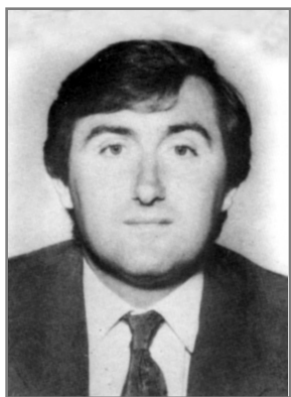
Драгиша Батођанин рођен је у Лопашу 1952. године.

Основну и средњу школу завршио у Трстенику. Живи и ствара у Трстенику. Песник. Објављује у текућој периодици: *Ток*, *Бајдала*, *Јефимија*, *Дојађаји* и др.

Бави се и планинарством; главни и одговорни уредник часописа *Планинарски гласник*.

Штампао: *Кулјина књија љубави* (Београд, 2000); *Корабља* (Крушевац, 2005); *Маја светлосћи* (Београд, 2007).

Члан је удружења књижевника Србије.

ЗОРАН БАЈИЋ (1953)

Доктор социолошких наука

Др Зоран Бајић рођен је у Медвеђи код Трстеника 1953. године. Гимназију завршио у Врњачкој Бањи.

У Београду (1978) завршио Факултет политичких наука (био је студент генерације и добитник Октобарске награде), магистрирао (1985), а на истом факултету докторирао (1989), тезом: *Политичке реформе у социјалистичким земљама*. У Врњачкој Бањи радио у Гимназији и Угоститељско-туристичкој школи; Вишој машинској школи у Трстенику, од 1998. професор Више техничке школе за индустријски менаџмент у Крушевцу и доцент Факултета за трговину и банкарство „Јанићије и Даница Карић“ у Београду.

Под његовим просветно-педагошким руководством Угоститељско-туристичка школа стала је у ред најбољих школа ове врсте у Србији и као таква ушла у Пилот програм међународне асоцијације Karde 2.

Сарадник је неколико стручних листова и часописа.

Представио се књигама: *Марксизам и социјалистичко управљање*, 1988; *Савремена теорија схватања о револуционарној групној снази*, 1989; *Политичке реформе у социјалистичким земљама*, 1990; *Социологија: за студенте*, 1991, 1996; *Социологија*, Београд, 1999; *Социологија и критичко мишљење, подстицај, иновације, визија*, 2004; *Социологија*, Београд, 2008.

СТАНИМИР ЧАЈЕТИНАЦ (1953)

Доктор техничких наука

Др Станимир Чајетинац рођен је 1953. године у Дубљу, општина Трстеник, у сиромашној породици. Отац се бавио клесањем камена, као и већина људи тог краја, а мајка је била домаћица. Отац је рано оболео због камене прашине која настаје клесањем камена, што је лоше утицало на материјално стање и живот у породици.

Основну школу завршио у Попини. Као дете се истицао бистрином и интелигенцијом па је дуго година памћен као најбољи ђак школе.

Природно-математички смер гимназије завршио у Врњачкој Бањи одличним успехом, такође као један од најбољих. Редовно је учествовао на такмичењима ученика из области природних наука и постигао солидне резултате. Учење му не одузима много времена, па у току школовања помаже родитељима око пољопривредних радова.

Пошто је проценио да родитељи неће моћи да поднесу трошкове студија, током школовања у средњој школи пријавио се за стипендију коју је давао тадашњи Савезни секретаријат за народну одбрану.

Техничку војну академију копнене војске завршио је 1977. године у Загребу средњом оценом девет. Према тадашњим прописима, питомци који су завршили ТВА добијају чин потпоручника и стручни назив „дипломирани војни инжењер“ за одговарајућу техничку област.

У Армији стекао чин мајора.

Захваљујући резултатима оствареним током студија и контак-
тима које је одржавао са бившим професорима, после две године
рада у трупи, бива премештен у Војно Технички Институт (ВТИ),
где остаје следећих десет година. После почетког прилагођавања,
остварује запажене резултате, нарочито у развоју метода мерења.
У тиму стручњака који се бави физиком детонације, ради на ме-
рењу ултра кратких временских интервала и ултра високих при-
тисака, при чему ради на развоју сензора и метода мерења так-
вих величина.

Последипломске магистарске студије завршио на Електротех-
ничком факултету у Београду 1988. године, на смеру Аутоматско
управљање. Магистарску тезу са темом „Реализација самопode-
шавајућег регулатора за управљање једносмерним електромо-
тором“ урадио је и одбранио код ментора проф. др Срђана Стан-
ковића.

Непосредно пред разбијање СФРЈ долази до гашења војних
пројеката, промене атмосфере и статуса војних лица. Због тога, а
и због личних разлога (отац је умро, мајка остаје сама), напушта
ЈНА и рад у ВТИ-у и 1989. враћа се у Трстеник, где две године
ради на пословима пројектовања у Првој петолетки – Наменска
производња, Трстеник. У то доба почиње разбијање СФРЈ, суно-
врат привреде и тешко доба економске и политичке изолације.

Конкурише и бива примљен на посао асистента за предмете
Електротехника и Техника мерења на Машинском факултету у
Краљеву 1991. године. На том послу остаје до 2002. године, када
прелази на Вишу техничку машинску школу у Трстенику, где је
изабран за професора предмета Електротехника и Рачунарство и
програмирање. Ту и данас ради и предаје електротехнику и више
предмета из области рачунарства.

У току рада на Вишој школи (која 2007. године прелази у Ви-
соку школу) пријављује докторску дисертацију са темом „Прилог
развоју модела одлучивања за избор електропнеуматског управ-
љања“ на Факултету техничких наука у Новом Саду, код ментора
професора др Драгана Шешлије. Дисертацију је успешно одбра-
нио октобра 2012. године.

Служи се енглеским и руским језиком.

Бави се спортским риболовом и пчеларством.

Једно време је био и политички активан, па је у два наврата био председник Општинског одбора Демократске странке и одборник у Скупштини општине Трстеник.

Још као студент почео је са објављивањем стручних радова. До данас има око 60 научно стручних радова публикованих у часописима и саопштених на стручним скуповима у земљи и иностранству.

Објавио је 5 књига у коауторству са другим професорима.

РАДОШ БАЈИЋ (1953)

Глумац и режисер

Радосх Бајић је рођен у Медвеђи 1953. године. Основну школу завршио у родном селу, средњу музичку у Нишу. У Београду дипломирао на Академији за позориште, филм, радио и ТВ (1976).

Одиграо преко 50 разних улога у филмовима, ТВ серијама, драмама. Прву запажену улогу остварио као студент, улогом Недељка Чабриновића у филму *Сарајевски аџениџије* (1975). Следе значајне улоге у остварењима: *Радио вихор зове Анђелију*, *Партизанска ескадрила* (прославио се улогом Далибора, 1979), *Лед*, *Бановић Страхинја*, *На њушу за Каџанџу*, *Дезертиер*, *Држава мртвих...* Велику популарност донео му је лик Секуле, којег је глумио у филмовима *Секула и његове жене* (1986), *Секула се ојет жени* (1991).

Богату професионалну каријеру Радосха Бајића обележавају и ауторски (сценаристички и продуцентски) успеси – од монодраме *Лед* па до серије *Село јори, а баба се чешила*, аутор је, сценариста, бројних уметничких пројеката: *Ојкос*, *Дуел*, *Ој*, *Мораво*, *Траговима косовских јунака*, *Азбучник*, *На њушу за Каџанџу* и др.

По његовом сценарију урађен је филм и ТВ серија *Трећа срећа*, у режији Драгослава Лазића. Играо је, а био и продуцент. После тога долазе *Године које су њојели скакавци*, године добровољног изгнанства из јавности, јер се од њега захтевало неприхватљиво моралу.

Године 1994. почео да припрема сценарио за филм, који би режирао Живојин Жика Павловић, са којим је добро сарађивао („Дезертер“ и „Пут за Катангу“). Радни наслов тог новог филма био је „Сведок рата“. Ту ратну драму нису успели да пренесу на филмско платно, јер је Жика изненада умро, 1998. године. Наредне три године, том тексту није могао више да приђе, а поново му се вратио 2001. године. Октобра 2002. године Лордан Зафранић је прихватио да режира, а радни наслов филма је *Бела пшеница – Косово 1999*.

Трећа срећа (1995), са тематиком је шумадијског села, као и запажена ТВ серија *Село јори, а баба се чешља* (2007-2010), снимљена у његовом родном крају и околини, чији је аутор, у којој и глуми. Серија је постигла огромну гледаност.

Власник издавачке куће „Квит Подиум“, која је добитник три награде за издавачки подухват године.

Из те продукције је пројекат *Дневници* (у шест томова) Живојина Павловића и роман *Човек који је убио Краљевића Марка*, Љубомира Војића из Врњачке Бање. Припрема сценарио за филм „Одбрана Београда 1915. године“. Крајем 2013. на РТС почело приказивање његове серије „Равна Гора“.

Штампане књиге: *Дуел*, драма; *Ошкос*, драм. хроника; *Ој Мораво*, документарно-музичка серија; *Лед*, драма, Крушевац, Багдала, 1981.

ВЕРИЦА КАЛАНОВИЋ (1954)

Министар

Мр Верица Калановић, дипл. инжењер технологије, виши предавач Више техничке машинске школе у Трстенику, рођена је 19. јула 1954. године у Великој Дренови. Гимназију је завршила у Крушевцу, а Технолошко-металуршки факултет у Београду 1977. године. По завршетку студија одмах уписује последипломске студије на Катедри за органску хемијску технологију и завршава их 1980. године. Од 1980. године до 1993. године била је запослена у Фабрици зап-

тивки „Прва петолетка“ у Трстенику, на развојним пословима из области заптивања. Од 1993. године ради на Вишој техничкој машинској школи у Трстенику, као виши предавач за предмет Машински материјали.

Објавила је већи број радова из области заптивања и испитивања особина материјала.

Врло је активна у политичком животу Србије. Потпредседник је партије Уједињени региони Србије. Била је министар у влади Србије за регионални развој и планирање. Сада је посланик у Народној скупштини Републике Србије.

МИЛАН МИЛЕТИЋ (1954)

Полиџиколоџ, књижевник

Милан Милетић рођен је у Трстенику 1954. године.

У Трстенику завршио основну школу; Гимназију у Врњачкој Бањи, Факултет политичких наука у Београду (Одсек журналистика).

Живи у Трстенику.

Радио као новинар фабричког листа „Петолетка“, чији је био главни и одговорни уредник, потом уредник ТВ Трстеник и крушевачке РТК „Победа“. Сада је запошљен у Народном универзитету у Трстенику.

Писањем се бави још из ђачких дана. Пише и објављује прозу као и новинску књижевну критику („Багдала“ и друге периодиче публикације). Члан Удружења књижевника Србије.

До сада је штампао: *Људи из моје вароши*, приче (Трстеник, 1990); *Кожа као засџава*, роман (Београд, 1994); *Божија кућа* (Београд, 1997); *Укус ђошуде* (Крушевац, 2004).

Аутор је две запажене документарне тв серије „Увећање“ и „Записи из сивог дома“, а документарни филм „Век над тумбасом“ налази се у трајној кинотеци Европског документарног филма у Паризу.

Повремено ради као консултант за медије ОЕБС у Београду.

ДАНИЦА ДОДИЋ (1954)

Песникиња

Даница Додић рођена је у Милутовцу 1954. године. У Београду завршила Факултет политичких наука.

Члан Удружења књижевника Србије. Живи и ради у Паризу (од 1972). Члан Удружења српских писаца у дијаспори. Године 1998. освојила *Злаћни орфеј* у Франкфурту, као најбоља песникиња дијаспоре. Објављује у књижевној периодици:

Алманах Седмица, Сџиџ, Књижевне новине.

До сада је штампала: *Само сџих=Seuls les vers* (Београд, Нови Београд, 1998); *Париска свиџања=Les aubes parisiennes* (Београд, 2001); *Париска свиџања=Les aubes parisiennes*, 2. изд. (Београд, 2003); *Плаћно времена=La toile du temps* (Београд, 2005); *Плаћно времена=La toile du temps* (Смедерево, 2009).

БРАНИСЛАВ ПОПОВИЋ (1954)

Математичар

Др Бранислав Поповић рођен је у Зрењанину 1954. године. Детињство је провео у Трстенику. Природноматематички факултет у Београду, група математика, смер теоријска математика, завршио је 1978. године. Магистарске студије на истом факултету, смер нумеричка математика, завршио је 1988. године, просечном оценом 9,75.

Радио је, као професор, у Гимназији у Београду, Првој крагујевачкој гимназији и Природно-математичком факултету у Крагујевцу.

Бранислав је водио више семинара са програмима за стручно усавршавање у области математике, унапређења наставе и методике наставе.

Као председник Друштва математичара Србије организовао и водио више „округлих столова“. Учествовао је у неколико научних пројеката које је финансирало Министарство просвете. У скоро свим пројектима био је учесник, а у неким и координатор за математику.

Објавио је више од 10 научних, као и већи број стручних радова. Из области математике објавио је неколико уџбеника, радних свески и збирки задатака.

МИЛОВАН ВАСИЛИЋ (1955)

Научни саветник

Др Милован Василић рођен је 1955. године у Трстенику. Основну школу завршио у Трстенику, а гимназију у Врњачкој Бањи. У току школовања постигао је запажене резултате на републичком и савезном такмичењу из математике.

Природно-математички факултет, група физика, завршио у Београду, 1979. године. Магистрирао 1984. године у области гравитација и елементарне честице. Докторирао 1987. године на истом факултету и истој области. За научног сарадника изабран 1989. године, за вишег научног сарадника 1998, а за научног саветника 2004. године, што је и највеће звање у тој институцији. Запослио се у институту „Винча“ 1981. године, у лабораторији за теоријску физику, институт за нуклеарне науке.

Др Милован Василић је објавио око 40 научних радова који су публиковани у врхунским међународним часописима. На постдипломским студијама, од 1989. године, држао је курс опште теорије релативности. За изузетне научне резултате у области гравитације добио је награду од Института за физику Београд, 2004. године.

Сада ради у Институту за физику у Земуну, а живи у Београду.

МИОДРАГ ЈЕВТИЋ (1955)

Пуковник

Миодраг Јевтић рођен је 1955. године у Крагујевцу, где је завршио основно и средње образовање. Део детињства и младости провео у селима Доња Црнишава и Оџаци код Трстеника, завичају својих родитеља.

У Загребу је 1979. године завршио 22. класу Техничке војне академије, када је произведен у чин поручника ЈНА и звање

дипломираног војног машинског инжењера. Радио је у Книну, Задру, Крушевцу, Врању, Крагујевцу и Београду.

У Загребу је отпочео а у Београду завршио последипломске студије из области логистичког инжењерства. Успешно одбранио специјалистички рад на тему: „Планирање одржавања техничко материјалних средстава у здружено-тактичким јединицама применом дофтверског пакета Аргус“.

Као официр ЈНА, касније и Војске Србије, учествовао је у борбеним дејствима током 1991. и 1999. године. У својству члана преговарачког тима Генералштаба ЈНА учествовао је у преговорима око предислокације јединица са територије Хрватске. Писао је за недељник „Војска“, а његове коментаре објављивали су дневни листови „Политика“, „Вечерње новости“ и „Глас јавности“.

Успешно је обављао дужности начелника логистике у бригади и команди оперативног нивоа, начелника смера у средњој војној школи, начелника информатичке службе у Генералштабу Војске Србије и инспектора у Инспекторату одбране Министарства одбране.

Одликован је више пута. Током војне каријере ванредно унапређиван два пута и то: у чин потпуковника за изузетне заслуге у служби и пуковника због учињених дела.

Живи у Оцацима.

ДРАГАН МИЛАНОВИЋ (1955)

Професор медицинског факултета

Проф. др Драган Милановић од мајке Зорке и оца Александра рођен је 1955. године у Трстенику.

Основну школу завршио у Трстенику, гимназију у Врњачкој Бањи, а Медицински факултет у Београду.

Још као студент бавио се истраживањима. Са групом студената вршио истраживања у једном дечјем вртићу у Београду. За тај истраживачки рад добили су Октобарску награду град Београда.

Проф. др Драган Милановић магистрирао је и докторирао медицинске науке на Медицинском факултету у Београду.

Као педијатар радио у Дечјој клиници у Тиршовој улици у Београду. Једно време радио је и као професор Медицинског факултета у Београду. Сада ради на Универзитетској клиници Кардикс у Јужном Велсу.

Објавио је велики број научних радова.

Као истакнути дечји лекар учествовао је на великом броју научних скупова, где је подносио саопштења, а затим их и штампао.

ЗОРИЦА ПЕТРАШИНОВИЋ (1955)

Кардиолог

Др Зорица Петрашиновић рођена је у Мијајловцу.

Кардиолог на Интерној клиници у Београду. Докторирала на Београдском универзитету, 1999. године, тезом: *Процена функционалног стања миокарда код болесника после прележаног инфаркта помоћу фармаколошких стрес тестова и техника нуклеарне кардиологије* (84 стране).

Стручне и научне радове публикује у периодици: *Глас*, год. 391, бр. 46 (2002), бр. 48 (2005); *Балнеоклиматологија*, вол. 27, бр. 2 (2003), вол. 29, бр. 2 (2005); *Acta clinica*, вол. 6, бр. 1 (2006).

МИЛУТИН ЖИВКОВИЋ (1956)

Професор на високој школи

Др Милутин Живковић, дипл. маш. Инжењер, предавач Више техничке школе у Трстенику. Рођен је 1956. године у селу Тржац, општина Александровац (Жупски). Машинско-техничку школу је завршио у Трстенику, а Машински факултет 1980. године у Београду. Магистрирао је 2000. године на Техничком факултету у Чачку, Универзитета у Крагујевцу, смер мехатроника.

Докторирао на Техничком факултету у Чачку темом „Мехатронички системи за програмско напрезање металних конструкција“.

Радио је најпре у ФАП-у у Прибоју и Првој петолетки – АД „Хидраулика“ у Трстенику, а од 1993. је запослен у ПП „АМ-Хидраулик“ у Трстенику. Од 1999. године је ангажован на ВТМШ у Трстенику где је изабран у звање предавача за предмет Основи аутоматског управљања. Област интересовања су му пројектовање и оржавање хидрауличких и пнеуматских компоненти и система, где је користећи се мехатронским приступом решио низ конкретних инжењерских проблема. Стога је из наведене области објавио, као аутор или коаутор, више стручних и научних радова.

НЕБОЈША БРАДИЋ (1956)

Позоришни редитељ

Небојша Брадић је рођен 1956. године у Трстенику.

Основну школу и гимназију завршио у Крушевцу, Позоришну и радио режију на Академији за позориште и филм у Београду (1980).

Први ангажман остварује (1983) у Крушевачком позоришту као редитељ, потом уметнички директор, па управник. Из Крушевца одлази (1996) у Београд, где бива биран за управника Атељеа 212; управника Народног позоришта, па за управника Београдског драмског позоришта. Од 2008. до 2010. године министар културе и информисања Владе Србије.

У историји Крушевачког позоришта Брадић ће представљати оснивача савременог позоришта. За време његовог рада Крушевачко позориште израста у водеће позориште у земљи. Ту остварује значајне режије; међу бројним посебно се издвајају: „Обе шењак“ и „Сродство по оружју“ Борислава Пекића; „Мрешћење шарана“ Александра Поповића; Клаустрофобична комедија „Душана Ковачевића; „Жак или покорност“ Јонеска; „Лазар, велики кнез“ Звонимира Костића; „Дервиш и смрт“ Меше Селимовића; „Корени“ Добрице Ћосића; „Ђенерал Милан Недић“ Синише Ковачевића, а посебно „Проклета авлија“ Иве Андрића.

За време рада Брадић остварује и веома запажене режије у позориштима Србије и бивше Југославије: Београду, Нишу, Ужицу, Зајечару, Крагујевцу, Сомбору, Зрењанину, Новом Саду, Тузли, Пули. Веома је запажена и његова режија у Атини, где је у тамошњем позоришту режирао „Стаклену менажерију“ Тенеси Вилијамса.

На бројним позоришним фестивалима у земљи: Фестивал професионалних позоришта „Јоаким Вујић“, Стеријино позорје, као и Међународни фестивал у Босни и Херцеговини, Међународни фестивал у Истанбулу, Европски фестивал сценске игре, на којима су наступале представе које је режирао Брадић, освајане су бројне награде, а Брадић је добио више од двадесет значајних победничких фестивалских знамења. Објавио већи број стручних прилога у периодици и зборницима.

Често се појављује у дневној штампи и часописима, где пише о култури и стваралаштву.

ДРАГАН СТАНИЋ (1956)

Професор универзитета, књижевник

Др Драган Станић (појављује се као писац Иван Негришорац) рођен је у Трстенику 1956. године.

Основну школу учио у Сиригу (1962-1970), гимназију (1970-1974) и Филозофски факултет у Новом Саду (1974-1979). Драматург у Драмској редакцији Радио-Новог Сада (од 1985), асистент на Филозофском факултету у Нишу (1988-1995); секретар Матице српске (од 1995), професор на Филозофском факултету у Новом Саду, главни и одговорни уредник „Летописа Матице српске“.

Постао је познат по залагању за српски језик и ћирилично писмо. Тражи да заједница одреди: „шта је српски народ, који је његов идентитет, који је опсег његовог простирања“. Залаже се да језичка политика не сме бити србијанска, него свесрпска, да обухвати све српске просторе.

Пише прозу, поезију (аутор десетак веома запажених песничких књига) и књижевну критику; преводи с енглеског и руског.

Објављује у бројној периодици; у Летопису Матице српске даје приказе нових књига. Песме му превођене на словеначки, македонски, русински и румунски језик. Заступљен у неколико антологија српског песништва и песништва Војводине. Добитник награде „Горан“ за младе песнике (1981) и награде Друштва књижевника Војводине, за најбољу књигу године (1991), а за збирку „Потајник“ добио Змајеву награду Матице српске за најбољу песничку књигу објављену 2007. године; године 2011. добитник награде Жичка хрисовуља.

Магистрирао је 1991. године, докторирао 2003. године на Филозофском факултету у Београду, теза: „Лирика Јована Дучића“.

Говори енглески и руски, служи се немачким, француским, словеначким и македонским језиком.

Радио је у већем броју органа Матице српске, а 2012. године изабран за председника. Председник је Уређивачког одбора Српске енциклопедије од 2008. године.

У коауторству приредио више зборника радова о поезији.

До сада је штампао: *Абра Кадабра* (Нови Сад, 1990); *Хоџ* (Вршац, 1993); *Трула јабука* (Загреб, 1981); *Ракљар, желудац* (Београд, 1983); *Земљојис* (Нови Сад, 1986); *Тојло, хладно* (Београд, 1990); *Летишмације за бескућнике: српска неавангардна поезија: поезијички јединишћет и разлике* (Нови Сад, 1996), *Поштајник* (Београд, 2007); *Светионик*, 2010. добила три награде; *Видиш ли свице на небу*, 2006.

МИЛИЦА ТОДОРОВИЋ (1956)

Предавач на високој школи

Др Милица Тодоровић, виши предавач Више техничке машинске школе у Трстенику. Рођена је 14. децембра 1956. године у Рачи, где је завршила основну школу и гимназију. На Машинском факултету у Крагујевцу, на смеру за организацију и производњу, дипломирала је 1980. године. Последипломске магистарске студије, смер за примењену механику и машинске конструкције, завршила је 1992. године на Машинском факултету у Крагујевцу. По завр-

шетку факултета била запошљена у Заводима „Црвена Застава“ у Крагујевцу, а затим у ППТ „Наменска“ у Трстенику. Од 1987. године па до данас била је асистент, предавач и виши предавач на ВТМШ у Трстенику, на предметима Механика и Отпорност материјала.

На Машинском факултету у Краљеву докторирала 2010. године.

Написала је четири стручне књиге из области Механике: *Приручник из статистике*, 1994; *Графички радови из отпорности материјала – приручник* (Трстеник, 1999), као и неколико у ко-ауторству.

Објавила је пет стручних радова.

ЗОРИЦА МИЛАНОВИЋ (1958)

Анестезиолог

Др Зорица Зока (Милан) Милановић рођена је у Трстенику 1958. године.

Основну школу „Живадин Апостоловић“ и Гимназију завршила у Трстенику, медицински факултет у Београду 1982. године. Специјализирала анестезију. На Медицинском факултету у Београду магистрирала 1987, а докторирала 1995. године темом: *Рад подељен између клиничког рада (анестезиолог и интенивиста, највише за трансплације јетре) и академског рада (едуковање, испитивање и публиковање).*

Зорица је радила у Првој хируршкој клиници (1998-1999) као анестезиолог, а касније као шеф одељења анестезије, а на Институту за кардиоваскуларне болести на Дедињу (1999-2001) као анестезиолог.

На Медицинском факултету у Београду радила као асистент (1991-1995), доцент (1995-2001), ванредни професор (2001). Едуковала генерације анестезиолога у Београду, била организатор постдипломске наставе за анестезију, секретар Катедре и испитивач за студентски испит из хирургије и специјалистички испит из анестезије.

Прешла у Енглеску 2001. године где ради као консултант анестезиолог и почасни је доцент у St James' Hospital, Leeds.

У јесен 2012. године прелази у King's College Hospital, London, где ради у чувеном тиму за трансплантацију јетре.

Представник Србије у Европском удружењу анестезиолога и светском удружењу за малигну хипертермију (1999-2001).

Члан је организационог одбора многих конгреса.

Предаје студентима и специјализантима анестезије и испитује на испитима. Од 2005. године је шеф за истраживање у интезивној медицини у Leeds-у. „Visiting professor“ анестезије на медицинском факултету у Новом Саду.

Аутор је једне књиге публиковане у Америци (Cardiovascular diseases and Liver transplantation), 10 поглавља за медицинске књиге публикованих у Србији, Енглеској и Америци, 100 научних радова и учествовала је у изради око 100 апстракта изнесених на конгресима у свим деловима света.

Члан је уређивачког одбора неколико стручних часописа. Годишње ради ревизију 15 научних радова који се спремају за публикације у врхунским светским часописима.

Испитивач за европску диплому из Интезивне медицине (2007-2012). Предавач на конгресима широм света.

Од 2001. ради на размени медицинског особља између Србије и других земаља бивше Југославије и Енглеске, чиме помаже развој здравствених система у овим земљама. До сада организовала око 30 стручњака из Енглеске држи предавања и обилази здравствене установе Србије и око 20 лекара из Србије усмерава да посете здравствене центре у Великој Британији.

Спонзор неколико младих стручњака у Србији. Планира да оснује добротворну организацију за спонзорисање младих талената у медицини у Србији.

Као студент носилац је две награде за најбоље студентске радове на медицинском факултету.

Као ментор има два специјализанта који су победили на конгресима најбољим радовима (Београд и Шцајцарска). Њени студенти су два пута награђени за најбољи студентски рад из анестезије у Великој Британији.

Живи у Лондону.

ВЕСНА МИЛАНОВИЋ (1958)

Стручњак за модерни балет

Др Весна Милановић Миливојевић од мајке Зорке и оца Александра рођена је 1958. године у Трстенику.

Основну школу и Гимназију завршила у Трстенику. У Београду је завршила Молекуларну биологију на Природно-математичком факултету.

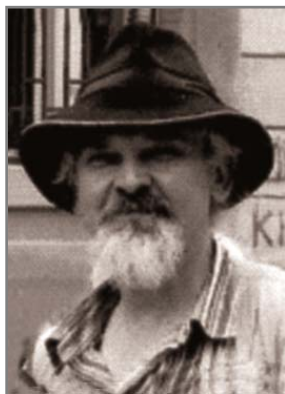
Још као девојчица заволела балет. Складни балетски покрети и игра била су њена преокупација и уз стално усавршавање, упоредо са биолошким дисциплинама. Наступала је и као члан неколико најуспешнијих ритмичких група.

Весна се после успешно завршених студија посветила изучавању модерног балета.

Проглашена је на завршној години за најбољег студента на групи за Молекуларну биологију.

Магистрирала и докторирала на темама из области модерног балета.

Ради на Универзитету „Сари“ у Гилфорду у Енглеској.

МИЛОШ МИЛОШЕВИЋ (1959)

Афористичар, писац за децу

Милош Милошевић Шика рођен је у Грабовцу 1959. године.

Живи и ствара у Грабовцу код Трстеника. Пише афоризме, хумористичку и сатиричну прозу, поезију, комедије и драме, играчке за децу, сонгове, као и поезију и прозу за децу. Аутор сценарија телевизијске серије за децу: *Приче са шавана*. Заступљен у антологијама. Уредник књига, писац рецензија, фотограф. Уредник: *Песничка јесен крај Мораве* од 2001-2003.

Члан Удружења драмских писаца и Удружења књижевника Србије. Добитник *Годишње награде за драмско стваралаштво Оштинине Трстеник*, за 2005. годину.

Штампао је: *Дуети*, 1994; *Перје и иверје*, 1995; *Чаролије из мале авлије* (Трстеник, 1996); *Ошкачена бајка: њозоришна игра за децу и њихова њозоришња* (Тс, 1998); *Смрти челичној анђела*, 1999; *Епијрами из мајареће клупе* (Тс, 2001); *Дашења и друге приче*, 1. изд. (Тс, 2002); *Хеј живојте : њесме о свему и свачему*, 1. изд. (Тс, 2003); *Зановешалице* (Тс, 2003); *Сенка : кратке приче* (Тс, 2004); *Како су се волеле две жабе* (Тс, 2005); *КИ – Лексикон народних њоређења ѡрстњеничкој краја* (Тс, 2009); *Сан и јава једној Милана* (Тс, 2009); *Бесни ѡеофило : комедија ѡ мојивима истњоимене ѡријовешке Бранислава Нушића* (Тс, 2010).

ВЕРОЉУБ ВУКАШИНОВИЋ (1959)

Песник

Верољуб Вукашиновић је рођен 1959. године у Доњем Дубичу. Основну школу завршио у родном месту, средњу школу у Трстенику, студије југословенске и опште књижевности на Филозофском факултету у Новом Саду.

Живи и ради у Трстенику, где је директор Народне библиотеке „Јефимија“.

Пише поезију коју објављује у периодици и књигама. Приредио: *Пред дверима* (избор из српске молитвене поезије, 2005); *Миодраг Ибровац и њејово доба* (зборник радова са библиографијом, 2012) са Марком Недићем уредио зборник о Добрици Ђосићу *Писац и историја* (2004).

Добитник песничких награда: *Милан Ракић*, *Печак вароши сремскокарловачке*, *Злајна сјруна*, *Кочићево ѡеро*, *Јефимијин вез*, *Србољуб Мишић*, *Кондир Косовке девојке*, *Змај Оћени Вук*, и престижног признања САНУ *Бранко Ђосић* за збирку песама „Изнад облака“, за коју је 2013. године добио и награду *Петровдански вијенац* у Калиновику, Република Српска.

Уредник је многих завичајних књига и уредник зборника „Са-времена српска проза“, који излази у Трстенику, поводом истоимене књижевне манифестације (24 броја).

Штампано му је више књига: *Чежња за вршом* (Београд, 1993); *Повесмо* (Нови Сад, 1995); *Како је шихо Госјоде* (Београд, 1999, 2000); *Ојроси, јајње бело* (Бања Лука, 2002); *Шумски буквар*; *Двери у лијама* (Рума, 2001); *Сјо јодина храма Свејне Тројице у*

Трстенику 1900-2000, уредник и коаутор (Трстеник, 2001); *Шумски буквар* (Ниш, 2003, Чачак, 2006); *Цветина недеља* (Београд, 2004); *Светлосћ у брдима* (Чачак, 2007 изабране песме); *Врџлар* (Крушевац, 2008); *Лице /песме/* (Краљево, 2009); *Мрмор мрамора*, (у коауторству) (Рашка, 2010); *Изнад облака* (2012).

ЗОРАН ОБРАДОВИЋ (1960)

Економиста

Мр Зоран Обрадовић је рођен је 1960. године у Врњачкој Бањи. Живео са родитељима у Угљареву. Основну и средњу економску школу завршио у Трстенику. Студије на економском факултету у Крагујевцу уписао 1979. године, а дипломирао 1983. године. Наредне године уписао последипломске студије – смер послова економија, а 1991. године успешно одбранио магистарски рад на тему: *„Контрола економичности пословања применом обрачуна по маргиналним трошковима“*, под менторством проф. др Николе Стевановића са Економског факултета у Београду.

Од 1984. године ради у „Првој петолетки“ Трстеник, у фабрици Наменске производње. Радио у служби економике. Године 1988. прешао у „Петолетку промет“ за шефа службе финансија, ликвидатуре и обрачуна ЛД. Од 1990. године радио на пословима директора сектора економике и рачуноводства у фабрици Хидраулике. Од фебрура до новембра 1991. године био директор предузећа „Заједнички послови“. Од новембра 1991. године до јуна 2001. радио на пословима помоћника генералног директора Петолетке за економику, финансије и нормативно правни развој.

Од јула 2001. године прелази са породицом да живи и ради у Београд, а запошљава се у Савезној Агенцији за санацију банака, на радном месту генералног директора банке у санацији. Ову активност Владе СРЈ финансира је Светска банка.

Октобра 2000. године изабран за професора по уговору о допунском раду, на Вишој школи за индустријски менаџмент из Крушевца на предмету „Пословна политика у индустријским предузећима“.

Био је активан члан следећих одбора: у Регионалној, Републичкој и Савезној Привредној комори; Одбор за банкарство и осигурање у Савезној и Републичкој привредној комори; Одбор за привредни систем ПКЈ; Одбор за индустрију у Регионалној привредној комори Краљево. Члан је Скупштине и Управног одбора Регионалне привредне коморе Краљево.

Био је члан Управног одбора и извршни директор петолеткиног предузећа „РРТ – INTERNACIONAL“ у Солуну. Предузеће је престало да ради увођењем санкција ЕУ.

ДАНИЛО ПЕТРАШИНОВИЋ (1960)

Асистент на факултету

Мр Данило Петрашиновић, из Брезовице, рођен је 26.08.1960. године у Врњачкој Бањи. Гимназију природно математичког смера завршио у Образовном центру „Прва петолетка“ у Трстенику 1979. године. Исте године је уписао и Машински факултет у Београду, а дипломирао 1984. године на групи за аерокосмонаутику са средњом оценом 8,99 и дипломским радом из Програчуна структура летелица оцењеним оценом 10. Запослен је као асистент на предмету „Чврстоћа летелица“. Магистрирао 1997. године темом „Фактори сигурности у процени века ваздухопловних конструкција“. У протеклом периоду учествовао у великом броју истраживачких пројеката у оквиру катедре за ваздухопловство, као и на катедри за железничко машинство. Тренутно је у фази завршетка докторске дисертације, са обимним експерименталним радом, под насловом „Утицај редоследа и нивоа оптерећења на заморни век елемената конструкције рамењаче крила авиона“.

Од избора у звање асистента Данило Петрашиновић са запаженим успехом одржава све видове вежби из предмета „Чврстоћа летелица“ као и на истом предмету у ВТВА у Жаркову, где држи вежбе и на предмету „Чврстоћа ваздухопловног наоружања“. Држао је вежбе и из предмета „Теорија еластичности“, „Аероеластичност“ и „Машински елементи“. Посебну пажњу у свом раду посвећује експерименталном раду, како са студентима тако и везано за сарадњу са привредом.

ЉИЉАНА ПРОКИЋ (1961)

Професор универзитетa

Др Љиљана Прокић рођена је 16. маја 1961. године у Трстенику, где је завршила основну и средњу школу.

Дипломирала је на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду на групи за Молекуларну биологију и физиологију. Последипломске студије на смеру Биофизика, Центра за мултидисциплинарне студије Универзитета у Београду завршила 2004. године одбранивши магистарску тезу под називом: *Ефекти биљних хормона Ca^{2+} и рН њихове интеракције са мембранама и улоом у регулацији отворености ситоминих ћелија*.

На Пољопривредном факултету Универзитета у Београду, а из области физиологије биљака је одбранила докторску дисертацију 2009. године под називом: *Механизми и реакције ситом у условима дејства стирених фактора*.

На Пољопривредном факултету на Катедри за агрохемију и физиологију биљака је запослена од 1991. године прво као технички сарадник, затим као стручни сарадник. Године 2005. је изабрана у звање асистента за предмет Физиологија биљака, а 2010. године за доцента за ужу научну област Физиологија гајених биљака. Учествовала је у извођењу теоријске и практичне наставе на основним студијама из предмета Физиологија биљака на Одсеку за ратарство, воћарство и виноградарство, мелиорације земљишта, заштита биља и прехранбених производа, хортикултуру и фитомедицину. Такође, учествује у извођењу наставе на дипломским академским и докторским студијама.

До сада је сама, као и у сарадњи са другим ауторима, објавила више од 80 научних радова у међународним и домаћим часописима са рецензијама, у зборницима радова са међународних и домаћих скупова. Године 2012. написала и објавила Практикум из физиологије биљака.

Завршила је PCR школу 1996. године на Биолошком факултету Универзитета у Београду. На 12. Конгресу Европске федерације биљних физиолога (FESPP) одржаном у Будимпешти 2000. године добила награду за младе истраживаче, а на последипломским

студијама 2002. године је добила стипендију од WUS (World University Service) из Аустрије. За потребе реализације пројекта „Ca²⁺, pH and plant hormones: interacion and effects on stomata“ (сарадња са Универзитетом у Lancaster-у финансирана од стране Академије наука Велике Британије) је боравила у Енглеској у току 2003. године. Боравила је у Енглеској на Универзитету у Lancaster-у и у току 2005. године. Учествовала у реализацији пројекта „Water Resource Strategies and Drought Alleviation in Western Balkan Agriculture – WATERWEB“ у оквиру кога је 2006. године боравила у Данској, који је финансиран од стране ЕУ за земље Западног Балкана (FW6 INCOWEB). Била је укључена у реализацију пројекта „A Centre for Sustainable Crop Water management – CROPWAT“, у оквиру којег је 2008. у Worighton-у (Велика Британија) била на курсу за Real Time RT PCR, а 2009. и 2010. је боравила и на Универзитету у Lancaster-у. Учествује и у реализацији више пројеката које финансира Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије, као и FP7-REGPOT пројекта (Advanced Research in Agricultural and food sciences at Faculty of Agriculture University of Belgrade) који финансира ЕУ.

Члан је Друштва за физиологију биљака Србије (ДФБС), Друштва за експерименталну биологију (SEB) и Федерације европских друштава за биљну физиологију (FESPB).

ГОРДАНА ТОПЛИЧИЋ-ЂУРЧИЋ (1961)

Доктор техничких наука, доцент

Др Гордана Топличич-Ђурчић је рођена 1961. године у Трстенику, од мајке Разуменке и оца Александра Топличича.

Основну школу „Чајка“ завршила у Трстенику, као носилац Вукове дипломе. У том периоду активно учествовала у раду Фотокино секције.

Гимназију Слободан Пенезић Крцун, природно математички смер, завршила у Врњачкој Бањи, као носилац диплома „Никола Тесла“ и „Михаило Петровић Алас“.

Грађевински факултет у Нишу, смер за високоградњу, уписала школске 1980/81. године. На првој години студија награђена Повељом Универзитета у Нишу и значком, за најбољи успех. На другој години студија радила као демонстратор на Грађевинским материјалима I. Поводом двадесет пет година рада Грађевинског факултета у Нишу, додељена јој је *Повеља са значком* за допринос развоју Грађевинског факултета.

Поводом Дана Универзитета у Нишу додељена јој је Повеља као најбољем дипломираном студенту Грађевинског факултета и награда ручни сат за најбољи успех постигнут школске 1986/87. године, када је дипломирала на Грађевинском факултету, на одсеку високоградња.

Магистарске студије уписала школске 1987/88 на Грађевинском факултету у Нишу, област: Конструкције, смер: Бетонске конструкције.

Радни однос засновала 1988. године, на одређено време, у својству приправника сарадника на научно истраживачком пројекту у Институту за грађевинарство и архитектуру Грађевинског факултета у Нишу.

Током рада у Институту Гордана је била ангажована на изради стручних пројеката. У звање асистента приправника за предмете Грађевински материјали и Техничка механика именована 1989. године..

Закључно са јануаром 1993. године положила све испите на последипломским студијама, са просечном оценом 10. По истеку рада на одређено време у својству асистента приправника била је распоређена на радно место стручног сарадника Института Грађевинског факултета у Нишу.

Магистарски рад под називом: „Утицај времена мешања и времена уграђивања свежег бетона на механичке чврстоће бетона“ одбранила 1996. године на Грађевинском факултету Универзитета у Нишу и тиме стекла звање магистра техничких наука.

За сарадника у звању асистента за предмете Грађевински материјали и Грађевински материјали I и II изабрана 1997. године.

Докторску дисертацију под називом: „Утицај физичко механичких карактеристика различитих врста дробљеног минералног агрегата на својства бетона са посебним освртом на чврстоћу“

одбранила 2009. године на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу и тиме стекла звање доктора техничких наука.

У звање доцента изабрана 2009. године.

Активно учествује у раду Института Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, где се налази на дужности шефа акредитоване Лабораторије за грађевинске материјале од стране АТС. Уједно је и заменик представника руководства за квалитет.

Члан Комисије за стандарде и сродне документе КС У104 из области Бетон и бетонски производи Републике Србије.

Члан управног одбора Друштва за испитивање и истраживање материјала и конструкција Србије.

Добитник плакете за изузетна остварења у области истраживања материјала за најбољу докторску дисертацију у периоду 2008. до 2011, која јој је додељена на конгресу Друштва за испитивање и истраживање материјала и конструкција Србије 2011. године. Била је члан редакционог одбора часописа Материјали и конструкције ДИМКС.

Члан у више организационих одбора Међународних симпозијума као и едитор зборника радова PhIDAC 2012.

Аутор и коаутор великог броја радова.

ДРАГИША БИНИЋ (1961)

Спортиста

Драгиша Бинић рођен је у Голубовцу 1962. године.

Фудбал је почео да игра за ФК у Доњој Омашници. Прочуо се да је у Општинској фудбалској лиги Трстеник на утакмицама давао по 4 гола. Одмах га је узео ФК „Напредак“ из Крушевца.

Шутирао је веома јако, из места и трка, обема ногама, веома прецизно и јако главом. Био је веома брз, агресиван, продоран, давао и припремао голове.

Из Напретка прешао у Раднички из Ниша. Играо је за омладинску репрезентацију Југославије у Сингапуру (турнир) и том приликом проглашен за најбољег фудбалера тог великог турнира.

После четири године из Радничког прелази 1985. године у Црвену Звезду. На великим дербијима проглашаван је за најбољег играча. Подједнако успешно играо на месту бека и крила. Са Црвеном звездом 1991. године освојио интерконтинентални куп.

После Црвне звезде играо је у Чехословачкој за Славију из Прага. Касније се вратио и постао спортски радник.

ВЕСНА М. ПАВЕЛКИЋ (1961)

Професор универзитета

Др Весна М. Павелкић (рођена Павловић), рођена је 20. марта 1961. године у Крагујевцу.

Основну школу завршила у Трстенику, а гимназију у Београду. На Природно-математичком факултету у Београду, одсек за физичку хемију, дипломирала 1985. године.

Специјалистичке студије из области спектрометрије и физичке хемије плазме примњене у биохемији (фотохемија биоошких активних молекула) завршила на Факултету за физичку хемију и одбранила тезу са насловом: *Примена селективнох хемијских метода у одређивању активности холинестеразе* 1987. године. Стекла звање специјалисте електрохемије и физичке хемије плазме.

Последиломске студије из области нуклеарне и радијационе хемије на истом факултету завршила одбраном магистарске тезе са насловом: *Неутронска радиографија узорака са прелазно ланким елементима помоћу извора ²⁵²Cf* и 1993. године стекла звање магистра физичкохемијских наука.

Одбраном докторске дисертације на Факултету за Физичку хемију из области биофизичке хемије са насловом: *Утицај Al^{3+} јона на термалну стабилност пепсиногена: кинетички и термодинамички аспекти*, 2006. године, стекла академско звање доктора наука.

Досадашњи избор у научна звања: Истраживач сарадник, 1996. године (Институт за општу и физичку хемију, Београд); Истраживач сарадник (реизбор), 2000. године (Институт за нуклеарне науке – Винча); Истраживач сарадник (реизбор), 2004. године (Институт за нуклеарне науке – Винча); Научни сарадник, 2007. године (Институт за нуклеарне науке – Винча); Научни сарадник (реизбор), 2012. године (Факултет за физичку хемију Универзитета у Београду).

Радила је на Институту за физику (1988-1995), Центру за примењену и експерименталну физику; Институту за општу и физичку хемију (1995-1999), Лабораторији за термохемију – микрокалориметрија – у звању истраживача сарадника; ИИН Винча (1999-2008), Лабораторији за физичку хемију – у звању истраживача сарадника/научног сарадника; Институту „Кирило Савић“ а.д. Београд (2008) – у звању научног сарадника; у периоду од 2009-2013. године на радном месту директора „Истраживачко развојног центра за хемију, технологију и металургију“; од августа 2013. године на радном месту Саветника генералног директора за научноистраживачки рад и развој.

Члан Научног већа Института „Кирило Савић“ а.д. Београд.

Учествовала је на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, у пет пројеката из своје струке.

Члан Друштва физикохемичара Србије, Српског хемијског друштва и Друштва биофизичара Србије.

Своје радове, у коауторству са колегама, објавила је 13 радова у међународним часописима.

Др Весна М. Павелкић објавила је у коауторству 8 радова у зборницима радова – међународне конференције.

ВЕРОСЛАВА ЈОВАНОВИЋ (1961)

Песникиња

Верослава Јовановић рођена је у Пољни 1961. године. Основну школу завршила у Милутовцу, средњу у Трстенику. Радила у Културно-просветној заједници Трстеник до 2013. године

Пише поезију. Објављује у текућој периодици (*Јефимија*, *Бајгала...*). Била је и секретар редакције Часописа за књижевност уметност и духовност *Јефимија* у Трстенику.

Члан Удружења књижевника Србије. Штампала: *Несанишће* (Београд, 1995); *Ројовија* (Београд, 1996); *Чесница од месечине* (Београд, 1999). Добитница је „Песничке повеље“ на међународној културној манифестацији „Соколица“ у Звечану 2010. године
Живи у Трстенику.

ДРАГАНА ИГЊАТОВИЋ РИСТИЋ (1962)
Професор универзитета

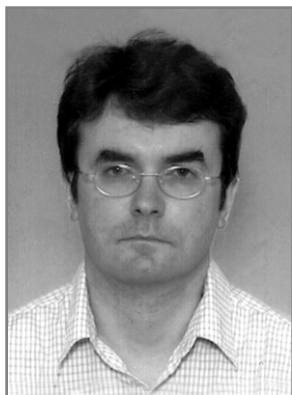
Др Драгана Игњатовић Ристић рођена је 1962. године у Трстенику.

Медицински факултет завршила у Београду. Радила у медицинском центру у Горњем Милановцу од 1988. године. Од 1990. ради у Клиничком болничком центру на Психијатријској клиници у Крагујевцу као директор и као ванредни професор на Медицинском факултету у Крагујевцу.

Магистрирала на Медицинском факултету у Београду (1994), темом: *Психијатрија развојној доба*, где је и докторирала (2000) темом: *Психолошке карактеристике адолесцената оболелих од шећерне болести и утицај стреса на контролу шећерне болести*. Аутор је и коаутор више десетина стручних и научних радова. Директор Психијатријске клинике КБЦ у Крагујевцу (од маја 2001), а сада је (од 2005) начелник одељења Ургентне психијатрије. Говори енглески. Живи у Крагујевцу. Из своје специјалности урадила научне и клиничке пројекте, чији је организатор био Медицински факултет у Крагујевцу, а наручилац УНИЦЕФ и други, више од 10 научних приказа.

Учествовала на великом броју семинара и саветовања у иностранству (Аустрија, САД, Енглеска, Италија). Члан уредништва Медицинског часописа САД, подружница Крагујевац.

Проф. др Драгана Игњатовић Ристић публиковала је више од 50 радова у домаћим и страним индексираним часописима. Аутор две књиге. Аутор поглавља у пет стручних књига.

ЗОРАН ТОМИЋ (1963),
Доктор хемијских наука

Др Зоран Д. Томић је рођен 1963. године у Трстенику, где је завршио основну и средњу школу. Дипломирао на Природно-математичком факултету у Београду, Одсек за хемију, 1989. године.

Магистрирао 1994. године на Хемијском факултету Универзитета у Београду, темом

Структурни транс ефекти карбоксилне групе аминокислотних хелата на дужину Co-NO₂ везе у кобалт (III) комплексима.

Докторску дисертацију *Анализа фактора који утичу на стереохемију бакар (II) комплекса* одбранио на Природно-математичком факултету Универзитета у Новом Саду, 2005. године.

Од 1989. године запослен у Институту за нуклеарне науке „Винча“ у Београду, где од 2006. године ради као виши научни саветник.

Био је на стручном усавршавању (2000. и 2001. године) у Институту за кристалографију у Берлину (Institut für Chemie und Biochemie – Kristallographie, Freie Universität Berlin). Као гостујући истраживач борао је (2005. године) на Тексас АМ Универзитету у Сједињеним Америчким Државама (Texas A&M University), где је радио на примени метода теоријске хемије у симулацији хемијских процеса.

Научним радом бави се у области примене рачунара у моделирању хемијских процеса, као и одређивањем структура чврстих материјала методом рендгенске анализе.

Као истраживач учествује на пројектима Министарства науке Републике Србије од 1990. године, у оквиру активности везаних за примену метода структурне хемије у проучавању својстава органо-металних и органских једињења.

НЕНАД ПЕТРОВИЋ (1963)

Џез музичар

Ненад Петровић је рођен у Трстенику 1963. године. Завршио је Средњу музичку школу „Јосип Славенски“ у Београду (1981) и Џез академију у Грацу (1989). Радио као члан Плесног оркестра РТВ Сарајево (1982-1985), Плесног оркестра РТВ Љубљана (1985), „Квинтета Душка Гојковића“ (1984), „Квартета Доналда Фагема“ у Грацу; оснивач и члан „Квартета Ненада Петровића“ (од 1986); оснивач, члан и композитор групе „Кампус Караван“ (од 1993); оснивач састава „Fuuk solution“.

Студијски музичар на око 50 ЛП плоча и 20 трајних снимака за Радио Београд.

Наступао у београдским џез клубовима; гостовао у Аустрији и Италији; учествовао на џез фестивалима у Загребу, Новом Саду, Бледу. Свирао на бројним концертима рок и џез састава, од којих стотину са „Бајагом и Инструкторима“; аутор музике за представу „Руски брак – америчка романса“ (1992) и за филм „Милош Бајић“. Добитник бројних награда и признања.

ГОРАН МИХАЈЛОВИЋ (1963)

Професор на високој школи

Мр Горан Михајловић рођен је 24. септембра 1963. године у Трстенику, где је завршио основну и средњу школу. Дипломирао је на Техничком факултету у Чачку, на машинском одсеку, смер производно машинство.

Последипломске студије уписао 1992. године, такође на ТФ у Чачку, а магистарску тезу одбранио у јуну 1995. Од 1986. године до 1995. био је у сталном радном односу у ИХП „Прва петолетка“, ДД „Кочна техника“ у Трстенику.

Од децембра 1995. запослен је на ВТМШ у Трстенику, где је изабран најпре у звање предавача, а потом и вишег предавача за предмет Машински елементи са основама конструисања. Објавио је 16 стручних радова из области машинских елемената и машинских система, а учествовао је у једном научно истраживачком пројекту, који је финансирало Министарство за науку Републике Србије.

Члан је Одбора Народне скупштине Републике Србије. Један од уредника монографије: *40 година рада и развоја ВТМШ у Трстенику*.

Политички је врло активан. Председник Одбора Српске радикалне странке у Трстенику, а у прошлом сазиву (2009) био је посланик у Народној скупштини Републике Србије.

ГОРАН МИОДРАГОВИЋ (1964)

Професор на високој школи

Мр Горан Миодраговић рођен је 3. новембра 1964. године у Трстенику, од оца Ранка и мајке Слободанке. Основну школу „Живадин Апостоловић“ завршио у Трстенику, средњу школу (Образовни центар) у Трстенику. Машински факултет уписује у Београду, одељење у Краљеву (ООУР-4 Машинског факултета у Београду). Студије завршио у року и дипломирао просечном оценом 8,47. Остаје 1991. године да ради на факултету у Краљеву као асистент. Године 2001. магистрира на Машинском факултету у Београду темом: *Планирање техно-лошких процеса за ковачницу ЦИМ прегузећа*.

Горан је активно укључен у политички живот, изабран је за одборника СО Трстеник. Године 2004. био је кандидат за председника општине Трстеник.

Године 2008. прихвата дужност директора Народног универзитета у Трстенику. На тој дужности остаје до јула 2012. године. Као директор Народног универзитета успео да успостави успешну сарадњу са школама, институцијама, удружењима и друштвима у области културе и образовања. Од јула 2012. године радио је као управник Центра за образовање на Народног универзитету у Трстенику. Те године прелази да ради у Високу машинско техничку школу, као предавач сарадник.

САША МАРКОВИЋ (1964)

Доктор техничких наука

Др Саша Д. Марковић рођен је у Пожаревцу 1964. године.

Пореклом из Лопаша. У Трстенику, где је живео са родитељима, завршио основну школу и гимназију.

Као ученик основне и средње школе има више освојених првих места на републичким и савезним такмичењима из математике, физике и хемије.

Уписао Машински факултет у Београду 1984, дипломирао 1989. на Групи за аеро-космотехнику. На Катедри за механику Машинског факултета у Београду радио као асистент-приправник (1990-1993), асистент (1993-1996) и доцент (1996-2001). Од 2001. запослен је у ЕУНЕТ-у, водећем интернет провајдеру на овим просторима као извршни директор.

Магистрирао на Машинском факултету у Београду 1993. године тезом *Аутоматско формирање диференцијалних једначина кретања крућих тела у аналитичком облику*; докторирао на истом факултету 1996. тезом *Аутоматско формирање диференцијалних једначина кретања система крућих тела у општем случају са применом на техничке објекте*.

До сада објавио више ауторских и коауторских научних радова и три збирке задатака из области механике, као и четрдесетак популарних текстова из области науке и технике за „Време“ и „Политику“.

Штампане су му књиге: *Збирка задатака из теорије осцилација*, (у коаут. са Александром Обрадовићем), Београд, Народна књига, 1996; *Збирка задатака из динамике тачке*, (у коаут. са групом аутора), Бг, Универзитет, 1997; *Збирка задатака из динамике система*, (у коаут. са групом аутора), Бг, Универзитет, 1999; *Збирка задатака из динамике*, (у коаут. са групом аутора), Бг, Машински факултет Универзитета, 2001 (2. издање, 2004, издање 3, 2007).

БОЈАН ЂОРЂЕВИЋ (1965)

Књижевни историчар

Др Бојан Ђорђевић рођен је у Трстенику 1965. године.

Основну и средњу школу завршио у Трстенику, студије Југословенске књижевности и општу књижевност на Филолошком факултету у Београду (1989). Магистрирао 1994, докторирао 2003. године.

Од 1995. године ради у Институту за књижевност и уметност у Београду (од 2003. године је у звању научног сарадника). Од 2003. године гостујући професор на Филозофском факултету у Нишу, на Катедри за српски језик и књижевност. Посебно се бави историјом књи-

живности ренесансе и барока, као и културном историјом Срба. Један од уредника Зборника Матице српске за књижевност и језик. Сарадник на пројекту израде Српског библиографског речника Матице српске.

Приређивач, коаутор у књигама и зборницима, сарадник периодичних публикација: *Театрон*, *Књижевност и језик*, *Браћинство*, *Прилози за књижевност и језик, историју и фолклор*, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, *Књижевна историја* (...).

Штампане књиге: *Бора Станковић: Кошћана (фототипско 1. издање)*, приредио, Београд, 1995; *Летопис културног живота Србије под окупацијом 1941-1944*, Београд, 2001; *Никола Налешковић – дубровачки писац XVI века*, Београд, 2005; *Српска култура под окупацијом*, Београд, 2008.

МАРИНА КАРИЋ (1965)

Предавач на високој школи

Мр Марина Карић (рођена Антић) рођена је у Округлици 1965. године.

Основну школу је завршила у Почевини, а средњу школу природно техничке струке у Трстенику 1984. године. Студије завршила 1989. године на Машинском факултету у Краљеву, Универзитета у Београду, смер производно машинство. Последипломске студије завршила 1999. године

на Машинском факултету у Краљеву, смер Термоенергетска постројења.

Радила као асистент на Машинском факултету у Краљеву. Од 1999. предавач на Вишој техничкој машинској школи у Трстенику. У току 1989. и 1990. радила је у „Првој петолетки“ на радном месту конструктора вентила, а период 1990-1999. провела на Машинском факултету у Краљеву, као асистент-приправник за предмете Термодинамика и Конструкција технолошких постројења.

Од 1999. године ради као предавач на ВТМШ у Трстенику за предмете Физика и Механика I - Статика. Објавила је 6 стручних радова и учествовала у неколико научно-истраживачких пројеката.

ВЕСНА МИЛОШЕВИЋ-МИТИЋ (1965)

Доктор техничких наука

Др Весна Милошевић-Митић рођена је 25. јуна 1965. године у Трстенику.

Основну школу завршила у Трстенику и посебан успех показала освајањем првих места на савезним такмичењима из математике и хемије. Средњу школу завршила одличним успехом на математичко-техничком смеру.

Машински факултет у Београду уписала 1984. године и дипломирала 1989. године на смеру Аутоматско управљање, са просечном оценом током студија 9,81 и оценом 10 на дипломском раду. Награђена је од стране Универзитета у Београду као најбољи дипломирани студент генерације школске 1988/89.

Последипломске студије на Машинском факултету у Београду, смер Отпорност конструкција, уписала 1989. године. Магистарску тезу под насловом „Утицај покретних извора топлоте на поља температуре, напона и деформације танке плоче“ одбранила је 1992. године.

Докторску тезу „Електро-магнетно-термоеластични ефекти у металним плочастим елементима“ одбранила је 1997. године на Машинском факултету у Београду. По позиву, тезу је 17. јуна 1997. године излагала и на Ecole Polytechnique у Паризу, где је током јуна 1997. била гост Laboratoire de Mécanique des Solides.

Од 1990. ради на Машинском факултету у Београду, на Катедри за Отпорност конструкција. За доцента изабрана 1997, за ванредног професора 2003, а за редовног професора 2011. године. Држи наставу из предмета Отпорност материјала, Основи отпорности конструкција, Теорија еластичности и Метода коначних елемената. Говори енглески. Активно се бави и развојним и истраживачким пословима. У оквиру научно-истраживачке делатности аутор је или коаутор великог броја научних и стручних радова објављених у научним и стручним часописима и изложених на конгресима и научним скуповима у земљи и иностранству.

Објавила је: Магнето-термоеластично савијање танких плоча, (1999); Поставке чврстоће конструкција, (2002), као коаутор; Numerical and experimental diagnostics of the behavior of the palletpack machine, Section in Monography Machine Design 2008, ADEKO, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad (2008), ко-аутор; The Analysis of the stress-state in constructions in exploitation, Tenth International Fracture Mechanics Summer School – IFMASS 10, Zlatibor 2008; Monography „Fundamentals of fracture mechanics and structural integrity assessment methods“ Belgrade (2009), коаутор.

Са колегама и научним радницима објавила је 9 научних радова. У часописима националног значаја, у коауторству, објавила 8 научних радова. Учествовала је на великом броју скупова међународног значаја (око 24), у земљи и иностранству. За исте скупове у коауторству са научним радницима подношени су радови у виду саопштења и штампана у целини.

На скуповима националног значаја, такође у коауторству, поднето је и штампано 10 радова.

Радила је на техничкој реализацији десетак пројеката студија, патената и елабората за потребе великих фирми, термо електрана и железнице.

За потребе Министарства за науку и животну средину, сама или са колегама са Универзитета, учествовала у 11 националних научних пројеката и на неколико међународних пројеката.

ВИШЕСЛАВ СИМИЋ (1965)

Политиколог, писац

Др Вишеслав Симић је рођен у Трстенику, 1965. године. Основну и средњу школу завршио у родном граду. Основне студије започео на Факултету политичких наука у Београду, смер за Међународну политику, а окончао их на Универзитету државе Колорадо, у Болдеру, као специјалиста за Средњу и Источну Европу.

Магистрирао је на Институту Хозе Ортега и Гасет, у Мадриду, као специјалиста за Међународну сарадњу и Друштвену одго-

ворност корпорација. Вишеслав је докторирао на Школи за државну администрацију и управу универзитетског образовног система Teknolohiko de Monterey, у Мексику, тезом „Приватизација у косовском протекторату Уједињених нација од 1999. до 2008.“

Радио је као сарадник америчког Стејт департмента, Уједињених нација, дипломатских представништава разних земаља у САД, и великог броја вашингтонских и њујоршких института у вези са питањима Балкана, а нарочито Србије и српства.

Био је члан тима иследника Хашког трибунала који је радио на прикупљању доказа о злочинима босанско-херцеговачких Хрвата и Муслимана над Србима из села Брадина, заточених у концентрационом логору Челебићи – првом случају пред тим Трибуналом у коме је признато да су Срби били жртве грађанског рата у Босни и Херцеговини током рушења Југославије

Ван САД, радио је као менаџер хуманитарних пројеката и пројеката друштвеног опоравка и развоја, као директор хуманитарних организација у Русији и Грузији, и као саветник разних корпорација у вези са пројектима друштвене одговорности и међународних послова у Аргентини, Бразилу, Уругвају, Перуу, и другим земљама Латинске Америке.

Од 2010. је професор на Факултету за право и међународне односе универзитета El Teknolohiko de Monterey у Сиудад-де-Мехику, где предаје предмете: Историја Северне Америке, Анализа савремене Северне Америке, Религије и глобализација, Политичка анализа и стратегија, Геополитика, и Управљање пројектима друштвене обнове и развоја.

Вишеслав је тренер универзитетског дебатног/говорничког клуба чији чланови су међу најбољим говорницима у свету и на енглеском и на шпанском језику.

Објавио је неколико књижевних дела међу којима су и: *Зайис Даниловој ученика, и грује љриче* (награда Српске књижевне задруге „Душан Баранин“ 2001. године за најбољи историјски роман), и *Who is he?* (двојезична збирка поезије, објављена у Буенос Аиресу).

Објављује запажене аналитичке чланке о друштве-нополитичкој ситуацији у Србији и на Балкану на интернет страницама удружења у српској дијаспори.

Члан је Удружења књижевника Србије, и Северно-америчког удружења за српске студије.

Говори енглески, руски и шпански.

ВЕРА ПЕТРОВИЋ (1965)

Професор на високој школи

Др Вера Петровић је рођена у Трстенику 1965. године.

Дипломирала на Смеру за аутоматско управљање Војнотехничког факултета у Загребу (1988). Магистрирала (2002) у Центру за мултидисциплинарни студије у Београду, докторирала на Техничком факултету у Чачку (2007).

Објавила више од 30 радова у домаћим и иностраним часописима из области електронике и рачунарства. Аутор је шест уџбеника за високо образовање.

Проректор на Високој школи електротехнике и рачунарства струковних студија у Београду.

Објављене књиге: *Основи информатике и рачунарства*, Београд, 2008; *Основи информатике и рачунарства II*, Београд, 2009; *Управљање у реалном времену : приручник за програмабилне логичке контролере*, Београд, 2009; *Диелектрична керамика магнезијум-титанања*, Београд, 2009; *Електротехнички материјал и компоненти : приручник*, Београд, 2010.

АЛЕКСАНДАР ЛАЗАРЕВИЋ (1965)

Магистар електротехнике

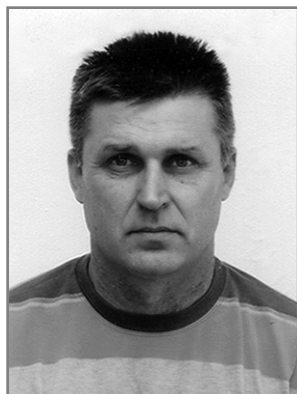
Мр Александар Лазаревић рођен је у Трстенику 21. новембра 1965. године.

Основну школу „Живадин Апостолић“ завршио у Трстенику и средњу школу математичко-техничког смера у Трстенику. Носилац дипломе „Вук Караџић“. Дипломирао је 1990. године на Војно-техничком факултету у Загребу, смер индустријска

електроника и стекао звање дипломирани инжењер електронике. Магистрирао 2001. године електронику на Електронском факултету у Нишу магистарском тезом *Пројектовање конфигурабилној индустријској контролера базираној на микроконтролеру PIC16F877*.

Радио је у „Првој петолети“ у Трстенику, Индустријска електроника у развоју и пројектовању и у Војно-техничкој школи у Крушевцу као професор.

Живи у Трстенику.

МИЛАН РАДОВИЋ (1966)

Иноватор

Милан Владана Радовић рођен је 1966. године.

Основну школу завршио у Почковини, а школу за металостругара у Трстенику.

Постао је познати иноватор. Урадио веoma успешне конструкције за пластенике. Пустио у рад машину за прераду амбалаже до сада највећег израђеног капацитета. Ради на производњи преса. У производњи машина за калемаре са више операција одједном – реже калеме, прска заштитном чорбом и окопава.

Конструисао аутоматски уређај за сечење метлица (реса) кукуруза, ради укрштања, оплодње и селекције, коју су откупили Руси. Усавршио је везачицу за трску. Произвео је машину за прање шаргарепе 10-15 тона на час (2012), а сада припрема машину за прање целера са листом.

У току је конструкција машине за сечење пелцера за воћне саднице.

Пошто је још млад очекује се да ће својим изумима дати велики допринос техничким унапређењима, јер већ их има неколико у раду.

МИРЈАНА ВУКОМАНОВИЋ (1967)

Филмски режисер

Мирјана Вукомановић је рођена у Трстенику 1967. године.

Члан Удружења филмских уметника Србије. Самостални уметник. Академију уметности, Одсек режија, завршила у Новом Саду.

Режирала више од 30 филмова, документарних и ТВ филмова, реклама и неколико позоришних представа: *Три леша дана*; *Постер и вез*; *Код вечитих славине*; *Тиховање*; *О ћушању*; *Небо на земљи*; *Јанос Алтмајер*; *Страх од лешилице*; *Љубав*; *Свети Сава*; *Мауџхаузен*; *Похвала светоме кнезу Лазару*; *Небо изнад мога трага*. Представе – Бекет: *Кораци* – Уљуљанка, 1988; Ф. Ведеркинд: *Лулу*, 1989.

Награде за филм: *Три леша дана*; Југословенски кандидат за награду „Оскар“, 1997; Grand Prix Југословенски филмски фестивал, Херцег Нови, 1997; FIPRESCI, Награда критике, Југословенски филмски фестивал, Херцег Нови, 1997; Grand Prix за најбољи филм, Фестивал европског филма ПАНОРАМА, Атина, 1997; FIPRESCI за најбољи филм, Фестивал источноевропског филма COTTBUS, Немачка, 1997; Награда за најбољу женску улогу (Мирјана Јоковић), Фестивал источноевропског филма COTTBUS, 1997; Grand prix за најбољи филм, Интернационални филмски фестивал, Бања Лука, 1997; *Сребрни виџез*, Фестивал словенских и православних земаља, Русија, 1997; FIPRESCI, Награда критике за најбољи сценарио (Гордан Мухић), Фестивал филмског сценарија, Врњачка Бања, 1997; *Царица Теодора*, за најбољу женску улогу (Мирјана Јоковић), Фестивал глумачких остварења, Ниш, 1997; Grand Prix, Мојковац, 1997; Најбоља женска улога (Мирјана Јоковић), Мојковац, 1997; Најбоља мушка улога (Петар Краљ), Мојковац, 1997; ТВ филм *Код вечитих славине*: кандидат за награду ЕМИ, 1995; Награда за најбоље адаптирано књижевно дело, Фестивал филмског сценарија, Врњачка Бања, 1995. Филм *Тиховање*: Велика златна медаља за најбољи документарни филм, 39. фестивал југословенског документарног филма, Београд; Grand prix, „Фест“, Златибор, 1993.

Као дете за своје филмове добила многобројне награде, од чега 9 Grand prix на фестивалима дечјег филма у претходној Југославији, као и награду УНЕСКО у Паризу, за филм *Постер и вез*, 1982.

Од 2000. године живи у Њујорку. Тренутно ради на документарном филму и серији „Free speech zone“.

БИСЕРА ЈЕВТИЋ (1968)

Педагог

Др Бисера С. Јевтић рођена је 7. фебруара 1968. године у Алексинцу.

Детињство је провела у Трстенику, где има кућу у којој живи са породицом. Педагошку академију за наставника разредне наставе завршила у Крушевцу 1988. године. На Одсеку за педагогију Филозофског факултета у Приштини дипломирала 1997. године. На истом факултету магистрирала

2000. године и стекла назив магистра педагошких наука.

Докторирала тезом докторске дисертације *Метода њосћења и сиречавања у моралном васпитању деце и младих*, 2006. године на Филозофском факултету у Новом Саду.

Стручне и научне радове објављује у стручним часописима и периодичној штампи (више од 70 библиографских јединица).

Учесник научних скупова и међународних конференција. Дугогодишњи учитељ, школски надзорник за разредну наставу при Министарству просвете и спорта, професор педагогије на Вишој школи за образовање васпитача у Крушевцу.

Оснивач и председник Друштва учитеља у Трстенику. Члан ИО Савеза учитеља Републике Србије. Аутор монографије: „Образовање у схватањима Доситеја“.

Др Бисера Јевтић је у звању ванредног професора за педагошку групу предмета на Филозофском факултету Универитета у Нишу. Од 2010. године управник је Департмана за педагогију и управник центра за педагошка истраживања на Филозофском факултету у Нишу.

„Изазови социјално-педагошких делатности“ (2011), „Педагогија и моралност“ (2012).

Своје стручне радове са међународних скупова објављивала је у већем броју европских држава у зборницима и часописима међународног значаја.

Аутор је шест акредитованих семинара за стручно усавршавање васпитача, наставника и стручних сарадника организованих од стране Завода за унапређење образовања и васпитања, као и четири међународна пројекта у Републици Српској и Републици Хрватској.

Почасни је члан Хрватског педагошког друштва од 2008. године.

Творац је модула социјалног педагога на дипломским академским студијама Филозофског факултета у Нишу.

НЕБОЈША ЂУРОВИЋ (1968)

Доктор техничких наука

Др Небојша Ђуровић рођен је 1968. у Трстенику, где је завршио осмогодишњу и средњу школу. Машински факултет Универзитета у Београду завршио јуна 1993. године на Катедри за аутоматско управљање, средњом оценом 9,55. На истом факултету је магистрирао 2000. године на Катедри за аутоматско управљање, са средњом оценом 10,00.

Докторирао на Машинском факултету Универзитета у Београду 2010. године, на Катедри за индустријски инжењеринг.

У току основне и средње школе учествовао је на такмичењима свих нивоа из математике и физике, укључујући републичка и савезна и заузимао висока места.

Радну каријеру започео септембра 1993. године у Индустрији хидраулике и пнеуматике „Прва петолетка“ Инжењеринг у Београду. Радио је као водећи пројектант и менаџер пројекта до јула 2002. године. Радио је на пројектима: Преливна поља на брани Al Vanda, Мароко; Улазни затварачи на хидроелектрани Tis Abay II Етиопија; Брана Agios Dimitros и тунел Evinos Mornos у систему водоснабдевања Атине и Ранзирне локомотиве у металуршким комбинатима у Русији...

Од јула 2002. до априла 2011. ради на месту заменика генералног директора у Заводу за израду новчаница и кованог новца, Топчидер, Народна банка Србије. Ради на развоју нових производа од концептуалне анализе, R&D, пилот пројекта до mass roll-out; бави се инвестицијама, оптимизацијом ресурса, позиционирањем на тржишту, планирањем (финансија, набавка, производња...), структурном организацијом компаније, увођењем стандарда, а посебно за сигурносну штампу и производњу докумената.

Радио на пројектима: нова српска лична е-карта, нови српски е-пасош, нова српска е-саобраћајна дозвола, нова српска рс возачка дозвола, нове акцизне маркице, маркице за лекове, нове српске регистарске таблице, извоз новчаница и кованог новца у земље Африке и Централне Америке...

Учествовао је на међународним конференцијама из области сигурности штампе, производње новчаница и докумената. Предавања држао 4 пута на тим конференцијама на највишем нивоу.

ВЛАДИМИР ЈУГОВИЋ (1969)
Сиорџиста

Владимир Југовић је рођен у Милутовцу 1969. године. Поникао је у пионирском тиму ФК „Полет“ из Милутовца. Ту је запажен у пионирској екипи као изразити таленат.

Редак је случај као овај са Југовићем, да се један велики клуб, у овом случају Црвена звезда, заинтересује за неафирмисаног младог фудбалера и одведе га у своје младе екипне категорије. Ово говори о Југовићевом таленту, али и стручном оку тренера Црвене звезде.

Југовић се брзо афирмисао као фудбалер. Успешно је играо за Црвену звезду и репрезентацију. Он је најтрофејнији српски фудбалер.

Поред Црвене звезде успешно је играо и за: Сампдорију, Јувентус, Лацио, Интер (Италија), Атлетико (Шпанија), Монако (Француска), Адмиру (Аустрија). Он је једини фудбалер из Србије који је два пута био клупски првак Европе, са Црвеном звездом и Јувентусом.

И сада је успешан у вођењу великих клубова.

ДРАГАНА ФИЛИПОВИЋ (1969)

Доктор биохемије

Др Драгана М. Филиповић је рођена 1969. године у Трстенику, Република Србија. Основну и средњу школу завршила је у Трстенику. Школске 1987/1988 године, уписала је студије на Хемијском факултету Природно Математичког факултета у Београду, Катедра за биохемију, где је дипломирала 1992. године. Научно-истраживачку активност је започела 1. новембра 1996 године, када се запослила у Лабораторији за молекуларну биологију и ендокринологију, Института за нуклеарне науке „Винча“, Универзитета у Београду, где и сада ради на радном месту вишег научног сарадника. Магистарски рад под називом: „Утицај ултразвука на густу фракцију беланца јајета“ је одбранила 2000. године на Катедри за биохемију Хемијског факултета, Универзитета у Београду. На истом факултету, 2006. године, је одбранила докторску дисертацију под називом „Нивои биомаркера неуроендокриног стреса у мозгу и јетри хронично, акутно и комбиновано стресираних лабораторијских животиња“.

Своју научно-истраживачку активност је усмерила на изучавање молекуларних механизма деловања хроничног стреса на настанак депресије и утицај фармаколошких супстанци. Као студент докторских студија, у периоду од 2002-2006, своје научно усавршавање је проширила у оквиру студијских боравака на Институту Јожеф Штефан у Љубљани и Институту за патофизиологију Медицинског факултета, Универзитета у Љубљани, Словенија, као добитник неколико престижних стипендија у трајању од по три месеца (FEBS, CMEPIUS, IBRO) и једногодишње стипендије AD-Futura Словенија. Као добитник шестомесечне DAAD и десетомесечне Басилеус постдокторске стипендије, др Филиповић се усавршавала у области неуробиологије депресије на Институту за ментално здравље у Манхајму и Макс-Планк Институту за психијатрију у Минхену, Немачка. Такође треба поменути да је др Филиповић до сада добитник 7 међународних награда за учествовање на конгресима од стране европског друштва за биохемију (FEBS) и међународног и словеначког друштва

за неуронауке (IBRO и Sinapsa). Руководилац је групе неуро-биологија депресије у Институту „Винча“, где су до сада из научно-истраживачке активности проистекли резултати објавље-ни у 22 рада објављених у међународним научним часописима и цитирани од стране других аутора 124 пута.

Др Филиповић је члан DAAD Комисије за избор кандидата Републике Србије за доделу магистарских/мастер студија Савезне Републике Немачке у оквиру природних наука од 2011. године. Члан је Биохемијског друштва Србије, Друштва за неуро-науке Србије, европског друштва за биохемију (FEBS) и сло-веначког друштва за неуронауке Синапса. Говори словеначки, енглески и немачки (средњи ниво) језик.

Поред ангажовања и рада на пројектима финансираних од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, др Филиповић учешћем у израдама мастер теза и докторских дисертација, као и непосредном сарадњом и уво-ђењем младих истраживача у научно-истраживачки рад, активно учествује у образовању и формирању научних кадрова.

МИЛАН ЂУРОВИЋ (1970)

Доктор техничких наука

Др Милан Ђуровић рођен је 1970. године у Трстенику, где је завршио осмогодишњу и средњу школу. Машински факултет Уни-верзитета у Београду је завршио 1994. годи-не на Катедри за аутоматско управљање, средњом оценом 9,77.

На истом факултету је магистрирао 1999. године са средњом оценом 10,00 са тезом: „Робустичност стабилности неких класа система са чистим временским кашњењем“.

Докторирао 2007. на Институту за флуидну технику на Техничком универзитету у Дрездену, у Немачкој, тезом: „Energie-sparende Antriebssysteme für die Antriebshydraulik mobiler Arbeitsmaschinen – Elektrohydraulisches Flow Matching“ (Енергетски штедљиви погонски системи за радну хидраулику мобилних радних машина – Електрохидраулички Flow Matching).

У току основне и средње школе учествовао је на такмичењима свих нивоа из математике и физике, укључујући републичка и савезна и заузимао висока места. Био проглашен за ученика генерације у основној и средњој школи, као и студента генерације на Машинском факултету у Београду.

Радну каријеру започео је 1995. године на Машинском факултету Универзитета у Београду, као асистент на Катедри за машинске елементе, а касније наставио као асистент на Катедри за аутоматско управљање. На Машинском факултету радио до јуна 1999. године. Године 1999. запослио се у Институту за флуидну технику Техничког универзитета у Дрездену у Немачкој у својству научног сарадника и радио до 2005. године. У 2005. је почео да ради као инжењер развоја са тежиштем на електрохидраулици, у фирми Bosh Rexroth AG у Schwieberdingen-у. Од 2012. године у истој фирми ради као вођа развоја за електричну актуаторику за мобилне вентиле.

Објавио је више стручних и научних радова на разним семинарима у Немачкој и ван ње, у немачким и другим ино-страним стручним часописима, укључујући и часопис *Öilhydra-ulik und Pneumatik*. Дисертација му је објављена код Shaker Verlag 2007. године.

ВЛАДЕТА ЈЕВРЕМОВИЋ (1970)

Предавач на високој школи

Др Владета Јевремовић, предавач ВТМШ у Трстенику, рођен је 22. децембра 1970. године у Крушевцу. Живи у Белој Води. Основну школу завршио у Коњуху, а средњу машинску школу у Крушевцу. На ВТМШ у Трстенику уписао се 1990. године и исту завршио 1992. године. Након тога наставио студије на Техничком факултету „Михајло Пупин“ у Зрењанину, на коме је дипломирао 1995. и стекао звање дипломирани инжењер за развој. Исте године уписао је последипломске студије на Катедри за организационе науке, а магистарску тезу *„Упоредна анализа полова класичних машинских инжењера и систем инжење-*

ра“ одбранио 1997. године. У периоду 1995-1997. био је у сталном радном односу у ИМК „14. октобар“ у Крушевцу.

Докторирао 2007. године.

Од 1. децембра 1997. ради као стручни сарадник на Катедри за хидраулику и пнеуматику на ВТМШ у Трстенику, да би почетком школске 1999/2000. године био изабран за предавача за предмет Основи хидраулика и пнеуматике, док је почетком школске 2000/2001. године изабран за предавача за предмет Техничко цртање са нацртном геометријом.

ДРАГОСЛАВ МИЛЕНКОВИЋ (1971)

Интернаиста – ендокринолоџ

Др Драгослав Миленковић је рођен 1971. године у Трстенику. Основну школу завршио у родном месту Страгари, од V до VIII разреда ОШ „Моша Пијаде“ у Великој Дренови. Средњу школу, биолошки смер, завршио у Трстенику одличним успехом.

Медицински факултет у Нишу уписао 1991, а дипломирао на истом факултету 1997. године. Исте године почиње да ради на месту професора средње медицинске школе у Крушевцу. По обављеном лекарском стажу положио је државни испит за доктора медицине.

Магистарске студије из микробиологије са имунологијом и специјализацију из интерне медицине уписао септембра 1997. године, а септембра 2000. године одбранио магистарску тезу под називом: *Ешерихија коли и инфекције урогениталног шпракша дијабетичара*. Јануара 2001. положио је специјалистички испит из интерне медицине, од када и ради као интерниста на интерном одељењу Здравственог центра у Крушевцу.

Бави се нааучноистраживачким радом још од студентских дана. Аутор је и коаутор многих научних радова и чланака. Активно учествује у раду секција Српског лекарског друштва, подружнице Крушевац.

Има 18 ауторских и коауторских стручних и научних радова објављених у земљи и иностранству. Најважнији радови из научне области из које је и тема докторске дисертације су: Миленковић Д, Стиљковић М.: The presence of the diabetes foot syn-

drome on the territory of municipality of Krusevac: Acta Medica Medianae Naiss 2002, number 1, 63-67; Миленковић Д., Стиљковић М.: Level of the diabetes patients knoweledge about the diabetes foot syndrome: Acta Medica Medianae Naiss 2002, number 2 69-72; Миленковић Д., Стиљковић М., Милојевић С.: Синдром дијабетесног стопала као хронична компликација diabetes mellitusa: Praxis Medica, volume 30, number 3-4, year 2001, 43-46.; Бошковић М., Венечанин М., Стевановић В., Ковачевић Д., Миленковић Д.: Значај артеријске хипертензије и хипертриглицеридије у асимптоматском облику diabetes mellitusa, стручна конференција опште медицине Србије 30. 09. - 04. 10. 2001, 219-220.; Пелемис М. Богданов М. Миленковић Д. Лавадиновић И.: Treatement of bacterial infections in atiens with diabetes mellitus. О антибиотицима YU ISSN 1997, 58-64.

Докторска дисертација Драгослава Миленковића под насловом *Профилактика и медикаментозна терапија синдрома дијабетеског стопала* је оригиналан и самосталан научни рад из области медицинске науке и представља примењену студију са савременим истраживачким поступком. Тема дисертације одобрена је априла 2001. године од стране Одбора за докторате МФ у Нишу.

Дана 27. децембра 2004. године успешно је одбранио докторску дисертацију, а 2009. године успешно завршио ужу специјализацију из ендокринологије и стекао звање др сци мед Драгослав Миленковић интерниста-ендокринолог.

Као цењени стручњак има сталне позиве и држи предавања у земљи и иностранству.

ВЕСНА ЕГЕРИЋ (1971)

Књижевница

Мр Весна Егерић рођена је у Трстенику 1971. године.

Гимназију завршила у Сремским Карловцима. На Филозофском факултету у Новом Саду дипломирала на Одсеку за енглески језик, где је и магистрирала темом *Шекспирове драме у кријици Милана Богдановића*.

Пише песме, приповетке, драме. Преводи (углавном поезију) са енглеског, пише књижевне критике.

Приређивач књига. Заступљена у књизи *Савремена српска драма*, аутора Момчила Ковачевића (Београд, 2006, 2008).

Објављује у периодици: *Књижевност*, *Повеља*, *Бајдала*, *Свеске*, *ЛМС*, *Unus mundus*, *Злаћина треда*, *Луча*, *Трај*.

Добитница награда *Ћамил Сијарић* (за збирку прича *У далеком, тамном олегалу*), *Стражилово* (за збирку песама *Пролећни њсалми*).

Живи и ради у Новом Саду.

Штампане књиге: *О свему што те чека* (Нови Сад, 1987); *У далеком, тамном олегалу* (Плевља, 1994); *Песме са језера* (Сремски Карловци, 1995); *Изабране њесме Вилијема Блејка*, (препев) (Врбас, 1997); *Бајрон у Венецији* (Нови Сад, 2001); *Азур и злаћо* (Бања Лука – Београд, 2002); *Сунчеве кочије* (Нови Сад, 2004); *Свилени вео* (Ниш, 2005); *Свадба у Кани* (Нови Сад, 2006); *Словенске слике* (Сремски Карловци, 2006); *Лејла Јелена* Београд, Савремена српска драма број 26, 2006; *Унућрашњи вид*, 1. издање (Трстеник, 2007); *Пролећни њсалми*, (Сремски Карловци, 2008); *Анџолоџија виџторијанске њоезије* (приредила и препевала, Нови Сад, 2008); *Весела Енџлеска* (Београд, 2008); *Светлост срца* (Нови Сад, 2009).

ЈАСМИНА КНЕЖЕВИЋ (1972)

Доктор биотехничких наука

Др Јасмина (Божидара) Кнежевић је рођена 5. фебруара 1972. године у селу Глободеру, општина Крушевац. Основну школу завршила у месту рођења, а средњу школу усмереног образовања, лабораторијски техничар за биологију у Трстенику. Током школовања кроз основно и усмерено образовање постигла веома завидне резултате.

По завршетку средње школе 1990. године, започиње студирање на Пољопривредном факултету Београдског Универзитета, на одсеку за ратарство, а исти завршила у предвиђеном року.

Године 1999. засновала је радни однос на Пољопривредном факултету Универзитета у Приштини, на радном месту стручног сарадника.

На Пољопривредном факултету Универзитета у Приштини уписала специјалистичке студије на групи: Агротехнологија стрних жита, 2000. године. Специјалистички рад, под насловом: „Истраживање мерфолошких и биолошких особина важнијих сорти јарог јечма“ одбранила 2001. године чиме је стекла стручни назив – Специјалиста агротехнологије стрних жита.

Магистарску тезу, под насловом: *Ефекат минералне исхране азотом на композиције приноса и технолошке особине зрна јарог пивског јечма* одбранила 2005. године и стекла академски назив – магистар биотехничких наука, образовни профил – екологија и агротехника жита.

Године 2003. је изабрана у звање Асистента на радном месту сарадника на предмету Крмно биље.

Докторску дисертацију, под насловом: *Квалитет и хранљива вредност силаже у зависности од удела луцерке, јежевице, кукурузне прекрује и инокуланата*, одбранила 2009. године и тиме стекла научни назив - доктор биотехничких наука.

Године 2010. др Јасмина Б. Кнежевић је изабрана у звање доцента на Пољопривредном факултету Универзитета у Приштини, за ужу научну област Ратарство, на предмету Посебно ратарство. Године 2006. изабрана у звање истраживач сарадник Научног већа института за истраживање у пољопривреди „Србија“.

Године 2007. на XII научно-стручном саветовању агронома Републике Српске, под називом: „Научна подршка развојној стратегији пољопривреде Републике Српске“, освојила је другу награду у ратарско-повртарској (постер) секцији. Награђен је њен рад под насловом: „Ефекат минералне исхране азотом на продуктивне елементе класа јарог пивског јечма“.

Одлуком Сената Универзитета у Приштини од 13. децембра 2012. године, а на предлог ННВ-а Пољопривредног факултета Универзитета у Приштини, изабрана је за члана Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета Универзитета у Приштини.

Др Јасмина Б. Кнежевић је у ауторству и коауторству објавила више научних и стручних радова, у међународним, као и водећим националним часописима, учествовала на домаћим и међународним и научним скуповима, на скуповима националног значаја из области ратарске производње, као и радове објављене у листи часописа у оквиру пројекта KOBSON.

Публиковала је практикум, под називом: „Посебно ратарско-индустријско и крмно биље“.

Ученик је већег броја пројеката реализованих од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, као што су: Иновациони пројекат (2005), под насловом: „Резервни протеини семена поуздани маркери за идентификацију сорти и предвиђање технолошког квалитета бр. ИОП6-8152Б“; Технолошки пројекат (2006), под насловом: „Стрна жита – оплемењавање и напредна технологија у циљу побољшања приноса и квалитета хране – ТР6893.Б“; Технолошки пројекат (1. април 2008. – 31. март 2011), под насловом: „Изучавање генотипа стрних жита и оплемењавање на побољшању родности, квалитета и адаптивне способности (ТР20097)-2008“; НХТР Република Србија (2011-2014), под насловом: „Изучавање генетичке основе побољшања приноса и квалитета стрних жита у различитим еколошким условима – ТР31092“ и Пројекат у сарадњи са Норвешким институтом у Ослу: 09-1548, 332160 UÅ „Research, education and knoweledge transfer promoting entepreneurship in sustainable use od pasturelandgrazing“ ORAGRIC, Norwegian University of Life Sciences (UMB), Department of International Enviroment and Developement Studies, Address: Po Box 5003, 1432 Aas, Norway „programme in Higher Education, Research and Developement (HERD) in the Western Balkans: HERD/Agriculture“.

Говори енглески и служи се грчким језиком.

ДАНИЈЕЛА ЋОНИЋ (1973)

Доцент медицинског факултета

Др Данијела Ћонић рођена је 1973. године у Горњем Рибнику.

Завршила основну и средњу школу, а 1992. године уписала Медицински факултет у Београду који је завршила 1998. године. Последиломске студије на Медицинском факултету (група клиника и примењена анатомија) завршила 2000. године.

Магистарски рад под називом „Морфолошке карактеристике на скелету као показатељи индивидуалне старости у моменту смрти“ одбранила је 2003. године.

Докторску дисертацију под називом „Варијације спољашње морфологије и унутрашње структуре проксималног окрајка фемура зависно од старости и пола индицидуе“, на Медицинском факултету Универзитета у Београду, одбранила 2009. године. Године 2010. изабрана у звање доцента за предмет Анатомија на Медицинском факултету у Београду.

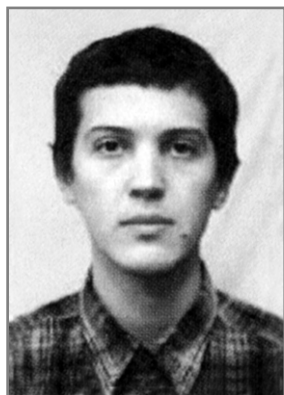
Члан је неколико професионалних организација: Српског лекарског друштва, Друштва анатома Југославије, Југословенског антрополошког друштва и Српског антрополошког друштва.

Данијела је са колегама, у коауторству, објавила у часописима (од 2003-2013. године) 33 рада.

Учествовала је на националним и међународним скуповима 8 пута и са тих скупова објавила радове подношењем извештаја у зборницима (саопштењима са скупова).

У периоду од 1999-2012. године учествовала је на изради 6 пројеката.

Данијела Ђонић је у коауторству објавила Приручник „Практични атлас централног нервног система“, Батајница, 2001. године.

АНДРЕЈ ЧИКАЛА (1976)

Bajap

Мр Андреј Чикала рођен је 1976. у Зрењанину. Одрастао у Трстенику, а његов отац Александар се, такође бави сликарством и један је од активних чланова „Клуба ликовних стваралаца“ Трстеник. После Гимназије у Трстенику дипломирао и магистрирао вајарство на Факултету уметности у Приштини, код професора Зорана Каралејића. Године 2005. уписао Теолошки факултет у Новом Саду.

Радио као асистент на Факултету ликовних уметности у Приштини 2000-2001. године. У периоду од септембра 2001. до јуна 2003. водио дечију уметничку радионицу Школа креативности. Тренутно у свом атељеу надгледа уметнички развој талентоване деце, која постижу изванредне резултате на републичком нивоу.

Осим вајарства, бави се сликањем, графичким дизајном, видео радовима, инсталацијама...

Живи и ради у Трстенику.

Реализоване скулптуре у простору: „Откуда ратови међу нама?“ у Врњачкој Бањи, 2004. и Споменик Војиславу Танкосићу у Трстенику 2005.

Добитник је великог броја награда, признања, откупа и учесник више ликовних колонија.

СЛОБОДАН ПЕТРИЋ (1976-2006)

Мајистар техничких наука

Мр Слободан Петрић рођен је у Крушевцу 1976. године. Основну и средњу школу завршио у Трстенику (био ђак генерације и носилац Вукове дипломе). На Машинском факултету у Београду дипломирао (2000), пре рока, оценом десет, на смеру Машинске конструкције и механизација. Дипломски рад му је оцењен као најбољи на Универзитету у Београду (добрио годишњу награду Привредне коморе Београда). Магистрирао на Машинском факултету у Београду, Смер машинске конструкције и механизација, тезом *Динамика ужејиној механизма за дизање сиреле роџора* (2006).

Најпре је радио као истраживач-таленат за научно истраживачки рад при Институту за Механизацију Машинског факултета у Београду (2001-2002), потом је асистент на Катедри за Механику на Машинском факултету (2002-2006). У области научно-истраживачког рада објавио „Determination of the maximum span of the urea removal skcraper boom“. VII ICMFMDI, Belgrade, 2002. У оквиру АЉУИТ програма стекао три међународне дипломе.

Магистарски рад: *Прилој вишедимензионалном истраживању и оптимизацији хидрауличне аксијално-клијне пумпе домаћеј борбені авиона са аспектиј зајреминској сирейена искоришћења и буке.*

Десет научно-стручних радова на домаћим и иностраним стручним скуповима из области хидрауличних система.

Већи број пројеката из хидрауличних система у ИХП „Прва петолетка“ – АД Инжењеринг, Београд

Умро је 2006. године.

Слободан је био секретар Катедре за механику Машинског факултета. Са професорима Машинског факултета учествовао на међународним научним конференцијама, сарађивао у стручним часописима. Пројектом области технолошког развоја Министарства за науку и заштиту животне средине обавио истраживања *Унапређење перформанси појонских система ројторних батера* (Машински факултет, Београд, 2005). Учествовао у за привреду значајним пројектима: *Машински пројекат изведеног стања једношине дизалице...са електричним појоном дизања шерећа* (са групом истраживача), Машински факултет, Београд, 2001; *Пројекат носећих елемената за подизање реактора R-201 у ХИП „Азотара“ Панчево*, (са групом истраживача), Машински факултет, Београд, 2001; *Пројекат санације и реконструкције обрине илаш-форме ројторног батера TAKRAF SRs...*, (са групом истраживача), Машински факултет, Београд, 2005.

Такође је, са групом професора за потребе Министарства за науку, радио на истраживању великих радних машина.

СТЕВАН ЂАКОВИЋ (1976)

Председник општине

Стеван Ђаковић је рођен у Оџацима 1976. године. Завршио је правни факултет.

Радни однос по завршеним студијама засновао у Центру за социјални рад. Сада ради на правним пословима у Електродистрибуцији Крушевац, погон у Трстенику.

Као припадник Демократске странке биран је и обавио функцију председника Општине Трстеник у једном мандату (2008-2012).

Са ове функције подржавао рад спортских клубова и културно уметничких друштава.

Председник је Окружног одбора Демократске странке и председник Одбора ДС за општину Трстеник.

ГОРАН НАСТИЋ (1976)

Магистар електротехничких наука

Мр Горан Настић рођен је 1976. године у Крушевцу. У Трстенику је завршио основну и средњу техничку школу 1995. године. Технички факултет у Чачку Универзитета у Крагујевцу, завршио 2003. године, дипломиравши на смеру индустријске електроенергетике оценом десет.

На последипломским студијама (2011. године) одбранио магистарску тезу под називом: *Значај системско холистичкој пристоји за наставак процеса реформе електроенергетског сектора у Србији.*

Запошљен је 2004. године у Електродистрибуцији Трстеник, после тога у ЕД Краљево Погон Врњачка Бања, затим у ЕД Крушевац Погон Александравац где је радио до јула 2013. године, када је распоређен у Погон Трстеник, на послове водећег инжењера за енергетику. Сада је директор Погона Трстеник.

Има сертификате за учешће на међународним конференцијама LEM и МА (2009), Универзитет Нови Сад, АНТ и М (2010), Универзитет Нови Сад и LEM и МА (2011), Универзитет Београд.

Године 2009. добио лиценце за одговорног извођача радова и одговорног пројектанта.

ТИЈАНА САВИЋ ТОТ (1950)

Стручњак у области менаџмента

Др Тијана Савић Тот рођена је 1979. године у Крушевцу. Основну школу завршила у Трстенику, 1994. године, као и гимназију „Вук Караџић“, друштвено језички смер, 1998. године. Факултет за предузетни менаџмент „Браћа Карић“ завршила 2002. године у Новом Саду, као студент генерације. На истом факултету магистрирала 2007. године

темом: „Пријем запослених као елеменат менаџмента људских ресурса у привредним субјектима Расинског округа“, са оценом 10. На факултету техничких наука у Новом саду, 2012. године, пријавила је израду доктората.

Тијана је у радном односу од 1999. године.

На факултет за менаџмент у Новом Саду, као асистент у настави, примљена је 2005. године. Радила је и у Средњој пословној менаџерској школи у Сремским Карловцима. Од 2013. године ради на Факултету за менаџмент у Сремским Карловцима, као уредник часописа „Доба знања“.

Објавила је 22 стручна рада који су припремани као саопштења о резултатима истраживачких пројеката наручених од факултета или Секретаријата за науку Војводине.

Служи се енглеским језиком који користи у стручним радовима.

НАДА САРИЋ (1980)

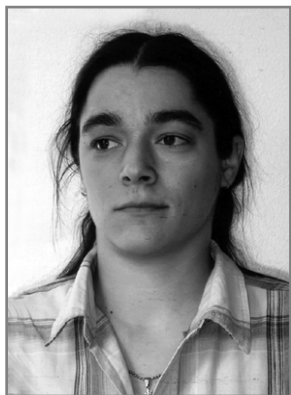
Спортисткиња

Нада Сарић је рођена у Трстенику. Спорт почела да се бави у Трстенику, у Карате клубу „Прва петолетка“. Карате почела да тренира у својој седмој години. Пет година наступала за КК „Књаз Милош“ из Аранђеловца, који је био европски и светски првак, као и за „Црвену Звезду“ у фудбалу.

У Београду студирала Факултет за физичку културу и Спортску Академију, а у Трстенику се вратила 2002. године, у свој матични клуб.

Тренира вршњаке, старије и млађе од себе, у обе категорије. Успела Клуб да доведе до самог врха у земљи.

Као члан Карате репрезентације државе на Европском шампионату освојила златну медаљу (2004), а то је било први пут у историји овог спорта. На Европском првенству у Норвешкој, освојила две бронзане медаље у појединачној и екипној конкуренцији међу сениорима.

СОЊА З. ЋОРЋЕВИЋ (1977)

Доктор биолошких наука

Др Соња Ћорђевић рођена је 10. априла 1977. године у Београду. Основну школу учила у Трстенику. Године 1992. уписала Гимназију „Вук Караџић“ у Трстенику.

Уписала основне студије на Биолошком факултету Универзитета у Београду 1996. године, студијски програм Биологија, просечна оцена током студија 8,56.

Године 2007. уписала докторске студије на Биолошком факултету Универзитета у Београду. Докторска дисертација под насловом *Полни диморфизам шумске корњаче (Testudo hermanni) централног дела Балканског полуострва* (Биолошки факултет Универзитета у Београду) одбранила је 2012. године просечном оценом током студија 10,00, а стекла звање научног сарадника 2012. године.

Као сарадник у настави на Катедри за морфологију, систематику и филогенију животиња радила је 2007. године, као асистент на Катедри за морфологију, систематику и филогенију животиња (на одређено време) од 2009-2012. године.

Била је научни сарадник на Катедри за морфологију, систематику и филогенију животиња 2012. године.

Члан је Српског херпетолошког друштва „Милутин Радовић“. Радила током 2011-2013. године на неколико научних пројеката које је финансирала наша држава и иностранство.

ДЕЈАН ИЛИЋ (1978)

Професор факултета

Др Дејан Илић, од оца Томислава и мајке Добриле, рођен је 13. јула 1978. године у Београду, Општина Стари Град. Основну школу и Гимназију завршио у Трстенику.

Факултет за интернационални менаџмент у Београду завршио 1999. године, просечном оценом 9.80 у току студија и оценом 10 на дипломском испиту.

Постдипломске студије завршио на Универзитету „Браћа Караџић“ Београд, на коме је 2005. године и одбранио магистарску тезу под називом *Стратегија развоја новог производа*.

Докторирао је 18. јуна 2012. године на АЛФА универзитету – Факултет за образовање дипломираних правника и дипломираних економиста за руководеће кадрове – Нови Сад. Тема докторске дисертације: *Менаџмент иновација у функцији стварања и одржавања конкурентне предности организација*.

До сада је објавио 12 научних и стручних радова у домаћим и међународним часописима и међународним конференцијама.

Говори енглески језик и служи се француским.

Добитник је већег броја награда, похвала и признања за постигнуте резултате и успехе у раду и током школовања.

Био је комерцијалиста и директор предузећа за производњу и промет трикотаже и конфекције „Евротекс“ из Трстеника, комерцијалиста у Конфекцији „Ристић“ из Трстеника, у Агенцији „Аргумент“ Београд, као стручни сарадник за истраживање јавног мњења, затим сарадник и маркетинг менаџер у Мешовитој фирми „Omega Trade“ Лесковац. На Факултету за оперативни менаџмент у Београду је доцент са 30% радним временом а ускоро прелази на рад на један од факултета на којима је дипломирао, односно докторирао. Био је директор предузећа „Profi group“ Београд, а сада је директор продаје предузећа „Go For Fresh“ Београд.

Живи у Земуну.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ (1978)

Председник општинске

Мирослав Алексић је рођен 1978. године у Трстенику. Своје детињство провео је у породичној кући у Почевини. Дипломирао на Економском факултету у Београду.

Као средњошколац, а касније и студент, заједно са породицом, бавио се пољопривредном производњом. Да би решио питање пласмана произведеног поврћа, 2000. године основао је приватно предузеће за откуп и извоз воћа и поврћа,

које је 2003. године било највећи извозник свеже шљиве из Србије, а успешно послује и данас. Седам година касније основао још једно предузеће, које данас упошљава 20 радника у Трстенику. Касније, 2005. године, на његову иницијативу основано је јавно комунално предузеће „Почековина“ са делатношћу водоснабдевања и одржавања комуналне хигијене у селима општине Трстеник. Уведено је сакупљање смећа по свим селима и реконструисана је водоводна мрежа.

Од 2008. године обавља функцију директора Дирекције за планирање и изградњу „Трстеник“ ЈП.

Мирослав Алексић један је од најмлађих менаџера у јавном сектору у Србији. За четири године његовог мандата у општини Трстеник асфалтиран је 71 km локалних путева, урађени су тргови, изграђена игралишта, паркинг простори. Захваљујући постигнутим резултатима у 2011. години у марту 2012. Дирекција је проглашена за најбоље јавно предузеће у Расинском округу.

Јула 2012. године изабран је за председника општине Трстеник. У првој години дана власти у општини је покренуо решавање највећих комуналних проблема – водоснабдевање, кроз изградњу новог акумулационог језера и реконструкцију водоводне мреже.

МИЛЕНА ВУКМИРОВИЋ (1979)

Стручњак за урбани дизајн

Др Милена Вукмировић рођена је 10. априла 1979. године у Краљеву. Основну школу и Гимназију „Вук Караџић“ завршила у Трстенику. Дипломирала је на Архитектонском факултету Универзитета у Београду 2004, са темом „Пословни објекат на углу Косовске и Таковске улице у Београду“. На Архитектонском факултету Универзитета у Београду наставља своје даље усавршавање на Магистарским студијама, курс „Урбанистичко планирање, дизајн и менаџмент“, где након одслушане прве године и положених свих испита, 2006. године уписује Докторске академске студије. Докторску тезу под називом „Значај и улога мреже пешачких простора у генерисању

компетитивног идентитета града“ одбранила 2013. године са највишом оценом 10 (100 поена).

Рад у настави на Архитектонском факултету Универзитета у Београду започела још у току основних студија као демонстратор на предметима Ентеријер 1, 2, 3 и 4 Катедре за архитектуру Архитектонског факултета Универзитета у Београду. Током магистарских студија наставља рад у својству сарадника волонтера на предметима Департмана за урбанизам. По упису Докторских академских студија, Милена Вукмировић је 2006. године изабрана у звање асистента на Департману за урбанизам Архитектонског факултета Универзитета у Београду. Реизабрана је у звање асистента 2009. године.

Професионално искуство је стекла кроз израду више урбанистичких планова, урбанистичко-архитектонских пројеката, програмско-просторних студија, урбанистичко-архитектонских конкурса и изложби стручних радова, од којих су неки награђени признањима од националног значаја. По завршетку студија запошљава се у архитектонском студију „Архитекти Ерцеговац Тодоровић“, где ради 2005. године. Милена Вукмировић је 2006. године са групом својих колега основала „интердисциплинарни студио IAUDW који се бави стучно-уметничким радом у области архитектонског и урбаног дизајна. Од 2008. године, оснивач је и активан члан „5км/х“, организације цивилног сектора која се бави промовисањем пешачког кретања као одрживог модалитета саобраћаја и унапређењем пешачког окружења. У оквиру наведене организације учествује на више истраживачких пројеката од националног значаја који представљају грађанску иницијативу према члановима локлане самоуправе. Са својим колегиницама 2013. године оснива струковно удружење Урбана Лабораторија.

Од 2006. године Милена Вукмировић, у својству члана Управног одбора учествује на међународном пројекту Action 358: Pedestrian Quality Needs у организацији COST канцеларије из Брисела. На наведеном пројекту, као координатор учествује у идентификовању различитих група пешака и њихових потреба за безбедно пешачко кретање. Милена Вукмировић је 2009. године учествовала у организацији састанка Управног одбора и Радних група Action 358: Pedestrian Quality Needs који је одржан на Архитектонском и Грађевинском факултету Универзитета у Бео-

граду, а на коме је присуствовало око 50 стручњака из различитих земаља Европе у овој области. Тренутно је у процесу избора за прикљученог члана Управног одбора COST Акције TU1203 Crime Prevention through Urban Design and Planning, а на предлог Националног координатора за COST при Министарству просвете и науке Републике Србије. Аутор је више научних и стручних радова публикованих у научним и стручним публикацијама, као и на саветовањима од националног и међународног значаја.

Од 2011. године ангажована је на научно-истраживачком пројекту у категорији основних истраживања „Модернизација западног Балкана“ на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

Аутор је 3 рада објављених у научним часописима међународног значаја, као и радова објављених у међународним монографијама. Учесник је десетине међународних и домаћих научних скупова, из области урбанизма и архитектуре, на којима је излагала своје радове. Аутор је монографије од националног значаја под називом „Урбан ЛАВ: Београд 2020 Европска престоница културе“ (рецензенти: Проф. др Ева Ваништа Лазаревић, Доц мр Ксенија Лаловић и Александар Пековић. Монографија је на 21. Међународном салону урбанизма у Лесковцу награђена признањем у категорији публикација.

Освојила је више награда и признања на урбанистичко-архитектонским конкурсима. Говори и користи се енглеским и француским језиком.

АНА СТАНКОВИЋ (1979)

Доктор физичке хемије

Мр Ана Станковић (девојачко Челиковић) рођена је 13. августа 1979. године у Крушевцу. Основну школу и Гимназију завршила у Трстенику. Дипломирала је јула 2005. године на Факултету за физичку хемију у Београду, чиме је стекла звање дипломирани физико-хемичар. Магистрирала

на матичном факултету 2009. године темом *Утицај параметара процесирања на шок механохемијске синтeze и сиречавање појаве агломерације синтерисаних наносируктурних керамичких прахова*, чиме је стекла звање магистра физичко-хемијских наука. У јуну 2013. године Наставно-научно веће Факултета за физичку хемију одобрило је одбрану докторске дисертацију под називом *Корелација функционалних и физичко-хемијских својстава прахова ZnO добијених различитим методама синтeze*.

Од јула 2005. године запослена је као истраживач у Институту техничких наука Српске академије наука и уметности. У звање истраживача сарадника изабрана у марту 2010. године. Тренутно је ангажована као истраживач сарадник на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије „Молекуларно дизајнирање наночестица контролисаних морфолошких и физичко-хемијских карактеристика и функционалних материјала на њиховој основи“.

Учесник је на билатералном пројекту у оквиру научне и технолошке сарадње између Републике Србије и Републике Словеније за период 2012-2013. године, под називом „Нано-структурно дизајнирање вишефункционалних и синтерованих функционално грађених електричних и биолошких материјала“, између Института техничких наука Српске академије наука и уметности и Института „Јожеф Штефан“ из Љубљане.

Мр Ана Станковић је добитник награде Друштва за истраживање материјала за најбољу постер презентацију на међународној конференцији YUCOMAT 2007 за рад под називом „Effects of organic surfactants on mechanochemically synthesised ZnO particles“ (објављено у: „Conference reports“. „MRS Bulletin, Volume 32“, December 2007).

До сада је објавила 4 научна рада, од тога 2 рада у водећим међународним часописима.

Ана Станковић има једанаест саопштења изложених на међународним и четири на домаћим конференцијама.

У протеклом периоду бавила се научним радом.

У коауторству објавила је 4 научне публикације.

ЗЛАТА ВУКАДИНОВИЋ НИКОЛИЋ (1982)
Доктор медицинских наук

Др Злата Вукадиновић Николић рођена је 30. децембра 1982. године у Краљеву од оца Драгослава и мајке Радмиле Вукадиновић. Основну школу „Миодраг Чајетинац Чајка“ у Трстенику завршила 1997. године просечном оценом 5,00, а гимназију „Вук Караџић“ у Трстенику, такође, просечном оценом 5,00. Носилац је дипломе „Вук Караџић“. Медицински факултет Универзитета у Београду уписала 2001. године. Завршила је исти међу првима у својој генерацији 2007. године просечном оценом 9,31.

Исте године, на конкурс амбасаде Немачке у Београду, добила стипендију немачке владе за докторске студије у Немачкој.

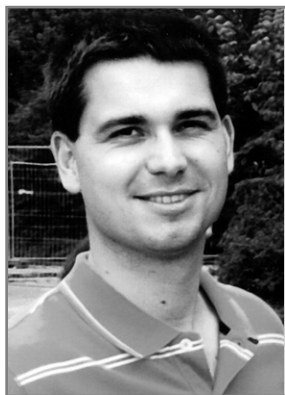
Докторски рад у оквиру програма PhD-регенеративне медицине са тезом *Генерисање биовештачкој срчаној шкива методама инжењеринг шкива* на Медицинском факултету у ХанOVERу, под управом професора др медицине Dietera Bitter-Suermanna одбранила је 27. јануара 2012. године укупном оценом врло добар.

Рад је објављен на одељењу кардијалне, торакалне, трансплатационе и васкуларне хирургије у Лајбницовим научно-истраживачким лабораторијама за биотехнологију и вештачке органе (LEBAO).

Објавила је два рада у научно-медицинским часописима: European journal of cardio-thoracic surgery 2010; Tissue engineering, 2013.

Активно учествовала на три међународна конгреса: Jahres tagung der deutsche gesellschaft für biomaterialien-Heilbad Heiligenstadt, nov. 2010; Tissue engineering & regenerative medicine international society (termis) – Granada Espana, jun 2011; XXXVIII congress of the european society for artificial organs (ESAO) and IV bienail congres of the international federation on artificial organs (IFAO 2011) – Porto Portugal, ect. 2011.

Као клинички лекар ради на специјализацији гинекологије, акушерства и регенеративне медицине у ХанOVERу.

БРАНИМИР КАРИЋ (1981)

Доктор техничких наука

Др Бранимир Карић је рођен у селу Оца-ци код Трстеника 1981. године од оца Љубише и мајке Вере, где је одрастао са млађим братом Андрејом.

Основну школу завршио у родном месту, а осмогодишњу и гимназију у Трстенику. Носилац је Вукове дипломе у основној и средњој школи.

Уписао је машински факултет у Београду као први на ранг листи.

Дипломирао оценом 10 на смеру за хидроенергетику, годину дана пре рока, просечном оценом током студија 9,90. Сваке године током студирања био је проглашаван за студента године, а када је дипломирао проглашен је за студента генерације.

Током школовања од основне школе, осмогодишње, гимназије и факултета сваке године био је учесник многих такмичења из математике, физике, механике флуида и освајао многа прва места на школском, општинском, регионалном, републичком и савезном нивоу. Као такав био је корисник многих стипендија: за Младе таленте општине Трстеник, републичке, министарства за науку града Београда, стипендије норвешке владе као један од најбољих студената у Србији, а посебно му је најдража стипендија „Зоран Ђинђић“, коју добија најбољи студент у Србији.

Због постигнутих резултата на машинском факултету имао је понуда да докторске студије настави у иностранству. Од свих понуда које је званично добио, одлучио је да докторске студије настави на међународном универзитету за механику флуида са седиштем у немачком граду Ерлангену. Такву одлуку је донео после обављеног разговора са директором Универзитета чувеним професором Францом Дурстом, који је лично дошао у Београд на машински факултет.

Докторске студије је уписао 19. октобра 2005. године које редовно трају шест година, а докторирао је за непуне четири године 24. септембра 2009. године као први у генерацији са највишом оценом. Докторат је добио специјалну награду као „екстра“.

Тема докторске дисертације је: *Аеродинамичка и аероакустичка оптимизација шурбо машина*“.

Пре одбране доктората у мају 2009. године позван је од стране „Насе“ да на светском конгресу из области механике флуида у Мајамију у Сједињеним Америчким Државама, одржи предавање на тему свог доктората, које је протекло изузетно запажено.

За време докторских студија радио је на конкретним пројектима и своје радове објављивао у светским стручним часописима из те области: Advantage, Turbulenzforschung и другим.

За време докторских студија чувен је његов рад у сарадњи са стручњацима из „Simensa“. Реч је о пројекту „Velaro Rus“ на коме је Бранимир радио интензивно више месеци, а резултат је воз који се креће 300 km/h кроз руска простанства од Москве до Сан Петербурга. То је први IC воз који је прилагођен да саобраћа кроз Русију, која има сасвим другачије временске услове, од минус -0°C па до плус +50°C. Пројектовањем је све то требало имати у виду.

По успешном завршетку и пуштању у пробу овог воза у Русији у децембру месецу 2008. године, светски медији су пропратили овај догађај истичући велику заслугу његовог научног рада на овом пројекту.

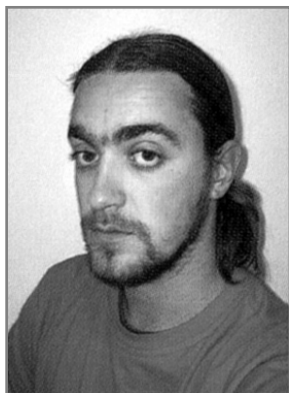
Непосредно пре него што је одбранио докторску дисертацију, добио је уговор за посао, радио је као професор и био шеф групе за аеродинамику и аероакустику. Овај посао је радио годину дана али љубав према практичном раду при освајању нових аутомобила, авиона, возова, бродова итд. одвела га је да се практично бави проблемима из ове области.

Сада ради у међународном институту, чији је један део и Нирнбергу и решава проблеме при освајању нових модела за: Порше, Мерцедес, Ауди, БМВ и друге светске фирме из те области.

Учесник је разних предавања и семинара по читавом свету.

Одлично говори енглески и немачки језик, а служи се и француским језиком.

Ожењен је школском другарицом из осмогодишње школе и гимназије Невеном Карић, девојачко Поскић, која је доктор медицине, а ради у болници у Ерлангену, где и живе.

ИВАН КОЦИЋ (1982)

Сликаp

Иван Коцић рођен је 1982. у Трстенику. Основну школу „Миодраг Чајетинац Чајка“ и гимназију завршио у Трстенику. Дипломирао зидно сликарство на Факултету примењених уметности у Београду.

Због свог великог интересовања за историју паралелно са Факултетом примењених уметности, 2001. године уписује и археологију на Филозофском факултету у Београду.

Бави се сликарством, мозаиком, витражом, графичким дизајном...

Аутор је више зидних слика (Београд, Краљево, Златибор, Трстеник, Ужице...).

Живи и ради у Трстенику.

Колективне изложбе је имао: 2002. Студентски културни центар, Београд; 2003. Галерија Студентског града, Београд; Галерија Дома омладине, Београд; 2005. Галерија „Стари Врачар“, Београд; 2006. Галерија Културног центра, Београд; Галерија Центра за културу, Алексинац.

Ликовне колоније: Копаоник, Краљево и Гоч (неколико пута) и на колонији мозаичара у Сирогојну.

МИЛИЦА НИКОЛИЋ (1984)

Докторант, архитекта

Милица Николић је рођена 1984. године у Крушевцу а одрасла у породичној кући у Трстенику.

Основну школу „Миодраг Чајетинац Чајка“ у Трстенику завршила 1999. године, као носилац Вукове дипломе и многобројних награда са школских, општинских и међуопштинских такмичења. Гимназију „Вук Караџић“ у Трстенику, природно-математички смер, завршила са успехом 4.97 и наградама са такмичења из физике.

Архитектонски факултет Универзитета у Београду, завршила 2008. године са просеком 9.62, са звањем Мастера архитектуре из области архитектонских технологија, тј. Мегаструктуралних објеката – високих објеката и објеката великог распона. Мастер рад одбранила оценом 10, темом „Музеј историје српског филма и Академија драмских уметности – метаморфоза простора“ са локацијом у Врњачкој Бањи.

Докторске студије на Техничком универзитету у Бечу, на департману за Пројектовање и дизајн код чувеног архитекте професора Вилијам Алсопа, уписује 2010. године. Област за коју се одлучује је пионирска на нашим просторима а веома важна и актуелна у свету а то је хуманизација болница. Свом раду прикључује још једну своју љубав – психологију, тако да се њено истраживање базира на пројектовању великих комплекса – уже болничких центара, њиховој хуманизацији, дизајну, бољој организацији у циљу лакшег сналажења у простору, а све са аспеката еколошке психологије.

Објавила два рада на тему „Wayfinding in outpatient hospitals“ и „Strategy and decision making in outpatient hospitals – spatial characteristics and information“. У току је израда и трећег рада из области перцепције, когнитивног мапирања и ГештALT психологије а у вези са бољим дизајном и јасним просторним планом болница. Одбрану рада очекује у наредној години.

Радила је у архитектонском бироу „Профил“ у Београду и као асистент на Факултету за градитељски менаџмент Универзитета Унион Никола Тесла на предметима Пројектовање хотела, Ентеријер и Архитектонска композиција.

Поред тога, говори и пишена енглеском активно, док француски и немачки користи пасивно. Члан Удружења новинара Србије као и председник излагачке секције „УСУФ“ Србије – Удружење самосталних уметника и дипломираних мајстора фотографије. Била је учесник многих архитектонских конкурса у земљи и иностранству од којих се издвајају: „Евола“ 08, САД – облакодери нове генерације и „Community Gathering Place“, Јапан 2009. Бави се, у слободно време, и графичким дизајном, тако да је њено решење за корицу књиге „Невидљива чудовишта“ Чака Палахњука изабрано као најбоље у свету на званичном сајту овог писца. Такође ауторје и решења грба за фондацију „Никола Тесла Фоундатион Интернационал“ са седиштем у Канади. Њена највећа љубав је сликарство, чиме се и бави у слободно време.

РАЦА ТОДОСИЈЕВИЋ (1988)

Асистент на факултету

Раца Тодосијевић рођен је у Трстенику 1988. године, отац Раде и мајка Мила.

Основну школу и гимназију завршио у Трстенику, а Математички факултет, група нумеричка математика и оптимизација, у Београду.

За време школовања, почев од петог разреда основне школе, поред одличног успеха, редован учесник на такмичењима из више предмета. На школском и општинском такмичењу, као ученик основне школе, од петог до осмог разреда освајао прва места из физике, хемије, математике и српског језика. У првом и другом разреду средње школе, успешно се такмичио из математике и физике. У четвртом разреду средње школе, био је први на општинском такмичењу из математике, на окружном такмичењу други, док је на републичком такмичењу освојио прву награду. Био је члан екипе своје школе на математичком турниру „Архимедес“ у Београду, која је освојила другу награду у екипној конкуренцији, а он у појединачној конкуренцији освојио прву награду са 100 поена.

Такође, учествовао је на математичком такмичењу „Мислиша“, где је освојио прву награду са 100 поена.

Носилац је дипломе „Вук Караџић“ и ученик генерације основне школе „Миодраг Чајетинац Чајка“ у Трстенику и Гимназије „Вук Караџић“ у Трстенику.

Године 2010, у јуну, за непуне три године завршио је математички факултет – група нумеричка математика и оптимизација. Факултет је завршио просечном оценом 10. Те исте године учествовао је, као члан универзитетске екипе Београда, на међународном такмичењу и освојио друго место.

Године 2010. одмах по завршетску студија, изабран је за сарадника на Математичком факултету у Београду за ужу научну област нумеричка математика и оптимизација.

Докторску дисертацију ради у Паризу.

У коауорству објавио 8 научних радова.

РЕЦЕНЗИЈА

У раздобљу од појаве првих знаменитих људи са трстеничког подручја до данас није састављен детаљнији избор значајних личности са њиховим заслугама за развој ове средине. Појавила се слична грађа као, нпр, *Монографија бораца Другог светског рата*, затим Главни представници власти у трстенику 1805-2010. у књизи Љ. Поповића *Трстеник срез и околине (1860-2010)*, где нису обухваћени сви знаменити људи Трстеника и околине.

Рукопис „Значајне личности трстеничког краја“ Момчила Тодосијевића долази у правом тренутку да освежи и обележи податке о људима који су активно учествовали у креирању боље будућности завичајног места или шире околине и друштвене заједнице максималним ангажовањем својих личних могућности. Многима од њих Трстеник није завичајно место, али су највећи део свог животног века провели у њему.

Приликом израде овог пописа значајних личности писац је био свестан да је то обиман и озбиљан посао чија је реализација праћена бројним тешкоћама. Аутор је у томе успео и увео велики број личности, одмеравајући да ли они треба да се појаве у овој књизи или не. Обухватајући све оно чиме су поједине особе доприносиле у значајној мери, извршио је избор. У томе је користио све оно што је већ забележено о људима овог краја. Имао је и ту срећу да су многе познате личности ауторови савременици и да су многи од њих и данас активни. На основу тих чињеница заузео је одређен критеријум у одабиру тих имена. Аутор је све заслужне и познате грађане Трстеника сврстао у „Значајне личности трстеничког краја“. Неко од њих је допринео више, неко мање, али је јако важно да млађа поколења знају ко су били значајни носиоци напретка, како би и они могли да наставе и да унапредезатечено стање.

Код већег броја личности је, због њиховог плодног рада и заслуга, било поменуто много тога. У књизи је у разумној мери дато оно што представља врхунске резултате из живота тих за-

служних људи. Ова књига са оваквом садржином је јако значајна, јер је ова средина добила један важан документ за неку будућу „Енциклопедију Трстеника“. Књига може добро да послужи многим, преговору када се има у виду да су подаци у њој јасни и поуздани у обавештавању оних који је буду користили. Сви подаци су енциклопедијског карактера.

Посебно је задовољство подсећати на људе чије је време прошло и на њихово деловање у том времену, што аутор књиге Тодосијевић студиозно и чини.

Сматрам да рукопис треба објавити и ставити широј јавности на увид.

Милија Стевановић, наставник
члан уредништва Библиотеке „Хронике села“

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Момчило Тодосијевић рођен је 31. августа 1935. године у Глободеру, у сиромашној седмочлавној породици, од мајке Миладије и оца Радојице. Живећи у оскудици и немаштини, од родитеља је научио да се само радом и упорношћу може опстати.

По завршетку основне школе у родном месту, Нижу гимназију је завршио у Стопањи, а Учитељску школу у Крушевцу. Запослио се 1955. године као учитељ, а из радног односа завршио вишу педагошку школу, група физичка култура, а затим филозофски факултет, група педагогија са психологијом. Школу резервних официра завршио је 1957. године.

Службовао је у Љубави, Велућу, Горњој Омашници, као учитељ, и Трстенику у Основној школи „Миодраг Чајетинац Чајка“, као наставник и директор школе. Доласком у Трстеник засновао је породицу, са супругом Ранђијом, са којом има сина и ћерку. Живе у породичној кући у Трстенику. Син му Горан и снаха Драгана, за сада имају ћерку Јелисавету, а ћерка Гордана и зет Владан синове Николу и Немању.

Професионално је обављао послове секретара Самоуправне интересне заједнице физичке културе Општине Трстеник, секретара Општинске конференције Социјалистичког савеза радног народа, а затим био начелник Секретаријата унутрашњих послова у Трстенику.

Као средњошколац учествовао је активно у друштвеном животу: на радним акцијама локалног и савезног значаја, у културно-просветном раду у свим срединама службовања. У друштвима и удружењима, спортским организацијама (Савез организација за физичку културу, Друштво педагога физичке културе, ДТВ „Партизан“, више спортских савеза, Друштво пчелара, активно је радио, најчешће био председник).

Још у средњој школи постао је члан СКЈ. Био је, у више наврата, секретар ОО СКЈ месне организације СК, члан актива предавача и активиста при другим политичким организацијама и члан комитета и Општ. конференције СКЈ у више сазива, делегат Седмог конгреса СКС.

Носилац је многих признања – спортских (за успешно вођење спортских организација), ударничких (са радних акција), диплома и награда. Добио је признање Сребрну кап (двадесет пута је добровољно дао крв), Повелу СО Трстеник, Орден рада са сребрним венцем, Орден заслуга за народ, Златну значку КПЗ Србије (2013) и Диплому „Јован Живановић“ (2013) и многобројна друга признања.

Објављује чланке и радове у стручним листовима и часописима.

Својим досадашњим издавачким презентацијама обрадио Јужну страну Трстеничког краја (32 села јужно од Западне Мораве), а сада и цело подручје Општине, историјски, геоморфолошки, антропогеографски и демографски.

Библиографија: *Глободер* (монографија) у Едицији „Хронике села“ бр. 101, Одмор САНУ за проучавање села и Културно просветна заједница Републике Србије, 1991. године, страница 415; *Глободер*, допуњено издање, 500. страница, Београд, 2012. године; *Поджужиска села њрсџеничкој краја*, у Едицији „Хронике села“ бр. 300, издање Културно просветна заједница Србије, 2005. године. Страница 763, Београд 2005; *Поджужиска села њрсџеничкој краја*, допуњено издање, 2008. године; *Подјочка насеља њрсџеничкој краја*, Библиотека „Хронике села“, издавач Културно просветна заједница Србије, бр. 380, Народна библиотека „Јефимија“ Трстеник, Београд 2008, стр. 705; *Основи њчеларсџива*, издавач Народна библиотека „Јефимија“ Трстеник, Трстеник 2008. године, *Мала енциклопедија крушевачкој краја*, аутор Слободан Симоновић, 2008, 450 страница. Сарадник за подручје Општине Трстеник; *Сџојања – родослови*, аутор Животије Живановић, Трстеник 2005. године (посмртно објављено), припремљено и представљено издање; и *Трсџенички крај*, КПЗ Србије, Београд, 2013.

Активно је помагао издавање монографија (као уредник и рецензент) и популарисао писање монографија, посебно при јавном представљању ових књига.

РЕГИСТАР ЛИЧНОСТИ

Агатоновић Радослав	142	Вукомановић Мирјана	264
Алексић Мирослав	282	Вукушић Звонимир	130
Алемпијевић Драгутин	151	Вукчевић Станојло	28
Андрејевић Даница	201	Вучковић Драган	92
Андрић Радић Вукосава	105	Глицић Вукашин	79
Андрић Љубинко	156	Глишић Милија	223
Анђелић Гојко	117	Димитријевић Бранислав	102
Анђелковић Василије	32	Димитријевић Добривоје	73
Антић Стојан	49	Димитријевић Драгољуб	213
Асентић Ристо	118	Додић Александар	53
Ацић Сретен	35	Додић Даница	234
Бабић Милун	169	Додић Душан	53
Бабовић Никола	23	Драшковић Драгиша	193
Бајић Зоран	228	Дуњић Милан	51
Бајић Љубивоје	74	Ђаковић Стеван	278
Бајић Миодраг Мића	185	Ђалић Милосав	187
Бајић Радос	231	Ђонић Данијела	274
Батоћанин Драгиша	228	Ђорић Сибин	39
Батоћанин Мирослав	222	Ђорић М. Хранислав	67
Бекрић Божидар Бошко	212	Ђорђевић Бојан	257
Бинић Драгиша	250	Ђорђевић Драгољуб	130
Босанац Крсто	93	Ђорђевић Животије	100
Брадић Момир	144	Ђорђевић Милан	86
Брадић Небојша	238	Ђорђевић Мирослав	151
Брадић Сава	26	Ђорђевић Соња	281
Бркић Божидар	181	Ђурић Михајло	226
Бркић Захарије	70	Ђурковић Душан	107
Бушетић Тодор	43	Ђуровић Лазар	174
Варвара, игуманија	64	Ђуровић Љубинко	154
Василић Милован	235	Ђуровић Милан	269
Васић Милош	214	Ђуровић Небојша	266
Васковарцић Станко	171	Егерић Весна	272
Веселиновић Милосав	150	Егерић Мирослав	133
Војић Љубомир	189	Ерац Војислав	80
Вујичић Милорад Мија	141	Ерац Милован	173
Вукадиновић Николић Злата	287	Живановић Животије	129
Вукадиновић Љубомир	71	Живковић Љубица	207
Вукашиновић Верољуб	244	Живковић Милутин	237
Вукмировић Милена	283	Зајић Радошин	227

Зарић Агатон	60	Љутовац Катарина	84
Зарић Герослав	217	Љутовац Радоје	56
Здравковић Станислава	154	Малићанин Милун	41
Ибровац Милун	33	Маринковић Бранислав	169
Ибровац Миодраг	55	Маринковић Јован	191
Ивановић Петар	186	Маричић Милан	163
Игњатовић Ристић Драгана	253	Марковић Душан	171
Игњатовић Радослав	101	Марковић Јован	157
Игњатовић Родољуб	113	Марковић Саша	256
Илић Дејан	281	Марковић Томислав	149
Исакловић Антоније	95	Мијатовић Станоје	46
Јаношевић Драгослав	216	Милановић Весна	243
Јаковљевић Слободан	199	Милановић Драган	236
Јаћимовић Светислав Тила	65	Милановић Зорица	241
Јевремовић Владета	270	Миленковић Драгослав	271
Јевтић Бисера	265	Миленковић Тома	140
Јевтић Миодраг	235	Милентијевић Миодраг	172
Јегер Хелмут	99	Милетић Вукадин	71
Јефимија	19	Милетић Миладин	54
Јовановић Верослава	252	Милетић Милан	233
Јовановић Драгослав	75	Милићевић Александар	104
Јовановић Крста	111	Милица, кнегиња	18
Јовановић Никола	202	Милојевић Филип	30
Јовановић Слободан	114	Милошевић Митић Весна	259
Југ Богдан	17	Милошевић Милош	243
Југовић Владимир	267	Милошевић Остоја	160
Калановић Верица	232	Милуновић Миладин Кића	69
Каматовић Божидар	206	Милуновић Радомир Мура	71
Карић Бранимир	288	Милутиновић Мирослав	157
Карић Марина	258	Миљковић Љубинко	121
Катић Драгољуб	81	Миодраговић Горан	256
Катић Петар	31	Миодраговић Јован	34
Кнежевић Јасмина	273	Мирић Воја	127
Коцић Иван	290	Мирић Милосав	40
Крстић Радоје	59	Митровић Живадин	198
Круљ Надежда	181	Михајловић Горан	255
Лазаревић Александар	262	Михајловић Ненад	120
Лазић Страхиња	137	Младеновић Љубиша	148
Левић М. Звонимир	146	Мутавцић Драгослав	120
Лукић Славољуб	193	Мутавцић Павле	25
Лукић Слободан	203	Максимовић Добривоје	184

Настић Горан	279	Радић Милан	152
Настић Милан	115	Радовић Милан	263
Недић Миленко	50	Радовић Миодраг	190
Николајевић Светомир	106	Радовић Радован	220
Николић Бошко	96	Радосављевић Живота	194
Николић Живојин	188	Ражнатовић Зарија	179
Николић Живорад	223	Ратајац Ружица	176
Николић Љубиша	221	Рашковић Милош	57
Николић Миленко	204	Рибникар Владислав	49
Николић Милица	290	Рибникар Фрањо	31
Новаковић Мирослав	209	Рисимић Верољуб	175
Обрадовић Зоран	245	Ристић Светислав	97
Обрадовић Ранко	48	Савић Тот Тијана	279
Павелкић М. Весна	251	Савковић Миљко	207
Павловић Н. Бранислав	112	Сарић Нада	280
Павловић Венијамин	27	Секулић Радосав	177
Павловић Милош	119	Симић Вишеслав	260
Палић Ђорђе	74	Симић Милен	210
Палић Миломир	225	Симић Миодраг	94
Панић Живота	128	Смиљковић Јован	90
Парађанин Љубиша	97	Смиљковић Живомир	184
Пауновић Станиша	139	Смиљковић Радош	136
Петрашиновић Зорица	237	Спасић Никодије	170
Петрашиновић Данило	246	Спасојевић Милутин	109
Петрашиновић Петрашин	196	Станић Драган	239
Петрић Слободан	277	Станковић Ана	285
Петровић Божидар	182	Станојевић Сава	65
Петровић Вера	262	Станојловић Милан	122
Петровић Милош	108	Станојловић Родољуб	218
Петровић Ненад	254	Станојчић Радослав	103
Петровић Петар	164	Станчић Петар	127
Петровић Радован	197	Степановић Драгољуб Љуба	124
Петровић Станислав	152	Степановић Рашко	128
Пецић Родољуб	198	Стојадиновић Милан	58
Пешић Драган	195	Стојадиновић Ј. Милун	44
Поповић Бранислав	234	Стојаковић Раденко	205
Поповић Илија	125	Стојановић Бошко	179
Поповић Србислав	72	Стојановић Миодраг	226
Прокић Љиљана	247	Стојановић Мића	143
Пунишић Бранислав	85	Стојић Ђ. Миодраг	131
Радивојевић Велимир	159	Стојкановић М. Мирко	91

Стошић Адам	82	Урошевић Владета	99
Стошић Милорад	164	Филиповић Драгана	268
Тодоровић Марија	165	Филиповић Мирољуб	224
Тодоровић Милица	240	Џукић Павле	21
Тодоровић Предраг	116	Џукић Лазаревић Петар	22
Тодосијевић Раца	292	Џураковић Миливоје	161
Томић Зоран	253	Џабровић Љубинко	168
Топличић Ђуровић Гордана	248	Џајетинац Живота	135
Топличић Благоје	141	Џајетинац Миодраг	88
Трипковић Божидар	42	Џајетинац Станимир	229
Трифунровић Драган	197	Чикала Андреј	276
Ћосић Боривоје	77	Шијан Момчило	124
Ћосић Добрица	86	Шљивић Владан	145
Ћосић Драгомир	61	Шокорац Живко	24
Урошевић Братислав	89		

Момчило Р. Тодосијевић
ЗНАЧАЈНЕ ЛИЧНОСТИ
ТРСТЕНИЧКОГ КРАЈА

Издавач

Народна библиотека „Јефимија“ Трстеник

Уредник

Верољуб Вукашиновић

Уређивачки одбор

Саша Рашковић, Божидар Петровић,
Раде Миљковић, Момир Брадић,
Јелена Вукчевић, Милан Милетић,
Данијел Јовановић, Станко Бзенић,
Миломир Стевић, мр Љубинко Ђуровић,
мр Слободан Симоновић

Рецензенти

Милија Стевановић

Ликовни и технички уредник

Иван Величковић

Лектор и коректор

мр Слободан Симоновић

Унос текста

Предраг Цветковић

ISBN 978-86-83191-47-5

Штампа

М-граф Трстеник

Тираж

500 примерака

**200 ГОДИНА ШКОЛСТВА
У ТРСТЕНИЧКОЈ ОПШТИНИ**

Покровишелъ књиѣ
ОПШТИНА ТРСТЕНИК

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

929(497.11)

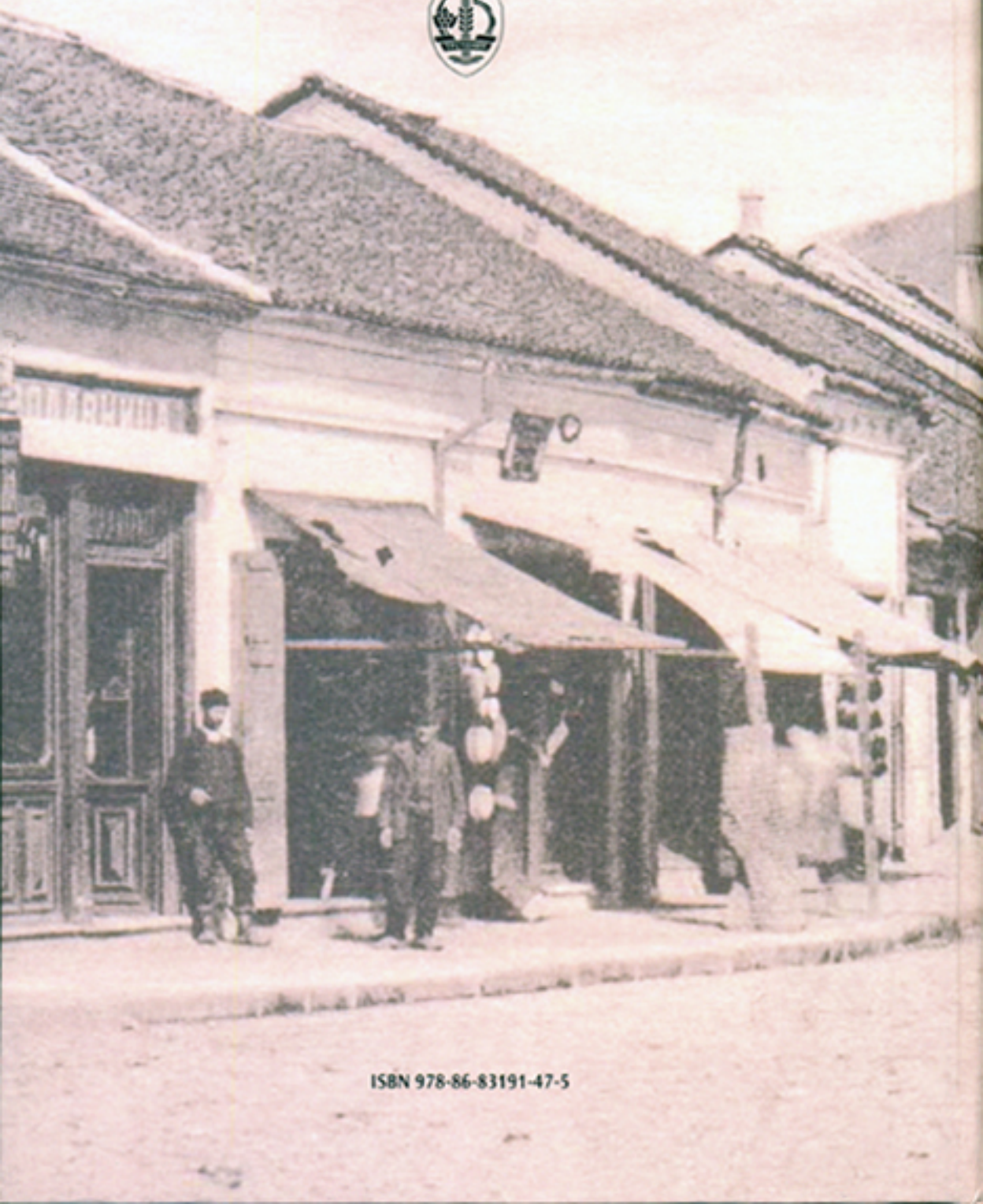
ТОДОСИЈЕВИЋ, Момчило Р., 1935-
Значајне личности трстеничког краја /
Момчило Р. Тодосијевић. - Трстеник : Народна
библиотека "Јефимија", 2013 (Трстеник :
М-граф). - 300 стр. : фотогр. ; 24 cm

Ауторова слика. - Тираж 500. - Стр. 9-10:
Поводом ове књиге / Верољуб Вукашиновић. -
Стр. 293-294: Рецензија / Милија Стевановић.
- Белешка о аутору: стр. 295. - Регистар.

ISBN 978-86-83191-47-5

а) Знамените личности - Трстеник
COBISS.SR-ID 204137228

200 ГОДИНА ШКОЛСТВА
У ТРСТЕНИЧКОЈ ОПШТИНИ

ISBN 978-86-83191-47-5